

Geldrop-Mierlo

Jaarverslag en jaarrekening 2017

Gemeente Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Algemene inleiding	3
1.1 Algemeen.....	3
1.2 Resultaatbestemming.....	5
2. Jaarverslag	6
2.1 Algemene toelichting en inleiding bij programma's	6
2.2 Programmaverantwoording	7
2.2.1 Programma 1. Gebiedsgericht werken.....	7
2.2.2 Programma 2. Economie en vastgoed.....	11
2.2.3 Programma 3. Veiligheid en handhaving	16
2.2.4 Programma 4. Bestuurlijke samenwerking.....	21
2.2.5 Programma 5. Sociale zaken en armoedebeleid	24
2.2.6 Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur.....	28
2.2.7 Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	35
2.2.8 Programma 8. Democratisch bestuur.....	39
2.2.9 Programma 9. Natuur, milieu en duurzaamheid	43
2.2.10 Programma 10. Bereikbaarheid en verkeer	47
2.2.11 Programma 11. Bouwen en wonen	52
2.2.12 Programma 12. Financiën en belastingen.....	56
2.2.13 Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	60
2.2.14 Overzicht onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting	60
2.3 Paragrafen	61
2.3.1 Lokale heffingen	62
2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	68
2.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	76
2.3.4 Financiering	84
2.3.5 Bedrijfsvoering	88
2.3.6 Verbonden partijen	92
2.3.7 Grondbeleid	110
2.3.8 Beleidsindicatoren	122
3. Jaarrekening.....	124
3.1 Balans.....	124
3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	127
3.3 Toelichting op de balans.....	132
3.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	141
3.5 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	144
3.6 Het overzicht van baten en lasten per taakveld	147
3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	151
3.7.1 Vennootschapsbelasting	152
3.7.2 Begrotingsrechtmatigheid.....	152
3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.....	155
3.7.4 Overzicht onvoorzien.....	184
3.7.5 Overzicht van de incidentele baten en lasten	185
3.7.6 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	187
3.7.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	188
3.8 Overzicht van investeringen en projecten	189
3.9 Reserves en voorzieningen	203
3.9.1 Overzicht van reserves en voorzieningen	203
3.9.2 Toelichting op de reserves	205
3.9.3 Toelichting op de voorzieningen.....	216
3.10 Controleverklaring	220
Bijlage Single information single audit (SISA)	221
Bijlage Overzicht subsidies.....	225

1. Algemene inleiding

1.1 Algemeen

De jaarrekening sluit in 2017 met een positief saldo. Het resultaat bedraagt € 9.263.988,-. Hiervan heeft € 571.474,- betrekking op de algemene dienst en € 8.692.514,- op de grondexploitaties.

Opbouw resultaat 2017	Bedrag
Resultaat algemene dienst uit 2e tussentijdse rapportage 2017 (GM2017.026497)	825.184
Financiële mutaties algemene dienst ná 2e tussentijdse rapportage 2017	-253.710
Resultaat algemene dienst	571.474
Resultaat grondexploitaties	8.692.514
Totaal resultaat jaarrekening 2017	9.263.988

Het resultaat op de algemene dienst wordt nader toegelicht in § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten. Het resultaat op de grondexploitaties bestaat uit een winst van € 8.692.514,-. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar § 2.3.7 Grondbeleid.

In hoofdlijnen is het verloop van het resultaat als volgt:

P	Programma	Taakveld	Bedrag
	Resultaat algemene dienst uit 2e tussentijdse rapportage 2017		825.000
1,5-7	Tekort Sociaal Domein 2017 dat resteert na dekking reserves Wmo en Transities		-319.000*
7.	Jeugdbeleid en onderwijs	Leerlingenvervoer	117.000
8.	Democratisch bestuur	Bestuurlijke samenwerking	86.000
8.	Democratisch bestuur	Leges paspoorten, id-kaarten en rijbewijzen	89.000
8.	Democratisch bestuur	Pensioenvoorziening voormalige wethouders	215.000
11.	Bouwen en wonen	Verkoop diverse percelen/openbaar groen	-147.000
12.	Financiën	Algemene uitkering	159.000
12.	Financiën	Personele kosten	131.000
12.	Financiën	Resultaat Dienst Dommelvallei	76.000
12.	Financiën	Renteopbrengsten ambtenarenhypotheek	-186.000
12.	Financiën	Post onvoorzien	78.000
12.	Financiën	Toerekening directe salariskosten	-334.000
12.	Financiën	Toerekening overhead	-263.000**
	Overige verschillen		44.000
	Voorlopig resultaat 2017		571.000

Toelichting:

*** Tekort Sociaal Domein 2017**

Het resultaat Sociaal Domein 2017 is als volgt opgebouwd:

Programma 1: Gebiedsgericht werken	
Wmo AWBZ Coördinatie zorg / wonen met zorg	157.000
Jeugdbeleid CMD	195.000
Programma 5: Sociale zaken en armoedebelid	
Wet Werk en Bijstand (21 <> 65 jaar)	-100.000
Vrijval voorziening Dubieuze debiteuren	272.000
Bijzondere bijstand	-175.000
Sociale werkvoorziening	-230.000
Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur	
Woningaanpassingen	27.000
Vervoersvoorzieningen	80.000
Rolstoelvoorzieningen	51.000
Eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen + opvang Wmo	-224.000
Uitvoeringskosten maatwerkvoorzieningen Wmo	-64.000
Wmo Huishoudelijke verzorging/hulp	358.000
Begeleiding groep Wmo	-396.000
Begeleiding individueel Wmo	-282.000
Persoonlijke verzorging Wmo	25.000
PGB Wmo Huishoudelijke hulp	71.000
PGB Wmo Begeleiding individueel	116.000
PGB Wmo Persoonlijke verzorging	25.000
Wmo Openbare Geestelijke gezondheidszorg	48.000
Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs	
PGB Jeugd	774.000
Uitvoeringskosten Jeugdzorg	261.000
Ambulante zorg aan kind en gezin	-589.000
Dagbehandeling jeugd	-2.067.000
Behandeling/zorg met verblijf jeugd	-1.027.000
Jeugdzorg plus	-39.000
Jeugdbescherming/reclassering	78.000
Veilig Thuis	-70.000
Totaal saldo Sociaal Domein 2017	-2.725.000

Dekking tekort Sociaal Domein 2017

Er is een reserve Wmo (€ 1.250.000,-) en een reserve Transitie (€ 1.155.518,-) om de tekorten af te dekken (totaal: € 2.405.518,-). In de begroting staat dat wij 50% hiervan gebruiken in 2017 en 50% in 2018. Vanaf 2019 hebben wij € 700.000,- per jaar extra begroot om de tekorten op te vangen. In de nota Reserves en voorzieningen staat dat de werkelijke onttrekking van beide reserves afhangt van het saldo tussen de inkomsten en uitgaven Sociaal Domein in het boekjaar. Zoals blijkt uit het bovenstaande overzicht is het saldo in 2017 +/- € 2.725.000,-.

Dit betekent dat wij nu het gehele tekort 2017 ten laste brengen van beide reserves. In beide reserves resteert er dan niets meer voor 2018.

In de 1e tussentijdse rapportage 2018 komen wij hier op terug. Dan wordt ook bekeken of het structurele bedrag van € 700.000,- nog voldoende toereikend is om de tekorten Sociaal Domein vanaf 2019 op te vangen.

Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur	
Uitvoeringskosten maatwerkvoorzieningen Wmo (dekking reserves 2017)	1.203.000
Reserve Wmo (dekking reserves oorspronkelijk voor 2018)	1.250.000
Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs	
Reserve Transitie (dekking reserves oorspronkelijk voor 2018)	-47.000
Dekking tekort Sociaal domein t.l.v. reserve Wmo en Transitie	2.406.000

Het overgebleven tekort van € 319.000,- (-/- € 2.725.000,- + € 2.406.000,-) komt ten laste van het rekeningresultaat 2017.

** Toerekening overhead

Het bedrag is gesaldeerd met de toerekening overhead uit programma 11.

1.2 Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat vindt plaats volgens het eerder door de raad vastgestelde stroomschema. Het stroomschema geeft aan hoe een positief resultaat in enig jaar moet worden bestemd.

	Voorstel resultaatbestemming 2017	Bedrag
1.	Storting in algemene reserve Conform "Stroomschema aanvulling reserves": - 50% van het resultaat gaat naar de algemene reserve; - 50% van het resultaat gaat naar de reserve Transitie (vanaf 2018 samengevoegd met de reserve Wmo)	285.737 285.737
2.	Resultaat grondexploitatie in algemene reserve Grondexploitatie Het resultaat van de grondexploitatie wordt gestort in de algemene reserve Grondexploitatie.	8.692.514
	Totaal	9.263.988

2. Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. Hiermee wordt er een toelichting gegeven over het in 2017 gerealiseerde beleid.

2.1 Algemene toelichting en inleiding bij programma's

In de programmaverantwoording worden de toelichtingen per programma weergegeven. De opbouw sluit aan bij de meerjarenprogrammabegroting 2017-2020.

Met ingang van 2017 zijn de 48 beleidsproducten vervangen door 53 taakvelden. De taakvelden zijn bij ministeriële regeling vastgesteld.

Per programma wordt ingegaan op de volgende 3 “wat”-vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Bij de vraag “**Wat wilden we bereiken?**” is aangesloten bij de geformuleerde doelen uit de meerjarenprogrammabegroting 2017-2020. De doelen zijn gebaseerd op het raadsprogramma “Alleen gaat sneller, maar samen kom je verder” (2014-2018). Indien van toepassing zijn deze doelen aangevuld met punten uit het raadsprogramma “Samen voor Geldrop-Mierlo” (2016-2018). Dit programma is door de raad vastgesteld op 31 maart 2016 en is voor het minderheidscollege van de drie overgebleven coalitiepartijen.

Per programma is bij “**Wat heeft het gekost?**” een tabel opgenomen met de begrote en werkelijke baten en lasten en het saldo:

- Het saldo staat met een “-” indien de lasten hoger zijn dan begroot of de baten lager dan begroot.
 - Het saldo staat met een “+” indien de lasten lager zijn dan begroot of de baten hoger dan begroot.
- Een positief bedrag moet worden gelezen als een voordeel en een negatief bedrag als een nadeel. De overzichten komen rechtstreeks uit het financiële systeem. Omdat de bedragen vervolgens zijn afgerond kan het voorkomen dat totaaltellingen licht afwijken van de werkelijke som.

De afwijkingen \geq € 25.000,- tussen begroting na wijziging en werkelijkheid worden toegelicht in de § 3.7.3 “Analyse overzicht van baten en lasten”.

2.2 Programmaverantwoording

2.2.1 Programma 1. Gebiedsgericht werken

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken en mevr. M. Verdouw

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Continueren van gestarte/ontwikkelde initiatieven zoals de buurtsportcoaches en de Cruiff Court.
2. Bij actualisering van bestemmingsplannen rekening houden met gebiedsgericht werken.
3. Buurtwerk 2.0 realiseren en verankeren.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

4. Het ambtelijk apparaat, het college en de raad gaan naar de mensen toe om hen te prikkelen met ideeën, maar ook om informatie uit te wisselen en ideeën op te halen. Goede ideeën worden meegenomen en waar mogelijk ondersteund en uitgewerkt. De integrale ondersteuning zal aansluiten bij de specifieke kenmerken en behoeften van een buurt/wijk/individu. Uitgaand van de sociale index worden gericht activiteiten bijgesteld, ondersteund, gestimuleerd of geïnitieerd. Veiligheid en handhaving zijn een belangrijk aspect van buurtgericht werken.
5. Op korte termijn besluit de raad over een oplossing voor het huisvestingsprobleem van de Turkse Gemeenschap. In geval van een verhuizing zal het probleem niet verschoven maar opgelost worden. Daarbij zal het uitgangspunt zijn dat de oplossing niet moeilijker mag zijn dan het probleem.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota "Samen ... Werkt" - leven in de woonservice gemeente Geldrop- Mierlo	N.v.t.	8-nov-10	N.v.t.
Heroriëntatie Samen Werkt	N.v.t.	30-sep-13	N.v.t.
Procesvoorstel herijking subsidiebeleid	N.v.t.	25 sep-17	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Voor de onderstaande onderwerpen geldt een integrale vorm van werken die terugkomt in de uitwerking van andere programma's.

1. Buurtwerk 2.0 realiseren en verankeren

De uitgangspunten voor Buurtwerk 2.0 vormen geen "apart" project, maar zijn een onderdeel van het DNA van de gemeentelijke organisatie. Kortom, een manier van werken. Gebiedsgericht werken draait dan ook niet alleen om het werk van de gebiedsregisseurs, maar om de dynamiek in de gemeenschap waarbij een coproductie ontstaat tussen inwoners, gemeente en andere partners in de wijk. Het doel hierbij is om inwoners te ondersteunen bij het waarmaken van hun dromen en ideeën in hun eigen straat, buurt of wijk. De rol van gebiedsregisseurs is daarbij zowel in de gemeentelijke organisatie als in de gemeenschap verschillend, afhankelijk van de situatie. Zo kan hij/zij bijvoorbeeld aanjager, projectleider, sparringpartner, organisator of subsidieverlener zijn. De rol wordt bepaald aan de hand van de behoefte vanuit de inwoners. Kortom, het is maatwerk.

Buurtwerk 2.0 is dan ook een richting, een beweging, die we samen met onze inwoners verder door zullen ontwikkelen. Succes zit hierbij dus niet in vaste en rigide werkvormen of programma's, maar in het flexibel samen met de inwoners en andere partners een tastbare bijdrage leveren aan onze gemeenschap. Dit betekent een dynamische afstemming van de manier van werken op wat we tegenkomen in onze gemeenschap in Geldrop-Mierlo.

De gebiedsregisseurs werken voor en in de wijken. Daarom zijn er in 2017 in meer wijken vaste inloopmomenten georganiseerd, waar bewoners terecht kunnen met hun vragen en ideeën. Ook is er ondersteund bij het realiseren van verschillende ideeën van onze inwoners, zoals de lunch in Hof van Bethanie en de ontwikkeling van de calistenicsplek in Geldrop.

2. Bij actualisering van bestemmingsplannen rekening houden met gebiedsgericht werken

Plannen die in de afgelopen periode zijn opgesteld, zijn voorafgegaan door burgerparticipatie. Dat is onder andere gebeurd bij opstelling van de vooraf aangekondigde plannen, te weten: De Jonkvrouw, Hekelstraat, Uitwerking Luchen en De Weverij (terrein Van Agt).

Inwoners zijn bij actualisatie van deze bestemmingsplannen vooraan in het proces betrokken, om de participatie van onze inwoners te bevorderen.

Niet alleen bij de genoemde plannen, maar bij een heel aantal plannen meer, is burgerparticipatie onderdeel van het proces geweest. Naast de genoemde projecten zijn dat onder andere de projecten Prinses van Geldrop, Tweekaterrein, Smelen en Talingstraat.

Het resultaat is dat in alle gevallen de gelegenheid is geboden mee te denken in de ontwikkeling van plannen. Burgers, bedrijven en instanties zijn intensief betrokken aan de voorkant van planontwikkeling. Het resultaat is een plan dat integraal is opgesteld en waar alle belangen op de juiste wijze zijn meegenomen. Tegelijkertijd zien we ontstaan dat 'aan de achterkant' geen problemen meer worden ervaren. Bij een aantal projecten is geen beroep ingesteld, waar dat in het verleden mogelijk wel was gebeurd.

3. Continueren van gestarte/ontwikkelde initiatieven, zoals de buurtsportcoaches

Goedlopende initiatieven zoals o.a. de buurtsportcoaches, buurt-inlopen, BuurtWhatsapp en Braakhuizen-United zijn voortgezet en in samenwerking met inwoners uitgebouwd of beter afgestemd op de behoefte.

Op initiatief van, en in samenwerking met, groepen actieve jongeren zijn in Mierlo en Geldrop twee calisthenics-plekken gerealiseerd. Deze worden gebruikt door jong en oud. Daarnaast zijn er in verschillende wijken digitale wijkplatforms gestart, waar inwoners, verenigingen en bedrijven elkaar ook digitaal kunnen vinden.

4. Het ambtelijk apparaat, het college en de raad gaan naar de mensen toe om hen te prikkelen met ideeën, maar ook om informatie uit te wisselen en ideeën op te halen ... Buiten Spelen!

In 2015 hebben gemeenten nieuwe taken gekregen op het gebied van zorg en ondersteuning, waarbij een nieuwe manier van denken en werken wordt gevraagd. Binnen het Ruimtelijke domein staat al de volgende grote transformatie te wachten: de Omgevingswet. Dit vraagt een andere manier van denken en werken van de gemeente: veel meer samen met onze inwoners aan de slag gaan, initiatieven vanuit inwoners ondersteunen en meedenken waar mogelijk.

Om dit voor medewerkers, raad en college tastbaarder te maken, is in 2017 het project Serious Gaming van start gegaan. Op dit moment worden de eerste interne trainers getraind en in het eerste half jaar van 2018 starten de interne trainingen.

We sluiten zoveel mogelijk aan bij de leefwereld van de mensen. Die wordt steeds digitaler. Op diverse plaatsen in Geldrop-Mierlo zijn organisaties of groepen aan de slag met het realiseren en onderhouden van websites voor hun wijk of buurt maar ook door verenigingen, vrijwilligersorganisaties etc. wordt dit gedaan. Initiatieven kunnen in beperkte mate ondersteund en gefaciliteerd worden door de gemeente.

In de wijk Zesgehuchten is de initiatiefgroep daar daadwerkelijk met een buurtsite gestart. Ook in de wijk Akert zijn zij hiermee aan de slag. Door Wooninc. en de Levgroep is aangegeven dat zij grote belangstelling hebben hierin te participeren. Afhankelijk van het succes van de individuele trajecten zal worden gekeken in hoeverre deze afzonderlijke wijkplatformen aan elkaar gelinkt kunnen worden tot een digitaal dorpsplein. Initiatieven vanuit de wijken kunnen hierbij gebruik maken van het platform "onsplatform.tv" wat aangeboden wordt via OnsNetEindhoven, maar dit is geen verplichting.

De afgelopen periode in samenwerking met o.a. de GGD de Sociale Index ontwikkeld. De Sociale Index bundelt beschikbare data over de sociale -maatschappelijke en - economische situatie van onze gemeenschap. Hierdoor kunnen trends en ontwikkelingen snel worden herkend. Deze monitor is mede met input vanuit de wijken opgesteld. Dit geeft de mogelijkheid om vroegtijdig het gesprek aan te gaan met inwoners over zaken die spelen of kunnen gaan spelen in hun omgeving. Op basis daarvan kunnen dan initiatieven worden ondersteund of geïnitieerd. Deze monitor is in 2017 in gebruik genomen en hebben we deze gebruikt voor onder andere Braakhuizen United en JOGG. In 2018 kan de nieuwe versie van de Sociale Index worden gebruikt en met inwoners worden besproken.

5. Huisvesting Turkse Multiculturele Stichting Geldrop (TMSG)

In 2016 is samen met het bestuur van de TMSG en andere belanghebbenden gesproken over een mogelijke oplossing. Hierbij is de eerdere opdracht van de raad het kader geweest. Dit resulteerde in een raadsvoorstel, waarbij een accommodatieruil zou plaatsvinden. Begin 2017 is deze aan de orde geweest in de raad. Dit heeft geleid tot een hernieuwde opdracht. Voor de uitvoering hiervan is het college met betrokkenen in overleg getreden om een oplossing te vinden voor het huisvestingsvraagstuk van TMSG. Het college ging in de eerste helft van 2017 in overleg met het bestuur van TMSG, de klankbordgroep Braakhuizen Zuid, de eigenaar van de Sint Jozefkerk, Kindcentrum De Vlinder en gebruikers/beheerders van het Dienstencentrum en De Borgh. Hieruit zijn twee opties gekomen die in de maanden juni en juli aan de gemeenteraad ter besluitvorming zijn voorgelegd.

Op 10 juli 2017 nam de raad kennis van beide opties en nam vervolgens een geamendeerd besluit, waarin het college werd gevraagd een externe deskundige onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden ten aanzien van de Bleekvelden 21. Parallel daaraan moest in overleg met het bestuur van TMSG, de oplossingsrichting "Lounge" nader uitgewerkt worden.

In de tweede helft van 2017 heeft het college het externe bureau BRO en onze huisadvocaat Hekkelman ingeschakeld voor het onderzoek ten aanzien van Bleekvelden 21. De waarde van het pand Molenstraat 8 (Lounge) is door een tweetal onafhankelijke bureaus vastgesteld en met het bestuur van TMSG heeft overleg plaats gevonden over eventuele huisvesting op de betreffende locatie. In maart 2018 – voor de gemeenteraadsverkiezingen – ontving de raad de resultaten van het onderzoek via een raadsinformatiebrief.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
1. Gebiedsgericht werken				
Openbare orde en Veiligheid	324	24	21	-4
Samenkracht en burgerparticipatie	654	629	501	-128
Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0
Totaal baten	979	653	522	-132

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
1. Gebiedsgericht werken				
Openbare orde en Veiligheid	1.204	905	941	-36
Samenkracht en burgerparticipatie	3.725	3.769	3.510	258
Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0
Totaal lasten	4.928	4.674	4.451	223
Saldo (baten -/- lasten)	-3.950	-4.020	-3.929	91

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.2 Programma 2. Economie en vastgoed

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Revitalisering bedrijventerrein(en) (De Smaale).
2. Beleid rondom recreatie en toerisme voortzetten, waarbij speerpunt is het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van Gulbergen en Strabrechtse Heide. Tevens de essentie "Weven & verweven" tot uiting brengen in Geldrop-Mierlo.
3. Nieuw bestemmingsplan met recreatieve fietsverbinding Gulbergen-Geldrop.
4. Huidige beleid economisch sterke centra voortzetten.
5. Snelle realisatie van het totale plan centrum Mierlo (realisatie Den Binnen, Openbaar gebied).
6. Uitvoering centrumplan Geldrop.
7. Wensen van de raad m.b.t. gemeentelijke huisvesting in kaart brengen om te komen tot scenario's. Voorkeursvariant wordt ter besluitvorming voorgelegd.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

8. De gemeente heeft behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen. Uiteraard zou deze vergaderruimte voor meerdere doelen ingezet kunnen worden, onder meer ook voor raadsvergaderingen. Op basis van een breed onderbouwd voorstel vanuit het college, dat voor de zomervakantie 2016 aan de raad wordt voorgelegd en waarin rekening wordt gehouden met de huidige en toekomstige behoefte, zal de raad nog dit jaar een definitief besluit nemen.
9. Economie is een grensoverschrijdend verschijnsel. In dat kader is juist samenwerking met de gemeenten in het stedelijk gebied van groot belang. Een brede oriëntatie maakt het mogelijk om Geldrop-Mierlo op economisch gebied nadrukkelijker op de kaart te zetten. Brainport, Agrofood en toerisme zijn speerpunten van het economisch beleid van de gemeente. Naast enkele grote bedrijven faciliteert de gemeente met name het MKB.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Rapport rekenkamercommissie "It takes two to tango"	N.v.t.	14-mei-09	N.v.t.
Toekomstige huisvesting gemeente	N.v.t.	10-nov-05	N.v.t.
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	5-mrt-12	N.v.t.
Ondernemersfonds Geldrop Centrum	N.v.t.	5-nov-12	N.v.t.
Ondernemersfonds Mierlo Centrum en Linten	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Centrumplan Geldrop	N.v.t.	16-dec-13	N.v.t.
Visie op supermarktstructuur	N.v.t.	28-sep-15	N.v.t.
Bedrijventerreinenstrategie	N.v.t.	1-feb-16	N.v.t.
Regionale en subregionale detailhandelsvisie	N.v.t.	27-jul-15	N.v.t.
Programmering bedrijventerreinen Stedelijk Gebied Eindhoven 2016 en bijbehorend financieel arrangement		10-apr-17	2020

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Revitalisering bedrijventerrein(en) (De Smaale)

In 2017 zijn, op wat beplantingswerkzaamheden na, de laatste werkzaamheden afgerond in het kader van de revitalisering bedrijventerrein De Smaale. In dit project is het bestaande openbare gebied opnieuw ingericht en is er een infiltratieriool aangelegd. Ook zijn er nieuwe wegen aangelegd waardoor het bedrijventerrein beter wordt ontsloten. In 2017 is een deel van de openbare weg overgedragen aan het bedrijf GNT, een van de grootste werkgevers in onze gemeente, die daardoor ruimte krijgt om zich verder door te ontwikkelen. GNT is een grote speler op het gebied van Argifood en gebruiken de extra ruimte om verder uit te breiden.

Mede door de revitalisering is het bedrijventerrein toekomstbestendig en weer aantrekkelijk voor (nieuwe) ondernemers. Dit project is mede mogelijk door een subsidie van de provincie vanuit het BHB-fonds.

2. Beleid rondom recreatie en toerisme voortzetten, waarbij speerpunt is het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van Gulbergen en Strabrechtse Heide

Uit het centrumplan Geldrop is een centraal thema ontstaan dat in het begin de 'Rode Draad' werd genoemd en als snel werd omgedoopt tot 'Verweven'. Dit thema heeft haar oorsprong in de textielhistorie van deze gemeente en het kan worden gezien als het DNA van onze gemeente. Dit gevoel werd door meerdere, vooral externe partijen, omarmd, het ontgroeide het centrumproject en er ontstond een energie die niet meer te stoppen was.

Uit de ondernemers en belanghebbenden kwam de roep om een professionaliseringsslag van het thema. De werkgroep recreatie en toerisme is daar samen met de gemeente in 2017 intensief mee aan de slag gegaan. Dit heeft geleid tot een aanzet tot het opzetten van een villagemarketing structuur. Bij de begrotingsbehandeling in november 2017 is daarvoor voor de komende jaren een deel van de toeristenbelasting vrij gemaakt. Hiermee is een grote professionaliseringsslag gemaakt om recreatie en toerisme als belangrijke economische drager op de kaart te zetten.

De stichting villagemarketing gaat zich inzetten op projecten binnen Verweven. In 2017 is het eerste deel van het Katoenpad gerealiseerd, is het ontwerp gemaakt voor een textielroute die in 2018 geplaatst gaat worden, zijn er door de ondernemers diverse projecten gestart rondom de VVV, website, hospitality.

Voor wat betreft de promotie van de Strabrechtse Heide sluiten we aan bij de gebiedspromotie van de Grote Heide. Deze regionale samenwerking biedt voor de Strabrechtse heide veel kansen omdat het zelf te klein is om goed te worden vermarkt.

3. Nieuw bestemmingsplan met recreatieve fietsverbinding Gulbergen-Geldrop

De afwikkeling van het overdragen van de afval berg op Gulbergen is een complex geheel, waarbij de 21 gemeenten van het MRE eigenaar zijn en geld hebben beschikbaar gesteld voor de nazorg, maar de provincie en Attero verantwoordelijk voor die nazorg. De provincie beheert het beschikbare geld. Daarnaast is het MRE met Attero in een inspanningsverplichting overeengekomen dat zij na het sluiten van de bult het gebied moeten herontwikkelen.

De twee trajecten van de nazorg en de herontwikkeling lopen parallel aan elkaar maar zullen uiteindelijk volg tijdelijk zijn, de daadwerkelijke herontwikkeling moet wachten op de 'afsluiting' van de bult. Voor de mogelijke herontwikkelingsmogelijkheden is het afgelopen jaar intensief samengewerkt met de betrokken gemeenten en partijen. Dit heeft helaas nog niet geleid tot een definitief plan waar iedere partij mee kan instemmen en op basis waarvan een nieuw bestemmingsplan gerealiseerd kan worden.

Los van de situatie met Attero is lokaal de behoefte voor een fietsverbinding Gulbergen-Geldrop vastgesteld. Eerder zijn budgetten door de raad van dit project geaccordeerd. De vergunningen zijn verleend voor het fietspad. Deze vergunningen zijn onherroepelijk. De vergunning voor de brug wordt in de eerste helft van 2018 verleend. Een nieuw bestemmingsplan is hiervoor niet vastgesteld, er is gebruik gemaakt van een omgevingsvergunning voor afwijkend gebruik.

De aanbesteding voor de bouw van de brug is afgerond. De aanleg van het fietspad en de bouw van de brug zal in de tweede helft van 2018 plaatsvinden.

4. Huidige beleid economisch sterke centra voortzetten

We zullen beide centrum- (en linten)managementorganisaties blijven ondersteunen door voor hen de reclamebelasting te innen en uit te keren.

Op verzoek van de ondernemers heeft de gemeenteraad in 2012 reclamebelasting ingevoerd. De gemeente int de reclamebelasting en keert dit middels een subsidie uit aan de stichtingen centrummanagement. De stichtingen overleggen jaarlijks een plan van aanpak en begroting bij aanvraag van de subsidie. Daarnaast heeft de gemeente een aantal budgetten die bestemd zijn voor ontwikkelingen in het centrum, zoals feestverlichting en bloembaksubsidie, overgedragen aan de stichtingen.

Met de stichtingen centrummanagement wordt intensief samengewerkt om de centra sterker en aantrekkelijker te maken. Het doel is om meer bezoekers naar de centra te trekken, die langer blijven en meer spenderen. Hiervoor zijn binnen centrummanagement diverse werkgroepen opgericht waaronder veiligheid, sfeer en beleving, maar ook leegstand en branchering. Ter ondersteuning van dit beleid zijn afspraken gemaakt over supermarkten in de gemeenten. Door een goede ruimtelijke spreiding is er voldoende aanbod aan dagelijkse voorzieningen in de nabijheid van iedere burger.

5. Snelle realisatie van het totale plan Centrum Mierlo (realisatie Den Binnen, Openbaar gebied)

In 2014 is het oude winkelcentrum Den Binnen gesloopt. Eind 2014 is gestart met de eerste fase van de herbouw van het winkelcomplex. Tevens is een start gemaakt met een complete renovatie van het openbaar gebied. In 2015 is het eerste deel van de Margrietstraat aangepakt. In 2016 zijn het parkeren bij de Rabobank, het Molenplein, het parkeerterrein Frisostraat en de Frisostraat, een deel van de Margrietstraat en het parkeren bij de Plus uitgevoerd. In 2017 is de bouw van Den Binnen gerealiseerd en zijn de laatste wegen en parkeerplaatsen aangepakt. Momenteel is de laatste fase in uitvoering. Dit betreft hoek Dorpsstraat/Vesperstraat. Wij hopen dit te kunnen afronden in juni 2018.

6. Uitvoering centrumplan Geldrop

Er wordt in een continue stroom gewerkt aan de realisatie van het centrumplan van Geldrop.

- De fase Korte Kerkstraat/Bogardeind is in 2016 voorbereid en in het najaar 2017 uitgevoerd;
- De herinrichting van de Heuvel, doorgang achter de Kerk, onderdoorgang ABNAMRO en het parkeerterrein markt zijn in 2017 opgestart voor uitvoering in 2018;
- De aanpassing van de aansluiting Molenstraat/Johan Peijnenburgweg is opgestart voor uitvoering in 2019;
- De herinrichting Hofstraat en de inrichting van parkeerterrein de Meent zijn opgestart teneinde de uitvoering plaats kan vinden tegelijk en direct volgend op de verbouwing van het gemeentehuis;
- Stimuleringsregeling gevelverbetering. Dit beleid is in 2016 uitgevoerd en zal de komende jaren worden toegepast; jaarlijks worden enkele gevelsubsidies toegekend, gesprekken worden gevoerd met eigenaren vastgoed. Met een bijdrage uit deze regeling is de luifel op de Korte Kerkstraat vervangen;
- Verweven; rode draad voor het centrum voor ruimtelijke inrichting en thematische invulling gevormd en verwerkt tot plannen. In ieder inrichting wordt het thema doorgevoerd maar het thema wordt nu ook breed geborgd in villagemarketing waardoor het een nog duidelijkere uitstraling zal krijgen;
- In 2017 zijn de voorbereidingen gestart voor een belevingsroute door het centrum die aansluit bij het thema Verweven.

7. Wensen van de raad m.b.t. gemeentelijke huisvesting in kaart brengen om te komen tot scenario's. Voorkeursvariant wordt ter besluitvorming voorgelegd

Voor de verbouwing van de eerste en tweede verdieping van het gemeentehuis aan de Hofstraat werd een definitief ontwerp in 2016 vastgesteld. De verbouwing werd nog niet gestart in verband met mogelijke consequenties van de besluitvorming over een multifunctionele vergaderlocatie. Begin 2017 heeft de raad een voorkeursvariant voor de vergaderlocatie bepaald. Deze variant heeft gevolgen voor de geplande aanpassing van het gemeentehuis. In 2017 is de gehele aanpassing van het gemeentehuis, dus de eerste en tweede verdieping incl. een vergaderlocatie op de eerste verdieping voorbereid. De aanbesteding van de eerste en tweede verdieping verbouwing van het gemeentehuis en de vergaderlocatie heeft binnen budgetten plaatsgevonden en is getekend.

8. De gemeente heeft behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen. Uiteraard zou deze vergaderruimte voor meerdere doelen ingezet kunnen worden, onder meer ook voor raadsvergaderingen. Op basis van een breed onderbouwd voorstel vanuit het college, dat voor de zomervakantie 2016 aan de raad wordt voorgelegd en waarin rekening wordt gehouden met de huidige en toekomstige behoefte, zal de raad nog dit jaar een definitief besluit nemen.

Begin 2017 heeft de raad een voorkeursvariant voor de vergaderlocatie bepaald. Deze variant heeft gevolgen voor de geplande aanpassing van het gemeentehuis. In 2017 is de vergaderlocatie ontworpen en uitgewerkt als onderdeel van de verbouwing van de 1e en 2e verdieping van het gemeentehuis. Start bouw zal in het 1e kwartaal 2018 plaats vinden.

9. Economie is een grensoverschrijdend verschijnsel. In dat kader is juist samenwerking met de gemeenten in het stedelijk gebied van groot belang. Een brede oriëntatie maakt het mogelijk om Geldrop-Mierlo op economisch gebied nadrukkelijker op de kaart te zetten. Brainport, Agrofood en toerisme zijn speerpunten van het economisch beleid van de gemeente. Naast enkele grote bedrijven faciliteert de gemeente met name het MKB.

Sinds januari 2015 is de gemeente Geldrop-Mierlo bestuurlijk en ambtelijk voorzitter van de Werkgroep Werken van het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). Onder onze leiding zijn er bestuurlijk afspraken gemaakt om de dubbele mismatch in vraag naar en aanbod van bedrijventerreinen op te lossen. Deze oplossing wordt vergezeld van een financieel arrangement waarin wordt vastgelegd dat de gemeenten die bedrijventerreinen schrappen enigszins financieel worden tegemoetgekomen. Ook is een Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties opgezet om innovatie en werkgelegenheid op bestaande bedrijventerreinen te stimuleren. In 2017 heeft besluitvorming in alle 9 gemeenteraden plaatsgevonden.

Ondertussen heeft het Rijk de Brainportregio de Mainport status toegekend. Deze status brengt veel kansen en mogelijkheden met zich mee.

Om de economische speerpunten te kunnen realiseren begeleiden we initiatieven van grote, toonaangevende, bijzondere werkgevers met grote zorg, onze accountmanager benaderd deze integraal.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
2. Economie en vastgoed	2017	2017	2017	2017
Economische ontwikkeling	32	32	33	1
Bedrijfsloket en -regelingen	42	42	35	-7
Economische promotie	467	461	648	187
Mutaties reserves programma 2	2	-11	16	27
Totaal baten	542	523	732	208

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
2. Economie en vastgoed	2017	2017	2017	2017
Economische ontwikkeling	527	428	420	7
Bedrijfsloket en -regelingen	91	91	83	8
Economische promotie	213	223	213	10
Mutaties reserves programma 2	45	1.252	1.516	-264
Totaal lasten	877	1.994	2.233	-239
Saldo (baten -/- lasten)	-335	-1.471	-1.501	-31

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.3 Programma 3. Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgeving bevorderen middels het buurtwerk 2.0 (tevens rekening houdend met de grens tussen de bezuinigingen en de kwaliteit van de leefomgeving).
2. Werkwijze voortzetten waarin handhaving integraal en gebiedsgericht wordt opgepakt en aansluit op andere programma's.
3. Handhaving en Veiligheid uitvoeren conform de op basis van de door de raad gestelde prioriteiten vastgestelde uitvoeringsprogramma's.
4. Maximaal inzetten van onze bevoegdheden en bestuursrechtelijke maatregelen waar dat wordt gevraagd.
5. Voortzetten van bestaande en nieuwe werkwijzen om samen met burgers een veiligere woon- en leefomgeving te bereiken.
6. Borgen van de verbinding tussen de domeinen zorg, sociaal en veiligheid in lokale en regionale structuren.
7. Versterken van de aanpak van de georganiseerde criminaliteit door onder andere het vergroten van het bewustzijn en het verbeteren van de bestuurlijke informatiepositie.
8. Adequate brandweerzorg en professionele voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kadernota Integraal veiligheidsbeleid 2015-2018	2015-2018	31-aug-15	Eind 2018
Uitvoeringsprogramma Veiligheid	2017-2018	v.k.a. 24-mei-17	Medio 2019
Actieplan georganiseerde criminaliteit	2016-2018	N.v.t.	N.n.b.
Handhavingbeleidsplan 2016 'Samen gericht handhaven' - geactualiseerd	2017-2021	18-dec-17	2019 (waar nodig actualiseren)
Uitvoeringsprogramma Handhaving	2018	v.k.a. 31-jan-18	2019
Beleidsregel voor de bestuurlijke handhaving van artikel 13b Opiumwet	Va. 2017	N.v.t.	
Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2015-2019	2015-2019	N.v.t.	2019

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgeving bevorderen middels het buurtwerk 2.0 (tevens rekening houdend met de grens tussen de bezuinigingen en de kwaliteit van de leefomgeving)

De sociale en fysieke kwaliteit van de woonomgeving is van groot belang voor de leefbaarheid die onze inwoners ervaren. Daarom wordt juist ook op dit punt ingezet op het zo vroeg mogelijk betrekken van inwoners.

Buurtregisseurs en Handhaving gaan uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Waar mogelijk betrekken we onze inwoners, bedrijven en instellingen bij onze aanpak. Dat doen we buurtgericht. Enerzijds om te weten wat er speelt zodat we de juiste integrale interventies uit kunnen voeren en anderzijds verantwoordelijkheid waar mogelijk te delen en/of over te dragen.

Voorbeelden daarvan zijn:

- het betrekken van inwoners, bedrijven en instellingen bij de integrale (vaak projectmatige) aanpak van probleem- en/of overlastlocaties, die o.a. leiden tot aanpassingen in de openbare ruimte en de handavingsaanpak zodat het spontane naleef gedrag wordt bevorderd;
- het samen optrekken met inwoners, bedrijven en instellingen tijdens wijkschouwen, zodat actuele problemen die bij hen leven (in gezamenlijkheid) kunnen worden aangepakt;
- voortzetten van de Beestenbende in Geldrop-Mierlo, waarin we samen met en vanuit de denkwereld van kinderen zwerfafvalproblematiek aanpakken;
- via het Keurmerk Veilig Ondernemen samen komen tot integrale acties waarin alle deelnemers een rol kunnen hebben.
- via de methode 'Brandveilig Leven' het brandveiligheidsbewustzijn van onze inwoners vergroten en ze aanzetten tot het nemen van maatregelen.
- stimuleren en faciliteren van buurtbewoners bij het opzetten en onderhouden van What's Appgroepen.

2. Werkwijze voortzetten waarin handhaving integraal en gebiedsgericht wordt opgepakt en aansluit op andere programma's

Handhaving vindt plaats op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie, het Handhavingsbeleidsplan 2012 "Samen handhaven werkt" en het op 18 december 2017 vastgestelde geactualiseerde Handhavingsbeleidsplan "Samen gericht handhaven".

Het zwaartepunt ligt hierbij op het positief beïnvloeden van het naleef gedrag door middel van preventieve integrale handhaving, waarbij repressie wordt ingezet om de preventieve inspanningen kracht bij te zetten. Zo wordt repressieve inzet bijvoorbeeld gebruikt om notoire overtreders aan te pakken. Handhaving sluit in deze context steeds vaker vooraan in de keten aan bij de integrale aanpak van kansen en problemen en vervult daarin een aanjagende rol. Waar mogelijk pakt handhaving zijn plek in ontwikkelingen en initiatieven (ontwikkelplannen, nieuw te vormen visie en beleid, (her)inrichtingsplannen, evenementen, etc.). Duidelijk is dat cluster Handhaving nu meer dan voorheen pro-actief wordt betrokken door in- en externe partners.

3. Handhaving en Veiligheid uitvoeren conform de op basis van de door de raad gestelde prioriteiten vastgestelde uitvoeringsprogramma's

Er wordt gewerkt vanuit de Kadernota Integrale Veiligheid waarin de hoofdlijnen van het veiligheidsbeleid zijn vastgelegd. Om de 2 jaar wordt er een uitvoeringsprogramma Veiligheid opgesteld waarin wordt ingegaan op de stand van zaken van de prioriteiten. Daarnaast worden de doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd, beschreven welke aanpak, maatregelen en instrumenten daarbij gehanteerd worden en welke partners daarbij betrokken worden. In 2017 is het Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2017 – 2018 vastgesteld en is hier uitvoering aan gegeven.

Voor wat betreft handhaving wordt gewerkt met een Handhavingsbeleidsplan waarbij jaarlijks de gestelde prioriteiten vertaald worden naar een uitvoeringsprogramma. Hierin wordt smart aangegeven wat de geplande inspanningen en beoogde resultaten zijn. In principe is het uitvoeringsprogramma de leidraad van het cluster Handhaving. Voor een gedetailleerde uitwerking van de evaluatie verwijzen wij u naar het betreffende jaarverslag handhaving.

In dit kader wordt momenteel het accent gelegd op zowel ondermijning als kleine ergernissen.

4. Maximaal inzetten van onze bevoegdheden en bestuursrechtelijke maatregelen waar dat wordt gevraagd

Doordat we veel inzet plegen t.b.v. preventie, lossen we al veel problemen op aan de voorkant waardoor we onze bevoegdheden niet hoeven te gebruiken aan de achterkant. Dit biedt uiteraard echter niet altijd een redmiddel. Bij de gevallen waarbij repressie noodzakelijk is pakken we door, vooral bij notoire overtreders.

Het repressief optreden waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van onze bevoegdheden gebeurt dan bijvoorbeeld door drugspannen voor bepaalde tijd te sluiten. Verder pakken we overtreders aan middels een last onder dwangsom, bestuursdwang en/of door deze te verbaliseren.

5. Voortzetten van bestaande en nieuwe werkwijzen om samen met burgers een veiligere woon- en leefomgeving te bereiken.

Er is verder uitvoering gegeven aan de gestelde prioriteiten. Het gaat dan om het verminderen van het aantal woninginbraken, de aanpak van grote buurtproblemen/ergernissen, terugdringen geweld, terugdringen drank- en drugsgebruik en het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn.

Samen met inwoners, partners en andere gemeenten worden bestaande en nieuwe werkwijzen ontwikkeld om de veiligheid van de woon- en leefomgeving te vergroten.

In 2017 is het plan van aanpak project woninginbraken opgesteld voor het basisteam Dommelstroom met daarbij maatregelen om woninginbraak tegen te gaan. Ook zijn er veel nieuwe Buurt What's Appgroepen opgestart, en worden er wekelijks inloosprekuren in wijken en buurten georganiseerd. De bestaande projecten Keurmerk Veilig Ondernemen lopen door en inmiddels zijn - sinds de start - vanuit het project Mierlo Brandveilig al bijna 1200 woningchecks uitgevoerd.

Ook zijn kleine ergernissen in samenwerking met, of op aangeven van, onze inwoners aangepakt. Als voorbeelden kunnen hier genoemd worden het zwerfafval, de hondenoverlast en de parkeeroverlast.

Voor wat betreft de aanpak van zwerfafval zijn er met name in de preventieve aanpak goede resultaten behaald. Er hebben verschillende aanpassingen in de openbare ruimte plaatsgevonden op basis van input van onze inwoners en er is aansluiting gezocht bij bestaande initiatieven als ook bij organisatoren van evenementen. Verder is de Beestenbende voortgezet en is er meer contact gezocht met jongerenwerkers die jongeren aanspreken op hun gedrag en er is gericht en probleemgestuurd gesurveilleerd. Door regelmatig over dit onderwerp te communiceren (via social-media, posters, in de Middenstandsbelangen, etc.) is geprobeerd de bekendheid van beleid, regels en verwachtingen te vergroten.

Hondenoverlast is vooral op basis van projecten op door inwoners gemelde probleemlocaties aangepakt. Op deze locaties is de samenwerking, de aanwezigheid en zichtbaarheid geïntensiveerd, ook buiten kantooruren. Er is veel ruchtbaarheid aan gegeven door middel van het verspreiden van ansichtkaarten met daarop de regels en door publicaties op social media. Er zijn op verzoek van inwoners twee nieuwe losloopterreinen gerealiseerd en er zijn bestaande losloopterreinen aangepast. Ook hondenuitlaatstroken zijn aangepast op verzoek van inwoners. Dat alles heeft geresulteerd in een groter (spontaan) naleefgedrag. Waar de regels niet werden nageleefd is doorgepakt en formeel gewaarschuwd en/of geverbaliseerd.

Voor wat betreft parkeeroverlast zijn we meer actief in de wijken aanwezig geweest. Vooral door verscherpt toezicht op probleemlocaties zijn goede resultaten behaald. Er zijn verschillende aanpassingen in de openbare ruimte gedaan en er is gericht en probleemgestuurd gesurveilleerd. Waar de regels niet werden nageleefd is doorgepakt en formeel gewaarschuwd en/of geverbaliseerd.

6. Borgen van de verbinding tussen de domeinen zorg, sociaal en veiligheid in lokale en regionale structuren.

Door de transities in het sociale domein heeft de gemeente een aantal nieuwe taken gekregen en wordt burgerparticipatie gestimuleerd, ook op het gebied van veiligheid.

Op een steeds groter aantal gebieden raken de onderwerpen zorg en veiligheid elkaar. Denk daarbij aan jongeren die afglijden richting criminaliteit, woonoverlast, multi-probleemgezinnen, nazorg ex-gedetineerden en overlast van (en zorg voor) verwarde personen. Voor deze thema's is wetgeving van toepassing, en op een aantal gebieden zijn ook nieuwe wetten in werking getreden. Zo is in 2017 de nieuwe wet aanpak woonoverlast van kracht geworden, waardoor ook weer nieuwe bevoegdheden aan de burgemeester kunnen worden toegekend.

Naast het CMD en het PlusTeam worden ook met relevante "strafrecht" partners in het zorg- en veiligheidshuis afspraken gemaakt over een gezamenlijke aanpak volgens het principe "1 gezin, 1 plan, 1 coach".

7. Versterken van de aanpak van de georganiseerde criminaliteit door onder andere het vergroten van het bewustzijn en het verbeteren van de bestuurlijke informatiepositie.

De aanpak van de georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit heeft hoge prioriteit. Het gaat hier o.a. over de aanpak van hennepcultuur, witwassen, mensenhandel, vermogenscriminaliteit en aan bepaalde groepen (zoals de Outlaw Motorcycle Gangs).

Doel is dat we als gemeente weerbaar(der) zijn en voorkomen dat de georganiseerde criminaliteit misbruik maakt van de gemeentelijke faciliteiten en regelgeving. Als leidraad om de weerbaarheid te vergroten is een 'Actieplan georganiseerde criminaliteit 2016-2018' opgesteld. Aan de hand van een aantal stappen wordt de bewustwording vergroot, gezorgd voor een veilige werkomgeving, gezorgd dat de bestuurlijke informatiepositie op orde is, worden taken en verantwoordelijkheden in de organisatie geborgd en wordt de visie en het beleid in regelgeving vastgelegd.

In 2017 is een groot aantal acties uitgevoerd. Zo is er huis-aan-huis een Veiligheidskrant verspreid om de bewustwording bij burgers te vergroten, is er een groot aantal integriteitstrainingen voor medewerkers georganiseerd, wordt laatste hand gelegd aan een nieuw protocol Veilige Publieke Taak voor medewerkers (voorheen protocol agressie en geweld) en is een start gemaakt met een informatieknoppunt.

Vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid en een veilige woon- en leefomgeving, treedt de gemeente op tegen de illegale aanwezigheid en verkoop van drugs in bedrijfspanden, woningen, lokalen en/of daarbij behorende erven (Damoclesbeleid). In dit kader zijn in 2016 18 panden gesloten en in 2017 zijn 15 panden gesloten. Deze werkwijze past in de versterkte aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Tegelijkertijd werken we ook aan de preventieve kant door bijvoorbeeld na een sluiting folders in de buurt te verspreiden met als doel de burgers ervan te weerhouden om hennep en/of hard-drugs te verbouwen of te verhandelen. Verder verspreiden wij folders onder pandeigenaren (met meerdere panden) om te voorkomen dat zij panden verhuren aan drugscriminelen.

8. Adequate brandweezorg en professionele voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft de Toekomstvisie Brandweezorg geïmplementeerd, inclusief het Personeel en Materieelspreidingsplan. Er wordt in alle posten gewerkt volgens eenduidige werkwijzen en protocollen. Zie verder ook de paragraaf verbonden partijen (VRBZO).

In de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing is de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor de multidisciplinaire coördinatie, opschaling en opleiding van de crisisteam. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de planvorming, het opleiden en oefenen van de processen en teams Bevolkingszorg. Geldrop-Mierlo participeert in de opleidingen en oefeningen die de Veiligheidsregio organiseert voor de multidisciplinaire teams en voor de regionaal georganiseerde processen Bevolkingszorg. Op gemeentelijk niveau worden zowel bestuurders als medewerkers opgeleid en geoefend voor hun taak en rol in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Bij het busongeluk van leerlingen van het Strabrecht College heeft gemeentelijke organisatie professionele ondersteuning kunnen bieden.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

In het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost werken gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties samen om de veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost te verbeteren.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

De Veiligheidsregio (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van het VRBZO;
- Het organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals-slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
3. Veiligheid en handhaving	2017	2017	2017	2017
Crisisbeheersing en Brandweer	131	131	82	-49
Totaal baten	131	131	82	-49

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
3. Veiligheid en handhaving	2017	2017	2017	2017
Crisisbeheersing en Brandweer	1.998	1.898	1.850	47
Totaal lasten	1.998	1.898	1.850	47
Saldo (baten -/- lasten)	-1.868	-1.767	-1.768	-1

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.4 Programma 4. Bestuurlijke samenwerking

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. In het kader van het proces Veerkrachtig Bestuur heeft uw gemeenteraad als uitgangspunt voor de bestuurlijke toekomst van Geldrop-Mierlo bepaald, dat Geldrop-Mierlo als zelfstandige gemeente kan blijven voortbestaan, waarbij we wel oog hebben voor partners die de samenwerking op zoeken. In september 2016 is het advies van de commissie Demmers over de bestuurlijke toekomst van Nuenen c.a. uitgebracht. In dit advies wordt ook de ontwikkeling van het Stedelijk gebied Eindhoven meegenomen. Voor onze gemeente blijft zelfstandigheid met oog voor samenwerking uitgangspunt.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

2. Uitgangspunt is een zelfstandig Geldrop-Mierlo dat samenwerkt waar dit zinvol is. Door initiatief te tonen in de samenwerking in de regio vult Geldrop-Mierlo haar rol als 4de gemeente binnen de MRE in. Een onderdeel van de visie is de samenwerking in de regio en Brainport. Het gemeentebestuur gaat meer communiceren met burgers over samenwerking(sverbanden).

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vast-gesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Regionale agenda MRE Evaluatierapport MRE Ambitiedocument	N.v.t.		N.v.t.
Rekenkamercommissie: Verbonden partijen, inzicht en sturen met financiën	N.v.t.	28-sept-15	N.v.t.
Samenwerking in de Dommelvallei	N.v.t.	1-nov-12	N.v.t.
Samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven 2018-2025	N.v.t.	18-dec-17	N.v.t.
Uitvoeringsarrangement Stedelijk Gebied Eindhoven (ondertekening 26 februari 2018)	N.v.t.		N.v.t.
Nota Verbonden partijen	N.v.t.	31-okt-16	N.v.t.
Beleidsnotitie kaders P&C -documenten (vier grote verbonden partijen) deel 1 en 2	N.v.t.	T.k.n. raad	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Voor onze gemeente blijft zelfstandigheid met oog voor samenwerking het uitgangspunt voor de bestuurlijke toekomst. We hanteren daarbij een ruime en open blik in (bestuurlijke) samenwerking.

De gemeente Geldrop-Mierlo is belast met het voorzitterschap van de Bestuurlijke en ambtelijke (tot halverwege 2017) Werkgroep Werken van het Stedelijk Gebied Eindhoven. Hiermee is de vertegenwoordiging in het bestuurlijk platform sterk en actief. Bij de bestuurlijke Werkgroep Wonen vervult de portefeuillehouder het trekkerschap van de werkgroep Transparant Woningaanbod.

In het vroege voorjaar 2016 heeft het college van GS een adviescommissie, de zogenoemde commissie Demmers, in het leven geroepen met de opdracht om te komen tot aanbevelingen over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Nuenen c.a.

Op 8 september 2016 heeft de commissie Demmers haar advies over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Nuenen uitgebracht. In de taakopdracht van de commissie was opgenomen dat niet alleen naar de positie van de gemeente Nuenen gekeken moest worden, maar dat daarbij ook de samenwerking met omliggende gemeenten en de gemeenten in het stedelijk gebied betrokken moet worden.

De adviezen van de commissie Demmers, opgenomen in de eindrapportage "de wil tot verschil", zijn inmiddels bekend. In het rapport van de commissie wordt geadviseerd om te komen tot een bestuurlijke fusie van de gemeenten Nuenen c.a. en Son en Breugel en om taken, bevoegdheden en middelen op de terreinen van regionale economie, mobiliteit, wonen, werken, ruimtelijke inrichting en voorzieningen over te dragen aan de stad Eindhoven.

Inmiddels heeft het college van Gedeputeerde Staten haar visie op de toekomst van de gemeente Nuenen c.a. bekend gemaakt. In haar ogen is een fusie van de gemeente Nuenen c.a. met de gemeente Eindhoven onvermijdelijk.

Voor onze gemeente is goed dat het college van Gedeputeerde Staten expliciet heeft aangegeven dat Geldrop-Mierlo zelfstandig kan blijven voortbestaan. Dat sluit aan bij de uitgangspunten van de gemeenteraad over de bestuurlijke toekomst van onze gemeente.

Daarnaast werd de samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven in 2017 geëvalueerd. In de evaluatie werd de samenwerking tussen Metropoolregio en de subregio's, waaronder het Stedelijk Gebied, meegenomen. De evaluatie van de Metropoolregio heeft uitgewezen dat de samenwerking niet gebracht heeft wat er van verwacht werd. Op dit moment wordt er gewerkt aan de herontwikkeling van de Metropoolregio, waarbij zowel de inhoud als de structuur wordt bekeken.

Onze conclusie als het gaat om de toekomst van onze gemeente is ongewijzigd, kortom:

1. een zelfstandige gemeente Geldrop-Mierlo;
2. die open staat voor regionale samenwerking, waarbij verbreding en verdieping mogelijk is waar dit nuttig en noodzakelijk is, en de democratische legitimatie gewaarborgd blijft.

2. Rapport "Verbonden partijen, inzicht en sturen met financiën"

De rekenkamercommissie heeft in 2015 het rapport "Verbonden partijen, inzicht en sturen met financiën" uitgebracht. Mede op basis van dit rapport hebben de vier grootste verbonden partijen, te weten ODZOB, VRBZO, GGD en MRE, afspraken gemaakt over de planning en controlcyclus, het aanbieden van de daarbij behorende stukken en over het gebruik van een gelijk indexcijfer. Voordeel voor de gemeente is dat de stukken van deze partijen in één vergadering aangeboden en besproken kunnen worden. De eerste resultaten zijn met het gelijktijdig aanbieden van de vier kadernota's zichtbaar. In 2017 besteden we bij de behandeling van de begrotingen van de vier grote gemeenschappelijke regelingen extra aandacht aan deze samenwerkingsverbanden, waardoor ook voor de burgers duidelijker wordt wat deze partijen voor onze gemeente betekenen. In Middenstandsbelangen is afgelopen jaar een artikel gewijd aan de verbonden partijen in zijn algemeenheid en één artikel aan de GGD. In 2018 wordt er in afzonderlijke artikelen nog aandacht besteed aan de ODZOB, VRBZO en de MRE.

De volgende stap in de samenwerking tussen de "grote" verbonden partijen is dat ze afspraken maken over reserves en voorzieningen en over de risico's en de weerbaarheid.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Metropoolregio Eindhoven (MRE)

We werken met 21 gemeenten samen in de Metropoolregio met het doel om onze internationale concurrentiepositie te behouden en te verstevigen. De samenwerking spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte. In 2017 heeft er een evaluatie van de samenwerking plaatsgevonden. Daaruit bleek dat er nog flinke verbeteringen mogelijk zijn. Op basis van het evaluatierapport wordt er nu gewerkt aan een herontwikkeling van de Metropoolregio. Daarbij wordt zowel de inhoud als de structuur bekeken.

Dienst Dommelvallei

Het doel van deze samenwerking is een betere kwaliteit, verminderde kwetsbaarheid, lagere kosten en goed werkgeverschap op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

In programma 4 zijn geen taakvelden opgenomen.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
Totaal baten				

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
Totaal lasten				
Saldo (baten -/- lasten)				

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.5 Programma 5. Sociale zaken en armoedebeleid

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Inzetten op het handhaven van het bestaande niveau van sociaal beleid en regelingen.
2. Doorzetten actieve informatiebeleid in samenwerking met private initiatieven.
3. Streven in onze werkwijze om zoveel mogelijk burgers te helpen naar betaalde arbeid binnen de beschikbare budgetten.
4. Stimuleren van activiteiten (voor werkzoekenden) binnen het sociale domein en relatie leggen met re-integratiebeleid.
5. Startersbeurs jongeren voorzetten en jongeren zonder startkwalificatie hulp bieden met vervolgopleiding.
6. Werken aan duurzame armoedebestrijding.
7. Ontwikkelen van alternatieve werkwijzen zoals een vertrouwensexperiment stimulerende bijstand.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

8. De raad zal zich hard maken voor het blijvend en vernieuwend vormgeven van het sociale gezicht van de gemeente Geldrop-Mierlo door het uitvoeren van vastgesteld beleid. Daarnaast gaat ze de uitdaging aan mogelijkheden te onderzoeken naar experimenten voor het anders vormgeven van het sociale gezicht.
9. Uitstroom uit WWB heeft hoge prioriteit. Zoveel mogelijk mensen met een uitkering worden begeleid naar (nieuw) werk.
10. Geldrop-Mierlo neemt haar rol in de opvang van vluchtelingen, statushouders en/of asielzoekers. Een sociale opgave, die ook extra kosten met zich mee kan brengen. Het gemeentebestuur borgt een goede en tijdige communicatie met en betrokkenheid van burgers bij mogelijke ontwikkelingen op dit gebied.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Participatiewet kadernota	N.v.t.		N.v.t.
Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	N.v.t.		N.v.t.
Armoedebeleid	N.v.t.		N.v.t.
Minimabeleid	N.v.t.		N.v.t.
Schuldhelpverlening	N.v.t.		N.v.t.
Nota "Zekerheid, solidariteit en in vertrouwen - uitgangspunten Duurzame armoedebestrijding"	N.v.t.	16-apr-12	N.v.t.
Kadernota Doorontwikkeling Armoedebeleid	2017-2018	10-jul-17	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Inzetten op het handhaven van het bestaande niveau van sociaal beleid en regelingen

Op 10 juli 2017 is de Kadernota Doorontwikkeling Armoedebeleid vastgesteld. Op basis van deze nota zijn voorzieningen voor jeugdigen verruimd. Denk hierbij aan het Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds en Stichting Leergeld. Het gebruik van deze voorzieningen is goed. De verruiming hebben we mogelijk kunnen maken door de extra bijdragen vanuit het Rijk die bedoeld is voor armoedebestrijding onder kinderen. Er is ingestoken op een goede informatievoorziening wat betreft alle voorzieningen voor minima. We hebben eind 2016 een folder met alle regelingen voor minima huis aan huis verspreid. Daarnaast hebben we halverwege 2017 een vergelijkbare folder binnen onze gemeenschap verspreid. Ook onze partners binnen het armoedebeleid zijn hierin belangrijk. Dit hebben wij wederom herhaald februari van 2018. In 2018 zullen we nader uitvoering geven aan de acties uit de Kadernota.

Bij de doorontwikkeling van het armoedebeleid zullen wij ons met name richten op preventieve acties in het kader van schulden.

2. Doorzetten actieve informatiebeleid in samenwerking met private initiatieven

Naast de reguliere publicaties op internet en in Middenstandsbelangen biedt het netwerk van particuliere verenigingen ondersteuning aan diegenen die hieraan behoefte hebben. Het platform Armoedebeleid vervult hierin een belangrijke rol. Het Platform Armoedebeleid is altijd opzoek naar nieuwe verbindingen in de gemeenschap. Zo hebben wij in 2017 nieuwe verbindingen gezocht met partners op cultureel vlak, maar ook digitaal vlak (communicatie mogelijkheden). Daarnaast zijn we dit jaar rechtstreeks in contact getreden met gezinnen die te maken hebben met armoede. Dit betekent dat wij samen met de vrijwilligers van Stichting Leergeld huisbezoeken hebben afgelegd.

3. Streven in onze werkwijze om zoveel mogelijk burgers te helpen naar betaalde arbeid binnen de beschikbare budgetten

In 2016 is het Werkbedrijf Atlant – De Peel van start gegaan. Hiervoor is een Gemeenschappelijke Regeling vastgesteld, waar de gemeente Geldrop-Mierlo volledig in participeert. Dit betekent dat wij ook deel uitmaken van het bestuur van dit werkbedrijf. Hierdoor hebben wij rechtstreeks invloed op de beleidsprioriteiten. In 2017 is de organisatie verder geoperationaliseerd. Het resultaat is een nieuwe organisatie (Senzer) met eigen visie:

- Zie talent;
- Toon lef;
- Grijp kansen;
- Geef toekomst.

Om tot de nieuwe organisatie te komen zijn in 2017 veel processen beschreven en geïmplementeerd. Van de medewerkers wordt een hele andere manier van denken en werken gevraagd: van rechtmatigheid naar doelmatigheid. Medewerkers komen steeds beter in hun nieuwe taak, omgeving en processen. Binnen Senzer maken wij ons hard voor de arbeidsmarkttoeleiding. Hierbij ligt de focus op lokaal maatwerk naar zowel werkzoekenden als naar het lokale bedrijfsleven.

4. Stimuleren van activiteiten (voor werkzoekenden) binnen het sociale domein en relatie leggen met re-integratiebeleid

De Verordening tegenprestatie is in 2015 vastgesteld. In 2016 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de Tegenprestatie. Deze evaluatie heeft geen aanleiding gegeven om het beleid te wijzigen voor het jaar 2017. Dit betekent dat de uitvoering in 2017 is voortgezet.

5. Startersbeurs jongeren voorzetten en jongeren zonder startkwalificatie hulp bieden met vervolgopleiding

In 2016 is de startersbeurs binnen de arbeidsmarktinstrumenten van het nieuwe Werkbedrijf Atlant-De Peel opgenomen. Gezien de tegenvallende resultaten m.b.t. het gebruik van de startersbeurs focussen wij ons nu op de jongeren middels het PORTAAL en het project Uitstroom naar werk. Door deze projecten ontstaat een sluitende aanpak van school naar werk. Door jongeren vroegtijdig op te pakken (reeds in hun schoolomgeving) voorkomen we juist dat ze een aanvraag moeten doen voor een uitkering. De jongeren vanuit Het PORTAAL en Uitstroom naar werk zijn juist degenen die niet zelfstandig hun weg weten te vinden naar de (reguliere) arbeidsmarkt. Wij geloven dat dit tot een meer duurzaam resultaat zal leiden dan de voornoemde startersbeurs.

6. Werken aan duurzame armoedebestrijding

De samenwerking met particuliere initiatieven binnen het armoedebeleid is de afgelopen jaren flink toegenomen. Er is sprake van meer samenwerking tussen de verschillende verenigingen op het terrein van Armoedebestrijding. Ook hebben enkele verenigingen een vaste plek binnen het gemeentelijk beleid gekregen. Stichting Leergeld vervult bijvoorbeeld een belangrijke rol bij onze samenwerking met het Jeugdsportfonds en het jeugdcultuurfonds. Ook het project budgetmaatje voor de ondersteuning bij schuldhulp moet in dit kader worden genoemd.

Wij zullen in 2018 doorgaan op de ingeslagen weg. Daarbij zal extra aandacht worden gegeven aan preventieve activiteiten ten behoeve van schuldenproblematiek.

7. Ontwikkelen van alternatieve werkwijzen zoals een vertrouwensexperiment stimulerende bijstand.

In 2017 is in samenwerking met het Veranderlab Vertrouwensexperiment en de Universiteit van Tilburg een voorstel tot een Vertrouwensexperiment regelarme bijstand opgesteld. In dit proces van het onderzoek naar een vertrouwensexperiment is ook samengewerkt met individuele inwoners, het Cliëntenplatform Minima, het Armoedeplatform en Senzer. De raad heeft niet ingestemd met het voorstel. Op dit moment doen we nader onderzoek naar andere mogelijkheden tot een Vertrouwensexperiment. In het voorjaar van 2018 zal dit resulteren in een nieuw voorstel dat aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd.

8. De raad zal zich hard maken voor het blijvend en vernieuwend vormgeven van het sociale gezicht van de gemeente Geldrop-Mierlo door het uitvoeren van vastgesteld beleid. Daarnaast gaat ze de uitdaging aan mogelijkheden te onderzoeken naar experimenten voor het anders vormgeven van het sociale gezicht.

In opdracht van de raad is er onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een vertrouwensexperiment Stimulerende Bijstand/ garantie inkomen. In het voorjaar van 2018 zal dit resulteren in een nieuw voorstel dat aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd.

9. Uitstroom uit WWB heeft hoge prioriteit. Zoveel mogelijk mensen met een uitkering worden begeleid naar (nieuw) werk.

Door de verhoogde instroom en de samenstelling van de cliëntenpopulatie is de uitstroom achtergebleven bij de verwachting. Senzer heeft op 6 december 2017 een toelichting aan de gemeenteraad gegeven over de exacte oorzaken van dit resultaat. Daarnaast heeft Senzer de aanpak gepresenteerd die wordt gehanteerd. Om te zorgen voor meer sturing in de nabije toekomst, zijn wij in overleg getreden met Senzer over het maken van prestatieafspraken.

10. Geldrop-Mierlo neemt haar rol in de opvang van vluchtelingen, statushouders en/of asielzoekers. Een sociale opgave, die ook extra kosten met zich mee kan brengen. Het gemeentebestuur borgt een goede en tijdige communicatie met en betrokkenheid van burgers bij mogelijke ontwikkelingen op dit gebied.

In 2016 werd de gemeente geconfronteerd met een sterke stijging van het aantal asielzoekers met een verblijfsvergunning. Het rijk heeft structureel extra middelen beschikbaar gesteld om vergunninghouders intensiever te kunnen begeleiden. Daarnaast zijn er incidentele middelen beschikbaar gesteld om de vergunninghouders die eerder naar ons land zijn gekomen en minder intensieve begeleiding hebben ontvangen, indien nodig alsnog deze begeleiding te kunnen bieden. De focus van de inzet van deze middelen is dat vergunninghouders zoveel en zo snel als mogelijk meedoen met onze samenleving. Want alleen door meedoen leren ze de taal en kunnen ze hier een leven opbouwen. Daarom zijn deze middelen in 2017 vooral ingezet voor:

- versterken van de casusregie;
- betere begeleiding bij kennismaken in de buurt en de gemeente;
- extra groepsgewijs cursusaanbod, aangeboden door het Vluchtelingenwerk van de LEVgroep;
- de inzet van een klantmanager zorg met aandachtsgebied vergunninghouders bij het CMD;
- het begeleiden naar zinvolle activiteiten, dan wel werk, met nadruk op het leren van de taal door Senzer.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Senzer

Voor de uitvoering van de Participatiewet neemt Geldrop-Mierlo deel aan de GR Werkbedrijf Atlant-De Peel.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
5. Sociale zaken en armoedebeleid	2017	2017	2017	2017
Inkomensregelingen	9.780	9.780	10.818	1.037
Begeleide participatie	0	0	0	0
Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk	0	0	90	90
Mutaties reserves programma 5	0	0	2	2
Totaal baten	9.780	9.780	10.909	1.129

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
5. Sociale zaken en armoedebeleid	2017	2017	2017	2017
Inkomensregelingen	12.986	13.227	14.304	-1.078
Begeleide participatie	4.473	1.504	1.766	-262
Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk	1.365	1.639	1.784	-146
Mutaties reserves programma 5	0	0	0	0
Totaal lasten	18.824	16.369	17.855	-1.486
Saldo (baten -/- lasten)	-9.044	-6.589	-6.945	-356

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.6 Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken en mevr. M. Verdouw

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Uitbouwen bestaande vrijwillige ondersteuning en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van Buurtwerk 2.0.
2. Herzien van subsidiebeleid.
3. Laagdrempelig houden van CMD.
4. Inzet op preventiebeleid door preventieaanbod te geven aan burgers.
5. In samenwerking met inwoners vormgeven van een gemeente die uitnodigend is om in te wonen, ook als senior en daarbij werken met een bijpassende infrastructuur door middel van:
 - Flexibel omgaan met woningaanpassingen en mogelijkheden;
 - Op- uitbouw van digitale infrastructuur;
 - Overkoepelende aanpak infrastructuur initiëren;
 - Woningaanpassing.
6. Uitbreiden vrijwilligersbeleid middels:
 - Stimulering vrijwilligerswerk;
 - Aanbieden begeleiding vrijwilligers.
7. Speciale aandacht voor Sport door voortzetten buurtsportcoaches.
8. Voeren actief beleid kunst en cultuur.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018

9. Vernieuwende concepten voor sport en bewegen worden ondersteund. Concepten zoals bewegen op afstand, beweegtuinten voor ouderen worden voortgezet. De breedtesport wordt in het kader van JOGG uitgebouwd.
10. Uitgangspunt voor het zwembadbeleid is kwalitatief goede zwemvoorziening voor de inwoners van Geldrop-Mierlo.
11. De raad gaat in gesprek met externe deskundigen en lokale partijen waarna het college een toekomstgericht cultuurplan opstelt.
12. De raad stelt in 2016 een bibliotheeknotitie vast.
13. In 2016 zal het subsidiebeleid herijkt worden.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2	N.v.t.	18-dec-17	N.v.t.
Verordening Jeugdhulp	N.v.t.	18-dec-17	N.v.t.
Wet langdurige zorg (voorheen AWBZ)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Nota "Persoonlijk & Dichtbij" visie op meedoen in de samenleving	N.v.t.	4-jun-12	N.v.t.
Verordening maatschappelijke participatie 2013 gemeente Geldrop-Mierlo	N.v.t.	17-dec-12	N.v.t.
Nota "Voor Elkaar" - Visie op meedoen in de samenleving II	N.v.t.	17-dec-12	N.v.t.
Accommodatiebeleid	N.v.t.	30-jun-08	N.v.t.
Accommodatiebeleid particuliere eigendom	N.v.t.	30-nov-09	N.v.t.
Procesvoorstel Herijking subsidiebeleid	N.v.t.	25-sep-17	N.v.t.
Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur ... van wezenlijk belang'	N.v.t.	16-jan-12	2018

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Uitbouwen bestaande vrijwillige ondersteuning en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van Buurtwerk 2.0

In 2017 zijn er verschillende bewonersinitiatieven ondersteund en zijn de inloopsprekuren in de wijken uitgebreid. Daarnaast is verder gegaan met de ontwikkeling van de Sociale Index. Meer informatie hierover is te vinden in programma 1. Gebiedsgericht werken.

2. Herzien van subsidiebeleid

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Algemene subsidieverordening ingegaan.

Daarnaast is in de tweede helft van 2017 gestart met een interactief traject waarbij het subsidiebeleid nieuwe stijl wordt vormgegeven. Op 25 september 2017 is het Procesvoorstel Herijking subsidiebeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is vastgelegd welke stappen gevolgd gaan worden om te komen tot een nieuw, breed gedragen, subsidiebeleid. Het sturen op gewenste maatschappelijke effecten is hierbij het vertrekpunt.

In 2018 wordt het subsidiebeleid verder vormgegeven, in samenwerking met onze maatschappelijke organisaties en de gemeenteraad. De eerste sessie met de gemeenteraad, over maatschappelijke effecten, heeft in januari 2018 plaatsgevonden.

3. Laagdrempelig houden van CMD

In 2017 heeft het CMD zich doorontwikkeld op de ingeslagen weg. De kwaliteit van de dienstverlening en de waardering hiervan zijn hierbij centrale punten. Daarnaast is ook de ondersteuning van vrijwilligersvoorzieningen die gebruikt kunnen worden door mensen met een ondersteuningsvraag voortgezet.

In 2017 is de werkwijze van het CMD er weer op gericht geweest om het contact met onze inwoners zo persoonlijk en zo dichtbij mogelijk te laten plaatsvinden, onder andere door het uitvoeren van huisbezoeken en het organiseren van open spreekuren.

4. Inzet op preventiebeleid door preventieaanbod te geven aan burgers

Preventie is een breed begrip en is toe te passen binnen vele beleidsterreinen. Er is ingezet op radicalisering, maar ook het voorkomen van overgewicht en het vallen door ouderen. Onder aan de streep gaat het primair om het voorkomen dat ongewilde zaken gebeuren. Er valt dan ook een breed palet aan activiteiten onder deze noemer.

In het gezondheidsbeleid is het een primaire taak van de gemeente om o.a. door inzet van de GGD activiteiten te ontplooiën op gezondheidspreventie en leefstijl bij ouderen en jongeren. Daarnaast werden diverse activiteiten met partners ontwikkeld op het gebied van gezondheidspreventie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan 'Design 4 the fittest'. De samenwerking met partners in de huidige projecten verliepen voorspoedig. Niet alleen met sportverenigingen en scholen, maar ook met Buurtsportcoaches en verschillende bedrijven die in onze gemeente gevestigd zijn. In het kader van deze samenwerking stelden organisaties tijd, organisatiekracht en soms ook middelen beschikbaar voor het project. Dit kan zowel financieel als in natura (producten).

Naast projecten gericht op jongeren zoals JOGG en Young Leaders, richten we ons met het project "Activerend Huisbezoek" op onze oudere inwoners. Het "Activerend Huisbezoek" heeft als doel ouderen te informeren over zaken als wonen, maatschappelijke participatie en gezondheid in het licht van het ouder worden.

Ook door het CMD is ingezet op preventieve taken en vindplaatsgericht werken. Onder andere door het informeren en waarderen van mantelzorgers (ook jonge mantelzorgers) en door het organiseren van de mantelzorgcontactdagen en een mantelzorgverwendag. Ook in 2017 was het CMD werkzaam op plekken in de wijk waar inwoners hun ondersteuningsvragen stellen, bijvoorbeeld bij het Hof van Bethanië.

In 2017 is het preventieplan van het CMD verder doorontwikkeld. Activiteiten als voorlichtingen en een open spreekuur maakten hier onderdeel van uit. In 2018 wordt hier verder uitvoering aan gegeven. De verwachting is dat de beweging naar de preventieve voorkant hierdoor nog meer op gang komt.

Tenslotte is in 2017 ook een brede, buurtgerichte pilot op het gebied van preventief jeugdbeleid gestart in de wijk Braakhuizen Noord: 'de Pedagogische buurt'. In een continue interactief proces spreken buurtbewoners en sleutelfiguren in de wijk met elkaar over opvoeden en opgroeien. Bewoners en organisaties worden uitgedaagd om een bijdrage te leveren aan het realiseren van een fijn opgroei- en opvoedklimaat voor iedereen.

5. In samenwerking met inwoners vormgeven van een gemeente die uitnodigend is om in te wonen, ook als senior en daarbij werken met een bijpassende infrastructuur

Door het wegvallen van zorgvoorzieningen ontstaat er een noodzaak dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Aanpassingen aan woningen, goede voorzieningen in en om de woning en techniek in woningen dragen er toe bij dat mensen langer veilig en comfortabel in hun woning kunnen blijven wonen. Zowel de woningcorporaties als de gemeenten hebben hier een rol in. Vanwege dit gegeven zal er gekeken moeten worden naar flexibele oplossingen op de woningmarkt. Ook in de wijken zijn onze inwoners aan de slag. Zo ontstaan initiatieven vanuit mensen zelf, voor bijvoorbeeld eetpunten waar mensen een paar keer per week in de buurt en in een gezellige sfeer tegen een lage vergoeding een warme maaltijd kunnen eten.

Het thema langer zelfstandig thuis wonen is in 2017 op verschillende tafels besproken. Met onze zorgaanbieders hebben we gesproken over de gewenste ondersteuning van onze inwoners, zodat zij langer thuis kunnen blijven wonen. Hiervoor zijn diverse mogelijkheden binnen de gecontracteerde zorg maar ook via algemene voorzieningen, bijvoorbeeld de ontmoetingsplekken bij Ananz of Hof van Bethanië.

In november 2017 is er een mini-symposium "Wonen in Geldrop-Mierlo" georganiseerd. Samen met verschillende partijen uit onze gemeente en de regio is in beeld gebracht welke uitdagingen er in de toekomst op ons af zullen komen en hoe we hier samen op gaan inspelen. In 2018 wordt dit in een werkgroep concreter uitgewerkt om zo te komen tot een toekomstbestendige woonvisie.

Beschermd wonen

De decentralisatie van de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van Beschermd Wonen naar de individuele gemeenten zou per 2020 plaatsvinden. Dit tijdstip is vooruit geschoven naar waarschijnlijk het jaar 2022. In 2017 is in regionaal verband gewerkt aan een plan van aanpak. In 2018 zal deze lijn worden voortgezet zodat wij als gemeente Geldrop-Mierlo straks klaar zijn voor de decentralisatie.

Meer informatie over de digitale infrastructuur vindt u in programma 1.

6. Uitbreiden vrijwilligersbeleid middels:

- **Stimulering vrijwilligerswerk;**
- **Aanbieden begeleiding vrijwilligers.**

De gemeente probeert op verschillende manieren het vrijwilligerswerk te stimuleren en ondersteunen.

Voor mensen die vrijwilliger willen worden en de organisaties die vrijwilligers zoeken is de website VoorElkaarInGeldrop-Mierlo.nl. Deze site brengt aanbod en vraag van vrijwilligers en mensen met een hulpvraag bij elkaar.

In Geldrop-Mierlo hebben we veel maatschappelijk betrokken ondernemers. Zij willen zich graag inzetten voor vrijwilligers(organisaties) in onze gemeente. Om vrijwilligers(organisaties) en bedrijfsleven bij elkaar te brengen, is in 2016 'Samen voor Geldrop-Mierlo' van start gegaan. Deze stichting is in 2017 verder doorontwikkeld.

Het Steunpunt Vrijwilligerswerk heeft in 2017 op verschillende manieren uitvoering gegeven aan de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. Voorbeelden zijn de organisatie van masterclasses voor (nieuwe) bestuursleden en de vorming van een werkgroep van vrijwilligers die vrijwilligersorganisaties kan ondersteunen bij fondswerving.

7. Speciale aandacht voor Sport door voortzetten buurtsportcoaches

In 2017 zijn we doorgeshaan met de Buurtsportcoaches. Binnen onder andere projecten als Braakhuizen-United, Sjors sportief/creatief, Max Vitaal, Beweegaanbod voor senioren (St. Cyr, Kastanjehof en Magdalenahof) en de beweegtuin in Mierlo en bij de Cruiffcourt, hebben zij een belangrijke rol gehad in het leggen van verbindingen en (ondersteuning van) de uitvoering. Hierbij wordt nadrukkelijk samengewerkt met de gebiedsregisseurs.

Ook bij het in realiseren van activiteiten op de Cruiff-Court(s) en activiteiten in het kader van JOGG, zijn zij een belangrijke schakel geweest. Doordat de LEVgroep met ingang van 01-01-2017 een integraal uurtarief is gaan rekenen, is de formatie van de buurtsportcoaches tijdelijk teruggebracht tot 1,75 Fte. Hierdoor is gekozen voor een focus op activiteiten voor basisschooljeugd. In dit kader is onder andere hard gewerkt aan het leggen van verbindingen tussen onderwijs en sportverenigingen.

8. Voeren actief beleid kunst en cultuur

In 2017 is een concept cultuurbeleidsplan opgesteld. Dit plan is in de Leefkamer van september 2017 beeldvormend besproken en aan het culturele veld (organisaties en inwoners) voorgelegd in een bijeenkomst in oktober 2017. Daarna zijn nog een aantal reacties ontvangen. Alle reacties zijn verwerkt en meegenomen bij de aanpassing van het beleidsplan. Het ontwerp Cultuurbeleidsplan "De Kracht van Cultuur" 2018-2021 is vervolgens vastgesteld door de raad op 5 maart 2018.

Enkele voorbeelden van ontwikkelingen op het gebied van cultuur in 2017:

- Om jonge inwoners kennis te laten maken met kunst en cultuur, is het project 'Sjors Creatief' uitgevoerd. Dit project laat - analoog aan Sjors Sportief- kinderen in korte tijd met verschillende creatieve mogelijkheden kennismaken.
- Ook doet de gemeente mee met de regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020'.
- Middels het programma 'De Cultuurloper' werken basisscholen aan visie ontwikkeling en verankering van cultuureducatie in het basisonderwijs.
- De raad heeft geld beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het Weverijmuseum, waarmee het Weverijmuseum verder kon met de realisatie van het plan voor een nieuw toekomstbestendig museum.
- Als onderdeel van de drukste en belangrijkste entree aan de zuidzijde van Geldrop is de rotonde aan het Bogardeind het visitekaartje van de gemeente. Gezocht is naar een kunstwerk dat past bij de identiteit van de gemeente en dat ook past bij de dynamiek van de locatie.
- In samenwerking met de kunstenaar zijn vijf cortenstalen Kempische heideschappen ontworpen die verwijzen naar het textielverleden en een verbinding maken met de Strabrechtse Heide. Het kunstwerk is bekostigd uit het fonds Bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling, waar het kunstfonds onderdeel van uitmaakt.

9. Vernieuwende concepten voor sport en bewegen worden ondersteund. Concepten zoals bewegen op afstand, beweegtuinten voor ouderen worden voortgezet. De breedtesport wordt in het kader van JOGG uitgebouwd.

In overleg met de buurtsportcoaches is voor de doelgroep ouderen voornamelijk ingezet op het in stand houden van de beweeggroepen voor ouderen en de ontwikkeling van Max Vitaal. De beweeggroepen zijn inmiddels verzelfstandigd tot zeer laagdrempelige activiteiten onder leiding van vrijwilligers, maar worden wel nog gemonitord en ondersteund waar nodig. Hetzelfde geldt voor de activiteiten in de beweegtuinten, waar in 2017 weer extra op is ingezet, omdat sturing nodig blijft om deze activiteiten in gang te houden.

De basis op orde

Naast het aan de slag gaan met vernieuwende concepten zoals bovenstaand, is het nodig dat in de basis de bestaande voorzieningen goed op orde zijn. Dit hoort bij onze ambitie om de dienstverlening op een goed niveau te hebben en houden. Dat betekent dat onze sportparken en sporthallen er goed bij liggen, het onderhoud goed is en met een onderhoudsplan goed geborgd blijft en dat er veilig gesport kan worden.

In 2017 is veiligheid een punt van aandacht van uw raad geweest. Op 10 april 2017 heeft de raad besloten om gefaseerd de toplagen van de kunstgrasvelden te vervangen als gevolg van de aanwezigheid van rubbergranulaat in onze kunstgrasvelden. Hiervoor wordt een periode van vier jaar uitgetrokken. Uiteraard gaat dit in overleg met de betrokken voetbalverenigingen en de Johan Cruyff foundation. In 2018 is bij het Cruyff Court en het veld van Mifano de toplaag al vervangen.

10. Uitgangspunt voor het zwembadbeleid is kwalitatief goede zwemvoorziening voor de inwoners van Geldrop-Mierlo.

In het voorjaar van 2016 heeft adviesbureau Drijver en Partners de opties voor een goede zwemvoorziening binnen de kern Geldrop onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn aan uw raad voorgelegd. Hierop volgend is december 2016 een overeenkomst tot stand gekomen tussen exploitant Laco en de gemeente ten behoeve van zwembad De Smelen. Deze overeenkomst geldt tot en met 31 augustus 2018. Afgesproken is, dat in 2017 gewerkt zou worden aan een vlekkenplan, waarbij ideeën van bewoners en gebruikers zijn meegenomen. Op basis hiervan zou de gemeenteraad besluiten om al dan niet een nieuw contract af te sluiten.

In 2017 hebben verschillende inspraakmomenten plaatsgevonden. Omwonenden, gebruikers en raadsleden hebben meegedacht in de mogelijkheden voor het gebied De Smelen. Dit heeft nog niet tot een concreet plan geleid. Dat volgt in 2018.

11. De raad gaat in gesprek met externe deskundigen en lokale partijen waarna het college een toekomstgericht cultuurplan opstelt.

Verwezen wordt naar punt 8.

12. De raad stelt in 2016 een bibliotheeknotitie vast.

De visie op het bibliotheekwerk is opgenomen in het Cultuurbeleidsplan "De Kracht van Cultuur" 2018-2021, vastgesteld door de raad op 5 maart 2018 (zie punt 8).

13. In 2016 zal het subsidiebeleid herijkt worden.

Verwezen wordt naar punt 2.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD-BZO biedt beleidsadvisering en is een uitvoeringspartner op het gebied van preventie (punt 4).

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
6. Zorg, welzijn en cultuur	2017	2017	2017	2017
Sportbeleid en activering	0	0	0	0
Sportaccommodaties	563	563	529	-33
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	396	805	762	-43
Musea	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	17	17	21	4
Media	0	0	0	0
Wijkteams	0	0	0	0
Maatwerk-voorzieningen (WMO)	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	810	810	576	-234
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
Begraafplaatsen	1	1	4	3
Mutaties reserves programma 6	0	0	1.310	1.310
Totaal baten	1.786	2.196	3.203	1.007

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
6. Zorg, welzijn en cultuur	2017	2017	2017	2017
Sportbeleid en activering	405	405	395	9
Sportaccommodaties	1.855	1.840	1.931	-92
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.520	1.543	1.552	-9
Musea	92	92	100	-8
Cultureel erfgoed	272	271	268	3
Media	787	787	787	0
Wijkteams	674	624	640	-16
Maatwerk-voorzieningen (WMO)	977	977	883	94
Maatwerkdienstverlening 18+	7.236	8.152	7.139	1.013
Geëscaleerde zorg 18+	164	164	125	39
Begraafplaatsen	10	16	15	1
Mutaties reserves programma 6	0	0	0	0
Totaal lasten	13.992	14.871	13.836	1.035
Saldo (baten -/- lasten)	-12.206	-12.676	-10.633	2.042

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.7 Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs

Portefeuillehouder(s): mevr. M. Verdouw

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Ontwikkelen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen.
2. Projecten gericht op jongeren stimuleren.
3. Met de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) willen we een gezondere leefstijl voor jongeren realiseren door hen meer te laten bewegen en gezonder te laten eten.
4. Werkwijze hanteren waarin wordt ingestoken op het voorkomen van jeugdoverlast.
5. Beleid voeren dat gericht is op uitbreiding van het aantal brede scholen in gemeente.
6. Stimuleren van goede en multifunctionele huisvesting voor alle scholen in gemeente.
7. Realiseren van gemeentelijk beleid gericht op kwantitatief en kwalitatief leerlingenvervoer.
8. Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

9. Beleid wordt gestuurd vanuit de leefwereld van de jeugd en jongeren. Het Veranderlab stuurt dit beleid en voert de activiteiten mede uit.
10. Het aanpakken van laaggeletterdheid is een speerpunt.
11. De visie van schoolbesturen en de opties rond renovatie/nieuwbouw van het Strabrecht College zijn mede input voor het IHP.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Wet Publieke Gezondheidszorg	N.v.t.		N.v.t.
Publieke gezondheidszorg (GGD)	N.v.t.		N.v.t.
Wet op de Jeugdhulp	N.v.t.		N.v.t.
Verordening leerlingenvervoer	N.v.t.	15-jun-15	N.v.t.
Nota "Kadernota Transitie Jeugdzorg"	N.v.t.	21-jan-13	N.v.t.
Nota "Ik ben de toekomst" Integraal jeugdbeleid Geldrop-Mierlo	2011-2015	7-dec-10	N.v.t.
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)	2015-2020	30-mei-16	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Ontwikkelen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen

We willen bereiken dat jeugdigen zich nog beter ontwikkelen en hen stimuleren om het beste uit hun mogelijkheden te halen. In 2016 is daarom met partijen voor onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk gestart met de ontwikkelrichting (voorschoolse) educatie. Binnen de ontwikkelrichting vragen we partijen om toekomstbestendige kindcentra of dag-arrangementen te ontwikkelen die toegankelijk zijn voor alle kinderen en waarbij de verschillende leefwerelden van een kind in elkaar overvloeien.

In 2017 heeft de besluitvorming plaatsgevonden over de ontwikkelrichting (voorschoolse) educatie. Vervolgens is gestart met de implementatiefase om de nieuwe ontwikkelrichting op 1 januari 2018 in te kunnen laten gaan. Met betrokken partijen is hiervoor op een constructieve en prettige manier samen gewerkt. Ook hebben de nieuwe partners het merendeel van de peuterspeelzaal leidsters overgenomen waardoor er voor de ouders en kinderen sprake kan zijn van een warme landing in januari 2018.

Met de nieuwe ontwikkelrichting (voorschoolse) educatie wordt een extra boost gegeven aan de samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en het onderwijs die ten goede komen van de ontplooiingsmogelijkheden voor kinderen/jeugdigen.

2. Projecten gericht op jongeren stimuleren

In 2017 is de succesvolle aanpak van 'jong leiderschap', waaruit het Cruyff court is voortgekomen, voortgezet. Een nieuwe groep jongeren heeft deelgenomen aan het project 'jong leiderschap' onder leiding van de Nationale Jeugd Raad (NJR). De jongeren hebben een traject gevolgd waarin zij o.a. hebben geleerd te debatteren, te luisteren en hoe zij een rolmodel kunnen zijn voor anderen. Het persoonlijk leiderschap van de jongeren is gegroeid. In het voorjaar van 2018 organiseren deze jongeren een frisse feest voor jeugdigen.

Daarnaast is er uitvoering gegeven aan tal van andere projecten en voorzieningen die jongeren stimuleren: Sjors Sportief, Sjors Creatief, Braakhuizen United, speelvoorzieningen, etc. Ook zijn er nog verschillende jongeren actief die vanuit de methodiek van het veranderlab meedenken en activiteiten organiseren. Dit wordt begeleid door het jongerenwerk.

Tot slot is eind 2017 gestart met de werving van jongeren voor de jongerenraad.

Bij alle projecten die uitgevoerd worden, staat centraal wat de wens vanuit de jongeren zelf is. Op die manier worden jongeren optimaal gestimuleerd om zichzelf te ontwikkelen. Dit sluit aan bij de methodiek van het Veranderlab: niet voor of over jongeren praten en denken, maar met jongeren praten en hen zelf aan de slag laten gaan.

3. In het kader van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), stimuleren we de jeugdsport, zowel in georganiseerd als in niet georganiseerd verband

Door de inzet van een JOGG-regisseur worden met advies, coaching en materiaal o.a. initiatieven uit de gemeente met elkaar verbonden. De samenwerking met partners in onze gemeente en het landelijke JOGG bureau levert mooie resultaten zoals:

- Gezonde schoolkantines en gezonde sportkantines;
- Verschillende watertappunten, om mensen te stimuleren meer water te drinken;
- #7dagenwaterchallenge met het Strabrecht, als één van de pilotgemeenten in het land;
- Groenten en fruit als snack bij het jongerenwerk;
- Etc.

In 2017 is besloten om als Geldrop-Mierlo langer JOGG gemeente te blijven. Hierdoor kunnen we de komende jaren nog beter aan de slag om overgewicht bij jongeren tegen te gaan. Zo is in 2017 gestart met de voorbereiding van het project Verbinding Preventie en Zorg (VPZ), dat in 2018 van start gaat.

4. Werkwijze hanteren waarin wordt ingestoken op het voorkomen van overlast door jongeren

In samenwerking met ketenpartners, zoals het jongerenwerk, zetten we in op een preventieve aanpak: we brengen (hang)jeugdgroepen in beeld en stemmen een gezamenlijke aanpak vast. Indien nodig is er in samenwerking met het CMD/ PT aandacht voor een persoonsgerichte aanpak gericht op jongeren die structureel overlast veroorzaken of zelfs crimineel gedrag vertonen. Deze aanpak is in 2017 voortgezet. In 2017 hebben we ook de nieuwe landelijke methode vanuit de politie 'de groepsscan' ingezet. Deze methode moet beter aansluiten op de huidige trends en ontwikkelingen. De verwachting is dat de groepsscan de BEKE-methode zal vervangen. In 2018 zullen we onderzoeken hoe wij deze methodiek van groepsscan lokaal kunnen borgen in processen. Dit uiteraard in samenwerking met onze ketenpartners.

5. Beleid voeren dat gericht is op uitbreiding van het aantal brede scholen in gemeente

In het kader van de brede schoolontwikkeling wordt ingestoken om leegstaande onderwijsruimten binnen de schoolgebouwen in te zetten voor huisvesting voor peuterspeelzaalwerk en/of kinderopvang. Per geval is het afhankelijk of en welke kosten hieraan verbonden zijn. Om dagopvang mogelijk te maken in een schoolgebouw worden de kosten van de aanpassingen door belast aan de partij voor kinderopvang en middels de huurinkomsten terugontvangen. Vanuit het principe van de doorgaande ontwikkelingen en de integrale kindcentra gedachte zetten we in op goede afstemming tussen voorschoolse voorzieningen en het onderwijs.

In het kader van de ontwikkelrichting (voorschoolse) educatie is in 2017 aan elke basisschool een voorziening voor peuterspeelzaalwerk gekoppeld. Op deze wijze kan op een goede manier geïnvesteerd worden in de doorgaande ontwikkellijn van elk kind en tijdig worden ingespeeld op mogelijke zorgvragen. Gebouwendijk zit vanaf 2017 bij elke basisschool een voorziening voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, in pandig, aangebouwd of dicht in de buurt.

6. Stimuleren van goede en multifunctionele huisvesting voor alle scholen in gemeente

Wij willen multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen met een kwalitatief goede onderhoudsstaat. In mei 2016 is het IHP 2015-2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is de meerjarenvise opgenomen met betrekking tot onderwijshuisvesting. In 2017 wordt gestart met de uitvoering van de diverse planvoorstellen in het IHP 2015-2020. In 2017 is uitvoering gegeven aan het planvoorstel nieuwbouw Strabrecht College. Na de zomervakantie is op basis van een Europese aanbesteding de opdracht van bouwmanagement gegund aan KWK Rotterdam. Op basis van een doorrekening van de stichtingskosten, is geconcludeerd dat het beschikbare krediet niet toereikend is om de nieuwbouw te realiseren. De oorzaken van dit tekort en scenario's om de nieuwbouw wel te kunnen realiseren, zijn aan de orde gekomen in de Leefkamer van januari 2018. In het laatste kwartaal 2017 is uitvoering gegeven aan het planvoorstel nieuwbouw basisscholen wijk Skandia. De eerste stap in dit proces was om input te verzamelen voor het opstellen van een stedenbouwkundige visie. Aanvullend is met betrokken schoolbesturen gesproken over de gewenste organisatievorm. Dit omdat de schoolbesturen bij nieuwbouwprojecten in principe zelf bouwheer zijn. In februari 2018 zou de gemeente geïnformeerd worden over het standpunt ten aanzien van het bouwheerschap. Voor onderwijshuisvesting wordt jaarlijks een bedrag gestort in de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting. Op basis van de planvoorstellen in het IHP 2015-2020 wordt de jaarlijkse storting met een bepaald bedrag verhoogd. De verhoogde storting is verwerkt in deze jaarrekening.

7. Realiseren van gemeentelijk beleid gericht op kwantitatief en kwalitatief leerlingenvervoer

Voor het schooljaar 2017-2018 is het contract met de vervoerder verlengd. Dit omdat het vervoer naar tevredenheid wordt uitgevoerd en op basis van het contract er de mogelijkheid is om het contract twee maal met één schooljaar te verlengen. In 2017 is er in het kader van de verzelfstandiging van leerlingen het project Mee op Weg uitgevoerd. In 2018 zullen wij starten met een nieuwe aanbesteding voor het leerlingenvervoer. Dit wegens de afloop van het contract inclusief mogelijke verlengingen.

8. Samenwerking opzoeken met onderwijs en bedrijfsleven om positie van werkenden en werkzoekenden op arbeidsmarkt te verbeteren

Samen met het ondernemersplatform worden werkgevers en werkzoekenden en in sommige gevallen scholieren met elkaar in contact gebracht. Denk hierbij aan initiatieven als het Meetingpoint, een Goeje Saec en de samenwerking met Strabrecht college voor profielwerkstukken. Door een vast contactpersoon bij Senzer is ook daar meer samenwerking opgezet. Ook kennisdeling en informatie-uitwisseling over bepaalde regelingen staat structureel op de agenda.

9. Beleid wordt gestuurd vanuit de leefwereld van de jeugd en jongeren. Het Veranderlab stuurt dit beleid en voert de activiteiten mede uit.

Zie uitwerking onder de punten 1 en 2.

10. Het aanpakken van laaggeletterdheid is een speerpunt.

De aanpak van laaggeletterdheid is op regionaal niveau in samenwerking met de bibliotheek Dommeldal en het ROC Ter AA opgepakt. De kosten worden voldaan vanuit de WEB-gelden die de gemeente Helmond als regiogemeente ontvangt. Deze worden in regionaal overleg verdeeld over de diverse gemeenten en projecten.

11. De visie van schoolbesturen en de opties rond renovatie/nieuwbouw van het Strabrecht College zijn mede input voor het IHP.

De visie van de schoolbesturen en de opties rond renovatie/nieuwbouw hebben als input gediend voor het IHP 2015-2020 dat in mei 2016 door de gemeenteraad is vastgesteld. Zie voor het proces punt 6.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
7. Jeugdbeleid en onderwijs				
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	0	0	57	57
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	386	395	425	29
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Volksgezondheid	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 7	524	1.726	1.625	-101
Totaal baten	910	2.121	2.107	-14

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
7. Jeugdbeleid en onderwijs				
Openbaar basisonderwijs	13	13	69	-56
Onderwijshuisvesting	1.481	1.420	1.658	-238
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.053	2.060	1.893	167
Maatwerkdienstverlening 18-	6.873	7.085	9.824	-2.739
Geëscaleerde zorg 18-	728	728	733	-5
Volksgezondheid	1.266	1.266	1.189	77
Mutaties reserves programma 7	620	620	620	0
Totaal lasten	13.033	13.193	15.986	-2.793
Saldo (baten -/- lasten)	-12.124	-11.071	-13.879	-2.807

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.8 Programma 8. Democratisch bestuur

Portefeuillehouder(s): Burgemeester

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Streven naar een optimale dienstverlening voor de burger waarin zoveel mogelijk producten helder en digitaal worden aangeboden. Doelstelling is om de beste gemeentelijke dienstverlener van Zuidoost Brabant te worden.
2. Permanente aandacht voor kwaliteitsverbetering in de service voor moderne communicatiemiddelen
3. In 2016 wordt de nota Verbonden Partijen aangeboden. We gaan nut en noodzaak van de samenwerkingsverbanden beter communiceren.
4. In augustus 2015 is de inspraak- en participatieverordening en de verordening burgerinitiatief 2015 vastgesteld. Deze worden geëvalueerd.
5. We hebben behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

6. Op basis van een vast te stellen kadernota Verbonden Partijen zal de raad huidige en nieuwe samenwerkingsverbanden beoordelen. Democratische legitimiteit van en zeggenschap in samenwerkingsverbanden zullen voldoende geborgd moeten zijn.
7. De raad evalueert de huidige werkwijze en zal daar waar nodig zijn vergaderstructuur aanpassen en de taakstelling van de auditcommissie en het presidium opnieuw formuleren.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Rekenkamercommissie: Verbonden partijen, inzicht en sturen met financiën	N.v.t.	28-sep-15	N.v.t.
Inspraak- en participatieverordening en verordening burgerinitiatief 2015	N.v.t.	aug-15	N.v.t.
Evaluatieverslag burgerparticipatie	N.v.t.	10-jul-17	N.v.t.
Nota Verbonden partijen	N.v.t.	31-okt-16	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Streven naar een optimale dienstverlening voor de burger waarin zoveel mogelijk producten helder en digitaal worden aangeboden. Doelstelling is om de beste gemeentelijke dienstverlener van Zuidoost Brabant te worden.

De dienstverlening staat. Tenminste, alle producten die gevraagd worden zijn fysiek, persoonlijk en digitaal beschikbaar en we zetten in op samenwerking en burgerparticipatie met onze inwoners, bedrijven en instellingen. Maar verbetering is altijd mogelijk en noodzakelijk. Dat is ook de ambitie die vanuit de strategische visie wordt uitgesproken (betekenisvolle dienstverlening en topservice). Als onderlegger en focus voor de gevraagde (verbetering en doorontwikkeling van de) dienstverlening is in lijn met de strategische visie een dienstverleningsconcept opgesteld. Dat helpt ons om de juiste keuzes te maken en de juiste inspanningen te verrichten om de dienstverlening constant te verbeteren en naar een hoger niveau te brengen.

2. Permanente aandacht voor kwaliteitsverbetering in de service voor moderne communicatiemiddelen

Optimalisering van de dienstverlening is een structureel aandachtspunt in onze organisatie. Ter verbetering van de digitale dienstverlening is in 2017 de gemeentelijke website verder verbeterd. Zo zijn de gemeentelijke producten beter weergegeven en is het aantal daarvan ook verminderd om de vindbaarheid te vergroten. Daarnaast is het aantal producten dat ook daadwerkelijk via de website te bestellen is vergroot. Hiervoor zijn digitale formulieren ontwikkeld of verbeterd. Ook op Social Media weten onze inwoners ons te vinden.

Met ruim 5000 volgers op Facebook en een snel groeiend bereik op LinkedIn worden onze inwoners bijgepraat over actuele zaken die spelen in onze gemeente. In 2017 is er een piketregeling opgesteld om zorg te dragen voor de bereikbaarheid van onze organisatie via Social Media. Dagelijks zijn wij tot 22.00 uur 's avonds 'open' voor online communicatie. Aan het eind van 2017 is ten behoeve van monitoring van de online communicatie het systeem Obi4One aangeschaft. In 2018 gaan we hiermee aan de slag. Verdere verbetering van de website staat ook in 2018 op de planning.

3. In 2016 wordt de nota Verbonden Partijen aangeboden. We gaan nut en noodzaak van de samenwerkingsverbanden beter communiceren.

In de nota wordt het belang van een goede informatievoorziening over de verbonden partijen aan de burgers onderkend. Het moet burgers duidelijk zijn waarom we in een verbonden partij participeren en wat dat oplevert. De gemeenteraad wordt van tijd tot tijd bijgepraat door onze vertegenwoordigers in die verbonden partijen over de ontwikkelingen die daar spelen. Na vaststelling van de nota verbonden partijen in 2016 is in 2017 gestart met de informatievoorziening over de verbonden partijen. In twee artikelen in Middenstandsbelangen zijn we eerst ingegaan op de algemene aspecten van verbonden partijen en hebben we in het tweede artikel aandacht besteed aan de GGD.

4. In augustus 2015 is de inspraak- en participatieverordening en de verordening burgerinitiatief 2015 vastgesteld. Deze worden geëvalueerd.

Met de vaststelling is participatie en inspraak in beginsel op alle terreinen van gemeentelijk bestuur mogelijk. Het wordt toegepast wanneer een situatie ingrijpend verandert.

Het past meer en meer bij het openbaar bestuur om de inwoners, verenigingen en bedrijfsleven daar bij te betrekken. We moeten als overheid inspelen op de wensen die leven in de samenleving. De samenleving wil zelf hun toekomst bepalen, de rol van de overheid is die van een op afstand geplaatste regisseur. Op het VNG congres verwoordde commissaris van de Koning, de heer Van de Donk, het als volgt: "de tijd van de eindplaatjes en eenheidsworst over is. Het gaat om de tijd van verandering en daar flexibel op kunnen inspelen. We moeten niet de V&D van de samenleving worden, maar inspelen op de vraag en veerkracht van de burgers en maatschappelijke organisaties. Het gaat om het opnieuw verbinden van de maatschappelijke democratie met de representatieve democratie".

Op velerlei terrein, zowel in het sociaal - als ruimtelijke domein, wordt daarmee in Geldrop-Mierlo geëxperimenteerd. Denk bijvoorbeeld aan onze veranderlabs. of aan de herinrichting van de Langstraat of de Korte Kerkstraat.

De nieuwe werkwijze is in 2017 geëvalueerd. De raad heeft ingestemd met de gedane aanbevelingen. Daarnaast is een door de PvdA geïnitieerde motie aangenomen waarin het college wordt verzocht alle vertegenwoordigende organisaties uit te nodigen om samen met een raadsvertegenwoordiging te evalueren hoe zij de samenwerking met de gemeente ervaren hebben en hoe zij die in de toekomst zien. Afsproken is deze evaluatie te laten plaatsvinden met een vertegenwoordiging uit de nieuwe gemeenteraad die op 21 maart 2018 is / wordt gekozen.

5. We hebben behoefte aan een deugdelijke en representatieve vergaderlocatie, waar ook grotere groepen terecht kunnen.

Op 13 maart 2017 nam de raad een amendement aan om op innovatieve en efficiënte wijze een goede en multifunctionele (vergader) ruimte op het gemeentehuis te bouwen. Een ruimte voor onder meer vergaderingen van de gemeenteraad, maar ook bedoeld als ruimte voor flexibele werkplekken. Naar aanleiding van dit besluit is de toen al lopende aanbesteding voor de renovatie stil gelegd om later opnieuw te starten met de gewijzigde plannen voor de uitbreiding van een multifunctionele vergaderruimte. Ten einde de renovatie en uitbreiding gelijktijdig te kunnen laten uitvoeren. De aanbesteding heeft plaatsgevonden.

6. Op basis van een vast te stellen Kadernota Verbonden Partijen zal de raad huidige en nieuwe samenwerkingsverbanden beoordelen. Democratische legitimiteit van en zeggenschap in samenwerkingsverbanden zullen voldoende geborgd moeten zijn.

De raad heeft op 31 oktober 2016 de Nota Verbonden partijen 2016 vastgesteld. Ook zijn inmiddels vanuit de 4 grote regionale Gemeenschappelijke Regelingen een tweetal beleidsnotities in het kader van de P&C cyclus vastgesteld. Deel 1 richtte zich op de harmonisering van indexeringsuitgangspunten en bestuurlijke planning en deel 2 gaat over het treasurystatuut, de financiële verordening, de controleverordening, de beleidsregels reserves en voorzieningen en de Algemene Reserve.

7. De raad evalueert de huidige werkwijze en zal daar waar nodig zijn vergaderstructuur aanpassen en de taakstelling van de auditcommissie en het presidium opnieuw formuleren.

Uit de evaluatie van vergaderstructuur, besproken in het presidium, komt het volgende naar voren. De structuur draagt bij aan het BOB-model. De eerste fases in dat **model** (beeldvorming en oordeelsvorming) lopen nog wel eens door elkaar heen. In fase beeldvorming wordt nog te veel vast gehouden aan het “vergaderstramien”. Structuur vormt wel een belasting voor agenda’s en men komt soms in tijdnood. Het gaat vaak om integrale onderwerpen, die ook ambtelijk veel voorbereiding vragen. De “mededelingen van de portefeuillehouder(s)” is een goed onderdeel. De betrokkenheid met en opbouw van specialismen in de fracties is toegenomen. Het is een taak voor de voorzitter **van de diverse kamers** om samen met de betreffende portefeuillehouder een goede planning te maken, ook voor de langere termijn. **Geconstateerd is dat er wel veel artikel 47 vragen worden gesteld**, waarvan de beantwoording veel tijd kost. Het gaat soms sneller via rechtstreeks contact. Dit geldt ook zeker voor technische vragen. Verder is de wens uitgesproken om de Auditcommissie weer in te stellen en de kamers weer commissies te gaan noemen. **Bij de collegeonderhandelingen in 2018 zal dit meegenomen worden.**

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
8. Democratisch bestuur	2017	2017	2017	2017
Bestuur	0	116	146	30
Burgerzaken	751	809	895	86
Mutaties reserves programma 8	159	2.469	2.453	-16
Totaal baten	910	3.394	3.494	100

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
8. Democratisch bestuur	2017	2017	2017	2017
Bestuur	1.878	1.908	1.626	282
Burgerzaken	1.502	1.533	1.539	-6
Mutaties reserves programma 8	0	0	0	0
Totaal lasten	3.380	3.441	3.165	276
Saldo (baten -/- lasten)	-2.470	-46	329	376

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.9 Programma 9. Natuur, milieu en duurzaamheid

Portefeuillehouder(s): mevr. M. Verdouw

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Beschikbaar stellen van €1,19 per inwoner voor opzetten en onderhouden van monitorsysteem zwerfafval.
2. Beleid voeren dat het Manifest Materialentransitie ondersteunt om in 2020 te komen tot 5% restafval.
3. Innovaties bewerkstelligen in samenwerking met lokale marktpartijen om afvalscheiding te stimuleren.
4. Sturing bieden op Cure zodat deze zich verder ontwikkelt als kenniscentrum op afvalinzamelingsgebied.
5. Stimuleren en overleggen met vrijwilligers en verenigingen om ophaalfrequentie oud papier te verhogen.
6. Regelmatig aanpassen/optimaliseren hondenuitlaatroutes in overleg met inwoners.
7. Onderzoek kattenoverlast.
8. Koppelingen van projecten gericht op duurzaamheid aan de speerpunten:
 - Beperken energielasten en verduurzaming bestaande woningen;
 - Faciliteren lokale duurzame energieprojecten;
 - Verduurzaming gemeentelijk vastgoed.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

9. Geldrop-Mierlo is een ambitieuze, duurzame gemeente. In ieder plan zal duurzaamheid een onderdeel zijn van de besluitvorming. Gemeentelijke eigendommen worden verduurzaamd en maatschappelijke initiatieven daar waar mogelijk ondersteund. Het beleid omvat duurzame economie, energie(-gebruik), biodiversiteit en dierenwelzijn.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenstructuurplan Mierlo	N.v.t.	9-aug-05	N.v.t.
Afvalstoffenbeleidsplan	2009-2014	29-jun-09	N.v.t.
Onderhoudsniveau (beeldkwaliteit) openbaar groen	2012-2015	4-jul-12	N.v.t.
Advies Klankbordgroep afvalstoffenbeleid	N.v.t.	4-jul-11	N.v.t.
Evaluatie hondenbeleid	N.v.t.	26-mrt-12	N.v.t.
Gemeentelijk rioleringsplan	2013-2017	1-okt-12	2017
ODZOB	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Gemeenschappelijke regeling Cure	N.v.t.	26-nov-12	N.v.t.
Groenbeleidsplan	N.v.t.	20-jan-14	N.v.t.
Nota Duurzaamheid	N.v.t.	26-sep-16	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Beschikbaar stellen van € 1,19 per inwoner voor opzetten en onderhouden van het monitorsysteem zwerfafval

Er is een monitoringssysteem voor o.a. zwerfafval opgezet. Dit wordt maandelijks bijgehouden. Aan de hand van het monitoringssysteem worden bekeken wat de stand van zaken is en op welke plekken er actiever ingezet moet worden met educatie en schoonmaakacties. Daarnaast wordt deze vergoeding gebruikt voor educatie aan kinderen door ze hierbij te betrekken via de Beestenbende.

Ook initiatieven vanuit de buurten en de inzet van vrijwilligers via het IVN worden hieruit ondersteund.

2. Beleid voeren dat het Manifest Materialentransitie ondersteunt om in 2020 te komen tot 5% restafval

In Cure verband wordt getracht deze doelstelling te realiseren via het Renescience-project, dat een grote bijdrage kan leveren aan de realisatie van de doelstelling. Inmiddels is het project on hold gezet vanwege een uitspraak van de rechter in een zaak die door Attero was aangespannen tegen de gevolgde aanbestedingsprocedure. Zowel door Cure als door Attero is hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak. Eind 2018 verwachten we de uitspraak in het hoger beroep. Afhankelijk van deze uitspraak zal dan bezien worden of en hoe het project wordt voortgezet.

3. Innovaties bewerkstelligen in samenwerking met lokale marktpartijen om afvalscheiding te stimuleren

Er zijn afgelopen jaar nieuwe innovatieve manieren van afvalscheiding onderzocht. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar scheiding aan de bron, maar nascheiding wordt ook als optie meegenomen. Dit komt samen in de voorstellen rondom het project REnescience. Onderdeel van dit project is de oprichting van een innovatieplatform waarin wetenschappers en het bedrijfsleven participeren om te komen tot oplossingen die leiden tot een nuttige toepassing van afvalfracties waarvoor dat tot op heden nog niet bestaat en dus vooralsnog verbrand worden.

4. Sturing bieden op Cure zodat deze zich verder ontwikkelt als kenniscentrum op afvalinzamelingsgebied

Via het project REnescience loopt Cure voorop in de materialentransitie binnen Nederland. Ook is Cure continue op zoek naar meer efficiency en innovatie. Zoals efficiëntere inzameling (bijvoorbeeld grenzeloos verzamelen in combinatie met een vulgraadmeter) of andere wijzen van hergebruik van o.a. kleding. Hiermee pakken de Cure-gemeenten hun rol en (wettelijke) taak in de afvalketen. Dit zal ook in de komende jaren doorgezet worden.

5. Stimuleren en overleggen met vrijwilligers en verenigingen om ophaalfrequentie oud papier te verhogen

In de kern Geldrop wordt het papier elke twee weken opgehaald. Alleen in de kern Mierlo is deze frequentie lager. Dat komt omdat hier wordt gewerkt met vrijwilligers die tegen een vergoeding beladers leveren die het oud papier ophalen. Met de verenigingen, verenigd via de Stichting Jeugdbelangen, is overleg gevoegd over de verhoging van de frequentie. Hierin hebben zij aangegeven hier geen voorstander van te zijn omdat hiervoor geen animo bestaat bij de vrijwilligers van de verenigingen. Ze verwachten dat veel vrijwilligers dan zullen afhaken. Daarom is besloten om deze frequentie niet te wijzigen. Overigens wordt in de kern Mierlo naar verhouding erg veel papier ingezameld en zijn er vanuit de bewoners geen klachten ontvangen over de ophaalfrequentie.

6. Regelmatig aanpassen en optimaliseren hondenuitlaatroutes in overleg met inwoners

We blijven in overleg met de inwoners en verzoeken zullen onderzocht worden en waar mogelijk gehonoreerd worden. Dit is een continu proces met de bewoners.

7. Onderzoek kattenoverlast

Momenteel werken de Dierenbescherming en de Stichting Straatkat samen met betrekking tot zwervkatten en verwilderde katten. Op tal van plaatsen is de overlast van (zwerv)katten terug gebracht door toepassing van de TNR-methode (vangen, castratie/sterilisatie en terugplaatsing). Ook zijn in veel individuele gevallen adviezen aan bewoners gegeven over hoe de overlast terug gebracht kan worden. Het aantal meldingen over kattenoverlast is het laatste jaar flink gedaald en komen nog weinig voor.

8 + 9. Koppelingen van projecten gericht op duurzaamheid aan speerpunten:

Op 26 september 2016 heeft uw raad ingestemd met de Nota Duurzaamheid en besloten de ambitie "energieneutraal" in 2040 uit te spreken. In deze nota is tevens een uitvoeringsprogramma opgenomen voor de jaren 2016 - 2019. In 2017 is vervolg gegeven aan de uitvoering van diverse activiteiten. Zo is o.a. gemeentelijk vastgoed verduurzaamd, de openbare verlichting versneld voorzien van led verlichting, de stimuleringslening duurzaamheid uitgebreid, hebben we besloten deel te nemen aan het regionale zonnepanelenproject, is subsidie toegezegd aan verenigingen voor uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen, is samen met het platform een D100 georganiseerd en zijn nieuwe prestatie afspraken met de woningbouwverenigingen gemaakt. Een en ander is vastgelegd in een oriënterende visie op energieneutraliteit als een soort van startdocument voor de nieuwe raad.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Cure Afvalbeheer

Cure Afvalbeheer is een Gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard die zorgt voor afvalinzameling, vermarkting en transport. Zie verder de paragraaf Verbonden Partijen.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

In 2013 is de ODZOB opgericht vanuit de gedachte dat de kwaliteit van vergunningverlening milieu aan bedrijven, het toezicht op deze vergunningen en de handhaving daarvan moet worden verhoogd. Door de uitvoering van deze VTH taken te centraliseren op regionaal niveau is de aanwezigheid van voldoende kennis beter geborgd en wordt de doortastendheid vergroot.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
9. Natuur, milieu en duurzaamheid				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	52	52	46	-6
Riolering	3.389	3.353	3.376	23
Afval	4.578	4.709	4.764	56
Milieubeheer	0	0	10	10
Mutaties reserves programma 9	20	20	0	-20
Totaal baten	8.039	8.134	8.196	62

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
9. Natuur, milieu en duurzaamheid				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.432	2.443	2.485	-42
Riolering	2.435	2.396	2.521	-125
Afval	3.565	3.706	3.730	-24
Milieubeheer	576	705	733	-27
Mutaties reserves programma 9	0	1	32	-31
Totaal lasten	9.009	9.251	9.501	-249
Saldo (baten -/- lasten)	-970	-1.117	-1.304	-187

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.10 Programma 10. Bereikbaarheid en verkeer

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Onderzoeken mogelijkheden achteraf betalen parkeren centrum Geldrop.
2. Vervanging van parkeerapparatuur.
3. Parkeeronderzoek uitvoeren en opstellen ontheffingsbeleid om te komen tot blauwe zone Mierlo-centrum.
4. Voornemen verruiming parkeercapaciteit bij herinrichtingen onderzoeken.
5. Herinrichtingen en verkeerskundige plannen in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitvoeren
6. Inzetten op het zoeken van nieuwe oplossingen die de doorstroming van verkeer in gemeente verbeteren.
7. Acties volgen die Prorail en Rijkswaterstaat uitvoeren om geluidsoverlast tegen te gaan.

Vanuit raadsprogramma 2016-2018:

8. Geldrop-Mierlo moet voor iedereen optimaal bereikbaar zijn. Er komt een bereikbaarheidsbeleid waarin de te treffen maatregelen benoemd worden en een verkeerscirculatieplan wordt uitgewerkt. Het openbaar vervoer moet goed functioneren. Er blijft overleg met buurgemeenten over het openhouden van wegen, en met buurgemeenten, provincie en rijk over de A67.
9. De centrumplannen worden versneld uitgevoerd. De raad vraagt het college te onderzoeken of de gekozen ruimtelijke inrichting en ontsluiting van het centrumplan Geldrop, met de kennis van nu, herijkt moeten worden.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Harmonisatievoorstel openbare verlichting Mierlo	N.v.t.	13-sep-10	N.v.t.
Fietspadenplan	N.v.t.	13-sep-10	N.v.t.
Kadervoorstel Parkeren	N.v.t.	25-jun-12	N.v.t.
Bereikbaarheidsakkoord Brainport Duurzaam Slim Verbonden	2017-2030	31-okt-16	N.v.t.
Aanvullend lokaal openbaar vervoer	N.v.t.	3-jun-13	21-mrt-16
Herijking gemeentelijk beleid Duurzaam Veilig	N.v.t.	3-jun-13	N.v.t.
Beheerplan wegen	2014-2017	16-dec-13	medio 2018

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Onderzoeken mogelijkheden achteraf betalen parkeren centrum Geldrop

De parkeerapparatuur is vervangen. Parallel aan de vervanging is per 1 april 2016 het belparkeren geïntroduceerd. Dit is een vorm van achteraf parkeren.

2. Vervanging van parkeerapparatuur

De opdracht voor vervanging is in 2015 uitgezet en uitgevoerd. Op verzoek van centrumbezoekers en ondernemers is het uurtarief van € 0,71 teruggebracht naar € 0,70 zodat bij een gewenste parkeerduur van 2 uur niet € 0,80 maar € 0,70 moet worden afgerekend. Daarnaast is op verzoek van ondernemers het langparkeren op het Bogardeind en Langstraat terug gedrongen door een maximale parkeerduur van één uur in te voeren. Deze wijzigingen zijn per 1 januari 2017 ingevoerd.

3. Parkeeronderzoek uitvoeren en opstellen ontheffingsbeleid om te komen tot blauwe zone Mierlo-centrum

Uit overleg met ondernemers is gebleken dat zij de noodzaak betwijfelen. Uitvoering van het raadsbesluit volgt op de herinrichting van centrum Mierlo. Pas daarna is goed te bepalen wat de precieze behoefte is en hoe uitwerking van de blauwe zone plaats dient te vinden. Dit zal worden opgestart na afronding herinrichting centrum (2e helft 2018).

4. Voornemen verruiming parkeercapaciteit bij herinrichtingen onderzoeken

Bij de herinrichting van Centrumplan Mierlo wordt ingezet op toevoeging van 122 parkeerplaatsen. Uitvoering is gestart eind 2015 en zal naar verwachting medio 2018 worden afgerond.

Het streven naar herinrichting als verblijfsgebied van centrum Geldrop is niet ten koste gegaan van parkeerplaatsen in de Langstraat. In de deelfase Bogardeind - Korte Kerkstraat is een kleine uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen gerealiseerd (wegvak Bogardeind).

Als gevolg van de herontwikkeling van de locatie De Bron te Geldrop is bij de voorgenomen reconstructie van de Willem Barentszweg voorzien in een kleine uitbreiding van de parkeergelegenheid.

5. Herinrichtingen en verkeerskundige plannen in lijn met het beleid Duurzaam Veilig uitvoeren

- Bij realisatie van iedere fase in Luchen wordt gewerkt binnen de kaders van Duurzaam Veilig;
- Herinrichting centrum Geldrop (deelplan Bogardeind - Korte Kerkstraat);
- Herinrichting centrum Mierlo (deelplan Dorpsstraat);
- Herinrichting Willem Barentszweg.

6. Inzetten op het zoeken van nieuwe oplossingen die de doorstroming van verkeer in gemeente verbeteren

- Blijvende inzet op de aanleg van hoogwaardig openbaar vervoer tussen Eindhoven en Geldrop. In dat kader werd eerder de busbaan op de Gijzenrooiseweg verlengd. De voorbereidingen op de verlenging van de busbaan Laan der vier Heemskinderen zijn opgestart. Voor dit onderdeel is door de provincie reeds een subsidiebeschikking afgegeven.
- In 2016 is door alle gemeenteraden in de regio de intentieovereenkomst 'Brainport Duurzaam Slim Verbonden' bekrachtigd. Dit is feitelijk de regionale Bereikbaarheidsagenda voor de periode 2017-2030 waarin het regionale verkeers- en vervoersbeleid is uiteengezet voor alle voormalige SRE-gemeenten, aangevuld met Meierijstad. Dit betreft een samenhangend pakket van maatregelen dat er toe moeten leiden dat de stedelijke bereikbaarheid gegarandeerd blijft naar de toekomst. Er is gekozen voor een nieuwe benadering van het mobiliteitsvraagstuk. De nadruk ligt meer op co-modaliteit, smart mobility en een schaa sprong voor de fiets. Naast de nieuwe ketenbenadering wordt het vigerend beleid ten aanzien van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) en verbreding van de A67 ongewijzigd voortgezet. In de Bereikbaarheidsagenda wordt bovendien een belangrijkere rol toebedeeld aan de A67 en N270 voor het regionale verkeer. Met het opwaarderen van deze oost-westverbindingen zullen de kernen Geldrop en Mierlo naar verwachting minder doorgaand verkeer te verwerken krijgen. Voor wat betreft de A67 loopt momenteel de formele MIRT-verkenning waarin een eerste selectie zal plaatsvinden tussen de verschillende verbredingsvarianten. De N270 maakt deel uit van de regionale Bundelroutes waarvoor eveneens een studie loopt welke moet leiden tot slimme oplossingen waarbij de doorstroming van het verkeer, alsmede de leefbaarheid langs deze routes, centraal staat.
- In 2017 werd bovendien door alle deelnemende gemeenten een intentieovereenkomst 'Cofinanciering Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant' gesloten met betrekking tot de financiering van de daarin opgenomen projecten. Het *Bereikbaarheidsakkoord* is onderdeel van de *Bereikbaarheidsagenda*. Het akkoord heeft enkel betrekking op de 10 deelnemende gemeenten aan de oostzijde van het stedelijk gebied, waaronder Geldrop-Mierlo. Alleen deze gemeenten kunnen een beroep doen op een cofinanciering vanuit de € 55,75 mln. die door de provincie is gereserveerd voor de projecten uit de regionale Bereikbaarheidsagenda. Naar verwachting zal in het najaar van 2018 een voorstel tot een samenwerkingswerkings-overeenkomst (met financiële verplichtingen) aan de raad kunnen worden voorgelegd.

- In november 2015 is het Bidbook Bereikbaarheid Zuid-Nederland aan de Minister aangeboden waarin onder meer wordt ingezet op een toekomstige verbreding van de A67 naar 2 x 3 rijstroken tussen knooppunt Leenderheide en Asten. Hierop is inmiddels de formele Startbeslissing opgesteld als onderdeel van de MIRT-Verkenning A67. Hierin is beschreven waar de MIRT-Verkenning aan dient te voldoen en welke uitbreidingsvarianten onderzocht moeten worden. Feitelijk staan thans nog alle verbredingsvarianten open (2 x 3, 2 x 4, parallelbanen, etc.). In 2017 is de feitelijke MIRT-Verkenning van start gegaan. Medio 2018 worden de 1e resultaten daarvan verwacht.

7. Acties volgen die Prorail en Rijkswaterstaat uitvoeren om geluidsoverlast tegen te gaan

ProRail

In het kader van het MeerJarenProgramma Geluidsanering (MPJG-spoor) heeft ProRail een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting als gevolg van het spoor, waaronder het traject Eindhoven-Weert. Uit onderzoek blijkt dat, om aan de wettelijke geluidnormen te voldoen, op diverse locaties binnen onze gemeente geluidbeperkende maatregelen aan het spoor moeten worden getroffen. Het betreft het plaatsen van raildempers, maar er zijn ook schermen voorzien. De bewoners op de locaties waar schermen zijn voorzien hebben wij gevraagd hun voorkeur voor het type scherm aan te geven.

Rijkswaterstaat

In het kader van het meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) is overleg gevoerd met Rijkswaterstaat en zijn informatieavonden voor weggebruikers en omwonenden bijgewoond. Speciaal voor omwonenden is er een informatieavond belegd om een toelichting te geven met betrekking tot geluid en luchtkwaliteit.

Verder zijn we bezig met het opstellen van een plan van aanpak voor metingen van geluid en luchtkwaliteit als gevolg van het verkeer op de snelweg. Doel van het onderzoek is het toetsen van de uitkomsten van de rekenmodellen aan de werkelijk gemeten waarden. Dit geldt zowel voor geluid als luchtkwaliteit.

8. Geldrop-Mierlo moet voor iedereen optimaal bereikbaar zijn. Er komt een bereikbaarheidsbeleid waarin de te treffen maatregelen benoemd worden en een verkeerscirculatieplan wordt uitgewerkt. Het openbaar vervoer moet goed functioneren. Er blijft overleg met buurgemeenten over het openhouden van wegen, en met buurgemeenten, provincie en rijk over de A67.

In 2016 is de regionale Bereikbaarheidsagenda ondertekend en bekrachtigd door de afzonderlijke gemeenteraden. Daarin is een samenhangend maatregelenpakket opgenomen waarmee we de regio en onze gemeente in het bijzonder bereikbaar moeten kunnen houden in de periode 2017-2030. In regionaal verband wordt thans gewerkt aan een voorstel voor de financiering en governance met betrekking tot de gewenste maatregelen. In de Bereikbaarheidsagenda zijn maatregelen opgenomen voor alle modaliteiten (auto, OV en fiets). Daaraan is Smart Mobility toegevoegd zodat we slimmer met de beschikbare middelen kunnen omgaan. In de Bereikbaarheidsagenda wordt bovendien een belangrijkere rol toebedeeld aan de A67 en N270 voor het regionale verkeer. Met het opwaarderen van deze oost-westverbindingen zullen de kernen Geldrop en Mierlo naar verwachting minder doorgaand verkeer te verwerken krijgen. Voor wat betreft de A67 loopt momenteel de formele MIRT-verkenning waarin een eerste selectie zal plaatsvinden tussen de verschillende verbredingsvarianten. De N270 maakt deel uit van de regionale Bundelroutes waarvoor eveneens een studie loopt welke moet leiden tot slimme oplossingen waarbij de doorstroming van het verkeer, alsmede de leefbaarheid langs deze routes, centraal staat.

In 2017 werd bovendien door alle deelnemende gemeenten een intentieovereenkomst 'Cofinanciering Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant' gesloten met betrekking tot de financiering van de daarin opgenomen projecten. Het *Bereikbaarheidsakkoord* is onderdeel van de *Bereikbaarheidsagenda*. Het akkoord heeft enkel betrekking op de 10 deelnemende gemeenten aan de oostzijde van het stedelijk gebied, waaronder Geldrop-Mierlo. Alleen deze gemeenten kunnen een beroep doen op een cofinanciering vanuit de € 55,75 mln. die door de provincie is gereserveerd voor de projecten uit de regionale Bereikbaarheidsagenda.

Eind 2016 is de nieuwe concessie voor het openbaar vervoer in werking getreden. Over het algemeen heeft dit goed uitgepakt voor beide kernen. Lijn 24 werd nagenoeg ongewijzigd voortgezet terwijl op de overige buslijnen naar Geldrop en Mierlo sprake was van een frequentieverhoging in de dienstregeling. Met buurgemeenten Nuenen en Helmond is eerder een convenant afgesloten waarin is bepaald dat (in tegenstelling tot eerdere voornemens) de Vaarleseweg voor het autoverkeer beschikbaar blijft. Dit betekent dat de kern Mierlo ook in noordelijke richting ontsloten zal blijven. We blijven met de buurgemeenten in gesprek om de bereikbaarheid van onze gemeente te kunnen garanderen.

9. De centrumplannen worden versneld uitgevoerd. De raad vraagt het college te onderzoeken of de gekozen ruimtelijke inrichting en ontsluiting van het centrumplan Geldrop, met de kennis van nu, herijkt moeten worden.

In 2017 is de uitvoering van de Korte Kerkstraat en het noordelijk deel van het Bogardeind afgerond. Hierbij is een uitgebreid traject van burgerparticipatie gevolgd. Uiteraard is deze werkwijze bij de eerst volgende fase (herinrichting Heuvel inclusief marktplein) voortgezet. Op grond hiervan zijn een tweetal inrichtingsmodellen ontwikkeld welke eind van het jaar voor inspraak zijn voorgelegd aan de bewoners en ondernemers voor inspraak. Een herijking van de kredieten voor het centrumplan zijn verwerkt in de 2de financiële voortgangsrapportage en de begroting 2018.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
10. Bereikbaarheid en verkeer	2017	2017	2017	2017
Parkeerbelasting	408	419	406	-13
Verkeer en vervoer	156	155	271	116
Parkeren	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 10	0	0	0	0
Totaal baten	564	574	677	102

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
10. Bereikbaarheid en verkeer	2017	2017	2017	2017
Parkeerbelasting	10	10	9	2
Verkeer en vervoer	3.237	3.082	3.433	-351
Parkeren	162	138	152	-14
Mutaties reserves programma 10	0	0	0	0
Totaal lasten	3.409	3.230	3.594	-364
Saldo (baten -/- lasten)	-2.846	-2.656	-2.917	-261

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.11 Programma 11. Bouwen en wonen

Portefeuillehouder(s): mevr. R.G.B. Hoekman-Sulman

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Uitvoeren van woningbouwprogramma en afspraken uit Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013.
2. Verstrekken van startersleningen.
3. Bij maken bouwplanning dient rekening gehouden te worden met eigen karakter wijk en kernen en groenstructuur.
4. Aanpassen en flexibel maken van bestemmingsplannen waarin rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen in maatschappij.
5. Karakteristieke gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming geven i.s.m. marktpartijen.
6. Streven naar één gezamenlijke urgentieregeling voor woningzoekenden middels regionale afspraken met woningcorporaties en het draaien van verschillende pilots.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

7. De raad zal bij de evaluatie van het Grondbedrijf medio 2016 kritisch bezien of het gemandateerde budget voor strategische aankopen kan worden verlaagd. In ieder geval zal het Presidium (vertrouwelijk), dan wel de raad, vooraf geïnformeerd worden over strategische aankopen. Anterieure overeenkomsten bij bestemmingsplannen worden ter inzage gelegd.
8. Bij de invoering van de Omgevingswet worden landelijke experimenten gevolgd. Flexibiliteit van "mantelzorg wonen" is een van de voor Geldrop-Mierlo mogelijke experimenten. De regionale woonvisie kan een versterking zijn voor ons eigen beleid, de aansluiting tussen het gemeentebestuur en de woonvisie is belangrijk.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsregel monumenten en subsidieverordening 't Broek	N.v.t.	15-jan-07	18-12-2017 ingetrokken
Accommodatiebeleid	N.v.t.	30-jun-08	N.v.t.
Rapport rekenkamercommissie 'Tot op de bodem'	N.v.t.	17-dec-08	N.v.t.
Stimuleringsregelingen woningbouw	N.v.t.	7-jan-10	N.v.t.
Uitwerking kerntakendiscussie op het gebied van gemeentelijk monumentenbeleid	N.v.t.	7-nov-11	N.v.t.
Discussienota "Het welstandstoezicht in Geldrop-Mierlo"	N.v.t.	28-nov-11	N.v.t.
Concept Regionale Woonvisie	N.v.t.	26-mrt-12	N.v.t.
Kadernota Grondbedrijf 2012, Nota Kader Grondprijzen	2012-2016	25-jun-12	N.v.t.
Afstoten gemeentelijk vastgoed	N.v.t.	1-okt-12	N.v.t.
Wijziging monumentenverordening	N.v.t.	3-jun-13	N.v.t.
Actualisatie en deregulering welstandsbeleid	N.v.t.	30-sep-13	N.v.t.
Beleidsregel Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014	N.v.t.	19-mei-14	18-12-2017 ingetrokken
Woonvisie Geldrop-Mierlo 2014-2030	2014-2030	15-dec-14	N.v.t.
Urgentieverordening 2016	2016-2020	14-dec-15	Dec-19
Toevoeging Woonvisie G-M 2014-2030	2014-2030	26-sep-16	N.v.t.
Verordening Starterslening 2017	2017	23-okt-17	N.v.t.
Rapport Rekenkamercommissie 'de Startersleningen in de gemeente G-M'	2017	11-okt-17	N.v.t.
Afsprakenkader Wonen SGE	2017	18-dec-17	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Uitvoeren van woningbouwprogramma en afspraken uit Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013

Er zijn veel woningbouwplannen gestart, opnieuw gestart nu de economie aantrekt of voortgezet. Op eigen gronden en gronden van derden zijn verschillende plannen in ontwikkeling of zelfs al gerealiseerd:

- Procedure bestemmingsplan Jonkvrouw loopt, start bouw in 2018/19;
- Procedure Weverij doorlopen en afgerond in 2016, project bijna gereed;
- Bestemmingsplan Hekelstraat vastgesteld, start bouw in 2018 of 2019;
- Procedure diverse uitwerkingsplannen gestart, onder andere voor deelgebied 3 in Luchen;
- Realisatie project De Doelen;
- Realisatie diverse projecten in deelgebieden 1 en 2 in Luchen;
De meeste woningen in deelgebied 1 zijn gerealiseerd en bewoond. De bedrijfskavels worden uitgegeven. De aanleg van de hoofdontsluiting wordt voorbereid. Als deze gereed is kan de rest van deelgebied 1 ontwikkeld worden.
In deelgebied 2 zijn nagenoeg alle vrije kavels uitgegeven. Een groot gedeelte van de particuliere kavels is al bebouwd. Ook zijn veel van de woningen die in projectbouw gerealiseerd worden al gereed. De overige projecten zijn in voorbereiding. De verwachting is dat deelgebied 2 in 2018 volledig bebouwd zal zijn.
- Procedure uitwerkingsplan Talingstraat, start in 2018;
- Uitwerking locatie De Bron, start bouw in 2018;
- Ontwikkeling locatie Walewein in 2018;
- Procedurebouwplan Nieuwendijk, start bouw in 2018;
- Bestemmingsplan Tweekaterrein onherroepelijk, start bouw in 2018.

Er wordt meer proactief door gemeente gestuurd op ontwikkeling van aandachtslocaties die veelal niet in eigendom van gemeente zijn. Resultaten daarvan zijn onder andere de ontwikkelingen op het Tweekaterrein, de hoek Bogardeind-Laarstraat, Wielewaal en de Weverij (terrein Van Agt).

2. Verstrekken van startersleningen

De Starterslening wordt verstrekt zolang het budget toereikend is. Bij voldoende aflossingen kan het teruggekomen budget vanwege de revolverende werking weer worden ingezet voor nieuwe Startersleningen (tot aan de door de gemeenteraad vastgestelde plafond).

Het budget welke primair door de Raad beschikbaar was gesteld ten behoeve van de Starterslening bedraagt € 3.000.000,-. Eerder was dit plafond bereikt en werden er geen Startersleningen meer verstrekt. Per 1 maart 2018 is er wederom bestedingsruimte beschikbaar in de VROM Startersfonds van de Gemeente Geldrop-Mierlo en kunnen er wederom Startersleningen worden verstrekt. Volgens de verordening Starterslening 2017 bedraagt een te verstrekken starterslening maximaal € 25.000,-. Per 1 april 2018 worden de leningen opnieuw verstrekt.

3. Bij maken bouwplanning dient rekening gehouden te worden met eigen karakter wijk en kernen en groenstructuur

Groenbeleid wordt vanaf de start bij projecten betrokken.

4. Aanpassen en flexibel maken van bestemmingsplannen waarin rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen in maatschappij

Bij alle hierboven (onder 1) genoemde plannen wordt ruimte geboden voor actuele ontwikkeling. Waar mogelijk zijn bestemmingsplannen flexibel opgesteld zodat ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen, zonder dat die wederom tot nieuwe (aangepaste) planvorming leidt. In Luchen is inmiddels een flexibel bestemmingsplan 2 jaar in werking en daar wordt naar tevredenheid van alle partijen mee gewerkt.

Vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet wordt vanaf 2017 deelgenomen aan een experiment voor een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Dit bestemmingsplan is een voorloper van het nieuwe omgevingsplan, zoals dat onder de Omgevingswet gaat gelden voor de kern Geldrop.

5. Karakteristieke gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming geven i.s.m. marktpartijen

De Prinses van Geldrop (Wollendekenfabriek) is omgevormd tot een mooi wooncomplex waarbij het originele pand is behouden en verbouwd. Ook het monumentale hoekpand van het Twekaterrein zal behouden blijven in de realisatie van het project. In het bestemmingsplan is het behoud van dit pand verzekerd. Bij de Weverij is weliswaar niet het originele pand behouden, maar in het ontwerp wel veel aandacht geschonken aan de stijl van de originele bebouwing.

6. Streven naar één gezamenlijke urgentieregeling voor woningzoekenden middels regionale afspraken met woningcorporaties en het draaien van verschillende pilots

Op 1 januari 2016 is de Urgentieverordening van kracht geworden. Deze is in samenspraak met de 9 samenwerkende SGE gemeenten en de daarin werkzame 10 woningcorporaties opgesteld. Hieraan gekoppeld is een portaal (één 'etalage') ontwikkeld waar een woningzoekende een goed en eenvoudig overzicht heeft van het huurwoningaanbod in de regio. In 2017 zijn nagenoeg alle woningcorporaties van het SGE aangesloten, en ook enkele uit de Metropoolregio Eindhoven. In februari 2018 zal ook Woonbedrijf haar aanbod via deze website gaan publiceren.

7. De raad zal bij de evaluatie van het Grondbedrijf kritisch bezien of het gemandateerde budget voor strategische aankopen kan worden verlaagd. In ieder geval zal het Presidium (vertrouwelijk), dan wel de raad, vooraf geïnformeerd worden over strategische aankopen. Anterieure overeenkomsten bij bestemmingsplannen worden ter inzage gelegd.

Bovenstaande wordt meegenomen in de evaluatie van het grondbeleid. Anterieure overeenkomsten worden conform afspraak ter inzage gelegd.

8. Bij de invoering van de omgevingswet worden landelijke experimenten gevolgd. Flexibiliteit van "mantelzorg wonen" is een van de voor Geldrop-Mierlo mogelijke experimenten. De regionale woonvisie kan een versterking zijn voor ons eigen beleid, de aansluiting tussen het gemeentebestuur en de woonvisie is belangrijk.

Geldrop-Mierlo is aangemeld voor een pilot-omgevingsplan. In de 15e tranche van de Crisis- en herstelwet wordt voor Geldrop-Mierlo de mogelijkheid geboden vooruit te lopen op de nieuwe wet. Concreet betekent dit dat we een omgevingsplan nieuwe stijl op zullen stellen voor de bebouwde kom van Geldrop. De voorbereidingen zijn in 2016 gestart. Dit pilot plan biedt ook de ruimte om thema's als mantelzorg een plek te geven en voor nieuwe vormen van participatie. Vooruitlopend op inwerkingtreding van de nieuwe wet in 2019, kunnen we alvast bekend raken met deze thema's en de vertaling hiervan in plannen.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

In 2013 is de ODZOB opgericht vanuit de gedachte dat de kwaliteit van vergunningverlening milieu aan bedrijven, het toezicht op deze vergunningen en de handhaving daarvan moet worden verhoogd. Door de uitvoering van deze VTH taken te centraliseren op regionaal niveau is de aanwezigheid van voldoende kennis beter geborgd en wordt de doortastendheid vergroot.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
11. Bouwen en wonen				
Beheer overige gebouwen en gronden	261	272	277	4
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0
Ruimtelijke Ordening	154	154	477	323
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.393	9.097	21.847	12.750
Wonen en bouwen	896	1.441	1.379	-62
Mutaties reserves programma 11	0	2.803	2.572	-231
Totaal baten	5.704	13.767	26.552	12.785

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
	2017	2017	2017	2017
11. Bouwen en wonen				
Beheer overige gebouwen en gronden	358	364	281	83
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	50	50	45	5
Ruimtelijke Ordening	178	157	170	-13
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.396	9.085	13.505	-4.420
Wonen en bouwen	1.284	1.343	1.392	-48
Mutaties reserves programma 11	426	2.200	2.004	196
Totaal lasten	6.692	13.200	17.396	-4.197
Saldo (baten -/- lasten)	-989	567	9.155	8.588

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.12 Programma 12. Financiën en belastingen

Portefeuillehouder(s): dhr. G.M.J. Jeucken

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1. Het voeren van een gezond en gedegen financieel beleid waarin de totale belastingdruk voor de burger wordt beperkt.
2. Het streven naar een begroting die de komende jaren blijvend sluitend is.
3. Het focussen op de balans tussen bezuinigingen enerzijds en het op niveau houden van alle raadsprogramma's met een blijvend sluitende begroting anderzijds.
4. De samenwerking met Dienst Dommelvallei verder harmoniseren en verbeterstappen ondernemen om dynamischer te begroten.
5. Een goed op orde zijnde financiële huishouding.

Vanuit Raadsprogramma 2016-2018:

6. Nieuw beleid wordt geformuleerd bij de kadernota. In de daaropvolgende begroting is dit beleid verwerkt.
7. De gemeente heeft een meerjarenprogrammabegroting die structureel sluitend is.
8. De basis voor gemeentelijke tarieven is transparant.
9. De bijdragen aan verbonden partijen moeten controleerbaar zijn.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Evaluatie bestuurlijk proces p&c-cyclus	2017	13-mrt-17	N.v.t.
1e tussentijdse rapportage	2017	15-jun-17	N.v.t.
Jaarrekening	2016	10-jul-17	N.v.t.
Kadernota	2017-2021	10-jul-17	N.v.t.
Actualisatie begroting (extra)	2017	25-sep-17	N.v.t.
2e tussentijdse rapportage	2017	6-nov-17	N.v.t.
Meerjarenprogrammabegroting	2018-2021	6-nov-17	N.v.t.
Nota Reserves en voorzieningen	2018 e.v.	18-dec-17	N.v.t.
Financiële verordening	2017 e.v.	18-dec-17	N.v.t.
Belastingverordeningen	2018 e.v.	18-dec-17	N.v.t.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

1. Inzetten voor de doelstelling om een gezond en gedegen financieel beleid te voeren waarin totale belastingdruk voor burger wordt beperkt

Een gezond en gedegen financieel beleid vraagt om het maken van keuzes. De onzekerheid die gepaard gaat met de transitie heeft er voor gezorgd dat we ook in 2017 terughoudend zijn omgegaan met de beschikbare middelen. De totale belastingdruk is slechts marginaal gestegen ten opzichte van 2016.

2. Streven naar een begroting die de komende jaren blijvend dekkend blijft

Wij hanteren als uitgangspunt dat de begroting reëel en structureel sluitend moet zijn in iedere jaarschijf. In de documenten van de planning- en controlcyclus vermelden wij telkens welke baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel.

3. Focussen op de balans tussen bezuinigingen enerzijds, het op niveau blijven houden van alle raadsprogramma's en een blijvend dekkende begroting anderzijds. Het verhogen van de OZB kan niet meer worden uitgesloten

Het activiteitenplan is een vast onderdeel in de kadernota en begroting. Aan de hand hiervan hebben wij - ook in 2017 - het nieuwe beleid zorgvuldig afgewogen. Het bestaande beleid is in de afgelopen raadsperiode zoveel mogelijk op het huidige niveau gehouden zonder dat dit op gespannen voet is komen te staan met het beschikbare geld.

4. De samenwerking met Dienst Dommelvallei verder harmoniseren en verbeterstappen ondernemen om dynamischer te begroten

De harmonisatie van de planning- en controlcyclus heeft in de afgelopen raadsperiode geleid tot een verdere verbetering van de documenten.

In 2017 is één geharmoniseerd invorderingsproces geïmplementeerd. Voor de harmonisatie van het invorderings- en kwijtscheldingenbeleid zijn de leidraad Invordering en de verordening Kwijtscheldingen vastgesteld.

5. Een goed op orde zijnde financieel huishouden

Dit punt splitsen wij op in vijf onderdelen:

1. Planning & control-cyclus

Aan de hand van de planning- en controlcyclus geven wij jaarlijks inzicht in de geplande werkzaamheden met het daaraan gekoppelde geld (kadernota en begroting), wat de voortgang is (tussentijdse rapportages) en wat er daadwerkelijk is gerealiseerd (jaarrekening).

In 2016 heeft de raad een aantal verbetervoorstellen doorgevoerd over de aanpak en planning van de kadernota, begroting en tussentijdse rapportages. De resultaten ervan zijn in 2017 geëvalueerd.

2. Ontwikkeling algemene uitkering

Het grootste deel van de inkomsten van de gemeente wordt ontvangen via de algemene uitkering. De ontwikkelingen hiervan hebben wij continu gevolgd. De effecten uit de meicirculaire rapporteerden wij in de kadernota en de effecten uit de septembercirculaire in de 2^e tussentijdse rapportage (lopend boekjaar) en begroting (de vier boekjaren hier op volgend).

3. Belastingheffing

De gemeente heft diverse belastingen: onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse leges. Uitgangspunten hierbij zijn:

- De onroerendezaakbelasting wordt geïndexeerd met het percentage van de gewogen kostenontwikkeling;
- De heffingen en leges zijn (maximaal) 100% kostendekkend.

In 2017 hebben we digitale berichten en documenten verstuurd aan de burgers die zich daarvoor hebben aangemeld bij Mijnoverheid. Burgers die zich niet aangemeld hebben ontvangen hun documenten nog via de post.

4. Ontwikkelingen BBV

Door de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) zijn vernieuwingen in de regelgeving vastgesteld. De vernieuwingen gelden vanaf 2017. De raad is hierover geïnformeerd via de kadernota 2016-2020 en de meerjarenprogrammabegroting 2017-2020. Ook de nota Reserves en voorzieningen en de financiële verordening zijn hier in 2017 op geactualiseerd.

5. Nadere ontwikkelingen op financieel gebied

Met ingang van 1 januari 2016 geldt de Vennootschapsbelasting voor gemeenten. De voorlopige aanslagen voor boekjaar 2016 en 2017 zijn opgelegd door de belastingdienst en zijn verantwoord in deze jaarstukken.

In maart 2017 is de aanbestedingsfase van het financieel systeem afgerond. De implementatie loopt nog door in 2018.

6. Nieuw beleid wordt geformuleerd bij de kadernota. In de daaropvolgende begroting is dit beleid verwerkt.

Sinds 2015 hebben wij de kadernota weer opgenomen in de planning- en controlcyclus. Bij de evaluatie in 2017 bleek dat de kadernota een goede basis vormt voor de begroting, maar dat er wel meer aandacht moet zijn voor de beschrijving van belangrijke beleidsvoornemens. Ook is in 2017 afgesproken dat de kadernota zich vanaf 2018 alleen nog maar richt op het toekomstige beleid. Voorstellen die hun oorsprong vinden in het lopende boekjaar worden aan de raad voorgelegd via een aparte rapportage en maken dus geen onderdeel meer uit van de kadernota.

7. De gemeente heeft een meerjarenprogrammabegroting die structureel sluitend is.

Zie: punt 2.

8. De basis voor gemeentelijke tarieven is transparant.

Zie: punt 5 sub 3 Belastingheffing.

9. De bijdragen aan verbonden partijen moeten controleerbaar zijn.

In de kadernota staat de verkregen informatie van verbonden partijen uit de begrotingen van diverse gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben wij in 2017 twee keer inzicht gegeven in de bijdragen van alle verbonden partijen: zowel bij de begroting als bij de jaarrekening in de programmabeschrijvingen en de paragraaf Verbonden Partijen.

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DIT PROGRAMMA

Dienst Dommelvallei

De financiële administratie, financieel beleid en advies en belastingen worden uitgevoerd door Dienst Dommelvallei.

WAT HEEFT HET GEKOST?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten.

Baten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
12. Financiën en belastingen	2017	2017	2017	2017
Overhead	221	153	333	180
Treasury	2.379	2.387	2.314	-73
OZB woningen	3.342	3.342	3.326	-16
OZB niet-woningen	1.643	1.598	1.531	-67
Belastingen Overig	329	329	333	4
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	49.636	47.029	47.171	142
Overige baten en lasten	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 12	675	723	505	-218
Resultaat van de rekening van baten en lasten	-2	-2	0	2
Totaal baten	58.224	55.559	55.514	-46

Lasten

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
12. Financiën en belastingen	2017	2017	2017	2017
Overhead	8.956	9.273	9.101	172
Treasury	980	1.296	692	604
OZB woningen	180	180	182	-2
OZB niet-woningen	27	27	25	1
Belastingen Overig	368	367	366	1
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	0	-17	17
Overige baten en lasten	359	102	61	41
Vennootschapsbelasting (Vpb)	350	78	78	0
Mutaties reserves programma 12	6	2.566	2.366	200
Resultaat van de rekening van baten en lasten	200	823	9.264	-8.441
Totaal lasten	11.425	14.713	22.120	-7.408
Saldo (baten -/- lasten)	46.799	40.847	33.394	-7.453

Voor de verschillenanalyse wordt u verwezen naar § 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

2.2.13 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	2017	2017	2017	2017
Algemene uitkering	49.636	47.029	47.188	159
Dividenden	40	48	47	-1
Lokale heffingen	5.034	4.989	4.900	-89
Overige algemene dekkingsmiddelen	38	38	23	-15
Treasury	1.359	1.043	1.575	532
Totaal algemene dekkingsmiddelen	56.106	53.146	53.732	586

2.2.14 Overzicht onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting

De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
Onvoorzien, overhead en Vpb	2017	2017	2017	2017
Onvoorzien	-228	-78	0	78
Overhead	-8.735	-9.120	-8.768	352
Vennootschapsbelasting	-350	-78	-78	0
Totaal onvoorzien, overhead en Vpb	-9.312	-9.276	-8.846	430

2.3 Paragrafen

In dit onderdeel zijn de volgende paragrafen opgenomen:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

Tot slot zijn de beleidsindicatoren, zoals landelijk voorgeschreven, onderaan de paragrafen opgenomen.

2.3.1 Lokale heffingen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de burger te voorkomen. In het verlengde daarvan liggen de beleidsregels. Er kunnen zich gevallen voordoen die in de wet niet specifiek zijn geregeld. Dan is het noodzakelijk en wenselijk dat regels worden gesteld die een uniforme, praktische en doelmatige uitvoering mogelijk maken.

De gemeentelijke belastingen en rechten zijn, naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de doeluitkeringen van het Rijk, de belangrijkste inkomstenbronnen voor de gemeente. De doelstelling is om de totale lastendruk voor burgers, bij het huidige voorzieningenniveau, zo laag mogelijk te houden. Daarnaast is gestreefd naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies. Het profijtbeginnsel is gehanteerd bij de overige heffingen.

Beleidsregels zijn niet algemeen verbindende voorschriften. Het zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. In het kader van synchronisatie in de samenwerking met Dienst Dommelvallei moet worden geïnventariseerd of bepaalde beleidsregels vastgesteld moeten worden.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de burger mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor burgers blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we gemeentelijke belastingen, tarieven, heffingen en/of leges verlagen;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginnsel bij de overige heffingen hanteren.

Definitieve (formele) vaststelling van de diverse belastingtarieven heeft plaats gevonden door vaststelling van de belastingverordeningen tijdens de behandeling in de raadsvergadering van 19 december 2016.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Wij heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde Onroerende zaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

Bij de vaststelling van de tarieven is rekening gehouden met de waardeontwikkeling. Op basis van de nieuw gewaardeerde onroerende zaken is de gemiddelde waardestijging voor woningen becijferd op 2,38%. Voor niet-woningen bedraagt de gemiddelde waardeontwikkeling -1,5%. Binnen deze categorieën onroerende zaken kunnen zich bij individuele objecten zowel afwijkingen naar boven als naar beneden voordoen.

De tarieven voor 2017 zijn bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst OZB, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing van 1,6% (inflatiecorrectie).

Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor krachtens artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (restafval) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de containers waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners en huurders van niet-woningen gebruik van ondergrondse containers. Vanaf 2015 is hiervoor het diftarsysteem opnieuw ingevoerd. De hoogte van de heffing bij deze groep bewoners c.q. gebruikers vindt, naast het vastrecht, plaats op basis van het aantal keren dat van de ondergrondse container gebruik is gemaakt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar een inworp van een pedaalemmer zak (25 liter) of een vuilniszak (40 liter).

Met betrekking tot de afvalstoffenheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. De totale opbrengst van de afvalstoffenheffing bedroeg in 2017 € 3.012.493,-. Er is, zoals gepland, sprake van een onderdekking in 2017 die wordt opgevangen door de voorziening Afvalstoffenheffing. Hiervoor verwijzen wij u naar de tabel in het onderdeel 'kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing'.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. Het waterverbruik is de maatstaf van heffing. Hierbij is onderscheid gemaakt in een aantal categorieën, namelijk tussen de eerste 200 m³, 200 m³ tot 500 m³ en iedere volgende (of gedeelte daarvan) 500 m³. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Riolerings-plan 2013-2017.

De opbrengsten van de rioolrechten bedroeg in 2017 € 3.359.868,-. Hiervan heeft € 2.959.267,- betrekking op woningen en € 400.601,- betrekking op niet-woningen. Er is, zoals gepland, sprake van een overdekking in 2017 (spaarelement voor toekomstige vervangingsinvesteringen) die wordt gestort in de voorziening Riolering. Daarnaast zijn er nog overige opbrengsten van € 15.960,- (rioolaansluitingen ten behoeve van derden).

Hiervoor verwijzen wij u naar de tabel in het onderdeel "Kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing".

Kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn gemeenten verplicht inzichtelijk te maken hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstellingen worden gehanteerd.

Hieronder wordt in de jaarrekening verantwoording afgelegd of de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) inderdaad kostendekkend zijn geweest, ofwel of de werkelijke baten de gerealiseerde lasten niet hebben overschreden. In onderstaande overzichten staan per heffing de totale baten en lasten en het gerealiseerde kostendekkendheidspercentage weergegeven.

Dekkendheid rioolheffing	2017
Lasten riool	530.386
Lasten riool, toerekening salaris & overhead	455.033
Lasten riool, kapitaallasten	1.291.194
Extracomptabele toerekening en BTW	644.317
Dotatie voorziening	454.899
Lasten totaal incl. extracompt. toerekening en BTW	3.375.828
Baten rioolrechten	3.375.828
Onttrekking voorziening	-
Baten totaal	3.375.828
Dekkendheidspercentage riool	100%

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2017
Lasten afval	3.503.435
Lasten afval, toerekening salaris & overhead	296.869
Lasten afval, kapitaallasten	64.318
Extracomptabele toerekening en BTW	904.699
Dotatie voorziening	-
Lasten totaal incl. extracompt. toerekening en BTW	4.769.321
Baten afval, diversen	1.382.524
Baten afvalstoffenheffing	3.012.493
Onttrekking voorziening	369.418
Ten laste van algemene dienst	4.886
Baten totaal	4.769.321
Dekkendheidspercentage afval	100%

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de totaal geraamde baten niet boven de totaal geraamde lasten uitkomen. Tussen afzonderlijke hoofdstukken mag kruissubsidiëring worden toegepast: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Het is dus niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen.

Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht de berekening van tarieven en heffingen op begrotingsbasis inzichtelijk te maken. Op begrotingsbasis is duidelijk gemaakt dat de tarieven hoogstens kostendekkend zijn. Hiervoor verwijzen we naar de paragraaf in de meerjarenbegroting 2017-2020.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting is van toepassing op het centrum van Geldrop. De werkelijke opbrengst in 2017 bedroeg € 405.713,-. Dit is het totaal van parkeergelden (€ 317.668,-), parkeervergunningen (€ 54.131,-), leges invalide parkeerkaarten (€ 12.549,-) en de naheffingsaanslagen (€ 21.365,-).

Toeristenbelasting

De werkelijke opbrengst uit toeristenbelasting bedroeg in 2017 € 595.561,-. De opbrengst is gebaseerd op het tarief van € 1,46 per persoon per overnachting. In 2013 heeft de raad besloten om de toeristenbelasting te beschouwen als een doelbelasting: alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in op het gebied van toerisme en recreatie. Er is een reserve die wordt ingezet ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep Recreatie en Toerisme, bestaande uit een twaalfstal ondernemers uit de sector, worden projecten gekozen die door de werkgroep tot uitvoering worden gebracht.

Lijkbezorgingsrechten

Een klein deel van de begraafplaats 't Zand in Geldrop is de algemene begraafplaats van de gemeente. De ontvangen lijkbezorgingsrechten hebben betrekking op deze begraafplaats.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven van degene die een standplaats inneemt of van degene aan wie een standplaats is toegewezen op de wekelijkse warenmarkt. Het totaal van de werkelijke opbrengsten is in 2017 € 34.992,- en bestaat uit de huur voor de vaste standplaatsen (€ 30.959,-) en doorberekende energiekosten (€ 4.033,-).

Hondenbelasting

Hondenbelasting is een algemene belasting. Dit houdt in dat de raad vrij is in de bepaling van de opbrengst: er hoeft geen relatie te zijn met de kosten. Het gemeentelijk beleid is echter dat hondenbelasting aangemerkt wordt als een doelbelasting. Dit houdt in dat de opbrengsten aangewend worden ter dekking van het hondenbeleid. De tarieven worden zodanig berekend dat de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote kosten. In 2017 bedroeg de opbrengst uit de hondenbelasting € 238.182,-.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven in de 2 vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds. De reclamebelasting wordt (na aftrek van de perceptiekosten) uitgekeerd als een subsidie aan de stichtingen centrummanagement. In 2017 zijn de totale opbrengsten uit reclamebelasting € 94.872,-. Hiervan heeft € 68.297,- betrekking op Geldrop en € 26.575,- op Mierlo.

Kwijtscheldingsbeleid

Als mensen de verschuldigde belasting niet kunnen betalen (of met buitengewoon bezwaar), komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. In het kader van de administratieve lastenverlichting voor de burgers toetsen we bij het inlichtingenbureau indien eerder kwijtschelding verleend is of er geen belemmering is voor het verlenen van automatische kwijtschelding. Bij geen belemmering verlenen we automatische kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid;

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Overzicht tarieven

In 2017 zijn de onderstaande tarieven gehanteerd. Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van 2015 en 2016 opgenomen.

	2015	2016	2017
OZB eigenaar woning	0.0822%	0.0829%	0,0818%
OZB eigenaar niet-woning	0.1444%	0.1490%	0,1506%
OZB gebruiker niet-woning	0.1175%	0.1212%	0,1225%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	90,00	92,40	93,00
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	3,90	4,00	4,10
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	6,40	6,70	6,90
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	10,60	10,90	11,20
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	1,40	1,45	1,50
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	2,25	2,30	2,35
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	1,95	2,00	2,05
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	3,20	3,30	3,45
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	5,30	5,50	5,60
Rioolheffing < 200 m3	156,00	171,60	169,80
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	208,20	228,60	226,20
Rioolheffing > 500 m3	208,20	228,60	226,20
Toeristenbelasting	1,46	1,46	1,46
Hondenbelasting per hond	55,80	55,80	55,80
Hondenbelasting per kennel	236,40	236,40	236,40

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2017 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0.0919%	0.16213%	0.10789%	0.0975%	0.0818%
OZB Eig. niet-woning	0.1438%	0.24391%	0.22011%	0.1716%	0.1506%
OZB Gebr. niet-won.	0.1286%	0.19582%	0.17703%	0.1395%	0.1225%
Afvalstoffenheffing* (meerpers.huishouden)	188	276	232	251	241
Rioolheffing	148	241	144	163	169

(*): Diftar gemeenten worden door het COELO berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen vaak lager (zie hieronder bij Ontwikkeling lokale lastendruk).

Ontwikkeling lokale lastendruk

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2015	2016	2017
WOZ-waarde	209.000	210.000	215.000
Wijziging WOZ-waarde	-4,00%	0,30%	2,38%
OZB	171	173	175
Afvalstoffenheffing	160	165	169
Rioolheffing	156	171	170
Totaal	487	509	514

2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor geven we inzicht in de risico's. Vervolgens zetten we deze af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn als volgt:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de 10 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico's worden gelopen;
- De 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze klassengemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicoscore in €} = \text{percentage Kans} \times \text{Gevolg in €}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	Kans in %	Gevolg in €	Risicowaarde in €
1 Wmo/Jeugd Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of andere soort zorginzet, bestaat het risico dat het budget wordt overschreden (open-einde regeling). Daarnaast is er onzekerheid over de financiële impact van de nieuwe PDC.	90%	1.000.000	900.000
2 Inkoop Door onjuiste aanbestedingen worden geen financiële voordelen behaald en bestaat het risico op onrechtmatige inkopen.	70%	350.000	245.000
3 Algemene uitkering gemeentefonds Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting.	70%	350.000	245.000
4 REnescience Als het project niet doorgaat, resulteert dit in een nadelig resultaat in het jaar dat het definitieve besluit wordt genomen.	50%	402.000 (concrete berekening)	201.000
5 Participatiewet De omvang van het uitkeringenbestand en het niet realiseren van de gestelde doelen, leidt tot het risico voor de gemeente.	50%	350.000	175.000
6 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) Bij een datalek kan een boete worden opgelegd. De maximale boete is € 20.000.000,-.	50%	350.000	175.000
7 Intergemeentelijke samenwerking - Dienst Dommelvallei Dienst Dommelvallei heeft geen eigen reserves. Het totaal van de risico's wordt daarom via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.	Concrete berekening		138.240
8 Venootschapsbelasting De Belastingdienst heeft nog geen uitspraak gedaan over de uitgangspunten voor de vpb-aangifte. Hierdoor kan de definitieve aangifte afwijken van de voorlopige aangifte.	30%	350.000	105.000
9 Belastingaangifte De gemeenten is aansprakelijk voor fouten in loonbelasting opgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR.	30%	350.000	105.000
10 Incidenten Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen.	10%	1.000.000	100.000
<i>Subtotaal top 10</i>			<i>2.389.240</i>
Overige risico's (inclusief onvoorzien)			1.061.696
<i>Totaal</i>			<i>3.450.936</i>
Totaal (o.b.v. zekerheidspercentage van 90%)			3.105.842

Wijzigingen

Ten opzichte van de begroting 2018 is de totale risicowaarde toegenomen met € 1,34 miljoen.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- *Wmo/Jeugd (nieuw)*
- *REnescience (nieuw)*
- *Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) (nieuw)*
- *Attero - compensatieovereenkomst (vervallen)*
Attero heeft de vernietigingsprocedure verloren en is niet in cassatie gegaan.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Jaarrekening 2017
Algemene reserve	6.853.224
Inkomensreserve	6.000.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	1.401.764
Structurele weerstandscapaciteit	
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	14.332.488

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt bepaald door de volgende ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt vastgesteld:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{€ } 14.332.488}{\text{€ } 3.105.842} = 4,61$$

De gemeenteraad heeft op 26 november 2012 via de "Nota risicomanagement en weerstandsvermogen" besloten om voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing te laten. Indien bij de berekening toch rekening wordt gehouden met het effect van de onbenutte belastingcapaciteit, dan neemt de ratio toe met 1,74 tot 6,35. De onbenutte belastingcapaciteit voor 2017 bedraagt: € 5.397.013,-.

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandratio van 4,61 ruimschoots toereikend is om de risico's op te vangen.

Echter de beschikbare weerstandscapaciteit bestaat voor een groot gedeelte uit de inkomensreserve en deze kan niet zonder consequenties worden aangewend. Als alleen naar de primaire buffers (algemene reserve + post onvoorzien) wordt gekeken, bedraagt de weerstandratio 2,23 (€ 6.930.724 / € 3.105.842). Ook hiermee is de ratio weerstandsvermogen goed.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

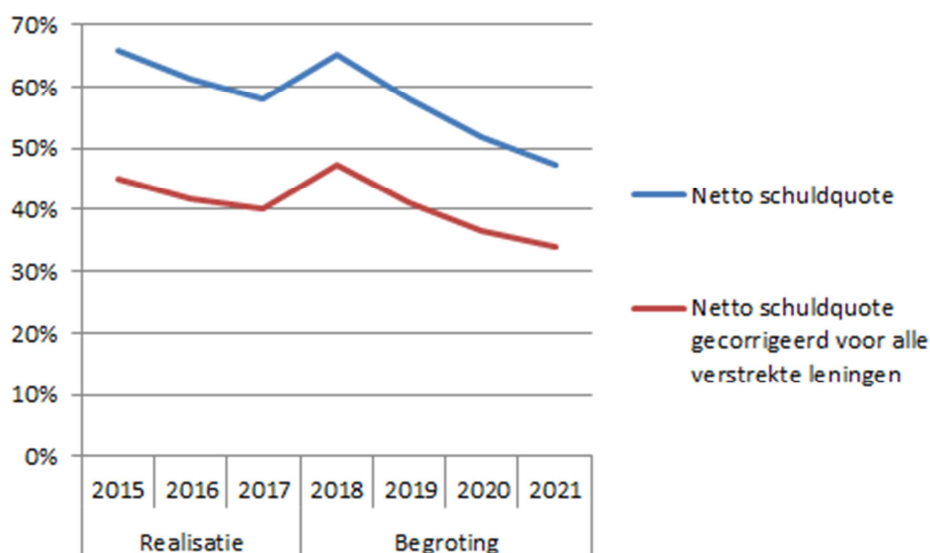
Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2017 t/m 2021 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2018-2021.

Omschrijving	Realisatie			Begroting			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Netto schuldquote	66%	61%	58%	65%	58%	52%	47%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45%	42%	40%	47%	41%	37%	34%
Solvabiliteitsratio	34%	33%	40%	34%	34%	33%	34%
Grondexploitatie	33%	27%	31%	20%	8%	-2%	-12%
Structurele exploitatieruimte	8%	2%	-9%	1%	0%	1%	1%
Belastingcapaciteit	69%	71%	71%	73%	73%	73%	73%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting (in de grafieken is de realisatie van 2017 opgenomen).

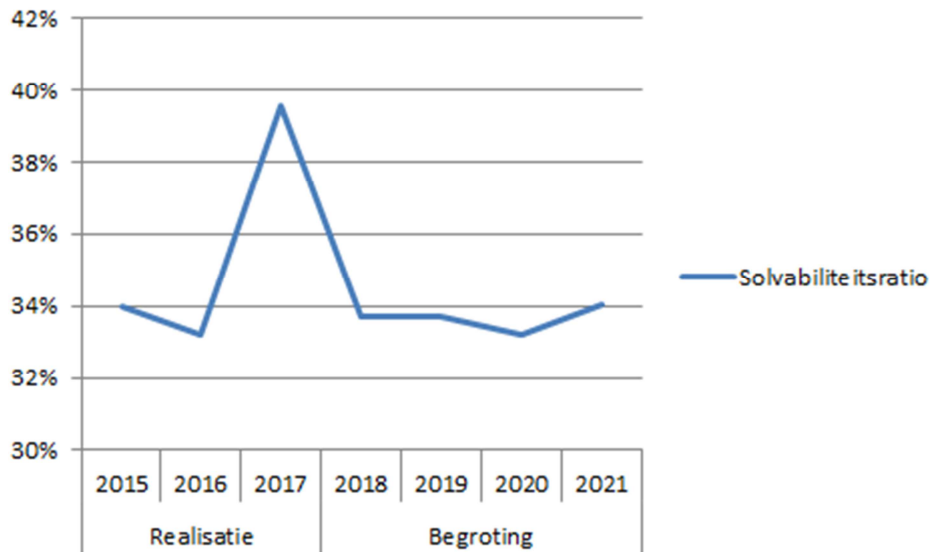
Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De daling die in de voorgaande jaren is ingezet is ook in 2017 tot uiting gekomen. Dit is een positieve trend en deze wordt mede bepaald door het aflossen van geldleningen.

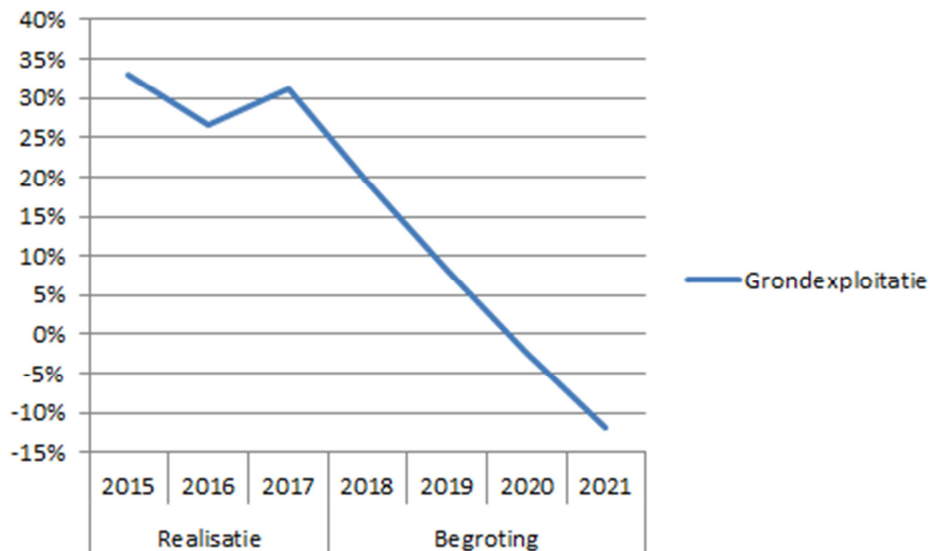
Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Door een stijging van het eigen vermogen en een daling van het balanstotaal is er een stijging van het solvabiliteitsratio zichtbaar in bovenstaande grafiek. Het eigen vermogen is in 2017 gestegen door het gerealiseerde resultaat voor 2017. Dit is een positieve ontwikkeling voor de financiële weerbaarheid van de gemeente Geldrop-Mierlo.

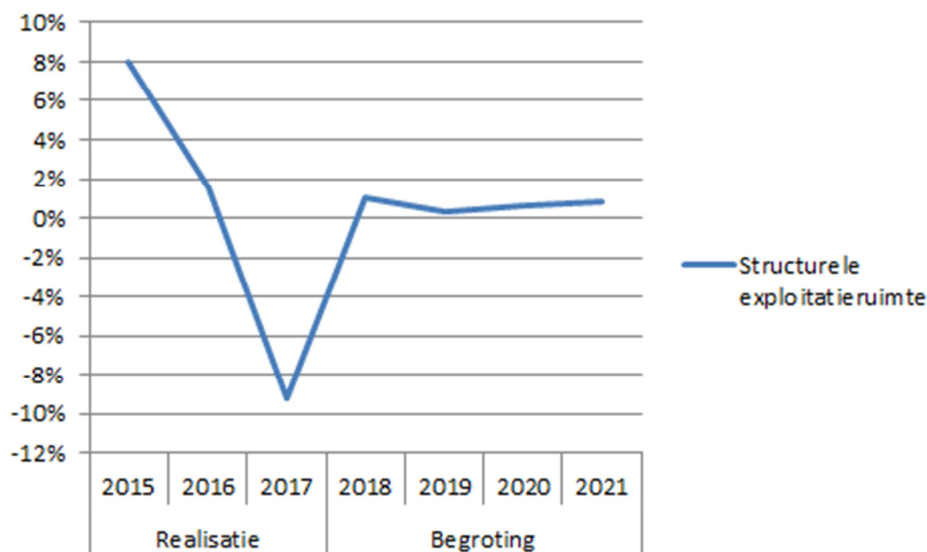
Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een forse daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatie-risico's aanzienlijk dalen.

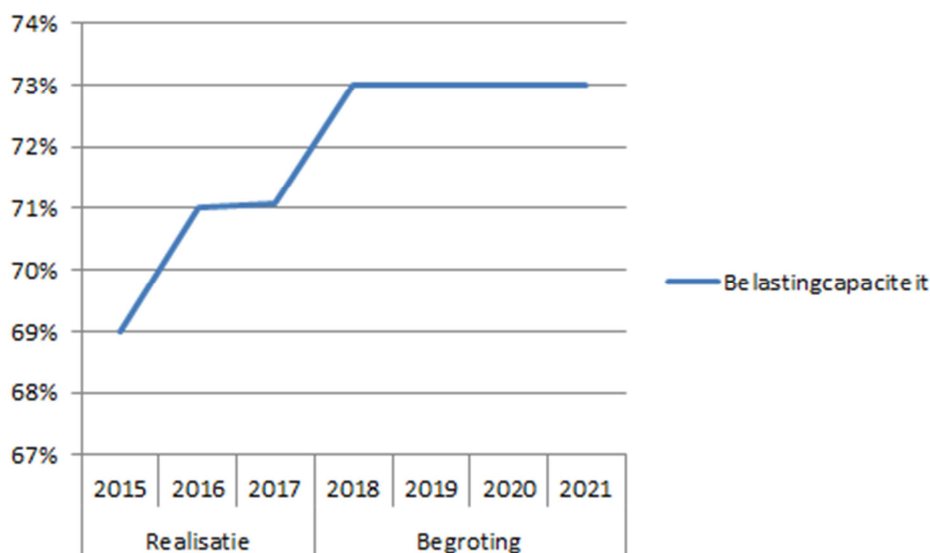
Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

In 2017 daalt de structurele exploitatieruimte naar -9%. Dit wordt veroorzaakt door winstnemingen in het grondbedrijf. Als het grondbedrijf buiten beschouwing wordt gelaten is de structurele exploitatieruimte 1%.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven.

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

De belastingcapaciteit is gestegen naar 71%. Ondanks de stijging is de belastingcapaciteit fors lager dan het landelijk gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Conclusie

Er is sprake van een forse geprognoseerde verlaging van de grondpositie in de meerjarenbegroting 2018/2021. Deze verlaging van de grondpositie en de bijbehorende verkoopopbrengsten zorgen ervoor dat de Netto Schuldquote (incl. gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) op basis van de realisatie verbetert. Daarnaast draagt de verkoop van grond bij aan het verbeteren van de solvabiliteit en aan het verminderen van de grondexploitatie-risico's. Dit is tot uiting gekomen in het solvabiliteitsratio voor de realisatie 2017. De verkoop van de gronden heeft er ook aan bijgedragen dat de structurele exploitatieruimte is gedaald.

2.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, gebouwen en riolering.

Wegen

Beleid

Het beleid is ten opzichte van voorgaande jaren ongewijzigd. De uitgangspunten voor beheer en onderhoud zijn afkomstig uit het meerjarenonderhoudsplan “Beheerplan wegen 2014-2017”, vastgesteld door de gemeenteraad in 2014. Dit plan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze beheerstrategie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV 2004) nodig is. Het vigerende plan geldt voor de jaren 2014 tot en met 2017. In het beheerplan is vastgelegd dat het onderhoud aan de asfaltwegen, en dan met name de hoofdontsluitingswegen, prevaleert. In de praktijk betekent dit dat het onderhoud aan elementenverhardingen in woonwijken onder druk staat.

Als uitwerking van dit plan heeft het college een operationeel plan met een looptijd tot en met 2017 vastgesteld. Hiermee zijn wij flexibel bij het plannen van voorbereiding en uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Het plan is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2014-2017	20 jan. 2014	Voorjaar 2018

Op 9 maart 2015 heeft de raad een wijzigingsnota van het Beheerplan vastgesteld. Deze sluit geheel aan op het raadsbesluit van 15 december 2014: “Wijziging vastgestelde MPB 2015-2018” (RV GM2014.0640) waarin een eenmalige storting in de Voorziening Onderhoud Wegen is vastgelegd.

Begin 2018 zal een nieuw Beheerplan aan uw raad worden voorgelegd. In de aanloop daar naar toe zullen wij met u van gedachten wisselen over kwaliteitsniveaus en daarmee samenhangende kosten.

Uitgangspunten

Bij het wegbeheer hanteren wij de richtlijnen van het CROW, die in het maatschappelijk verkeer veelal als norm worden gehanteerd.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2017
Geraamde onttrekking groot onderhoud wegen	820.073
Wekelijkse onttrekking groot onderhoud wegen	294.277
Verschil	525.796

De niet bestede middelen blijven beschikbaar in de voorziening Groot onderhoud wegen. Ultimo 2017 zat er € 963.805,- in deze voorziening ten behoeve voor het planmatig onderhoud wegen en civiele kunstwerken.

Achterstallig onderhoud

Geen achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid

De werkwijze voor het onderhoud van de openbare verlichting is ongewijzigd. Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Er is geen direct vastgesteld beleid voor het onderhoud van de openbare verlichting. Het uitgangspunt is wel dat bij preventief onderhoud ingezet wordt op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Besparing energiekosten

In 2014 is door de raad besloten om door aanvullende maatregelen extra besparingen te realiseren op de energiekosten van straatverlichting.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De hierboven omschreven handelwijze is leidend en geeft geen aanleiding om met aanvullend beleid te komen op dit terrein.

Uitgangspunten

Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Vanuit het preventieve onderhoud worden de lampen om de drie en vier jaar vervangen. Armaturen worden om de 20 tot 25 jaar vervangen en masten om de 40 tot 50 jaar.

Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO₂-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteerd onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de middelen voor het groot onderhoud van de openbare verlichting exclusief de eigen uren. De planmatige vervangingen van de armaturen en masten lopen, door een wijziging van het BBV, voortaan via kredieten en niet meer via onderstaande onderhoudsbudgetten. In 2017 heeft hiervoor een begrotingswijziging plaatsgevonden.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget

Financieel	2017
Raming planmatig onderhoud openbare verlichting	35.772
Realisatie planmatig onderhoud openbare verlichting	23.940
Verschil	11.832

Naast bovenstaand planmatig onderhoud is in 2017 ter waarde van € 196.312,- aan armaturen en masten vervangen. Begroot was een investering van € 185.000,-.

Achterstallig onderhoud

Indien er achterstallig onderhoud op correctief onderhoud dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid

De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Omdat de looptijd van het huidige beheerplan is verstreken, is een geactualiseerd plan opgesteld. Deze actualisering heeft betrekking op aanpassing van het areaal, maar is ook een aanscherping van het instandhoudingsbeleid, inclusief risicosturing, en de financiële consequenties.

Uitgangspunten

In het Beheerplan is gekozen voor een scenario van minimale kwaliteit waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De nieuwe beheerstrategie zal ten eerste gericht zijn op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de geïnvesteerde middelen voor het groot onderhoud exclusief de eigen uren.

Financieel	2017
Geraamde onttrekking planmatig onderhoud civiele kunstwerken (voorziening € 25.250,- + exploitatie € 19.139,-)	44.389
Werkelijke onttrekking planmatig onderhoud civiele kunstwerken	22.708
Verschil	21.681

De niet bestede middelen blijven beschikbaar in de voorziening Groot onderhoud wegen. Ultimo 2017 zat er € 963.805,- in deze voorziening ten behoeve voor het planmatig onderhoud wegen en civiele kunstwerken.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Voor het onderhoud aan de kunstwerken is in 2015 een meerjarig onderhoudsbestek aanbesteed. In 2017 is conform dit bestek onderhoud uitgevoerd. De jaarlijkse kosten wisselen enigszins.

De rijdekken en leuningen van de bruggen in het Hemelrijkpad en ook in de Hulsterbroekpad zijn matig van kwaliteit. Onderzoek moet uitwijzen tot in welke mate onderhoud nog zinvol is of dat moet worden overgegaan tot vervanging. Het onderhoud aan deze bruggen is tot een minimum beperkt.

De brug over het Eindhovens kanaal in de Brugstraat is bij de gemeentelijke herindeling in 1998 overgegaan naar Helmond. Het onderhoud aan de taludbekleding is echter gebleven aan onze gemeente. Herstel van de schade als gevolg van vandalisme kostte € 8.000,-.

Groen

Beleid

In 2018 wordt er een nieuw contract opgesteld voor de onderhoudsjaren 2019-2022. De huidige groenonderhoudscontracten met Ergon en Atlant worden één jaar verlengd.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	10-02-2014	2018

Uitgangspunten

De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2014.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het budget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2017
Raming onderhoud openbaar groen	1.124.926
Realisatie onderhoud openbaar groen	1.137.957
Verschil	-/- 13.031

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar. Op 6 november 2017 heeft de raad het nieuwe GRP voor de planperiode 2018–2022 vastgesteld. In het GRP is uiteengezet welke activiteiten er in de planperiode worden opgepakt. Er zijn geen grote wijzigingen in het stelsel voorzien. Ook in 2017 zal de riolering in een aantal straten worden vervangen. In de komende jaren worden (in verband met de levensduur) steeds meer riolen vervangen.

We blijven volop inzetten op inspectie, onderzoek, onderhoud en renovatie van riool. We maken hierbij goed gebruik van de meldingen van burgers die we in de afgelopen jaren hebben bijgehouden. Hierdoor zijn we in een vroeg stadium bij potentiële problemen en kunnen deze dan ook met minder kosten oplossen.

Zowel bij nieuwbouw als bij reconstructies zullen we er naar streven om de openbare ruimte “klimaatadaptief” in te richten. Dit is elke keer maatwerk. Het inspelen op klimaatverandering kan de gemeente niet alleen. We gaan de burgers en bedrijven actief opzoeken en we proberen samen oplossingen te vinden voor de uitdagingen waar we samen voor staan.

In 2017 hebben we maatregelen uitgewerkt om de regenwateroverlast te beperken. In de Neerakker is een regenwaterberging aangelegd. Het werk voor de aanleg van regenwaterbergingen in de Laan van Tolkien is aanbesteed, dit zal begin 2018 worden gerealiseerd. Een onderzoek naar de aanpak van de wateroverlast in de Amroth is nog in uitvoering. Wij verwachten in de loop van 2018 tot realisatie over te kunnen gaan. De aanleg van een grote regenwaterbergingsvijver in het plan Luchen fase 2 draagt ook bij aan het voorkomen van overlast in die wijk.

In het kader van het bestuursakkoord Water zijn middelen gereserveerd voor maatregelen in de waterketen (ook bekend onder de noemer Waterportaal Zuid Oost Brabant). Gemeente trekt hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
GRP	2018-2022	6-11-2017	2021

Over enkele jaren wordt de Omgevingswet van kracht. De verplichting tot het hebben van een GRP komt dan te vervallen. Het rioleringsbeleid wordt dan onderdeel van de Omgevingsvisie. Op moment van schrijven is nog niet duidelijk hoe het gestalte gaat krijgen. Het GRP zal in haar huidige vorm als zelfstandig beleidsstuk waarschijnlijk verdwijnen.

Uitgangspunten

De functionele doelen, eisen en maatstaven zijn vastgelegd in het GRP. Uitgangspunt is dat de bedrijfszekerheid van de riolering gegarandeerd moet zijn tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2017
Stand voorziening per 01-01-2017	4.081.798
Storting	454.899
Saldo voorziening per 31-12-2017	4.536.697

Achterstallig onderhoud

De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

In de praktijk wordt per jaar de planning van onderhouds- of vervangingswerken gezien in samenhang met andere werken zoals ons eigen Activiteitenplan en activiteiten van derden zoals bouwplannen. De afhankelijkheid van deze andere planningen leidt er soms toe dat noodzakelijk onderhouds- of vervangingswerk langer dan verwacht moet worden uitgesteld. Het is een hele kunst om een goede balans te vinden tussen de praktische en financiële overweging om investeringen uit te stellen enerzijds en het niet fors op laten lopen van het correctief (dagelijks) onderhoud.

In 2017 zijn riolen vervangen in de Dorpsstraat in Mierlo in het kader van het Centrumplan. In de Drossaardstraat, Schepenstraat, Schoutstraat en de Gravenstraat was jarenlang sprake van wegverzakkingen als gevolg van lekkende riolen. Door renovatie is dit nu opgelost.

Gebouwen

Beleid

De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak. Het afstoten van vastgoed is de komende jaren dus een belangrijke kernactiviteit;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd, gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Het afstoten van maatschappelijk vastgoed is geen gemakkelijke opgave en zal een lange doorlooptijd kennen. Gedurende het proces is duidelijk geworden, dat - hoewel het geen kerntaak is - er wel redenen kunnen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Door de transities in het sociale domein kan de vraag naar maatschappelijk vastgoed toenemen. Wij streven naar een gezond en sociaal klimaat. Een klimaat waar initiatieven en organisaties de ruimte krijgen en vinden om een bijdrage te leveren aan een duurzame ontwikkeling van onze gemeente. Huisvesting is daarbij vaak een belangrijke randvoorwaarde. Het goed onderhouden blijft dus nog lange tijd een belangrijke kernactiviteit.

Eerder is aangegeven dat de financiële behoefte mogelijk beperkt kan worden tot circa € 900.000,- gemiddeld per jaar vanwege:

- Feitelijke gerealiseerde verkopen van vastgoed;
- Actualisatie van de conditie waarin gebouwen verkeren met mogelijk gunstige effecten op de onderhoudsplanningen.

Alle gebouwen zijn in 2016 geïnspecteerd en beoordeeld op de actuele onderhoudstoestand. In de actualisatie zijn ook de twee nieuwe brede scholen toegevoegd. De inspectie heeft geresulteerd in een aanpassing van de reservering voor het groot onderhoud in de begroting 2016 en verder. Uit de geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning volgt het benodigd onderhoudsbudget van gemiddeld € 874.000,- per jaar (op basis van 15 jaar). In de meerjarenonderhoudsplanning is ook het groot onderhoud van twee brede scholen opgenomen, waarvoor de gemeente van de betreffende stichting een jaarlijkse bijdrage van € 31.000,- ontvangt. Totaal: € 874.000,- + € 31.000,- = € 905.000,-.

In oktober 2016 is tevens de vastgoedstrategie voor de komende jaren aan uw raad gepresenteerd. De rapportage biedt handreikingen voor het strategisch beheer van de vastgoedportefeuille van de gemeente. De strategie is er op gericht om te komen tot een zo compact mogelijke vastgoedportefeuille. Dit betekent het gebruik van bepaalde gebouwen intensiveren en optimaliseren om aan de andere kant een aantal gebouwen met een lage maatschappelijke prestatie vrij te maken en te verkopen. Hierbij is ook de toekomstige ruimtebehoefte in het kader van de transities meegenomen. In de separate nota Strategisch Vastgoedbeheer is dit meegenomen en een actieplan opgenomen alsook een overzicht van de lopende en toekomstige verkoopacties.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen	2016-2020	31-10-2016	2021
Strategisch Beheer Maatschappelijk Vastgoed Geldrop-Mierlo	2016-2020	31-10-2016	2021

Uitgangspunten

Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

	2017
Saldo voorziening per 01-01	842.357
Storting in voorziening	905.555
Onttrekking uit voorziening	-302.548
Saldo voorziening per 31-12	1.445.365

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Het gemeentehuis Geldrop kent echter wel uitgesteld onderhoud ten aanzien van het dak, de luchtbehandeling en diversen andere installaties. Deze worden met de verbouwing, die staat gepland voor 2018, meegenomen. Hierbij is uit kostenoverweging ook specifiek naar het geplande onderhoud van de komende jaren gekeken. Het is namelijk goedkoper en efficiënter om dit tegelijk met de geplande verbouwing uit te voeren.

2.3.4 Financiering

Algemeen

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in het BBV en in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering is de manier waarop gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf is binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is voor de gemeente een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Interne- en externe ontwikkelingen

EMU-saldo

De EMU-tekortruimte voor de decentrale overheden in 2017 is vastgesteld op +/- 0,3% BBP. Deze ruimte is niet meer nader verdeeld over gemeenten, provincies en waterschappen. Daardoor zijn er geen formeel vastgestelde referentiewaarden op het niveau van individuele provincies, gemeenten en waterschappen.

De individuele overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken onderstaande gegevens jaarlijks aan het CBS. Als hieruit blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, worden de gemeenten, provincies en waterschappen hierover geïnformeerd.

Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen op kasbasis binnen de begroting.

	Omschrijving	2017
1	Exploitatiesaldo voor toevoegingen c.q. onttrekkingen uit reserves	7.319
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.797
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.187
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-4.714
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	3.825
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	397
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-1.300
10	Lasten i.v.m. transacties derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0
11	Verkoop effecten: zodra er effecten worden verkocht wat is de verwachte boekwinst op de exploitatie	0
	EMU Saldo	10.510

Interne rente

De renteberekening voor activa, bespaarde rente en bouwgrondexploitaties is op grond van de nieuwe BBV-regels gewijzigd. Er worden met ingang van het jaar 2017 voor verschillende onderdelen in de begroting verschillende percentages gehanteerd. Volgens de BBV richtlijnen mag er een afwijking zijn van 25% tussen de begrote en werkelijke rente. De rentes voor de jaarrekening 2017 zijn herrekend, omdat er te grote verschillen waren tussen de werkelijke en de begrote rente.

Op basis van de nieuwe berekeningswijze komen de door te rekenen rentepercentages uit op de cijfers zoals in onderstaand overzicht opgenomen.

Renteschema	begroot %	werkelijk %
Bespaarde rente over reserves	3,47%	3,51%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%	2,00%
Rente grondexploitatie	2,24%	2,34%
Rente project-gefinancierde grondexploitatie	3,89%	0,00%
Rente activa	2,50%	3,50%

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de rentelasten, rentebaten, het renteresultaat en de wijze waarop rente is toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De toerekening aan de taakvelden is gedaan door de rentepercentages die hierboven genoemd zijn.

Renteschema	2017
Externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen niet zijnde projectfinanciering	2.281.788
Externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor project-gefinancierde grondexploitatie	0
Externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen die doorgezet zijn aan derden	0
Externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor project-gefinancierd overig	0
Externe rentelasten over de verwachte nieuw aan te trekken korte en lange financiering	117
Externe rentebaten	-615.754
Saldo rentelasten en rentebaten	1.666.151
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-609.891
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-609.891
Rente over eigen vermogen	1.648.717
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	2.704.977
Aan taakvelden toegerekende rente	-2.645.570
Renteresultaat op het taakveld Treasury	59.407

Het totaal aan taakvelden toe te rekenen rente week met meer dan 25% af van de begroting. De rente activa is gestegen van 2,5% naar 3,5% gestegen. De oorzaak is de afschaffing van de projectfinanciering van het grondexploitatieproject Luchen en de aangepast boekwaardes van activa en reserves en voorzieningen ten opzichte van wat er geraamd was.

Liquiditeit

Voor het jaar 2017 waren de inkomsten toereikend genoeg waardoor er geen nieuwe kortlopende of langlopende leningen zijn aangetrokken. Gedurende het jaar is er wel een langlopende lening van € 7,5 miljoen afgelost.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet				
	Omvang begrotingstotaal	87.570	87.570	87.570	87.570
	Percentage regeling	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	7.443	7.443	7.443	7.443
	Vlottende korte schuld				
	opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
	Schuld in rekening courant	0	0	0	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	88	98	117	116
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
2	Totaal vlottende korte schuld	88	98	117	116
	Vlottende middelen				
	Contante gelden in kas	9	6	4	5
	Tegoeden in rekening courant	3.377	11.212	5.080	2.533
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
3	Totaal vlottende middelen	3.386	11.218	5.084	2.538
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-3.299	-11.120	-4.967	-2.422
	Ruimte (+) / overschrijdingen (-) (1-4)	10.742	18.563	12.410	9.866

Conclusie kasgeldlimiet

De gemeente Geldrop-Mierlo heeft in 2017 geen enkel kwartaal de kasgeldlimiet overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld (langlopende geldleningen). De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Begroot	Realisatie
	1 Renteherzieningen	0	0
	2 Aflossingen	3.620	11.120
3 (1+2)	Renterisico	3.620	11.120
	4 Begrotingstotaal	87.570	87.568
	5 Percentage regeling	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	17.514	17.514
	7 Ruimte (+) / Overschrijdingen (-)	13.894	6.393

Werkelijk had de gemeente Geldrop-Mierlo in het jaar 2017 nog een ruimte om € 6,3 miljoen langlopend geld af te lossen.

Schatkistbankieren

Op grond van de wet Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht het overgrote deel van hun liquide middelen aan te houden in de schatkist. De EMU-schuld en de financieringsbehoefte van het Rijk verminderen hierdoor. Decentrale overheden kunnen in het kader van de uitoefening van de publieke taak nog steeds geld uitlenen aan een andere decentrale overheid.

In de toelichting op de balans geven we inzage in de bijdrage van de gemeente Geldrop-Mierlo aan het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd		Rente	Oorspronkelijk	1-1-2017	31-12-2017
	Van	t/m				
BNG	2016	2017	-0,25%	7.500	7.500	0
BNG	1998	2018	5,35%	2.269	227	113
BNG	2003	2018	4,27%	4.000	533	267
BNG	2002	2027	5,21%	4.000	1.760	1.600
BNG	2002	2027	5,18%	4.000	1.760	1.600
BNG	2003	2028	4,52%	4.000	1.920	1.760
BNG	2003	2028	4,80%	4.000	1.920	1.760
BNG	2006	2030	3,73%	5.000	2.800	2.600
BNG	2006	2031	3,98%	6.000	3.600	3.360
BNG	2008	2033	4,49%	15.000	9.750	9.150
BNG	2010	2035	4,19%	15.000	10.950	10.350
BNG	2011	2036	4,65%	13.000	10.010	9.490
BNG	2012	2037	3,75%	9.000	7.560	7.200
BNG	2013	2038	3,06%	2.000	1.760	1.680
Totaal				94.769	62.050	50.930

2.3.5 Bedrijfsvoering

Strategisch HRM plan 2016-2020

In 2017 is het HRM plan verder ontwikkeld. Dit plan is tot stand gekomen door co-creatie van de portefeuillehouders Personeel en Organisatie, de directeuren en de managementteams van de Dommelvallei-organisaties en de afdeling POI van Dienst Dommelvallei. In het plan zijn de onderdelen HRM visie en beleid en de beleidslijnen uitgewerkt. Daarnaast is er na afstemming in het MT een concept matrix uitgewerkt die als basis dient voor de verdere afstemming en invulling toegepast op onze eigen ambities. In samenspraak met de medezeggenschapsorganen worden de beleidslijnen verder uitgewerkt in een meer jaren uitvoeringsplan met concrete speerpunten.

Organisatieontwikkeling

Er is een strategische visie vastgesteld "Geldrop, een plek met een hart". Die visie gaat uit van een snel veranderende wereld en een veranderende gemeenschap. Dat vraagt om een omgeving die in beweging is, op zoek naar een duurzame toekomst. Om die reden wordt voor een pro actieve rol gekozen met het "doen" in het gemeenschappelijke DNA. Daar zijn kernwaarden voor de organisatie aan gekoppeld. Deze kernwaarden krijgen op onderdelen een verdere vertaalslag in de bedrijfsvoering van de organisatie. Daarnaast is de doorontwikkeling van het zaakgericht werken in een vergevorderd stadium en dit biedt mogelijkheden om invulling te geven aan deze verdere ontwikkeling van de organisatie.

Individueel Keuze Budget

Het Individueel Keuzebudget (IKB) voor gemeenten is per 1 januari 2017 ingevoerd. Het IKB is een vrij besteedbaar budget voor iedere medewerker dat kan worden ingezet voor een aantal doelen zoals uitruil woon-werkverkeer en uitbetaling. Het budget van het IKB is gelijk aan de financiële waarde van de collectieve arbeidsvoorwaarden die per 1 januari 2017 zijn komen te vervallen met daaraan toegevoegd de landelijke bovenwettelijke verlofdagen. In het najaar van 2017 zijn het IKB-budget en de inzet van doelen geëvalueerd. Dit heeft niet direct geleid tot aanpassingen.

Garantiebanen

Landelijk zijn afspraken gemaakt over het realiseren van 125.000 garantiebanen in de periode van 10 jaar. Hiervan moeten 25.000 banen bij de overheid (in zijn geheel) worden gerealiseerd. In 2017 was nog niet duidelijk welke doelgroepen onder de kwalificatie vallen, wat het quotum precies is en op welk moment dit moet zijn ingevuld. Hiervoor wordt door het kabinet nader onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten daarvan worden door het VNG samen met het IPO in VSO-verband (Verbond Sectorwerkgevers Overheid) ingebracht voor het overleg met de staatssecretaris. De resultaten van dat onderzoek worden het 1e kwartaal van 2018 verwacht. Afhankelijk van die resultaten wordt onze koers verder bepaald. We begroten geen extra financiële middelen. Ons uitgangspunt is om de banenafpraak in te vullen met toekomstige vacatures.

Arbeidsomstandigheden

Er is een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) voor de gemeentewerf uitgevoerd. Op basis daarvan is een plan van aanpak opgesteld en is dat plan ook concreet uitgevoerd. Er bestaat op dit moment geen verhoogd risico in het kader van veiligheid, gezondheid en welzijn.

Informatievoorziening

Om tot een meer realistische planning en begroting te komen zijn in 2017 nieuwe procesafspraken gemaakt en zijn de uitgangspunten voor de samenwerking met en tussen de gemeenten opnieuw gedefinieerd. De gemeenten en Dienst Dommelvallei hebben samen de ambities op het gebied van ICT en informatievoorziening geïnventariseerd, geanalyseerd en geprioriteerd. Dit is vervolgens uitgewerkt in een projectplanning die onderdeel uitmaakt van het IBP uitvoeringsplan 2017-2018. Tevens is in de begroting 2017-2020 van Dienst Dommelvallei kritisch gekeken naar de benodigde budgetten voor I&A activiteiten. In 2017 is 89% van het investeringsbudget gevoteerd. In 2016 was dit nog 20%. Geconcludeerd kan worden dat de doelstelling van realistischer plannen en begroten gerealiseerd is.

Audit I&A functie

Om meer grip te krijgen op de planning- en controlcyclus binnen het I&A taakveld is in 2017, in opdracht van portefeuillehouders ICT, een doorlichting uitgevoerd op de sturingsprocessen. De opdracht is door een onafhankelijk extern bureau uitgevoerd. Hieruit komt naar voren dat in het geheel de kwetsbaarheid van de I&A-functie voor de betrokken gemeenten is afgenomen, en de kwaliteit is gestegen. Op alle onderzoeksgebieden zijn er verbeterpunten. De resultaten van het onderzoek worden begin 2018 voorgelegd aan de colleges en de raden. Naast het externe onderzoek loopt het interne ontwikkeltraject "Organisatie van de Informatievoorziening". De verbeterpunten uit het externe onderzoek worden ingepast in dit ontwikkeltraject.

Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT)

Het dagelijks bestuur heeft in 2017 de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) vastgesteld. GIBIT is op landelijk niveau opgesteld door VNG/KING. Met de GIBIT voorwaarden neemt de kwaliteit van ingekochte ICT componenten en -diensten toe en kan het opdrachtgeverschap naar softwareleveranciers sterker worden ingericht.

Landelijk beleid en collectivisering

In de VNG Algemene Ledenvergadering van juni 2017 zijn de uitgangspunten van landelijke samenwerking van gemeenten nader ingevuld. Er zijn diverse initiatieven opgestart waar gemeenten aan kunnen deelnemen en van kunnen profiteren. In 2017 hebben we geprofiteerd van de kennisdeling en van de uitgewerkte stappenplannen voor de inrichting van de informatievoorziening voor de Omgevingswet, de implementatie van de nieuwe privacywetgeving en de ontwikkeling van een landelijke technische infrastructuur.

Beter zaakgericht werken

In 2017 is gewerkt aan een optimale inzet van zaakgericht werken. Zoals in de strategische visie staat verwoord 'staat een klantgerichte organisatie aan de basis van de ambities' van de gemeente. Wij willen onze klant en interne organisatie daarom optimaal en efficiënt bedienen. Dat is reden dat is gestart met Zaakgericht Werken. Resultaten van het project zijn:

- De medewerkers en het management begrijpen hoe Zaakgericht Werken als middel helpt om de organisatiedoelstellingen te bereiken en welke bijdrage zij daarin hebben;
- De beheerorganisatie van het Zaakgericht Werken is verbeterd. De afhankelijkheid van externe leveranciers is hierdoor kleiner;
- Het systeem is ingericht op een manier zodat het werkt voor onze klanten en onze medewerkers.

Dommelvalleibreed zaakgericht werken

Het Dagelijks Bestuur van Dienst Dommelvallei heeft eind 2017 besloten een programmamanager aan te stellen voor de invoering van zaakgericht werken Dommelvalleibreed. Op dit moment wordt op basis van gezamenlijke en individuele ambities een programmaplan opgesteld. De afweging om de lopende trajecten binnen de gemeente Geldrop-Mierlo hierin op te nemen, maakt daar onderdeel van uit. De besluitvorming over het programmaplan vindt plaats in het 2^e kwartaal 2018.

Continuïteit ICT omgeving

In 2017 is door de vervanging van enkele belangrijke ICT componenten de laatste slag gemaakt in de samenvoeging en vernieuwing van de ICT-infrastructuur. Hiermee is de continuïteit voor de komende jaren gewaarborgd. Daarnaast heeft de verhuizing van de medewerkers naar de tijdelijke huisvestingen op het vlak van ICT veel voorbereiding gevraagd. Dit heeft geleid tot een vlekkeloze verhuizing begin 2018.

Informatiebeveiliging

IB-beleid, doelstellingen en afspraken

Cybercriminaliteit wordt vernuftiger, de digitale infrastructuur wordt complexer. De gemeente beschikt over een schat aan informatie van burgers en bedrijven en kan hierdoor een gericht doel van criminaliteit of spionage zijn. Voor informatieveiligheid geldt dat 100% veiligheid een illusie is. Het werken aan informatieveiligheid is het zo goed mogelijk inperken van de risico's en is nooit af'.

Gemeenten hebben in 2013 landelijk gemeenschappelijke normen afgesproken waaraan de gemeentelijke informatiebeveiliging dient te voldoen. Deze normen zijn vastgelegd in de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). De implementatie van de BIG is in volle gang.

Het besef dat informatiebeveiliging meer is dan alleen ICT is gegroeid maar moet nog verder ontwikkeld worden.

Algemeen beeld en resultaten afgelopen periode

De volgende ontwikkelingen zijn gestart en/of uitgevoerd in 2017:

- De uitvoering van een GAP analyse op de BIG normen voor de Dommelvallei-organisaties. De resultaten zijn vastgelegd in een ISMS (Information Security Management System);
- De bewustzijns campagne over informatieveilig handelen;
- De invoering van de verantwoordings systematiek ENSIA (Eenduidige Normatiek en Single Information Audit);
- De voorbereiding op de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de benoeming van een tijdelijke functionaris gegevensbescherming.

In het uitvoeringsplan informatiebeveiliging zijn er 65 BIG maatregelen benoemd, waaronder de aandachtspunten van de visitatie commissie. Van de 65 maatregelen zijn er 22 afgerond, 31 zijn gedeeltelijk ingevoerd en 12 moeten nog worden opgepakt.

Incidenten en Datalekken

Binnen gemeente Geldrop-Mierlo zijn 4 informatiebeveiliging incidenten geregistreerd. Het betreft hier twee datalekken die gerapporteerd zijn aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

De 'ENSIA verantwoording informatiebeveiliging' gaat uit van het principe van Single Information & Single Audit (SISA). Dit betekent eenmalige informatieverstrekking en een eenmalige IT-audit. Geldrop-Mierlo voert middels de ENSIA de zelfevaluatie informatiebeveiliging uit, gecoördineerd door de Chief Information Security Officer (CISO). De zelfevaluatie is onder meer gericht op beveiligingsnormen van de BRP, PUN, BAG, BGT, DigiD en Suwinet. Onze IT-auditor BKBO heeft de Colledgeverklaring ENSIA over DigiD en Suwinet gecontroleerd en een Assurancerapport opgesteld. De ENSIA-tool ondersteunt naast het uitvoeren van de zelfevaluatie ook het beschikbaar stellen van relevante informatie aan de ministeries met een toezichthoudende verantwoordelijkheid. ENSIA zal de komende jaren middels een groeipad worden doorontwikkeld.

Planning en control

Verbijzonderde interne controle

De verbijzonderde interne controle is in 2017 in overleg met de accountant efficiënter, minder traditioneel en meer risicogericht uitgevoerd. Hiervoor zijn de AO-beschrijvingen van het proces en het Interne Controleplan aangepast. Ook is meer gesteund op de inrichting van de systemen.

Rol van control

In samenwerking met de deelnemende gemeenten (Werken aan Wij) is de rol van control opnieuw beschreven. In het vierde kwartaal 2017 is deze nieuwe werkwijze vastgesteld. Voor een deel wordt gewerkt conform de nieuw beschreven rol. Begin 2018 wordt deze werkwijze verder geïmplementeerd. Elke gemeente wordt door een eigen accountteam ondersteund. Hierdoor wordt de samenwerking nog verder verbeterd.

Management Control Systeem

Voor een betere leesbaarheid/herkenbaarheid is het Management Control Systeem ingericht conform de 5 pijlers voor het 'in control' zijn van de organisatie. Het systeem wordt eenmaal per kwartaal bijgewerkt en in de MT's besproken.

Kwaliteitsmanagement

Binnen Dienst Dommelvallei zijn 6 LEAN-processpecialisten opgeleid. Hiermee groeit binnen alle afdelingen van de dienst het kwaliteitsbewustzijn en is er voortdurend aandacht voor verbetering en efficiency. Ook ondersteunen de LEAN-specialisten bij het beschrijven van processen.

Huisvesting

De eerste fase van de verbouwing gemeentehuis (begane grond) is in 2013 gerealiseerd en de tweede fase (1e en 2e verdieping) is in 2015 opgestart. Met name door de recente toename van het aantal medewerkers - als gevolg van de transities - blijkt steeds meer dat de huisvesting aan de te krappe kant is.

Eind maart 2015 is de raad naar aanleiding van dit onderzoek gevraagd de benodigde investering in Hofdael te heroverwegen. De bouw van een multifunctionele vergaderruimte kan worden gecombineerd met de behoefte naar meer m2 in het gemeentehuis als gevolg van bovenstaande organisatie wijzigingen. Naar aanleiding van vragen van de Raad is er eind 2016 nog aanvullend onderzoek gedaan naar een geschikte locatie op of aan het gemeentehuis. Ten gevolge van een voortgezette behandeling is dit in februari 2017 in de Ruimte kamer gepresenteerd. Inmiddels heeft de raad op 13 maart 2017 een amendement aangenomen en gekozen voor de bouw van een multifunctionele vergaderruimte aan het gemeentehuis. Hiervoor is een nieuw ontwerp gemaakt en de aanbesteding is doorlopen en gegund. De realisatie start in 2018.

Kengetallen

(peildatum: 31-12-2017)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	81	19	100
Vrouwen	18	106	124
Totaal	99	125	224
Verhouding man / vrouw 2017: 44,64% / 55,36%			
Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2016: 49% / 51%			

Formatie (excl. griffie en college van B&W)

Afdeling	Factor	Begroting 2017	31-12-2017
Secretaris	fte	1,00	1,00
Ruimte	fte	66,58	66,59
Ondersteuning	fte	28,89	30,79
Maatschappelijke ontwikkeling	fte	28,63	25,30
Publiekszaken	fte	32,45	30,63
Centrum maatschappelijke deelname	fte	36,20	37,55
Totale formatie	fte	193,76	191,86

Gemiddelde leeftijd

	2017	2016
Mannen	50,49	50,34
Vrouwen	45,32	45,07
Totaal	47,58	47,55
Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2016: 48,7 jaar		

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2017	2016
Verzuimpercentage	5,94	6,18
Gemiddelde duur (dagen)	12,94	12,45
Verzuimfrequentie	1,37	1,53
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2016: 5,1		

Ziekteverzuim

Het landelijk ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2016 is 5,1. Ten opzichte van 2016 is het percentage van de gemeente Geldrop-Mierlo in 2017 gedaald van 6,18 naar 5,94. De oorzaak van de daling ligt in de afname van het aantal ziekmeldingen in 2017 ten opzichte van 2016. Dit vertaalt zich in een lagere verzuimfrequentie. De gemiddelde duur van de ziekmeldingen is gestegen door een toename van langdurig ziekteverzuim. Deze is vaak niet of nauwelijks beïnvloedbaar.

2.3.6 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven (voorheen SRE);
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Senzer te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam te Geldrop.

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven.

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij: uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er;
- Bestuurlijke betrokkenheid: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur;

GR: Gemeenschappelijke regeling;

NV: Naamloze Vennootschap;

WGR+: Verplichte samenwerking voor gemeenten in een stedelijke regio.

De gemeenteraad heeft aangegeven dat de samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven weliswaar naar de letter geen verbonden partij is, maar dat het belang van die samenwerking zodanig groot is dat zij opname hiervan in deze paragraaf graag gerealiseerd ziet.

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven	
Doel en openbaar belang	Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven actief. Het doel van deze samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie en spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De regio wordt bestuurd op verschillende overheidsniveaus (lokaal, subregionaal en regionaal) en er wordt steeds geschakeld tussen de verschillende niveaus. De samenwerking vindt niet alleen plaats op de schaal van de 21 gemeenten, maar ook op subregionaal niveau. Flexibele samenwerkingsverbanden, die gebaseerd zijn op gelijkkluidende belangen van de deelnemers, worden steeds belangrijker. Daarnaast kan de Metropoolregio op tijdelijke thema's de gezamenlijke belangen zowel van alle gemeenten als van enkele gemeenten behartigen. Door deze samenwerking wordt niet alleen een kostenbesparing gerealiseerd, maar worden de (ontwikkelings)mogelijkheden van de (sub)regio('s) beter benut. Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden de thema's economie, ruimte en mobiliteit verkend en wordt de regionale strategie bepaald.
Veranderingen en ontwikkelingen	De Metropoolregio is na een intensief omvormingstraject op 1 januari 2015 gestart. Eind 2016 is de definitieve onderzoeks-vraagstelling voor de evaluatie van de Metropoolregio en het plan van aanpak door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Het verslag van evaluatie en de aanbevelingen is medio 2017 door het Algemeen Bestuur aan de colleges en raden aangeboden.
Risico's	Met de instelling van de Metropoolregio Eindhoven is ook het aantal taken dat in regionaal verband wordt uitgevoerd verminderd. De overgebleven taken zijn anders georganiseerd. Middels werkplaatsen en gesprekstafels wordt op inhoud samengewerkt. De terugkoppeling van deze werkplaatsen en gesprekstafels gebeurt in het Regionaal Overleg. De terugkoppeling naar de gemeenteraden vraagt nog extra aandacht. Om hierin te voorzien is Raadstafel21 ingericht, met daarin vertegenwoordigers uit alle gemeenteraden. Alle gemeenteraden leveren 2 raadsleden die hierin participeren. Risico's bestaan er ook bij de afbouw van het personeelsbestand en bij de garantstelling voor de vuilverbranding AVI-Moerdijk.
Afbreukrisico van geen deelname	Het risico is dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de Metropoolregio. De Metropoolregio is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.
Alternatieven voor geen deelname	Naast de Metropoolregio zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo is op subregionaal vlak een convenant gesloten met de gemeenten in het stedelijk gebied van Eindhoven.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. In 2015 is de raadstafel 21 ingesteld. Een overlegplatform bestaande uit veelal 2 raadsleden per deelnemende gemeente, dat gevraagd en ongevraagd advies uit kan brengen over alle onderwerpen die betrekking hebben op de regionale samenwerking in de Metropoolregio.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester B. Link, plv. lid: wethouder G.M.J. Jeucken.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang	Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.		2017
	Algemene bijdrage		144.564
	SRE Stimuleringsfonds		138.286
	Bijdrage Brainport Development		99.020
	Streekarchief (RHGe)		141.352
	Totaal		523.222
	In 2017 is de winstbestemming 2016 van € 24.498,- ontvangen.		
	In 2017 is de terugstorting van Peelnetwerk 2014-2015 van € 23.312,- ontvangen.		
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
			Voorlopig
	Eigen vermogen	5.105.885	4.087.522
	Vreemd vermogen	22.401.086	18.253.467
	Resultaat boekjaar	710.647	438.000

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang	Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.
Veranderingen en ontwikkelingen	ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO taken te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.
Risico's	In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.
Afbreukrisico van geen deelname	Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.
Alternatieven voor geen deelname	Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basistakenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: wethouder M. Verdouw, plv. lid: wethouder R.G.B. Hoekman-Sulman.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	Jaarlijks wordt een werkprogramma vastgesteld dat voorzien is van een kostenbegroting. Aan de hand van de werkprogramma's van alle leden wordt de begroting opgesteld en de organisatie vorm gegeven. Naast de individuele werkprogramma's is er bovendien nog sprake van een collectief takenpakket. Deze worden buiten het werkprogramma om afgerekend.		
			2017
	Landelijke basistaken		45.000
	Verzoektaken		146.052
	Collectieve taken		10.342
	Intensiveringsbudget		18.433
	Totaal		219.827
	In 2017 is een tariefcorrectie over 2016 van € 8.516,- ontvangen. Indicatie nog te ontvangen bedrag i.v.m. tariefcorrectie 2017 (€ 19.805,-) en aanpassing algemene reserve ODZOB (€ 1.145,-) totaal € 20.950,-.		
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
			Voorlopig
	Eigen vermogen	1.576.541	1.576.541
	Vreemd vermogen	8.443.489	5.054.918
	Resultaat boekjaar	0	0

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang	<p>De Veiligheidsregio (VRBZO) voert taken uit voor de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adequaet te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven; • Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen; • Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot onze taak; • Het - samen met GGD - organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsslachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg.
-------------------------	--

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Op regionale schaal werken aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven. Professionele hulp verlenen als het nodig is. Waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Veranderingen en ontwikkelingen	In 2017 zijn de loonkosten (als gevolg van cao verhoging, pensioenpremie stijging en IKB) hoger dan primair begroot en ook hoger dan gecompenseerd via de gemeentelijke bijdragen. Deze ontwikkeling zet zich voort in 2018 en 2019 waardoor een structureel financieel dekkingstekort ontstaat. Als onderdeel van de Kadernota 2019 wordt hiervoor een oplossing gezocht door het bestuur. In 2017 en 2018 wordt het structurele tekort met incidentele middelen gedekt. In 2017 is het personeels- en materieelspreidingsplan van de Toekomstvisie Brandweezorg gerealiseerd. In 2017 zijn 18 van de 26 nieuwe tankautosputten en nieuwe P2000/C2000 communicatiemiddelen geleverd en zijn de aanbestedingen voor arbeidshygiëne afgerond (en deels geleverd). In 2017 zijn diverse verordeningen en processen binnen de P&C-cyclus van de 4 GRen gelijkgetrokken. In 2017 is een visitatie, een wettelijk kwaliteitsonderzoek, uitgevoerd. Advies is om met het bestuur en ketenpartners een duidelijke koers te bepalen voor de toekomst. Daarbij is het belangrijk om in verbinding te blijven met onze medewerkers, vrijwilligers en burgers. In 2017 is gewerkt aan een nieuwe bestuurlijke visie op Crisisbeheersing die in 2018 zal worden vastgesteld. In 2017 zijn de Gemeenschappelijke Meldkamers van Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord gaan samenwerken, vooruitlopend op de samenvoeging tot de Meldkamer Oost-Brabant.
Risico's	Er zijn geen risico's die niet zijn afgedekt in de algemene reserve. De belangrijkste risico's worden gelopen bij: <ul style="list-style-type: none"> · Informatiebeveiliging; · Rechtmatigheid van inkopen; · Wijzigingsbeheer Informatisering & Automatisering.
Afbreukrisico van geen deelname	Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).
Alternatieven voor geen deelname	Geen alternatieven.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: burgemeester B. Link.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e monitor n.a.v. de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en dergelijke binnen de Veiligheidsregio.

Financieel belang	De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen, volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.		
			2017
	Gemeentelijke bijdrage		1.676.076
	Bijdrage piketregeling oranje		6.476
	Bijdrage gemeentelijke rampenbestrijding,		3.360
	Bijdrage gemeentelijke bevolkingszorg		1.731
	Totaal		1.687.643
	In 2017 is een restitutie bijdrage 2016 van € 100.570,- ontvangen.		
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
	Eigen vermogen	9.172.324	7.561.112
	Vreemd vermogen	21.997.544	44.767.394
	Resultaat boekjaar	2.412.471	951.982

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	In stand houden van de GGD om daarmee de gezondheid van de bevolking en preventie van ziekten te bevorderen, alsmede snelle interventies op het gebied van gezondheid te verzorgen. Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid(szorg). Financiering op basis van bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten. Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.
Veranderingen en ontwikkelingen	Met de GGD zijn nieuwe afspraken gemaakt over de wijze van indexering van het beschikbaar te stellen budget. Tot voor enkele jaren werd daar de zogenaamde Helmondse methode toegepast die uitgaat van een index die opgebouwd is uit het gewogen gemiddelde van de loon en prijs index van de voorgaande vier jaren. Vanaf 2012 wordt gebruik gemaakt van het door het CPB berekende indexcijfer voor de consumptieve overheidsbestedingen dat jaarlijks in maart bekend wordt gemaakt. Deze index wordt dan toegepast voor zowel de personele als overige exploitatielasten waarbij geen nacalculatie meer zal plaatsvinden.

Risico's	<p>Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programmabegroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. De recente inventarisatie resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit voor PG (Publieke Gezondheid) van ca. € 1.900.000,-. Het bestuur heeft echter vastgesteld dat gestreefd moet worden naar een algemene reserve PG van maximaal 5% van de gemeentelijke bijdrage per inwoner, i.c. circa € 600.000,-. Indien zich risico's voordoen boven dat (beperkte) bedrag dragen gemeenten daar dus het risico van. De algemene reserve PG bedraagt, inclusief het resultaat 2016, circa € 536.000,-. Voor een bedrag van € 1.900.000,- -/- € 536.000,- = € 1.364.000,- lopen de gemeenten dus een risico. Zie hieronder voor de eventuele verdeling daarvan over de gemeenten.</p> <p>De risico-inventarisatie resulteert voor AZ (Ambulance Zorg) in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 1.500.000,-. Het bestuur heeft het maximum van de algemene reserve AZ echter vastgesteld op € 1.200.000,- zijnde het niveau per 1-1-2015. Deze reserve bedraagt nu circa € 1.030.000,-. Voor een bedrag van € 1.500.000,- -/- € 1.030.000,- = € 470.000,- lopen de gemeenten dus een risico. Voor de gemeente Geldrop-Mierlo bedraagt het totale risico PG + AZ € 97.813,-.</p>		
Afbreukrisico van geen deelname	Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.		
Alternatieven voor geen deelname	Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan het Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur en financiële commissie: lid: wethouder G.M.J. Jeucken.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	De gemeentelijke uitgaven aan de GGD zijn gericht op de gehele bevolking van Geldrop-Mierlo. Diverse bevolkingsgroepen, met name de jeugd van 4 tot 19 jaar, krijgen de nadrukkelijke aandacht. De uitgaven vallen onder de productgroep Gezondheidszorg.	2017	
		632.765	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
			Voorlopig
	Eigen vermogen	3.037.000	2.754.000
	Vreemd vermogen	13.903.000	11.985.000
	Resultaat boekjaar	293.000	70.000

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang	Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken met betrekking tot werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.
Veranderingen en ontwikkelingen	Dienst Dommelvallei stimuleert de samenwerking met en tussen de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is dat met de huidige collegiale houding van de partners er op diverse terreinen harmonisatie afspraken gemaakt worden. Bij harmonisatiewensen en nieuwe ontwikkelingen wordt in een zo vroeg mogelijk stadium gezamenlijk afgestemd binnen de structurele overlegvormen tussen portefeuillehouders, gemeentesecretarissen en managementteams. Conform de planning heeft er in 2016 een evaluatie van de resultaten van de samenwerking plaatsgevonden. De situatie rondom de bestuurlijke toekomst van de gemeente Nuenen c.a. heeft aanleiding gegeven om vervolgstappen in het proces te temporiseren. In juli 2017 heeft het college van Gedeputeerde Staten van Noord Brabant aangegeven de regie over de bestuurlijke zelfstandigheid van Nuenen over te nemen. Voor het college van GS bestaan er twee opties bestaan. De ene is een samengaan van Nuenen met Son en Breugel, de tweede een samengaan van Nuenen met de gemeente Eindhoven. Doordat de gemeente Son en Breugel aangegeven heeft vooralsnog zelfstandig te willen blijven, lijkt de keuze beperkt te worden. De keuze heeft gevolgen voor de positie van de Dienst Dommelvallei. De verschillende scenario's voor de toekomst van de Dienst moeten nog in beeld worden gebracht.
Risico's	Te hoge verwachtingen en te snel resultaat willen zien. Daarbij zal een balans gezocht moeten worden tussen enerzijds dienstverlening aan de individuele deelnemers en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.
Afbreukrisico van geen deelname	Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.
Alternatieven voor geen deelname	De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.
Bestuurlijke betrokkenheid	Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester B. Link en de wethouders M. Verdouw en G. Jeucken. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, incl. de voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester B. Link en gemeentesecretaris N. Scheltens.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening). Daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang		2017
	Gemeentelijke bijdrage	5.276.990
	Aandeel reserve P&O cf jaarrekening 2016	43.672
	Bijdrage cf 1e begrotingswijziging DD	-759
	Bijdrage cf 2e Berap DD	-9.415
	Bijdrage exploitatie I&A	31.558
	Teruggave op basis van jaarrekening 2017	-62.124
	Totaal	5.257.779
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	Het behaalde resultaat wordt via de afgesproken verdeelsleutel verrekend met de drie gemeenten.	

GR Senzer te Helmond	
Doel en openbaar belang	Senzer voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond en Peelland. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep valt hieronder.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Wij verwachten dat Senzer passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden zo veel mogelijk benut. Hierbij merken wij op dat 44% van de Participatie-middelen beschikbaar is voor lokale projecten. Het verwacht resultaat is dat er uitstroom vanuit de bijstand wordt gerealiseerd en dat de Participatiewet rechtmatig en doelmatig wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten.
Veranderingen en ontwikkelingen	Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente Geldrop-Mierlo toegetreten tot de GR Werkbedrijf Atlant-De Peel. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. De naam van de gemeenschappelijke regeling is per 1 oktober 2016 veranderd in Senzer.
Risico's	Wij zijn als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling volledig risicodragend voor eventuele tekorten van Senzer. Om te voorkomen dat er verliezen ontstaan zullen wij onze participatiemiddelen en Buig-middelen zoveel mogelijk inzetten om Senzer goed te laten functioneren. Op deze manier willen wij een budgettair neutrale uitvoering van de Participatiewet realiseren. Door deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling kunnen wij tevens aanspraak maken op een gedeelte van de in het verleden opgebouwde reserves van De Atlantgroep.
Afbreukrisico van geen deelname	N.v.t.
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.
Bestuurlijke betrokkenheid	Senzer is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Dagelijks Bestuur: wethouder G.M.J. Jeucken Algemeen Bestuur: wethouder R.G.B. Hoekman-Sulman.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks zullen het ondernemingsplan en de jaarcijfers aan de raad worden voorgelegd. Tevens worden maandelijks factsheets met actuele cijfers naar de raad gestuurd.		
Financieel belang	Gemeentelijke bijdragen		2017
			12.147.579
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
			voorlopig
	Eigen vermogen	450.000	19.809.000
	Vreemd vermogen	16.000	23.665.000
	Resultaat boekjaar	0	2.023.413

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang	Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze burgers betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.
Veranderingen en ontwikkelingen	De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen) overgedragen van de gemeenten naar Cure. In 2016 is aan de raad een voorstel voorgelegd over deelname in een Joint Venture met DONG Energy uit Denemarken om de RENescience-techniek binnen Cure toe te passen. In 2018 zal duidelijk zijn of van deze nieuwe techniek binnen Cure gebruik gemaakt gaat worden.
Risico's	De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie). Uitlezen van containerchips kan niet zomaar gedaan worden door derden. Hier hangt een kostenplaatje aan vast.
Afbreukrisico van geen deelname	Wanneer we samenwerken met een andere afvalinzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.
Alternatieven voor geen deelname	Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.
Bestuurlijke betrokkenheid	In CURE participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: lid: wethouder M. Verdouw en wethouder G.M.J. Jeucken.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van CURE wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

Financieel belang			2017
	Kosten		2.266.848
Vermogenspositie en resultaat boekjaar			
		2016	2017
	Eigen vermogen	456.952	469.000
	Vreemd vermogen	13.740.036	18.266.000
	Resultaat boekjaar	456.952	469.000
Resultaat boekjaar Geldrop-Mierlo	-/- 33.870		-/- 94.000

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang	Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).		
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare burgers en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.		
Veranderingen en ontwikkelingen	Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo.		
Risico's	De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.		
Afbreukrisico van geen deelname	De kosten van zorg aan multi-problem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.		
Alternatieven voor geen deelname	De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente G-M.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: voorzitter: wethouder G.M.J. Jeucken. Algemeen bestuur: lid: wethouder M. Verdouw. Dagelijks bestuur: voorzitter: wethouder G.M.J. Jeucken. Dagelijks bestuur: lid: wethouder M. Verdouw.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks voor wat betreft begroting en rekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.		
Financieel belang			2017
	Gemeentelijke bijdrage		1.240.664
	Afrekening resultaat boekjaar Plusteam		-28.103
	Totaal		1.212.561
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	GR PlusTeam is op 01-01-2015 opgericht.		
		2016	2017
			Prognose
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	277.000	144.000
Resultaat boekjaar	0		40.147

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag			
Doel en openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De BNG biedt een compleet pakket van financiële diensten met faciliteiten voor elektronisch betalingsverkeer, rekening-courant, financieren en beleggen, treasury en aanvullende adviesdiensten. De organisatie is gebaseerd op korte lijnen en centrale bundeling van kennis, zodat er altijd snel en adequaat oplossingen kunnen worden aangedragen voor alle bankzaken.		
Veranderingen en ontwikkelingen	De strategie van de BNG is met de klant mee te bewegen. Dit wordt gedaan door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van de klanten. De financiële diensten omvatten kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer en gebiedsontwikkeling. De BNG participeert ook in publiek-private samenwerking.		
Risico's	De BNG is na de Staat één van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch.		
Afbreukrisico van geen deelname	N.v.t.		
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Als aandeelhouder: wethouder G.M.J. Jeucken.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à nominaal € 2,50 (totaal € 75.465,-). De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. Hierbij streeft de BNG niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen.		
			2017
	Het dividend wordt jaarlijks uitgekeerd en heeft betrekking op het voorafgaande boekjaar.		49.505
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
	Eigen vermogen	4.486.000.000	4.953.000.000
	Vreemd vermogen	149.514.000.000	135.072.000.000
	Resultaat boekjaar	369.000.000	393.000.000

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven			
Doel en openbaar belang	Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.		
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.		
Veranderingen en ontwikkelingen	N.v.t.		
Risico's	Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.		
Afbreukrisico van geen deelname	Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.		
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Via de algemene vergadering van aandeelhouders		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder G.M.J. Jeucken woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.		
Financieel belang	De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.		
	Het dividend wordt incidenteel uitgekeerd	2017 0	
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
			voorlopig
	Eigen vermogen	4.207.261	4.331.435
	Vreemd vermogen	669.763	1.364.344
	Resultaat boekjaar	-/- 40.754	124.174

Stichting Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang	<p>Het veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.</p>
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	<p>De kracht van het veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat.</p>
Veranderingen en ontwikkelingen	<p>In 2014 heeft het Veiligheidshuis definitief de weg ingeslagen van het richten op bepaalde doelgroepen naar het voeren van procesregie op complexe casuïstiek de methode van Casus op Maat (COM-zaken). Daarvoor vormen de uitgangspunten van het Landelijk kader Veiligheidshuizen de basis. In de strategische agenda van het Veiligheidshuis (vastgesteld in oktober 2014) is er aandacht voor de verbinding tussen de lokale zorg/sociale keten en de meer centrale georganiseerde strafketen. In 2016 is de rechtsvorm gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen.</p> <p>In 2017 is verder gegaan met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen.</p> <p>Ook vonden er in 2017 in het veiligheidshuis casusoverleggen plaats m.b.t. Radicalisering. Dit overleg is beschikbaar voor ondersteuning, advies en COM-zaken voor de schaalgrootte Oost Brabant voor wat betreft signalen/cases met betrekking tot radicalisering.</p> <p>Na de samenvoeging van de twee veiligheidshuizen in de regio is besloten om naar een verdeelsystematiek te gaan.</p>
Risico's	<p>Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting veiligheidshuis en dragen daaraan bij. De meerwaarde van het veiligheidshuis wordt door sommige gemeenten in twijfel getrokken, het risico bestaat dat één (of meerdere) van de gemeenten zullen afhaken.</p>

Afbreukrisico van geen deelname	Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.
Alternatieven voor geen deelname	De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	In 2017 werden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks bestuur: voorzitter: burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder C.E.P. van Brakel (gemeente Nuenen c.a.).
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.
Financieel belang	
	2017
	9.286
Vermogenspositie en resultaat boekjaar	De beide centrumgemeenten (Eindhoven en Helmond) zijn verantwoordelijk voor de financiële jaarrekening, ieder voor hun subregio (regio Eindhoven en Peelregio). Geldrop-Mierlo valt onder de Peelregio.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang	Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen	De Aw 2012 vormt samen met het Aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit het wettelijk kader voor alle inkoop en aanbestedingen, ook onder de Europese aanbestedingsdrempels. In april 2014 zijn de nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen gepubliceerd welke uiterlijk in april 2016 in de Aw 2012 moesten zijn opgenomen. Een wetsvoorstel hiertoe is op 1 juli 2016 in werking getreden. We noemen hier twee belangrijke wijzigingen. Allereerst de verplichting voor aanbestedende diensten om vanaf 1 juli 2017 digitaal aan te besteden. De verwachting is dat hierdoor de administratieve lasten dalen. De tweede wijziging die we willen noemen is de mogelijkheid meer flexibiliteit in de aanbestedingsprocedure toe te passen waardoor vraag en aanbod meer op elkaar afgestemd kunnen worden en opdrachten efficiënter in de markt kunnen worden gezet.		
Risico's	Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.		
Afbreukrisico van geen deelname	De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.		
Alternatieven voor geen deelname	In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.		
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname door de gemeenten in Zuidoost-Brabant (behoudens Eindhoven, Helmond, Valkenswaard), Schijndel, Veghel en Uden en 3 samenwerkingsverbanden in Zuidoost-Brabant.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Twee personen uit cluster 2 (Dommelvallei+) aangedragen door die organisaties gezamenlijk t.w. burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre.		
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.		
Financieel belang	Gebaseerd op aantal afgenomen dagen.	2017	
	2017: 4 dagen x 42 weken x € 550,- per dag	92.400	
	Incidentele inhuur	691	
	Totaal	93.091	
	Van het totaalbedrag wordt € 38.971 toegerekend aan Wmo incl. Jeugdzorg en € 19.916 aan Strabrecht College.		
	In 2017 is het bestemmingsresultaat 2016 van € 6.932,- uitbetaald		
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
			Prognose
	Eigen vermogen	645.523	666.145
	Vreemd vermogen	513.495	575.176
	Resultaat boekjaar	177.764	297.059

Naar de wettelijke bepalingen is de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven geen verbonden partij. De gemeenteraad hecht er, gelet op het belang van de samenwerking, aan om deze samenwerking in deze paragraaf op te nemen.

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)	
Doel en openbaar belang	In 2017 is de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven geëvalueerd. Dit is mede de basis geweest voor de Samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven 2018-2025. Het doel is om de welvaart en het welzijn in de SGE regio niet alleen te handhaven maar om deze verder uit te bouwen en te verstevigen.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	We beschouwen het Stedelijk Gebied Eindhoven als een city of villages, waarbinnen het goed toeven, wonen en recreëren is en waar volop plaats is voor ondernemen en werken. We gaan met elkaar samenwerken als "ware we één gemeente" op de thema's economie, wonen, voorzieningen & evenementen en op het verbindende thema ruimte. Het Stedelijk Gebied Eindhoven vormt het hart van Brainport Eindhoven: een veelzijdig getalenteerd, ondernemende en kleurrijke regio met sterke karakters, waarin (hoog)stedelijke en dorpse kwaliteiten op unieke wijze gecombineerd worden.
Veranderingen en ontwikkelingen	In 2013 werd een samenwerkingsconvenant afgesloten waarbij de focus lag op wonen en werken. In de nieuwe samenwerkingsagenda zijn deze onderwerpen uitgebreid met voorzieningen & evenementen en met het verbindende thema ruimte.
Risico's	Samenwerking is meer dan alleen "nemen", het vraagt ook om "geven". Het zelfstandig opereren van de gemeente is in deze samenwerking geborgd, maar vraagt wel om afstemming met de andere deelnemende gemeenten.
Afbreukrisico van geen deelname	Het niet meedoen aan deze samenwerking zal er toe leiden dat de Brainport agenda wordt uitgevoerd, zonder dat wij daar als gemeente Geldrop-Mierlo de vruchten van plukken.
Alternatieven voor geen deelname	N.v.t.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenten participeren als zelfstandige gemeenten in deze samenwerking. Er is een bestuurlijk platform dat een coördinerende en strategische functie heeft. De inhoudelijke thema's worden in de verschillende portefeuillehoudersoverleggen belegd.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Zie bestuurlijke betrokkenheid.
Frequentie van terugkoppeling naar de raad	Jaarlijks worden de gemeenteraden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de Regioconferentie. Daar worden de gemeenschappelijke kaders die de negen gemeenteraden aan de acterende bestuurders meegeven besproken. Daarnaast is in de samenwerkingsagenda opgenomen dat het bestuurlijk platform met raadsleden en griffiers verkent hoe de communicatie met en participatie van de gemeenteraden optimaal vorm gegeven kan worden.

Financieel belang	Hieronder is een opsplitsing van het totaalbedrag weergegeven via de deelproducten.		2017
	secretariaat:		16.366
	Rijk van Dommel en Aa		15.000
	Urgentieregeling		12.045
	Programmering bedrijventerreinen:		
	- Eindhoven		88.208
	- Veldhoven		102.792
	Regionale adviescommissie detailhandel		883
	Kennisonwikkeling wonen		3.230
	Totaal		238.524
Vermogenspositie en resultaat boekjaar		2016	2017
	Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.
	Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.
	Resultaat boekjaar	N.v.t.	N.v.t.

2.3.7 Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

De uitgangspunten van het grondbeleid zijn op 25 juni 2012 door de raad vastgesteld in de 'Kadernota Grondbedrijf' en de notitie 'Kader Grondprijzen 2013 – 2016'. Daarnaast is op 9 maart 2015 de 'Nota Kostenverhaal' vastgesteld. De geactualiseerde concept-Kadernota Grondbedrijf wordt in juni ter behandeling aan de raad aangeboden. De geactualiseerde nota Kader Grondprijzen 2018 – 2023 wordt in juni eveneens ter behandeling aangeboden. Tenslotte is de actualisatie van de Nota Kostenverhaal in voorbereiding. Deze wordt eind 2018 ter behandeling aangeboden.

De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid

Het gemeentelijk grondbeleid is een instrument om gewenste fysiek-ruimtelijke ontwikkelingen op een bestuurlijk- en economisch verantwoorde wijze te realiseren. Bij het verwezenlijken van opgaven en ambities is altijd het streven om beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten met als doel een zo groot mogelijke waardecreatie te realiseren.

De nieuwe nota wordt opgesteld in de geest van de naderende Omgevingswet. Werken aan een duurzame samenleving en een circulaire economie, inspelend op (maatschappelijke) opgaven zoals demografie, klimaatverandering of de energietransitie. Niet langer sectoraal, maar vanuit onderlinge samenhang: dus integraal. Scherpstellen van (sectorale) opgaven en ambities en deze vervolgens vertalen naar concrete ontwikkelvraagstukken. De fysieke leefomgeving is complex en weerbarstig. Het is vrijwel nooit mogelijk om alle ambities en opgaven te verenigen op één specifieke plek. Het gaat daarom óók om keuzes maken, om een zorgvuldige afweging tussen belangen zowel qua inhoud als proces.

Afhankelijk van deze belangen, de potentie van het gebied én de aanwezige (markt)partijen bepaalt de gemeente haar rol. Deze situationele aanpak biedt ruimte voor maatwerk. Uiteraard wordt hierbij altijd rekening gehouden met de continuïteit van het grondbedrijf. Het grondbedrijf moet immers tot in lengte van jaren de belangen van de inwoners van Geldrop-Mierlo kunnen blijven borgen.

“Borgen van een zo effectief en doelmatige mogelijke inzet van (financiële) middelen, teneinde maatschappelijk relevante opgaven en ambities binnen de fysieke leefomgeving te realiseren”.

Ook waar het gaat om verwerving geldt dat moet worden bekeken wat de beste strategie is. In 2012 is reeds gekozen voor een kaderstelling, waarbij de mandatering is gekoppeld aan het weerstandsvermogen. Gezien de goede financiële positie op dit moment wordt in de nieuwe nota ook een kader geschetst hoe bij een weerstandsvermogen van boven de 200% omgegaan kan worden met ambities. Daarbij wordt voorgesteld om het overschot boven de 200% voor de helft over te dragen aan door de raad te besluiten fondsen, doelstellingen, ambities en/of mogelijkheden voor het opkappen en/of ondersteunen van complexere projecten en herstructureringsopgaven.

De kaders voor het uitgeven van grond worden vastgesteld door de raad. Binnen deze kaders stelt het college per project en per woningtypologie de exacte grondprijs vast op basis van taxatierapporten. De kaders zijn per te onderscheiden prijsgroep gedefinieerd. Het geactualiseerde Kader voor de grondprijzen wordt in juni 2018 eveneens ter behandeling aangeboden.

Financiering van het grondbeleid

Alle gemeentelijke grondexploitaties gezamenlijk vormen het grondbedrijf van de gemeente. Voor het goed functioneren van het grondbedrijf als gesloten systeem is het belangrijk dat de reserve grondexploitaties voldoende groot is. Deze reserve heeft als doel:

- buffer voor conjuncturele risico's (vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise etc.);
- buffer voor exploitatierisico's c.q. andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering c.q. ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren;
- voeding voorziening Dekking verliessaldi grondexploitaties.

Deze reserve kan alleen goed werken als het grondbedrijf met enige regelmaat winstgevend projecten heeft, waarmee dit fonds wordt gevoed. Om grip te houden op de ontwikkeling van het weerstandsvermogen is een stoplichtenmodel geïntroduceerd. In de nieuwe nota wordt voorgesteld om bij een weerstandsvermogen van:

- minder dan 50% worden er aanvullende (ingrijpendere) maatregelen voorgesteld en wordt het tekort tot een weerstandsvermogen van 50% voor de helft aangevuld uit de algemene reserve;
- tussen de 50% en 100% komt het college met voorstellen om weer boven de 100% uit te kunnen komen;
- tussen de 100% en 200% is er sprake van reguliere risicobewaking;
- meer dan 200% kan de helft van het overschot boven de 200% door de raad worden gelabeld t.b.v. fondsen, ambities, complexe projecten, herstructureringsopgaven en/of voorinvesteringen

Ook in het kader van deze jaarrekening zijn alle grondexploitaties weer geactualiseerd naar de stand van zaken per 1 januari, waarbij alle nog te maken kosten en te verwachten verkoopopbrengsten per toekomstig jaar in beeld zijn gebracht.

Werkwijze grondbedrijf

"Het grondbedrijf" van een gemeente is het geheel van de processen die te maken hebben met gebiedsontwikkeling. Een dergelijk proces kent in tijdsvolgorde als hoofdkenmerken:

- het tijdig aankopen van gebouwen en gronden;
- bestemmings- en uitvoeringsplannen maken;
- gebouwen slopen en door de aanleg van (bouw)wegen, riolering etc. herontwikkeling tot nieuwe bouwkavels (het bouwrijp maken);
- de bouwkavels verkopen, tegen marktconforme prijzen;
- het gebied woonrijp maken (na de bouw van woningen en andere gebouwen de openbare infrastructuur compleet maken);
- door het tijdsverschil tussen het maken van de kosten en het krijgen van verkoopopbrengsten is ook het beperken van rentekosten een belangrijk aandachtspunt.

Grondexploitaties gaan gepaard met voorinvesteringen door o.a. plankosten, aankopen en bouwrijp maken, die in de toekomst moeten worden terugverdiend door grondverkoop. Het hoofduitgangspunt van het financieel beleid van het grondbedrijf is, dat verliesgevend plannen bij voorkeur moeten worden gedekt uit de reeds behaalde winsten op de rendabele plannen. De behaalde winsten worden gestort in de *reserve Grondexploitaties*. Deze reserve wordt op de eerste plaats gebruikt als opvang voor tegenvallers in lopende grondexploitaties (projecten). Als de reservepositie voldoende is (weerstandsvermogen van minimaal 100%) kunnen uit deze reserve ook herontwikkelingsplannen worden betaald. De financiële voorschriften verplichten ons om voor alle plannen waarop een tekort wordt verwacht voldoende middelen achter de hand te hebben om het te verwachten verlies af te dekken. Hiervoor dient de *voorziening Dekking verliessaldi grondexploitaties*. Deze voorziening moet steeds even groot zijn als de (contante) waarde van de te verwachten tekorten op de verlieslatende plannen.

Landelijk beleid

Sinds 2016 en 2017 is er nieuwe regelgeving van toepassing voor de verslaglegging over de jaarcijfers van het grondbedrijf. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn er twee belangrijke wijzigingen, namelijk:

- gemeentelijke fondsafdrachten mogen ook in de toekomst niet meer ten laste van de grondexploitaties worden gebracht en moeten via een Reserve lopen;
- de regels over tussentijdse winstneming zijn gewijzigd.

Met name voor Groot Luchen betekent het bovenstaande dat sprake is van een aanzienlijke tussentijdse winstneming, terwijl er nog veel onzekerheden in de grondexploitatie aanwezig zijn die het eindresultaat sterk kunnen beïnvloeden. Aangezien een correctie voor deze risico's niet geaccepteerd wordt, is voorgesteld om de tussentijdse winstnemingen en de onttrekkingen t.b.v. fondsen via een afzonderlijke reserve te laten lopen.

Vennootschapsbelasting

Hoewel duidelijkheid van de belastingdienst nog steeds uitblijft voor wat betreft de wijze van toepassing van de voor het grondbedrijf van toepassing zijnde wet op de vennootschapsbelasting, moest voor 1 mei 2017 een voorlopige aangifte worden ingediend voor het belastingjaar 2016. Het bedrag van de voorlopige aanslag van bijna € 40.000,- is voldaan. Dit bedrag heeft echter niet alleen betrekking op het grondbedrijf. Hoewel duidelijkheid nog steeds uitblijft, zou voor 1 mei 2018 een definitieve aangifte ingediend moeten zijn. Hiervoor wordt uitstel aangevraagd. Verder zal de voorlopige aangifte van 2017 ingediend moeten worden.

Omgevingswet

De omgevingswet is uitgesteld tot 2021. In de nu in voorbereiding zijnde beleidsstukken zal waar mogelijk al worden geanticipeerd op deze in voorbereiding zijnde wet en met name de integrale gedachte erachter. Dit komt aan de orde in de nieuwe nota grondbeleid en de in voorbereiding zijnde actualisatie van de nota kostenverhaal en de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie.

Regio

In het Stedelijk Gebied zijn in 2016 afspraken gemaakt over het overaanbod aan bedrijventerreinen en de aanpak van verouderde bedrijventerreinen. Voor Geldrop-Mierlo heeft de prioritering niet geleid tot het stopzetten of uitfaseren van lopende grondexploitaties. Dat betekent dat wij alleen financieel hebben bijgedragen om onze bedrijfsgronden op korte termijn uit te mogen blijven geven. Andere gemeenten in de regio hebben wel moeten schrappen en uitfaseren met in sommige gevallen veel grotere financiële consequenties in de vorm van afwaarderingen of extra rentelasten tot gevolg. De bijdrage die in 2017 is voldaan bestond uit een bedrag van € 191.000,- voor de prioritering en een gefaseerde betaling van € 287.000,- voor de aanpak van regionale verouderde bedrijventerreinen. Met een bijdrage van € 4,0 miljoen van de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en de bijdragen van de overige gemeenten is er € 8,0 miljoen beschikbaar voor de Regio. Verbetering van de vestigingslocaties voor regionale bedrijventerreinen is ook in het belang van Geldrop-Mierlo. De opgave voor werkgelegenheid en het vestigingsklimaat voor bedrijven is bij uitstek een vraagstuk wat in regionaal verband bekeken moet worden. De afdrachten betreffen een bovenplanse verevening. Ze zijn voorgefinancierd via de reserve Grondexploitaties, maar worden ten laste van de grondexploitaties van nieuwe bedrijventerreinen gebracht in het jaar dat de grondverkoop plaatsvindt.

Op het gebied van volkshuisvesting zijn o.a. afspraken gemaakt over sociale woningbouw. Voor sociale huurwoningen dient een grondprijs gehanteerd te worden binnen de bandbreedte van € 275,- tot € 350,- per m² excl. BTW. Voor sociale koopwoningen is afgesproken dat stimulering via flankerend beleid plaats zal vinden en niet meer via de grondprijs. Het flankerend beleid zal financieel worden gedekt via het Leefbaarheidsfonds. Verder is recent het afsprakenkader Wonen vastgesteld, waarin afspraken zijn gemaakt met de provincie over de volkshuisvestelijke opgave.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Algemeen

Indexen, rente en woningbouwplanning

De berekeningswijze van de rentepercentages is voorgeschreven door de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De toegepaste percentages zijn 2,0% voor de disconteringsvoet, 2,34% als rentepercentage voor 2017 en 2,38% als rentepercentage voor 2018 en verder. Voor de kostenindex wordt voor de plankosten een index gehanteerd van 1,5% en voor de civiele kosten van 2,0%. Voor de opbrengstenindex wordt uitgegaan van een verdere afvlakking t.o.v. de index in 2017. Voor 2019 en 2020 wordt uitgegaan van een index van 3,0%, voor 2021 en 2022 van 2,0% en voor 2023 van 1,0%. Voor de woningbouwplanning in de periode van de lopende actieve grondexploitaties wordt in de periode 2018 t/m 2023 uitgegaan van een woningbouwplanning van 955 woningen (gemiddeld 159 woningen per jaar).

Uitgifteprijs

Voor de bepaling van de marktconforme verkoopprijzen en de in de diverse grondexploitaties gehanteerde prijsniveaus wordt een beroep gedaan op externe taxateurs. De meest actuele taxaties en door het college vastgestelde prijzen zijn weer verwerkt bij de actualisatie van de grondexploitaties.

Toelichting projecten

Groot Luchen

Op 9 november 2016 is het nieuwe bestemmingsplan Groot Luchen onherroepelijk geworden. Het gedeelte tussen de Burgemeester Termeerstraat en het Weteringpark is uitgewerkt en weer op de markt gebracht. De uitwerkingsprocedure hiervoor wordt naar verwachting in het derde kwartaal opgestart. Ook het gebied ten oosten van de Burgemeester Termeerstraat zal daarna worden uitgewerkt. Op dat moment moet blijken in hoeverre de grondexploitatie op basis van die verkaveling nog aangepast moet worden. Verder is op dit moment de verkaveling van bedrijventerrein de Bijenkorf gereed en op een deel van die gronden is door een aantal ondernemers al een optie genomen.

De boekwaarde van de grondexploitatie bedraagt per 31 december 2017 € 12,5 miljoen. Dat is ongeveer € 9,7 miljoen minder dan eind 2016 (€ 22,2 miljoen). Door de opgelopen vertraging in de planvorming voor de volgende fase, zal de verkoopomzet in 2018 lager uitvallen dan in de afgelopen jaren. Naar verwachting kan dit gedeeltelijk gecorrigeerd worden door een hogere verkoopomzet in 2019. Van de totale verwachte omzet van ongeveer €92,8 miljoen is € 41,2 miljoen gerealiseerd. Dat is ruim 43%. Vorig jaar was dit ongeveer 31%. Ten opzichte van de begrote bedragen in de jaarrekening van 2016 is de begrote totale omzet ongeveer € 1,0 miljoen lager. Dat is ontstaan doordat bij de stedenbouwkundige uitwerking van een volgend gebied de hoeveelheid uitgeefbare grond minder is geworden. Dit is gedeeltelijk gecorrigeerd door uitgifteprijsen die opnieuw getaxeerd zijn en nu hoger liggen. Anderzijds is het verwachte bedrag aan opbrengstenstijging nu lager door een snellere uitgifte.

Voor wat betreft de kosten mogen de fondsafdrachten niet meer rechtstreeks ten laste van de grondexploitatie worden gebracht met uitzondering van de afdrachten aan de regio. Dat betekent ruim € 4,0 miljoen minder kosten. Deze kosten worden nu niet meer voorgefinancierd via de Reserve grondexploitatie, maar jaarlijks definitief ten laste van deze reserve gebracht. Tenslotte valt de stijging van de begrote kosten voor de openbare ruimte op. Deze is grotendeels ontstaan door kosten die toebehoren aan deze grondexploitatie, maar daar in eerdere begrotingen niet aan toegerekend waren. Daarbij kan gedacht worden aan de herinrichtingen van de bestaande wegen Luchen en Burgemeester Termeerstraat en verbeteringen aan bestaande openbare ruimte en de aanleg van nieuwe openbare ruimte in de omgeving van deze nieuwe wijk. Op basis van de gewijzigde verslagleggingsregels moet een deel van de begrote winst nu al als tussentijdse winst worden genomen. Het gaat om bijna € 9,4 miljoen, waarvan ongeveer € 1,0 miljoen bestaat uit een correctie van een eerdere afwaardering. Na boeking van dit tussentijdse resultaat, zal de boekwaarde weer stijgen naar € 21,8 miljoen, waardoor de rentelasten bij de volgende actualisatie weer aanzienlijk zullen stijgen en het verwachte eindresultaat weer naar beneden bijgesteld moet worden. Ook kan het begrote eindresultaat de komende jaren nog wijzigen als gevolg van bijvoorbeeld minder uitgeefbare grond en meer kosten voor de openbare ruimte bij de verdere stedenbouwkundige uitwerking van volgende gebieden, wijziging van de woningtypologie met andere bijbehorende uitgifteprijsen, effecten van milieucirkels en aanpassingen in verwachtingen ten aanzien van nog te verwerven gronden. Aangezien bij volgende herzieningen weer correcties op eerder genomen tussentijdse winsten kunnen ontstaan, dient met dit gedeelte van de Reserve grondexploitaties terughoudender te worden omgegaan.

Brugstraat

Nu de bestaande woning (zijnde het voormalige kantoorpand) aan de Brugstraat is verkocht, het bedrijfspand is gesloopt en eind 2017 de kavel aan de Brugstraat is verkocht aan de burens, blijft alleen de kavel aan de Eikendreef nog over. Deze kavel zal naar verwachting in 2018 nog verkocht kunnen worden. De enige nog resterende verlieslatende grondexploitatie kan in 2018 dan worden afgesloten.

Spaarpot-Zuid

Gezien de actuele belangstelling voor bedrijfsgrond en het beperkte resterende aanbod, wordt voor het perceel op Spaarpot overwogen om deze zo optimaal mogelijk in te vullen. Daarbij wordt gedacht aan mogelijkheden om de bedrijfsgebouwen op deze locatie te combineren in een verzamelgebouw op een zo efficiënt mogelijk ingericht perceel. In 2019 kan naar verwachting dan ook deze bedrijfskavel worden uitgegeven. De fondsafdrachten in deze exploitatie hebben betrekking op de regionale afdrachten. De aanpassingen in de begrote bedragen zijn met name ontstaan door meer uitgeefbare grond en een hoger getaxeerde uitgifteprijs.

In het verleden is voor dit project al een winst genomen van € 2.404.870,-. Op basis van de huidige richtlijnen is dat € 690.140,- te veel. Dat betekent dat dit bedrag nu gecorrigeerd moet worden.

Rielsepark

Voor deze locatie met een bestemming voor commerciële functies was belangstelling getoond, maar de betreffende kandidaat heeft inmiddels toch voor een andere oplossing gekozen. Op dit moment wordt uitgegaan van verkoop in 2019.

Luchen Weteringpark

Slechts een deel van de gronden in het bestemmingsplan Luchen Weteringpark is in eigendom van de gemeente. Op deze gemeentelijke gronden kunnen twee tot vijf kavels gerealiseerd worden. Er wordt gestreefd naar het starten van een uitwerkingsprocedure in 2019, zodat de uitgifte eerder zou kunnen plaatsvinden dan waar vorig jaar van uit was gegaan.

Talingstraat

Ook voor dit project geldt dat er zowel een eigen grondexploitatie voor het project Talingstraat is als een exploitatie op grond van derden. Over beide plannen is inmiddels integraal overeenstemming bereikt, waardoor de beide ruimtelijke procedures inmiddels zijn gestart. Voor de gemeentelijke grondexploitatie gaat het slechts om een uitwerkingsplan, omdat deze gronden reeds een woonbestemming hebben gekregen bij de vaststelling van het bestemmingsplan Inbreidingslocaties in 2015. Aangezien het definitieve bouwplan nu gereed is, kon de grondexploitatie daar op aangepast worden. In de komende jaren moet nog een afweging worden gemaakt over gronden, die in 2015 een woonbestemming hebben gekregen, maar in het uitwerkingsplan niet zijn meegenomen of vooralsnog een groenbestemming hebben gekregen. Op dit moment wordt er nog steeds vanuit gegaan dat ook voor die gronden t.z.t. nog een nieuwe uitwerkingsprocedure doorlopen wordt.

Centrum West

De stedenbouwkundige mogelijkheden voor deze locatie zullen vanaf het tweede halfjaar van 2018 pas geconcretiseerd worden. Uitgaande van een grondgebonden invulling zonder appartementen, hoeft hier dan nog slechts een uitwerkingsprocedure voor doorlopen te worden, omdat de woonbestemming in 2015 al is vastgesteld in het bestemmingsplan Inbreidingslocaties. De belangrijkste aanpassingen bij de actualisatie van de berekeningen hebben betrekking op het vervallen van de fondsafdrachten en de verwachte hogere uitgifteprijzen.

Waleweinlaan

Voor deze locatie is een plan ontwikkeld voor negen 'appartementen' die de uitstraling van drie grondgebonden woningen hebben. Het gaat dan om zes woningen op de begane grond en drie op de verdieping. Aangezien op basis van het bestemmingsplan Inbreidingslocaties slechts drie woningen mogelijk zijn, zou voor dit plan een uitgebreide procedure opgestart moeten worden. Er wordt uitgegaan van gronduitgifte in 2019. De belangrijkste aanpassing is ontstaan door minder uitgeefbaar oppervlak.

Willem Barentszweg

Het uitwerkingsplan voor deze locatie is in 2017 vastgesteld. De gronden t.b.v. Heppie (t)Huis zijn in het eerste kwartaal van 2018 verkocht en getransporteerd bij de notaris. Voor de te realiseren woningen heeft het college ingestemd met het voorlopige bouwplan en de te sluiten optieovereenkomst. In de loop van 2018 moet blijken of deze ook kan worden omgezet in een koopovereenkomst. Er is nog ruimte voor invulling van een perceel van ongeveer 350 m². Hoewel wordt uitgegaan van een woonfunctie, blijft ook een maatschappelijke invulling voorstelbaar. Ook zou nog overwogen kunnen worden om dit perceel bij het openbaar gebied te voegen.

Strabrecht

De uitwerking van het woningbouwdeel zal plaatsvinden zodra het nieuwbouwplan voor het Strabrecht College gereed is. De concretisering van dit plandeel zal in 2019 verder worden uitgewerkt.

Ellenaar

Het uitwerkingsplan voor deze locatie is inmiddels onherroepelijk, omdat het beroepschrift bij de Raad van State is ingetrokken. Voor één van beide percelen kan de optieovereenkomst worden omgezet in een koopovereenkomst. Voor het tweede perceel is het nog niet duidelijk of de optieovereenkomst ook wordt omgezet in een koopovereenkomst. Om die reden wordt er nu van uitgegaan dat één van beide percelen dit jaar wordt verkocht en de andere in 2019.

De Waag/Vesperstraat

De herontwikkeling van deze locatie kan in de tweede helft van 2018 worden voorbereid. Voor de gronduitgifte wordt uitgegaan van 2020, omdat het een klein bouwplan is waarvoor nog slechts een uitwerkingsprocedure doorlopen hoeft te worden.

Bisschop van Mierlostraat

De herontwikkeling van deze schoollocatie hangt af van de keuzes voor het onderwijs in Mierlo. De locatie van de Loeswijkschool heeft al een dubbelbestemming, waardoor voor deze locatie slechts een uitwerkingsprocedure doorlopen hoeft te worden om hier een woningbouwinvulling mogelijk te maken. De planning voor de herontwikkeling en uitgifte is niet aangepast t.o.v. vorig jaar.

Dorpsstraat / Johannesschool

Voor de voormalige Johannesschool wordt invulling gegeven aan het besluit om van deze locatie atelierversamelgebouw voor kunstenaars te maken. Voor het achterste gedeelte is inmiddels een voorlopige koopovereenkomst gesloten met een kunstenaarsechtpaar uit Eindhoven. Het voorste gedeelte is op de markt gebracht voor (startende) kunstenaars die op zoek zijn naar een atelier werkruimte eventueel in combinatie met een atelierwoning. In de loop van 2018 moet blijken of hier voldoende belangstelling voor is of dat de doelgroep voor de te selecteren kandidaat-kopers verbreed moet worden. De grondexploitatie is aangepast op de huidige actuele situatie. De consequenties voor het verwachte resultaat zijn beperkt, omdat de lagere verkoopopbrengst grotendeels gecompenseerd wordt door de lagere kosten.

Emopad

Er is interesse getoond voor deze laatste volledige kavel op bedrijventerrein Emopad in combinatie met een totale ontwikkeling op de aangrenzende gronden die niet in eigendom van de gemeente zijn. In de loop van 2018 zal blijken of deze interesse concreet wordt en kan worden omgezet in een optie- en koopovereenkomst. In de actuele berekeningen wordt uitgegaan van meer uitgeefbare grond.

Kavels Loeswijk

Het uitwerkingsplan voor vier kavels (waarvan drie op gemeentelijke grond) is nagenoeg gereed. Zodra de overeenkomst voor de kavel van derden is gesloten, kan de ruimtelijke procedure worden gestart. We gaan er van uit dat de drie gemeentelijke percelen in 2019 en 2020 verkocht kunnen worden.

Linze

De voorbereidingen voor invulling van de locatie kunnen het komende jaar worden gestart. Voor verkoop van de locatie wordt nog steeds uitgegaan van 2020.

Opnieuw vast te stellen grondexploitaties

Op basis van de verslagleggingsregels moeten grondexploitaties met substantiële aanpassingen opnieuw ter vaststelling worden aangeboden. Hoewel hier geen definities of criteria voor zijn aangegeven, wordt er bij de huidige actualisatie van uitgegaan, dat dit alleen voor Groot Luchen het geval is.

Afgesloten projecten

In 2017 zijn geen projecten afgesloten.

Vast te stellen exploitaties

Er zijn op dit moment geen nieuw vast te stellen grondexploitaties. Op basis van de nieuwe BBV-voorschriften moeten ook grondexploitaties met een substantiële wijziging opnieuw worden vastgesteld. Door de omvang van de grondexploitatie Groot Luchen is voor deze grondexploitatie al snel sprake van een van substantiële aanpassing. Hoewel de definitie nog nader bepaald moet worden, zal deze exploitatie ook nu weer ter vaststelling worden aangeboden.

De financiële (weerstand)positie

Door meerjarige exploitatielooptijden vinden winst- en verliesnemingen op onregelmatige momenten plaats. Een grondbedrijf moet daarom in een langjarig perspectief worden gezien. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf bevat de middelen en mogelijkheden waarover het grondbedrijf kan beschikken om niet begrote kosten en tegenvallende opbrengsten te dekken.

Resultaat 2017

Op basis van de BBV-voorschriften moeten op basis van de meest recente richtlijnen eerder winsten worden genomen. Op basis van die richtlijnen moet voor de grondexploitatie Groot Luchen een voorlopige winst van € 8.366.115,- worden genomen. Daarnaast moet een eerdere afwaardering van € 1.005.786,- op de toenmalige nieg-locatie Luchen Noord, die inmiddels onderdeel uitmaakt van de grondexploitatie Groot Luchen, gecorrigeerd worden voor de berekening van de tussentijdse winstneming. Voor Spaarpot is in het verleden een winst van € 2.404.870,- genomen. Op basis van de huidige richtlijnen is dat € 690.140,- te veel. Dat betekent dat dit bedrag nu gecorrigeerd moet worden. Voor Emopad tenslotte is sprake van een beperkte voorlopige tussentijdse winstneming van € 10.753,-. Dat is een totaalbedrag aan tussentijdse winstneming van € 8.692.514,-.

Verder is het nog van belang dat deze tussentijdse winstneming slechts éénmalig deze omvang zal hebben door de gewijzigde wetgeving. De komende jaren kunnen hier zowel positieve als negatieve correcties op plaatsvinden in de vorm van zowel tussentijdse negatieve correcties als aanvullende winstnemingen. Gezien de nog aanwezige risico's in de lopende grondexploitaties wordt voorgesteld om zowel de tussentijdse winstneming als de fondsonttrekkingen via een afzonderlijke reserve te laten lopen. Bij de herijking van het grondbeleid zal hier nader op worden ingegaan.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties

De stand van de Reserve grondexploitaties per 31 december 2017 bedraagt € 19.565.513,-. Dit is voor verwerking van het raadsvoorstel. Na besluitvorming bedraagt de reserve € 20.863.585,-.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen

Door de wijzigingen in de verslagleggingsregels van de jaarrekening, zijnde het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), zijn gemeenten verplicht om met ingang van boekjaar 2017 eerder tussentijdse winsten te nemen. Gezien de nog aanwezige risico's in deze grondexploitaties is het wenselijk om deze bedragen in een afzonderlijke reserve te storten, namelijk de Reserve tussentijdse winstnemingen. De stand van deze reserve per 31 december 2017 bedraagt € 6.424.578,-. Dit bedrag staat nog niet op de balans, omdat dit betrekking heeft op een nog te vormen reserve.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen

De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 126.000,-. De mutatie is ontstaan door de actualisatie van de grondexploitatie Brugstraat, waarbij een potentieel bouwperceel als extra tuin aan de naastgelegen bewoners is verkocht.

De benodigde aanvullende voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 12.331,-. Dit is met name ontstaan door hogere kosten voor afronding van de openbare ruimte voor het project De Doelen. Daarnaast dient er een correctie van € 125.000,- plaats te vinden voor een te hoge winstneming in het verleden voor het oude plan Jan Carstensweg / St. Cyr.

d. Materiële Vaste Activa (voorheen Niet in exploitatie genomen gronden)

Vanaf 1 januari 2016 zijn deze gronden geactiveerd onder de materiële vaste activa. Sindsdien is het ook niet meer mogelijk om rente op deze boekwaarde bij te schrijven.

a. Reserve Grondexploitaties

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's. De mogelijkheden zijn afhankelijk van het actuele percentage van het weerstandsvermogen.

Verloop reserve Grondexploitaties	
Saldo per 1 januari 2017	21.233.354
Bij: Resultaatbestemming resultaat Grondbedrijf 2016	462.151
Af: Terugstorting Algemene Dienst o.b.v. kadernota	913.111
Af: Stortingen in voorz. en reserves van kostenverhaal o.b.v. verkopen 2015 / 2016	1.298.072
Bij: Rentebijbeschrijving (conform begroting)	420.282
Saldo na besluitvorming jaarrekening 2016	19.904.604
Af: Storting in verliesvoorziening lopende grondexploitaties	42.360
Af: Voorfinanciering Vervening Regionale bedrijventerreinen (SGE)	159.400
Af: Correctie eerdere winstneming	125.000
Af: Storting in voorziening afgesloten complexen	12.331
Saldo 31 december 2017	19.565.513
Bij: Storting naar Reserve tussentijdse winstneming	1.298.072
Bij: Resultaatbestemming resultaat Grondbedrijf 2017 (excl. tussentijdse winstneming)	0
Saldo 31 december 2017	20.863.585

b. Reserve tussentijdse winstnemingen

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende projectspecifieke risico's in de grondexploitatie. In de nieuwe nota grondbeleid wordt hier nader op ingegaan.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 1 januari 2017	0
Bij: Resultaatbestemming tussentijdse winstneming grondbedrijf 2017	8.692.514
Af: Stortingen in voorz. en reserves kostenverhaal t.l.v. Reserve grondexploitaties	1.298.072
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijks o.b.v. verkopen 2017	261.250
Af: Stortingen in Leefbaarheidsfonds o.b.v. verkopen 2017	380.160
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Woongebieden o.b.v. verkopen 2017	95.040
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2017	0
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2017	190.080
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2016	43.334
Saldo na besluitvorming jaarrekening 2017	6.424.578

Weerstandsvermogen

Gemeentelijk beleid

De beleidsnota's die medio 2012 zijn vastgesteld en de maatregelen die sindsdien zijn genomen hebben een belangrijke basis gelegd voor de huidige zeer gezonde positie van het grondbedrijf. In 2016 heeft de gemeente deelgenomen aan een benchmark grondbedrijfstakingen. De uitkomsten van deze benchmark zijn in juni 2017 gepresenteerd aan de raad. Deze uitkomsten vormen samen met nieuwe (in voorbereiding zijnde) wetgeving en de actuele financiële situatie een goede basis voor de actualisatie van het beleid.

De reserve Grondexploitaties vormt het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Enerzijds moet deze voldoende groot zijn om risico's op te kunnen vangen en anderzijds moet de buffer ook niet onnodig groot worden. In de nieuwe nota grondbedrijf worden daarom niet alleen regels vastgelegd over de gewenste minimale omvang, maar ook over mogelijkheden bij overschotten.

In het kader van deze jaarrekening is de risicoanalyse voor het grondbedrijf opnieuw geactualiseerd. De totaal benodigde weerstandscapaciteit is berekend op circa € 14.106.254,-. Deze is weer berekend op basis van zowel marktrisico's als aanwezige projectspecifieke risico's. Voor de marktrisico's is uitgegaan van een realistisch risico van 10% opbrengstdaling en een worst-case scenario van 20% opbrengstdaling.

Na besluitvorming in het kader van de jaarrekening 2017 zal de totale beschikbare weerstandscapaciteit € 27.288.163,- bedragen. Dit bedrag bestaat dan uit het totale saldo van de reserve grondexploitaties en de reserve tussentijdse winstneming.

Met een actuele weerstandscapaciteit van € 27,3 miljoen en een benodigde weerstandscapaciteit van € 14,1 miljoen bedraagt het actuele weerstandsvermogen dan 193%.

In de nieuwe nota Grondbeleid, die binnenkort ter behandeling wordt aangeboden, wordt opgenomen, dat bij een weerstandsvermogen van meer dan 200% de helft van het weerstandsvermogen boven de 200% kan worden aangewend voor door de raad te labelen fondsen, ambities, herstructureringsopgaven en/of complexe projecten of voorinvesteringen.

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'. Het verloop hiervan is hieronder weergegeven.

Verloop verliesvoorziening lopende grondexploitaties 2017	
Saldo per 1 januari 2017	82.000
Rentebijdrage a 2,0%:	1.640
Beschikbaar per 31 december 2017:	83.640
Benodigd	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Brugstraat	126.000
Totaal benodigd per 31 december 2017	126.000
Onttrekking uit Reserve grondexploitaties	42.360

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Vaak gaat het daarbij om bedragen die nog nodig zijn voor woonrijp maken en/of inrichting van een aangrenzend gebied. In het kader van deze jaarrekening gaat het ook om een bedrag voor afronding van een discussie over een al lang openstaande vordering op een woningcorporatie. Op deze voorziening afgesloten complexen wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Verloop voorziening afgesloten complexen in 2017	
Saldo per 1 januari 2017	373.000
Af: Uitgaven in 2017 voor reeds afgesloten plannen:	
• De Doelen	323.198
• Mackenziestraat	766
• Torenweg	-/- 5.633
Beschikbaar per 31 december 2017:	54.669
Benodigd t.b.v. afgesloten plannen	
De Doelen	15.000
Barrier bijdrage ontsluiting	50.000
Torenweg	2.000
Totaal benodigd per 31 december 2017	67.000
Onttrekking uit reserve grondexploitaties	12.331

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn zullen naar verwachting worden afgesloten in de jaren zoals zal worden weergegeven in het onderstaande overzicht. De verwachte winsten en verliezen worden dan op basis van de meest actuele inzichten op basis van eindwaarde of netto contante waarde weergegeven.

Meerjarenperspectief op basis van netto contante waarde

Plan	verleden	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brugstraat			-126.000						
Spaarpot-Zuid	2.404.870	-690.140		1.793.000					
Ellenaar				246.000					
Rielsepark				30.000					
Dorpsstraat/Johannes				296.000					
Emopad		10.753			20.000				
Waleweinlaan					468.000				
Willem Barentszweg						633.000			
Kavels Loeswijk						532.000			
Vesperstraat/De Waag						236.000			
Linze						438.000			
Strabrecht							1.440.000		
Talingstraat							3.183.000		
Luchen weteringpark							376.000		
Bisschop van Mierlostraat							902.000		
Centrum West								6.258.000	
Groot Luchen	-1.005.786	9.371.901							15.238.000

De winsten van de bovenstaande projecten worden na realisatie in de reserve Grondexploitaties gestort. Tevens zal dan verrekening met de reserve Tussentijdse winstneming plaatsvinden.

Verliezen worden ten laste van de voorziening Dekking verliessaldi grondexploitatie gebracht, waarbij het verschil tussen het projectresultaat en het bedrag in de voorziening ten laste of ten gunste van de reserve Grondexploitaties wordt geboekt.

Materiële Vaste Activa (gedeelte voorheen Niet in exploitatie genomen gronden)

De gronden die voorheen als Niet in exploitatie genomen gronden geadmistreerd stonden, moeten op basis van de nieuwe BBV-voorschriften vanaf 2016 geadmistreerd worden onder de materiële vaste activa. De gronden die voorheen als nieg-gronden geadmistreerd stonden en naar verwachting de komende jaren wel in exploitatie worden genomen, staan hieronder toegelicht.

Toekomstige bouwlocaties

Naam	Boekwaarde 31 december 2017	Grootte in ha	Boekw./ m2
Hekelstraat	€ 120.197,-	1,007	n.v.t.
Gebied Stationsstraat 33	€ 1.102.652,-	0,5348	€ 206,18
Bouwbloklocatie Landbouwgronden Gijzenrooij	€ 52.230,-	3,0	€ 1,74

Om ook conform de nieuwe richtlijnen van het BBV voorbereidingskosten voor planvorming te kunnen activeren, is in het kader van de jaarrekening van 2016 besloten om een krediet van € 150.000,- ter beschikking te stellen. Een deel van dit krediet zal worden aangewend voor planvorming voor de drie locaties die voorheen tot de Niet in exploitatie genomen gronden van het grondbedrijf behoorde. Het gaat om de locaties Stationsstraat 33 en bouwblok Landbouwgronden Gijzenrooij. Voor Hekelstraat is alleen een deel van het krediet nodig indien de overeengekomen vergoeding voor plankosten niet toereikend is voor de door de gemeente te maken kosten. De feitelijke toedeling van het krediet van € 150.000,- zal in een later stadium plaatsvinden, omdat in 2017 de huurinkomsten van Stationsstraat 33 hoger zijn geweest dan de gemaakte kosten voor de drie locaties. In 2018 of uiterlijk 2019 zal duidelijk worden hoe de toedeling aan de locaties plaats zal vinden. Dit is gedelegeerd aan het college.

Voor het aandeel dat wordt toegekend aan de voorbereidingskosten van de voormalige niegg-locaties geldt een overgangstermijn tot 31 december 2019. Als er op dat moment geen grondexploitatie is vastgesteld, dan moeten de kosten in de periode van 2016 t/m 2019 worden afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat.

Hekelstraat

Voor de locatie Hekelstraat is op 18 maart 2014 een koopovereenkomst gesloten. De notariële overdracht zal in 2018 plaatsvinden, waarbij de verkooptermijn van € 122.859,50 wordt voldaan. De twee laatste verkooptermijnen worden verrekend met de te maken kosten voor bouw- en woonrijp maken. Het exploitatieresultaat bij de afsluiting in 2018 zal nihil zijn. Het is daarna uitsluitend nog een ontwikkeling op grond van derden (zie toelichting elders).

Stationsstraat 33

De locatie Stationsstraat 33 is één van de plandelen waarvoor de gemeente de subsidie Spoorse doorsnijdingen eind 2016 als voorschot uitbetaald heeft gekregen (saldo per 31 december 2017 is € 3.788.166,-). Voor dit plandeel bedraagt het subsidieaandeel ruim € 0,4 miljoen. In de definitieve subsidiebeschikking zal dit subsidieaandeel slechts worden toegekend als tot een herontwikkeling of herinvulling van de locatie wordt besloten.

Op dit moment is de locatie in gebruik voor de huisvesting van een deel van de ambtelijke organisatie i.v.m. de verbouwing van het bestaande gemeentehuis. Dat betekent dat de huurovereenkomst met de eerdere tijdelijke gebruikers eind 2017 is beëindigd. Vanaf de tweede helft van 2019 komt de locatie weer beschikbaar voor herontwikkeling.

In het verleden heeft het college de intentie uitgesproken om hier een tweede Statie Haeghe te realiseren. Het komende jaar kan de raad een afweging maken of deze optie geconcretiseerd wordt of dat er toch voor een andere invulling wordt gekozen. Bij de beoordeling of de huidige boekwaarde kan worden terugverdiend, wordt op dit moment nog steeds uitgegaan van de eerder voorgenomen herontwikkeling. Op basis van globale stedenbouwkundige mogelijkheden moet met ondersteuning van het betreffende subsidieaandeel een sluitende exploitatie mogelijk blijven. Na besluitvorming in de gemeenteraad, kan verdere planuitwerking en burgerparticipatie plaatsvinden. Er wordt nu uitgegaan van vaststelling van het bestemmingsplan en de grondexploitatie in 2019.

Bouwbloklocatie Landbouwgronden Gijzenrooij

Op Gijzenrooij waren vijf potentiële locaties van 1,5 ha geselecteerd voor één nieuw bouwblok voor een combinatie van agrarische en recreatieve/educatieve functies. In 2017 is voor drie locaties gebleken dat ze hiervoor niet geschikt zijn. Dat betekent dat dit grondaandeel gecorrigeerd is en is overgeboekt naar de overige Landbouwgronden Gijzenrooij. In 2018 zal de afweging tussen de twee resterende locaties plaatsvinden. De gesprekken met een geïnteresseerde bestaande stichting en hun beoogde ondernemer lopen nog en vanaf 2018 zullen zij een deel van de landbouwgronden Gijzenrooij al vast gaan pachten. Voor de potentiële bouwbloklocatie vindt afstemming met de provincie plaats. De komende maanden zal moeten blijken of dit een kansrijk initiatief is.

2.3.8 Beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals burger- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten. Ter illustratie hebben wij het thema "gemeenteprofiel" hieronder toegevoegd:

Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Nr.	Programma(nr.)	Naam	2017	Eenheid
14.	02. Economie en vastgoed	Functiemenging	45,1 %	
16.	02. Economie en vastgoed	Vestigingen	130	per 1.000 inw. 15-64 jaar
6.	03. Veiligheid en handhaving	Verwijzingen Halt	134	per 10.000 inw.
7.	03. Veiligheid en handhaving	Harde kern jongeren	1,8	per 10.000 inw.
8.	03. Veiligheid en handhaving	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,9	aantal per 1.000 inwoners
9.	03. Veiligheid en handhaving	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,5	aantal per 1.000 inwoners
10.	03. Veiligheid en handhaving	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2,8	aantal per 1.000 inwoners
11.	03. Veiligheid en handhaving	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	6,3	aantal per 1.000 inwoners
21.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Banen	576,3	per 1.000 inw. 15-64 jaar
22.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Jongeren met delict voor rechter	1,25 %	

23.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% kinderen in uitkeringsgezin	5,63 %
24.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Netto arbeidsparticipatie	65,9 %
26.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	% werkloze jongeren	2,04 %
27.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Bijstandsuitkeringen	32,1 per 1.000 inw. 18 jaar e.o.
28.	05. Sociale zaken en armoedebeleid	Lopende re-integratievoorzieningen	8,1 per 1.000 inw. 15-65 jaar
20.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Niet-sporters	45,5 %
29.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdhulp	9,7 % van alle jongeren tot 18 jaar
30.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdreclassering	0,2 %
31.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdbescherming	0,8 %
32.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	gegevens per 10.000 inw. niet beschikbaar
17.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Absoluut verzuim	1,22 per 1.000 inwoners
18.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Relatief verzuim	6,94 per 1.000 inwoners
19.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2,1 %
1.	08. Democratisch bestuur	Formatie	5,02 fte per 1.000 inwoners
2.	08. Democratisch bestuur	Bezetting	4,82 fte per 1.000 inwoners
3.	08. Democratisch bestuur	Apparaatskosten	552,87 kosten per inwoner in euro
4.	08. Democratisch bestuur	Externe inhuur	8,15 kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	08. Democratisch bestuur	Overhead	10,95 % van totale lasten
33.	09. Natuur, milieu en duurzaamheid	Huishoudelijk restafval	112 kg per inwoner
34.	09. Natuur, milieu en duurzaamheid	Hernieuwbare elektriciteit	1,3 %
12.	10. Bereikbaarheid en verkeer	Ziekenhuisopname n.a.v. verkeersongeval met een motorvoertuig	9 %
13.	10. Bereikbaarheid en verkeer	Ziekenhuisopname n.a.v. vervoersongeval met een fietser	13 %
36.	11. Bouwen en wonen	Nieuwbouw woningen	2,1 aantal per 1.000 woningen
37.	11. Bouwen en wonen	Demografische druk	75,3 %
35.	12. Financiën en belastingen	WOZ-waarde woningen	230 x 1.000 euro
38.	12. Financiën en belastingen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	617 euro
39.	12. Financiën en belastingen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	508 euro

3. Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans met toelichting;
- het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting;
- de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De bedragen in de balans moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

3.1 Balans

Zie volgende pagina.

Activa	2017	2016
<u>Vaste activa</u>		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.416	1.442
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	49	59
Totaal Immateriële vaste activa	1.465	1.501
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	35.445	36.535
Investeringen met een economisch nut, dekking door heffing	25.683	24.987
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.275	12.526
Totaal Materiële vaste activa	74.403	74.048
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	170
Overige langlopende leningen	14.704	18.833
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	150	150
Totaal Financiële vaste activa	15.025	19.153
<u>Totaal Vaste activa</u>	<u>90.893</u>	<u>94.702</u>
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	25.394	25.982
Totaal Voorraden	25.394	25.982
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	3.550	3.808
Rekening-courantverhouding met het rijk	602	4.073
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	918	432
Overige vorderingen	2.257	3.909
Overige uitzettingen	13	13
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.340	12.235
Liquide middelen		
Kassaldi	5	12
Banksaldi	787	570
Totaal Liquide middelen	792	581
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	124	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	10.809	7.864
Totaal Overlopende activa	10.933	7.864
<u>Totaal Vlottende activa</u>	<u>44.459</u>	<u>46.663</u>
Totaal Activa	135.352	141.365

Passiva	2017	2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.535	33.202
Bestemmingsreserve	12.493	13.262
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	9.264	508
Totaal Eigen vermogen	54.291	46.972
Voorzieningen	14.314	13.849
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.930	62.050
Door derden belegde gelden	684	763
Waarborgsommen	2	317
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	51.616	63.131
Totaal Vaste passiva	120.221	123.953
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	3.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	5.544	5.628
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.544	8.628
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	5.301	4.448
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	4.286	3.873
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	463
Totaal Overlopende passiva	9.587	8.785
Totaal Vlottende passiva	15.131	17.412
Totaal Passiva	135.352	141.365

Omschrijving	2017	2016
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	82.297	94.739

3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten wordt dus toegepast). Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 212 Gemeentewet vastgesteld.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

'Bron: Kadernota rechtmatigheid 2017 BBV'

Investeringen algemeen

De volgende algemene afspraken zijn vastgelegd voor waardering van investeringen:

- Er wordt geen rente toegeschreven aan een te activeren investering;
- Er worden interne uren toegeschreven aan een te activeren investering;
- De resultaten als gevolg van de verkoop van investeringen worden verantwoord op het programma waar ook de kapitaallasten van de investering worden verantwoord;
- Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de restwaarde van de investering op nihil gesteld;
- Er wordt gestart met afschrijven het jaar na gereedkomen van het actief;
- Bij lopende investeringen vindt toerekening van rente voor 100% plaats over de boekwaarde op 1 januari.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 4 jaar afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- als ze individueel een bedrag van € 50.000,- te boven gaan;
- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt in het BBV onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven en die met een maatschappelijk nut.

Vanaf 2017 is het vanuit het BBV verplicht om alle investeringen te activeren. De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden zijn op de investering in mindering gebracht. Over het dan resterende bedrag wordt afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, wanneer deze naar verwachting duurzaam is.

Daarnaast zijn sinds 1-1-2016 de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) als materiële vaste activa verantwoord conform BBV. Voorheen waren deze onderdeel van de grondexploitatie. De wet heeft een overgangsbepaling dat uiterlijk 31-12-2019 een marktwaardetoets op deze gronden moet zijn uitgevoerd.

Afschrijvingstabel

In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen naar soort van investering:

Afschrijvingstabel investeringen	
Soort investering	Afschrijvingstermijn in jaren
Immateriële vaste activa	
Kosten van het sluiten van geldleningen en disagio	Max. looptijd van de lening
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	4
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	Geen afschrijving
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw	40
Noodgebouw	15
Restauratie/renovatie	20
Verbouwing oorspronkelijk gebouw (uitbreiding)	Restant gebruiksduur
Club- en kleedgebouw	25
Technische installaties	15
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	
Masten OVL, veldverlichting en verkeerslichten	40
Armaturen OVL, veldverlichting en verkeerslichten	20
Reconstructie c.q. aanleg wegen, straten en pleinen	25
Reconstructie c.q. aanleg Wandel- en fietspaden	25
Bruggen/viaducten/duikers (hout)	40
Bruggen/viaducten/duikers (beton)	60
Groenreconstructies	20
Inrichting speelterreinen en parken (bv. grasvelden, afrastering, beplanting, drainage, doelen, incl. vervangen speeltoestellen)	15
Onderbouw kunstgrasmat	30
Kunstgrasmat voetbal	10
Kunstgrasmat hockey	15
Gravel sportvelden	10
Bitumen sportvelden	20
Asfalteren paden sportparken	25
Verkeersmaatregelen	25

Abri's	10
Bewegwijzering/verkeersborden	8
Overige investeringen met een maatschappelijk nut	15
Riolering	
Aanleg vrijerval, pompputten en randvoorzieningen incl. relining	60
Electro mechanisch (incl. kasten besturing en pompen)	15
Drukriolering (leidingen) en drainage	40
Riolering - overig	60
Parkeren	
Parkeermeters	6
Automaat	15
Ondergrondse containers/diftar	
Container	10
Betonbak	15
Diftarzuil	5
Vervoermiddelen	
Brandweerwagens (o.a. blusvoertuigen, tankautospuit)	15
Personenbus (brandweer)	7
Hoogwerker (brandweer)	20
Hydraulisch gereedschap (brandweer)	10
Straatveger	6
Personenwagen	7
Vrachtwagen/zoutstrooier	10
Tractoren	10
Hoogwerker	15
Kolomhefbrug	20
Afzetcontainers	15
Elektriciteitsvoorziening evenementen	15
Speedvisor (snelheidsmeter)	7
Machines apparaten en installaties	
Beregeningsinstallaties	15
Randapparatuur C2000 / communicatie apparatuur (brandweer)	5
Ademluchtapparatuur (brandweer)	10
Ademluchtcompressoren (brandweer)	15
Automatiseringsapparatuur	5
Brandweeruitrusting	5
Uniformkleding (brandweer)	12
Telefooninstallaties	6
Geluidsinstallaties	10
Groot gereedschap (machines)	10
Foto/videoapparatuur	3
Stemmachine	10

Kopieerapparaat	5
Overige materiële activa	
(Bureau)stoelen	6
Meubilair	15
Inventaris	15
Software	5
Aankondigingsborden	10
Hekwerken/ballenvangers	25
Wedstrijddoelen	15
Jeugdgoelen	8
Digitale luchtfoto's	5
Financiële activa	
Leningen aan woningbouwcorporaties	Geen afschrijving
Overige langlopende leningen	Geen afschrijving
Aandelen in gemeenschappelijke regeling alsmede deelnemingen	Geen afschrijving
Effecten	Geen afschrijving
Bijdrage in activa van derden	Economisch levensduur

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vlottende activa

Voorraad

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Deze gronden zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Voor gronden waarvan de in de administratie voorkomende vervaardigingsprijs hoger is dan de actuele waarde is een voorziening gevormd ter dekking van het nadelig verschil.

Conform BBV moet tussentijds winst genomen worden bij positieve grondexploitaties. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De voorziening verliesgevende complexen en de voorziening pensioen voormalige wethouders zijn gebaseerd op basis van de contante waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	2017	2016
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.416	1.442
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	49	59
Totaal Immateriële vaste activa	1.465	1.501

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2017:

Omschrijving	Balans- waarde 1-1-2017	In- veste- ringen	Des- investe- ringen	Af- schrij- vingen	Bij- dragen van derden	Af- waarde- ring	Balans- waarde 31-12-2017
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.442	57	66	13	3	0	1.416
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	59	0	0	10	0	0	49
Totaal	1.501	57	66	23	3	0	1.465

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

In 2017 hebben er investeringen plaats gevonden voor een kwaliteitsimpuls en gevelverbetering centrum Geldrop.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

In 2017 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2017	2016
Investeringen met een economisch nut	35.445	36.535
Investeringen met een economisch nut, dekking door heffing	25.683	24.987
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.275	12.526
Totaal Materiële vaste activa	74.403	74.048

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa weer:

Omschrijving	Balans- waarde 1-1-2017	In- veste- ringen	Des- investe- ringen	Af- schrij- vingen	Bij- dragen van derden	Af- waarde- ring	Balanswaarde 31-12-2016
Investerings met economisch nut							
Gronden en terreinen	4.521	51	54	19	0	0	4.498
Woonruimten	222	0	0	3	0	0	219
Bedrijfsgebouwen	26.061	460	176	1.226	0	0	25.119
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.863	230	0	234	0	0	2.860
Vervoermiddelen	194	26	0	36	0	0	185
Machines, apparaten en installaties	642	207	0	298	0	0	550
Overige materiële vaste activa	1.288	57	0	75	0	0	1.270
Activa in erfpacht	745	0	0	0	0	0	745
Totaal Investerings met economisch nut	36.535	1.031	230	1.891	0	0	35.445
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	24.987	1.112	0	416	0	0	25.683
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	24.987	1.112	0	416	0	0	25.683
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: oude systematiek voor 2017	12.525	2.318	250	467	1.049	0	13.077
Grond-, weg en waterbouwkundige werken: nieuwe systematiek vanaf 2017 *	0	196	0	0	0	0	196
Overige materiële vaste activa	1	1	0	0	0	0	2
Totaal investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	12.526	2.514	250	467	1.049	0	13.275
Totaal	74.048	4.657	480	2.774	1.049	0	74.403

* Vanaf 2017 worden de vervangingsinvesteringen openbare verlichting (masten en armaturen) geactiveerd.

Toelichting materiële vaste activa met economisch nut

Gronden en terreinen

In 2017 zijn er 'Niet in exploitatie genomen gronden' aangekocht.

Woonruimten

In 2017 hebben er geen investeringen plaatsgevonden.

Bedrijfsgebouwen

In 2017 hebben investeringen plaatsgevonden voor o.a. duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen, sociaal cultureel centrum Hofdael en renovatie gemeentehuis.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2017 zijn er kosten gemaakt voor vervanging kunstgrasvelden.

Vervoermiddelen

In 2017 is een aanhanger strooier gekocht.

Machines, apparaten en installaties

In 2017 zijn diverse machines en apparatuur vervangen waaronder parkeerautomaten en grasveegmachine. Verder is er geïnvesteerd in zaakgericht werken.

Overige materiële vaste activa

In 2017 zijn kosten gemaakt voor herinrichting van de milieustraat en voor de uitbreiding van het meubilair van 't Schrijverke.

Activa in erfpacht

In 2017 hebben er geen investeringen plaatsgevonden.

Toelichting investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing ...

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2017 zijn kosten gemaakt voor rioolvervangingen, bestrijding grondwateroverlast en vervanging van pompen en besturingssystemen.

Toelichting materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2017 zijn er kosten gemaakt voor o.a. diverse herinrichtingen in de openbare ruimte.

Overige materiële vaste activa

In 2017 zijn kosten gemaakt voor realisatie kiosk.

Financiële vaste activa

De financiële vast activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2017	2016
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	170	170
Overige langlopende leningen	14.704	18.833
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	150	150
Totaal Financiële vaste activa	15.025	19.153

Het verloop van de financiële vast activa gedurende het jaar 2017 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Balans- waarde 1-1-2017	Inves- te- ringen	Desin- veste- ringen	Af- schrij- vingen	Aflos- sing	Bijdra- gen van derden	Afwaar- dering	Balans- waarde 31-12-2016
Kapitaalverstrekkingen aan:								
- Deelnemingen	170	0	0	0	0	0	0	170
Leningen aan:								
Overige langlopende leningen	18.833	464	0	0	4.593	0	0	14.704
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	150	0	0	0	0	0	0	150
Totaal	19.153	464	0	0	4.593	0	0	15.025

Toelichting financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Betreft BNG gelden waar een aandelenbezit tegenover staat. Daarnaast is hier de kapitaalsverstrekking aan Breedband Regio Eindhoven opgenomen.

Overige langlopende leningen

Dit betreft leningen die verstrekt zijn aan scouting, jeugdhuis en peuterspeelzalen. Ook de verstrekking van hypotheekleningen aan ambtenaren valt onder deze post.

Tevens staat hier opgenomen het HNG-depot en de verstrekte startersleningen en duurzaamheidsleningen.

Uitzettingen in 's rijks schatkist met rente typische looptijd van één jaar of langer

Dit betreft een geldlening die verstrekt is aan stichting exploitatie en beheer SCC Hofdael.

Flottende activa

Voorraad

Van de voorraad kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	Balans- waarde 31-12-2016	Vermeer- dering	Vermin- dering	Balans- waarde 31-12-2017
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	26.064	9.874	-10.418	25.520
Totaal	26.064	9.874	-10.418	25.520
Voorziening verlies grex	-82	0	-44	-126
Saldo (totaal minus voorziening)	25.982	9.874	10.462	25.394

Toelichting op de voorziening

De voorziening verlies grondexploitaties is per eind 2017 € 126.000,- en deze heeft betrekking op Brugstraat onderdeel van in exploitatie zijnde complexen.

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2017 het volgende overzicht worden weergegeven:

Omschrijving	Boek- waarde 1-1-2017	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- uitname	Boek- waarde 31-12- 2017	Voorziening dekking verliessaldi	Balans- waarde 31-12-2017
Spaarpot	22	5		-690	-663		-663
Centrum West	225	29			254		254
Rielse Park	661	18			679		679
Kievit West / Talingstraat	361	72			433		433
Waleweinlaan	19	26			45		45
Willem Barentzweg / De Bron	122	133	1		254		254
Strabrechtcollege	371	37			408		408
Emopad	136	7		11	154		154
Brugstraat	351	79	62		368	126	242
Luchen Weteringpark	501	23			525		525
Groot Luchen	22.187	1.697	11.425	9.372	21.831		21.831
Diverse kavels Loeswijk	1	30			31		31
Linze	470	15			485		485
Vesperstraat / De Waag	46	2			48		48
Dorpsstraat / Johanneschool	292	47	5		334		334
Ellenaar	113	26			139		139
Bisschop van Mierlostraat	185	10			195		195
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	26.064	2.256	11.493	8.693	25.520	126	25.394

Hieronder een overzicht van de bouwgronden in exploitatie met de verwachte resultaten:

Omschrijving complex	Boekwaarde 31-12-2017	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Spaarpot-Zuid	-662.637	298.236	1.472.900	-1.147.161	-1.102.615
Centrum West	253.659	1.182.090	8.482.922	-7.047.174	-6.257.689
Rielsepark	678.933	44.609	755.000	-31.459	-30.237
Talingstraat	432.851	804.072	4.750.869	-3.513.946	-3.182.689
Waleweinlaan	44.820	105.326	647.250	-497.105	-468.433
Willem Barentszweg	254.228	162.592	1.101.506	-684.687	-632.545
Strabrecht	407.873	406.829	2.405.002	-1.590.301	-1.440.384
Emopad	153.614	82.238	257.500	-32.401	-30.532
Brugstraat	368.235	12.764	252.500	128.499	125.980
Luchen weteringpark	525.583	260.379	1.200.748	-414.786	-375.684
Groot Luchen	21.830.988	11.873.516	52.601.982	-28.269.378	-24.610.195
Kavels Loeswijk	30.996	69.106	675.603	-575.501	-531.674
Linze	484.858	260.786	1.220.035	-474.391	-438.264
Vesperstraat/De Waag	48.069	272.299	575.886	-255.518	-236.059
Dorpsstraat/Johannes	334.010	99.299	740.800	-307.491	-295.550
Ellenaar	139.083	36.725	431.893	-256.084	-246.140
Bisschop van Mierlostraat	194.748	310.567	1.500.749	-995.434	-901.595
Totaal	25.519.911	16.281.433	79.073.145	-45.964.318	-40.654.305

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	Boek- waarde 31-12-2017	Voor- ziening oninbaar- heid	Balans- waarde 31-12-2017	Balans- waarde 1-1-2017
Vorderingen op openbare lichamen	3.550	0	3.550	3.808
Rekening-courantverhouding met het rijk	602	0	602	4.073
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	918	0	918	432
Overige vorderingen	2.037	221	2.257	3.909
Overige uitzettingen	13	0	13	13
Totaal	7.120	221	7.340	12.235

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	657			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	236	439	325	160
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	421	218	332	497
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) Berekening drempelbedrag

Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	87.570			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	87.570			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000,-	Drempelbedrag	657			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.241	39.949	29.905	14.740
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	236	439	325	160

Liquide middelen

Omschrijving	2017	2016
Kassaldi	5	12
Banksaldi	787	570
Totaal Liquide middelen	792	581

Overlopende activa

Omschrijving	2017	2016
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	124	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	10.809	7.864
Totaal Overlopende activa	10.933	7.864

De specificatie van het verloop van nog te ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2017
Declaratie BBZ (het Rijk)	105	83	105	83
Project Kasteelseloop en Molenheide (overige Nederlandse overheidslichamen)	0	40	0	40
Totaal	105	123	105	124

Dit maakt deel uit van het totaal van overlopende activa.

Vanaf het jaar 2016 zijn er vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nieuwe regels geïntroduceerd die betrekking hebben op de verslaggevingsaspecten van het faciliterend grondbeleid. Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente faciliteert bij een bouwkaavel van een private partij. De gemeente heeft zelf geen grond in haar bezit en dus is veelal sprake van een vordering of schuld op/aan een derde partij. Hieronder worden in het kort de vorderingen weergegeven die de gemeente Geldrop-Mierlo heeft aan derden in het kader van het faciliterend grondbeleid. Nog te verhalen kosten geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een anterieure overeenkomst nog een vergoeding ontvangt. Nog te factureren geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een in de toekomst te tekenen anterieure overeenkomst naar alle waarschijnlijkheid een vergoeding ontvangt.

Omschrijving	2017	2016
Nog te verhalen kosten facilitair grondbedrijf	201	85
Nog te factureren facilitair grondbedrijf	50	15
Totaal	251	100

Plankosten Kievitstraat (gerelateerd aan Talingstraat)

Achter de Kievitstraat ligt grenzend aan het gebied van De Dommel en de Kasteeltuinen een perceel grond van derden, waarvoor een bouwplan in voorbereiding is. Een deel van die grond wil de gemeente graag verwerven voor een betere ontsluiting van de tweede fase van het gemeentelijke project Talingstraat. In het eerste kwartaal van 2018 is overeenstemming bereikt over het bouwplan en in april is de bestemmingsplanprocedure gestart. De boekwaarde per 31 december 2017 bestaat grotendeels uit de reeds gemaakte plankosten. De in 2018 overeengekomen bijdrage in de plankosten is waarschijnlijk voldoende om de gemaakte kosten te kunnen dekken. De actuele boekwaarde van de door de gemeente voorgefinancierde en in de toekomst te verhalen plankosten bedraagt per 31 december € 118.000,-.

Plankosten bestemmingsplan Luchen Weteringpark

In de jaarrekening van 2016 is aangegeven dat er, mede door de vastgestelde bereikbaarheidsagenda, een actualisatie van de nota kostenverhaal voorbereid zal worden en dat de uitkomsten daarvan tevens vertaald zullen worden in het exploitatieplan voor Luchen Weteringpark. De behandeling van de geactualiseerde nota kostenverhaal staat gepland voor eind 2018, waarna ook het exploitatieplan Luchen Weteringspark in procedure kan worden gebracht. In 2017 zijn enige plankosten gemaakt die o.a. gerelateerd zijn aan de voorbereiding van het exploitatieplan. De actuele boekwaarde van de door de gemeente voorgefinancierde en in de toekomst te verhalen plankosten bedraagt per 31 december € 83.000,-.

Plankosten Hekelstraat

Voor deze locatie is in 2014 een anterieure overkomst gesloten voor gronden waar de gemeente sindsdien economisch geen eigenaar meer van is. Naar aanleiding van een raadsbesluit in 2016 is begin 2017 een aanvulling op die overeenkomst getekend. Door de gemaakte plankosten is de boekwaarde in 2017 opgelopen naar € 50.000,-. Begin 2018 is het bestemmingsplan vastgesteld. In 2018 moet blijken of de vergoeding toereikend is voor de totale te ontvangen bijdrage.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Een gedetailleerd overzicht is te vinden in paragraaf 3.9 'Reserves en voorzieningen' en de daarbij behorende toelichting, die verderop in dit boekwerk zijn opgenomen. Het eigen vermogen bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2017	2016
Algemene reserve	32.535	33.202
Bestemmingsreserve	12.493	13.262
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	9.264	508
Totaal Eigen vermogen	54.291	46.972

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde resultaat verwijzen wij naar paragraaf 3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten.

Voorzieningen

De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Een uitgebreide toelichting over het verloop van de voorzieningen is terug te vinden in paragraaf 3.9 'Reserves en voorzieningen'. De voorzieningen bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	2017	2016
Voorzieningen	14.314	13.849
Totaal	14.314	13.849

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar is als volgt:

Omschrijving	2017	2016
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.930	62.050
Door derden belegde gelden	684	763
Waarborgsommen	2	317
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	51.616	63.131

De rentelast van de langlopende schulden bedraagt € 2.237.181,04.

Onderhandse leningen

De samenstelling van deze schulden blijkt uit de financieringsstaat die opgenomen is in de paragraaf financiering.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	2017	2016
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	3.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	5.544	5.628
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.544	8.628

Overlopende passiva

In het hieronder genoemde overzicht is de term 'Nog te betalen bedragen' opgenomen. Dit is geen BBV term. De officiële BBV term luidt: 'verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume'.

Omschrijving	2017	2016
Nog te betalen bedragen	5.301	4.448
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	4.286	3.873
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	463
Totaal Overlopende passiva	9.587	8.785

De specificatie van het verloop van vooruit ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2017	Vooruit-ontvangen	Lasten	Stand 31-12-2017
Subsidie regeling eenmalige uitkering Spoorse doorsnijdingen voor project Spoorzone (het Rijk)	3.788	0	0	3.788
Subsidie recreatieve fietsverbindingen Rijk Dommel en Aa (overige Nederlandse overheidslichamen)	422	0	42	380
Subsidie gevelmaatregelen (het Rijk)	41	0	0	41
Subsidie ISV-II gelden (overige Nederlandse overheidslichamen)	37	0	0	37
Subsidie slibdepot Goorstraat (het Rijk)	48	0	9	39
Totaal	4.336	0	42	4.286

Dit maakt deel uit van het totaal van overlopende passiva.

3.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op grond van artikel 53 BBV dienen in de toelichting bij de balans opgenomen te worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden. In de toelichting bij genoemd artikel worden als voorbeelden genoemd (langlopende) huurcontracten en leaseovereenkomsten.

Nadrukkelijk worden hier dus geen toekomstige rechten genoemd. De bedoeling van dit artikel is om – naast de bedragen die al volgens de balans bekend zijn – ook nog aan te geven welke toekomstige uitgaven nog volgen. Dit om de werkelijke financiële positie weer te geven. Als een gemeente namelijk erg veel langlopende verplichtingen is aangegaan geeft de balans een te rooskleurig beeld.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Aard	% lening-bedrag	Oorspronkelijk bedrag	Restant 1-1 2017	Restant 31-12 2017	Betalingen gedurende 2017	Jaar van besluitvorming (*)	Einde looptijd (**)
Directe garantstellingen								
Vaste geldlening U/G	Zorgstichting Geldrop	100%	2.088	100	30	70	1997-1998	2017-2018
Vaste geldlening U/G	Stichting basisbibliotheek Dommeldal	100%	631	536	505	32	2013	2033
Vaste geldlening U/G	Woningbouwvereniging Compaen	100%	408	61	31	29	2003	2018
Vaste geldlening U/G	St. Golf Riel Estate	100%	235	155	144	11	2006-2012	2036-2022
Vaste geldlening U/G	St. Kasteel Geldrop	100%	1.000	831	807	24	2006	2036
Totaal directe garantstellingen			4.362	1.683	1.517	166		
Indirecte garantstellingen								
Vaste geldlening U/G	Stichting Woonbedrijf SWS. Hhvl	50%	50.529	47.958	36.559	11.398	1996-2010	2017-2036
Vaste geldlening U/G	Woningbouwvereniging Compaen	50%	34.683	24.098	23.221	877	2004-2011	2034-2041
Vaste geldlening U/G	Stichting Wooninc.	50%	21.000	21.000	21.000	0	2016	2046-2055
Totaal indirecte garantstellingen			106.212	93.056	80.780	12.275		
Totaal			110.574	94.739	82.297	12.441		

(*) De kolom "Jaar van besluitvorming" is gebaseerd op het jaar waarop de eerste storting heeft plaatsgevonden.

(**) Het einde van de looptijd in bovenstaande tabel varieert bij een aantal garantstellingen. Dit komt omdat er bij deze garantstellingen sprake is van een samenstel van (meerdere) geldleningen. In de tabel zijn deze gecombineerd weergegeven.

De belangrijke langdurige contracten en verplichtingen van materiële aard zijn hieronder opgenomen. De inkoopplannen en het contractbeheersysteem zijn als bron gebruikt.

Omschrijving	Verbonden t/m	Bedrag op jaarbasis
Onderhoud groen	2018	1.134.000
Klein onderhoud wegen	2018	131.000
Kolken reinigen	2020	65.000
Reinigen vrijverval riolering	2018	31.000
Openbare verlichting	2018	zie toelichting
Schoonmaak	2017	100.000
Waterportaal Zuidoost Brabant - investeringsbijdrage	2017	25.000
Leerlingenvervoer	2018	600.000
Levering gas / elektriciteit (*)	2019	546.000
Concessieovereenkomst Het Goed	2020	65.000
Zwerfafval Nedvang	2022	46.000
Lediging parkeerautomaten (Securcash)	Onbepaalde tijd	32.000
Uitvoering werk en inkomen	Onbepaalde tijd	10.000.000
Wmo 2015 (**)	Open einde financiering	-
Jeugdhulp (**)	Open einde financiering	-
Metropoolregio Eindhoven (MRE) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Dienst Dommelvallei (DD) (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Senzer (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Cure afvalbeheer (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen
Plus Team (GR)	Onbepaalde tijd	Zie: § Verbonden partijen

(*) Bedrag is gebaseerd op bestedingen in 2016.

(**) = niet mogelijk om een bedrag te noemen, dit is afhankelijk van het gebruik

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan bijv. (spaar)verlofaanspraken. Met ingang van 2017 is het individueel keuzebudget ingevoerd en is er geen sprake meer van overlopende rechten op vakantiegeld.

Hypothecaire leningen personeel

Per 31-12-2017 restant nog op te nemen € 148.290,-.

Riolering

Voor het onderhoud van de straat- en trottoirkolken is een meerjarenonderhoudsovereenkomst gesloten met de firma Adriaans uit Mierlo. De opdrachtwaarde bedraagt € 130.778,-. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 2 jaar, van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2018. Vervolgens kan de gemeente de overeenkomst twee maal eenzijdig voor een periode van 1 jaar verlengen.

Voor het reinigen en inspecteren van de riolering is een meerjarenonderhoudsovereenkomst gesloten met de firma Adriaans uit Mierlo. De opdrachtwaarde bedraagt € 61.475,24. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 2 jaar, van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2018. Vervolgens kan de gemeente de overeenkomst twee maal eenzijdig voor een periode van 1 jaar verlengen.

Openbare verlichting

Voor het onderhoud van de openbare verlichting in Geldrop en Mierlo is een meerjarenonderhoudsovereenkomst gesloten met de firma Heijmans uit Eindhoven. De totale (fictieve) opdrachtwaarde bedraagt € 242.181,-. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 4 jaar (van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2018).

3.5 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:									
1. Gebiedsgericht werken	979	4.928	-3.950	653	4.674	-4.020	522	4.451	-3.929
2. Economie en vastgoed	540	832	-291	534	742	-208	716	717	-1
3. Veiligheid en handhaving	131	1.998	-1.868	131	1.898	-1.767	82	1.850	-1.768
5. Sociale zaken en armoedebeleid	9.780	18.824	-9.044	9.780	16.369	-6.589	10.908	17.855	-6.947
6. Zorg, welzijn en cultuur	1.786	13.992	-12.206	2.196	14.871	-12.676	1.893	13.836	-11.943
7. Jeugdbeleid en onderwijs	386	12.413	-12.027	395	12.573	-12.177	482	15.365	-14.884
8. Democratisch bestuur	751	3.380	-2.628	925	3.441	-2.516	1.041	3.165	-2.124
9. Natuur, milieu en duurzaamheid	8.019	9.009	-990	8.113	9.250	-1.137	8.196	9.469	-1.272
10. Bereikbaarheid en verkeer	564	3.409	-2.846	574	3.230	-2.656	677	3.594	-2.917
11. Bouwen en wonen	5.704	6.266	-562	10.964	11.000	-36	23.979	15.393	8.587
12. Financiën en belastingen	3	465	-462	3	358	-355	0	367	-367
Totaal programma's	28.643	75.517	-46.874	34.269	78.405	-44.136	48.495	86.062	-37.567
Algemene dekkingsmiddelen:									
Algemene uitkering	49.636	0	49.636	47.029	0	47.029	47.171	-17	47.188
Dividenden	42	2	40	50	2	48	50	3	47
Lokale heffingen	5.259	225	5.034	5.214	225	4.989	5.150	251	4.900
Overige algemene dekkingsmiddelen	53	15	38	53	15	38	40	17	23
Treasury	2.337	978	1.359	2.337	1.294	1.043	2.264	690	1.575
Totaal algemene dekkingsmiddelen	57.326	1.220	56.106	54.682	1.536	53.146	54.675	943	53.732

Onvoorzien, overhead en Vpb:									
Onvoorzien	0	228	-228	0	78	-78	0	0	0
Overhead	221	8.956	-8.735	153	9.273	-9.120	333	9.101	-8.768
Vennootschapsbelasting	0	350	-350	0	78	-78	0	78	-78
Totaal onvoorzien, overhead en Vpb	221	9.534	-9.312	153	9.429	-9.276	333	9.179	-8.846
Totaal saldo van baten en lasten	86.190	86.270	-80	89.104	89.370	-266	103.504	96.185	7.319
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:									
Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 2	2	45	-44	-11	1.252	-1.263	16	1.516	-1.501
Mutaties reserves programma 5	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Mutaties reserves programma 6	0	0	0	0	0	0	1.310	0	1.310
Mutaties reserves programma 7	524	620	-97	1.726	620	1.106	1.625	620	1.005
Mutaties reserves programma 8	159	0	159	2.469	0	2.469	2.453	0	2.453
Mutaties reserves programma 9	20	0	20	20	1	19	0	32	-32
Mutaties reserves programma 10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 11	0	426	-426	2.803	2.200	603	2.572	2.004	569
Mutaties reserves programma 12	675	6	669	723	2.566	-1.843	505	2.366	-1.861
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.379	1.097	282	7.731	6.640	1.091	8.483	6.538	1.945
Het geraamde resultaat versus gerealiseerde resultaat	87.570	87.368	202	96.835	96.010	825	111.987	102.723	9.264

De verschillen op programmaniveau worden veroorzaakt doordat in het overzicht van baten en lasten de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in reserves niet worden meegenomen (deze bedragen zijn uit de programma's gehaald en staan eronder afzonderlijk gepresenteerd).
In de tabel van onderdeel 3.6 zijn de bedragen wel opgenomen inclusief de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in reserves.

3.6 Het overzicht van baten en lasten per taakveld

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Taakvelden									
1. Gebiedsgericht werken									
1.2 Openbare orde en Veiligheid	324	1.204	-879	24	905	-881	21	941	-920
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	654	3.725	-3.071	629	3.769	-3.140	501	3.510	-3.009
0.10 Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	979	4.928	-3.950	653	4.674	-4.020	522	4.451	-3.929
2. Economie en vastgoed									
3.1 Economische ontwikkeling	32	527	-495	32	428	-396	33	420	-387
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	42	91	-49	42	91	-49	35	83	-48
3.4 Economische promotie	467	213	253	461	223	237	648	213	435
0.10 Mutaties reserves programma 2	2	45	-44	-11	1.252	-1.263	16	1.516	-1.501
Subtotaal	542	877	-335	523	1.994	-1.471	732	2.233	-1.501
3. Veiligheid en handhaving									
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	131	1.998	-1.868	131	1.898	-1.767	82	1.850	-1.768
Subtotaal	131	1.998	-1.868	131	1.898	-1.767	82	1.850	-1.768
5. Sociale zaken en armoedebeleid									
6.3 Inkomensregelingen	9.780	12.986	-3.205	9.780	13.227	-3.446	10.818	14.304	-3.487
6.4 Begeleide participatie	0	4.473	-4.473	0	1.504	-1.504	0	1.766	-1.766
6.5 Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk	0	1.365	-1.365	0	1.639	-1.639	90	1.784	-1.694
0.10 Mutaties reserves programma 5	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Subtotaal	9.780	18.824	-9.044	9.780	16.369	-6.589	10.909	17.855	-6.945

6. Zorg, welzijn en cultuur									
5.1 Sportbeleid en activering	0	405	-405	0	405	-405	0	395	-395
5.2 Sportaccommodaties	563	1.855	-1.293	563	1.840	-1.277	529	1.931	-1.402
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	396	1.520	-1.124	805	1.543	-738	762	1.552	-790
5.4 Musea	0	92	-92	0	92	-92	0	100	-100
5.5 Cultureel erfgoed	17	272	-255	17	271	-254	21	268	-247
5.6 Media	0	787	-787	0	787	-787	0	787	-787
6.2 Wijkteams	0	674	-674	0	624	-624	0	640	-640
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	0	977	-977	0	977	-977	0	883	-883
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	810	7.236	-6.426	810	8.152	-7.342	576	7.139	-6.563
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	164	-164	0	164	-164	0	125	-125
7.5 Begraafplaatsen	1	10	-9	1	16	-15	4	15	-11
0.10 Mutaties reserves programma 6	0	0	0	0	0	0	1.310	0	1.310
Subtotaal	1.786	13.992	-12.206	2.196	14.871	-12.676	3.203	13.836	-10.633
7. Jeugdbeleid en onderwijs									
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	13	-13	0	13	-13	0	69	-69
4.2 Onderwijshuisvesting	0	1.481	-1.481	0	1.420	-1.420	57	1.658	-1.601
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	386	2.053	-1.667	395	2.060	-1.665	425	1.893	-1.469
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	6.873	-6.873	0	7.085	-7.085	0	9.824	-9.824
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	728	-728	0	728	-728	0	733	-733
7.1 Volksgezondheid	0	1.266	-1.266	0	1.266	-1.266	0	1.189	-1.189
0.10 Mutaties reserves programma 7	524	620	-97	1.726	620	1.106	1.625	620	1.005
Subtotaal	910	13.033	-12.124	2.121	13.193	-11.071	2.107	15.986	-13.879

8. Democratisch bestuur									
0.1 Bestuur	0	1.878	-1.878	116	1.908	-1.792	146	1.626	-1.480
0.2 Burgerzaken	751	1.502	-750	809	1.533	-724	895	1.539	-644
0.10 Mutaties reserves programma 8	159	0	159	2.469	0	2.469	2.453	0	2.453
Subtotaal	910	3.380	-2.470	3.394	3.441	-46	3.494	3.165	329
9. Natuur, milieu en duurzaamheid									
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	52	2.432	-2.380	52	2.443	-2.392	46	2.485	-2.440
7.2 Riolerings	3.389	2.435	954	3.353	2.396	957	3.376	2.521	855
7.3 Afval	4.578	3.565	1.013	4.709	3.706	1.003	4.764	3.730	1.034
7.4 Milieubeheer	0	576	-576	0	705	-705	10	733	-722
0.10 Mutaties reserves programma 9	20	0	20	20	1	19	0	32	-32
Subtotaal	8.039	9.009	-970	8.134	9.251	-1.117	8.196	9.501	-1.304
10. Bereikbaarheid en verkeer									
0.63 Parkeerbelasting	408	10	398	419	10	409	406	9	397
2.1 Verkeer en vervoer	156	3.237	-3.082	155	3.082	-2.927	271	3.433	-3.162
2.2 Parkeren	0	162	-162	0	138	-138	0	152	-152
0.10 Mutaties reserves programma 10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	564	3.409	-2.846	574	3.230	-2.656	677	3.594	-2.917

11. Bouwen en wonen									
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	261	358	-97	272	364	-92	277	281	-5
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	50	-50	0	50	-50	0	45	-45
8.1 Ruimtelijke Ordening	154	178	-24	154	157	-3	477	170	307
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.393	4.396	-3	9.097	9.085	11	21.847	13.505	8.342
8.3 Wonen en bouwen	896	1.284	-388	1.441	1.343	98	1.379	1.392	-13
0.10 Mutaties reserves programma 11	0	426	-426	2.803	2.200	603	2.572	2.004	569
Subtotaal	5.704	6.692	-989	13.767	13.200	567	26.552	17.396	9.155
12. Financiën en belastingen									
0.4 Overhead	221	8.956	-8.735	153	9.273	-9.120	333	9.101	-8.768
0.5 Treasury	2.379	980	1.399	2.387	1.296	1.091	2.314	692	1.622
0.61 OZB woningen	3.342	180	3.162	3.342	180	3.162	3.326	182	3.144
0.62 OZB niet-woningen	1.643	27	1.616	1.598	27	1.571	1.531	25	1.505
0.64 Belastingen Overig	329	368	-39	329	367	-38	333	366	-33
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	49.636	0	49.636	47.029	0	47.029	47.171	-17	47.188
0.8 Overige baten en lasten	0	359	-359	0	102	-102	0	61	-61
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	350	-350	0	78	-78	0	78	-78
0.10 Mutaties reserves programma 12	675	6	669	723	2.566	-1.843	505	2.366	-1.861
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-2	200	-202	-2	823	-825	0	9.264	-9.264
Subtotaal	58.224	11.425	46.799	55.559	14.713	40.847	55.514	22.120	33.394
Totaal	87.568	87.568	0	96.833	96.833	0	111.987	111.987	0

3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht van baten en lasten. Achtereenvolgens zal ingegaan worden op:

- vennootschapsbelasting
- de begrotingsrechtmatigheid;
- een analyse van de verschillen tussen de raming en realisatie;
- overzicht onvoorzien;
- overzicht van de incidentele baten en lasten;
- overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- wet normering topfunctionarissen.

3.7.1 Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen ingegaan. Dit houdt in dat vanaf het boekjaar 2016 een fiscale aangifte moet worden ingediend. Voor 1 mei 2017 is de voorlopige aangifte gedaan en voor de definitieve aanslag is uitstel aangevraagd. Voor de aanslag 2017 is hetzelfde proces gevolgd als voor 2016. De voorlopige aanslag is opgelegd door de belastingdienst en is gebaseerd op de aanslag 2016 en beide aanslagen zijn verwerkt in de jaarstukken 2017. **De voorlopige aanslag 2016 bedraagt € 39.468,- en de voorlopige aanslag 2017 € 38.959,-.**

De belastingdienst heeft op de onderdelen waarvoor Vpb-plicht aan de orde is nog geen uitspraak gedaan over de uitgangspunten voor de aangifte. Dit betreft voor onze gemeente voornamelijk het onderdeel grondexploitaties. Op basis van de nu bekende uitgangspunten is de voorlopige aangifte gedaan. Deze wordt besproken met de belastingdienst. De conclusies/aanbevelingen van de belastingdienst worden in de definitieve aangifte verwerkt. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's en onzekerheden meegenomen.

3.7.2 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid zo omschreven:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, evenals de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn”.

Wijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de raad worden voorgelegd. Als dit niet meer mogelijk is, zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van de raad valt.

De toelichting van het Bado zegt hierover:

“Strikt genomen gaat het hier om onrechtmatige uitgaven omdat de overschrijding strijdig is met artikel 189, lid 4 van de Gemeentewet. Deze overschrijdingen (en onderschrijdingen) moeten goed herkenbaar in de jaarrekening worden opgenomen (Kadernota Rechtmatigheid BBV). Door het vaststellen van de jaarrekening waarin die uitgaven wel zijn opgenomen, autoriseert de raad alsnog de betreffende uitgaven.

Het gaat om overschrijdingen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. Het is op grond van de controleverordening niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijdingen betreft bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende accountantsverklaring kan worden gegeven. Wel moet de accountant de overschrijdingen waarvan het college in de jaarrekening heeft gemeld dat ze nog moeten worden geautoriseerd, in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. De accountant moet in elk geval aangeven of het overzicht ex artikel 28 BBV volledig is of niet.”

De toets op rechtmatigheid richt zich op de beschikbare uitgavenbudgetten en de in werkelijkheid gedane uitgaven.

Uit het overzicht van baten en lasten op de voorgaande pagina's, en hieronder gecompriemd weergegeven, blijkt dat er bij 6 programma's een overschrijding op de lasten is. De bedragen in onderstaande tabel moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Programma	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
1. Gebiedsgericht werken	4.674	4.451	223
2. Economie en vastgoed	1.994	2.233	-239
3. Veiligheid en handhaving	1.898	1.850	47
5. Sociale zaken en armoedebeleid	16.369	17.855	-1.486
6. Zorg, welzijn en cultuur	14.871	13.836	1.035
7. Jeugdbeleid en onderwijs	13.193	15.986	-2.793
8. Democratisch bestuur	3.441	3.165	276
9. Natuur, milieu en duurzaamheid	9.251	9.501	-249
10. Bereikbaarheid en verkeer	3.230	3.594	-364
11. Bouwen en wonen	13.200	17.396	-4.197
12. Financiën en belastingen	13.889	12.856	1.033
Totaal	96.010	102.723	-6.713

2. Economie en vastgoed

De overschrijding van € 239.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Recreatie en toerisme: voordeel op de gesloten exploitatie van -/- € 262.000,-;
- Overige lasten: € 23.000,-.

Gedeeltelijk worden de kostenoverschrijdingen gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

5. Sociale zaken en armoedebeleid

De overschrijding van € 1.486.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Wet Werk en Bijstand 21 <> 65 jaar voor een bedrag van -/- € 463.000,-;
- Uitvoeringskosten bijstandsverlening voor een bedrag van -/- € 52.000,-;
- Bijstandsbesluit zelfstandigen voor een bedrag van -/- € 154.000,-;
- Bijzonder onderzoek voor een bedrag van -/- € 232.000,-;
- Jeugdcultuurfonds, jeugdsportfonds voor een bedrag van -/- € 35.000,-;
- Voorziening dubieuze debiteuren voor een bedrag van -/- € 308.000,-;
- Sociale werkvoorziening voor een bedrag van -/- € 230.000,-;
- Overige lasten: -/- € 12.000,-.

Gedeeltelijk worden de kostenoverschrijdingen gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

7. Jeugdbeleid en onderwijs

De overschrijding van € 2.793.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Huisvesting bijzonder basisonderwijs voor een bedrag van -/- € 163.000,-;
- Leerlingenvervoer voor een bedrag van € 117.000,-;
- OAB/VVE voor een bedrag van -/- € 18.000,-;
- PGB Jeugd voor een bedrag van € 774.000,-;
- Uitvoeringskosten jeugdzorg voor een bedrag van € 261.000,-;
- Ambulante zorg aan kind en gezin voor een bedrag van -/- € 589.000,-;
- Dagbehandeling jeugd voor een bedrag van -/- € 2.067.000,-;
- Behandeling/zorg met verblijf jeugd voor een bedrag van -/- € 1.027.000,-;
- Veilig thuis voor een bedrag van -/- € 70.000,-;
- Overige lasten: -/- € 11.000,-.

Gedeeltelijk worden de kostenoverschrijdingen gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

9. Natuur, milieu en duurzaamheid

De overschrijding van € 249.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Waterportaal voor een bedrag van € 199.000,-;
- Riolering kapitaallasten voor een bedrag van -/- € 246.000,-;
- Voorziening riolering voor een bedrag van -/- € 108.000,-;
- GFT voor een bedrag van € 52.000,-
- Gebruik milieustraat door beide gemeenten voor een bedrag van -/- € 137.000,-;
- Overige lasten: -/- € 9.000,-.

Gedeeltelijk worden de kostenoverschrijdingen gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

10. Bereikbaarheid en verkeer

De overschrijding van € 364.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Straten, wegen en pleinen (diversen) voor een bedrag van -/- € 185.000,-;
- Directe salariskosten taakveld Verkeer en vervoer voor een bedrag van -/- € 160.000,-;
- Overige lasten: -/- € 19.000,-.

Gedeeltelijk worden de kostenoverschrijdingen gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

11. Bouwen en wonen

De overschrijding van € 4.775.000,- in dit programma wordt veroorzaakt door diverse posten:

- Grondexploitaties (totaal, inclusief reservemutaties) voor een bedrag van -/- € 4.801.000,-;
- Overige lasten: € 26.000,-.

Gedeeltelijk worden de kostenoverschrijdingen gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Voor het resterende deel is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid, maar deze telt conform het controleprotocol niet mee voor het oordeel (begrotingsoverschrijding is passend binnen het bestaand beleid).

3.7.3 Analyse overzicht van baten en lasten

1. Gebiedsgericht werken		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			4.020.000
Realisatie 2017			3.929.000
Saldo excl. mutaties reserves			91.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			91.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Openbare orde en veiligheid			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-4.000
Totaal baten Openbare orde en veiligheid			-4.000
Lasten Openbare orde en veiligheid			
2	<u>Directe salariskosten taakveld Openbare orde en veiligheid</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-71.000
3	Overige verschillen < € 25.000,-	I	37.000
Totaal lasten Openbare orde en veiligheid			-34.000
Baten Samenkracht en burgerparticipatie			
4	<u>Accommodaties kinderopvang</u> Kinderdagverblijf aan de Rederijkestraat is opgeheven. Kinderdagverblijf brede school Luchen kent een ingroei scenario en heeft consequenties voor de huuropbrengst.	I	-90.000
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-37.000
Totaal baten Samenkracht en burgerparticipatie			-127.000
Lasten Samenkracht en burgerparticipatie			
6	<u>Wmo AWBZ Coördinatie zorg / wonen met zorg</u> Onder andere de subsidie aan Ananz wordt hieruit bekostigd. Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	157.000
7	<u>Collectieve maatschappelijke dienstverlening</u> In 2015 is de rol- en taakverdeling tussen CMD en de LEVgroep veranderd. In 2016 is daarom gezocht naar een nieuwe balans tussen de individuele ondersteuning vanuit het CMD en de collectieve ondersteuning vanuit de LEVgroep. Hierdoor heeft de LEVgroep in 2016 minder uitgevoerd onder de collectieve maatschappelijke dienstverlening. In 2017 is er ingezet op het op orde krijgen van de basis. Daarom is een lagere subsidie verstrekt met de mogelijkheid om, wanneer de basis op orde was, op basis van concrete plannen aanvullende subsidie aan te vragen. Er is geen aanvullende subsidieaanvraag ingediend en er is dus geen aanvullende subsidie verstrekt. Voor 2018 verwachten wij dat de doorontwikkeling verder vorm krijgt en er een aanvullende subsidieaanvraag komt. Hierdoor kan de collectieve dienstverlening aan onze inwoners beter vorm krijgen.	I	42.000

8	<u>Incidentele subsidies</u> Diverse initiatieven die mogelijk voor incidentele subsidie in aanmerking hadden kunnen komen vonden plaats op het gebied van Sport en zijn betaald vanuit de voorziening Breedtesport. De verwachting is dat deze onderbenutting incidenteel is.	I	26.000
9	<u>Wijkverenigingen</u> Volledige overschrijding is veroorzaakt door investeringen van Speeltuyn De Viking ad € 82.777,- . Deze gaan ten laste van de investeringsreserve. Het betreft een incidentele overschrijding omdat er de afgelopen jaren relatief weinig aan investeringen is gedaan in de Viking en dat in 2017 is ingehaald door een groot beroep op de voorziening te doen.	I	-54.000
10	<u>Algemeen accommodatiebeleid sociaal cultureel werk</u> In 2017 zijn er minder subsidies verstrekt ten behoeve van het accommodatiebeleid dan begroot.	I	30.000
11	<u>Jeugdbeleid CMD</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	195.000
12	<u>Directe salariskosten taakveld Samenkracht en burgerparticipatie</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-87.000
13	Overige verschillen < € 25.000,-	I	1.000
	Totaal lasten Samenkracht en burgerparticipatie		310.000
	Indirecte baten en lasten		
14	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar product "Accommodaties kinderopvang" (-/- € 27.000,-); - Activa afgerekend naar product "Wijkcentrum De Dreef" (-/- € 12.000,-); - Overige activa (-/- € 12.000,-).	I	-51.000
15	Afronding	I	-3.000
	Totaal		91.000

2. Economie en vastgoed		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			208.000
Realisatie 2017			1.000
Saldo excl. mutaties reserves			207.000
Mutaties reserves (saldo)			-238.000
Verklaring van het saldo			-31.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Economische ontwikkeling			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	1.000
Totaal baten Economische ontwikkeling			1.000
Lasten Economische ontwikkeling			
2	<u>Directe salariskosten taakveld Economische ontwikkeling</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	27.000
3	Overige verschillen < € 25.000,-	I	7.000
Totaal lasten Economische ontwikkeling			34.000
Baten Bedrijfsloket en -regelingen			
4	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-7.000
Totaal baten Bedrijfsloket en -regelingen			-7.000
Lasten Bedrijfsloket en -regelingen			
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	8.000
Totaal lasten Bedrijfsloket en -regelingen			8.000
Baten Economische promotie			
6	<u>Toeristenbelasting</u> Het aantal overnachtingen in 2017 ten opzichte van 2016 is met ruim 80.000 gestegen, dankzij een betere economische situatie, gebiedspromotie en toeristische voorzieningen. Hierdoor kunnen de begrote opbrengsten uit toeristenbelasting vanaf 2018 structureel met € 70.000,- worden verhoogd. Het overige gedeelte merken wij aan als incidenteel.	I S	120.000 70.000
7	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-2.000
Totaal baten Economische promotie			188.000
Lasten Economische promotie			
8	Overige verschillen < € 25.000,-	I	10.000
Totaal lasten Economische promotie			10.000
Indirecte baten en lasten			
9	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve Recreatie en toerisme (-/- € 251.000,-); - Reserve Centrummanagement / ondernemersinitiatieven (€ 14.000,-).	I	-237.000
10	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar product "Economische zaken" (-/- € 27.000,-).	I	-27.000
11	Afronding	I	-1.000
Totaal			-31.000

3. Veiligheid en handhaving		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			1.767.000
Realisatie 2017			1.768.000
Saldo excl. mutaties reserves			-1.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			-1.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Crisisbeheersing en brandweer			
1	<u>Regionale brandweer</u> Het nadeel van € 50.000,- aan de batenkant moet in relatie worden gezien met het voordeel van € 65.000,- aan de lastenkant. Vanaf 2018 brengen wij de begrote baten van € 50.000,- in mindering op de begrote lasten, zodat de raming in het vervolg beter aansluit op de realisatie.	S	-50.000
2	Overige verschillen < € 25.000,-	I	2.000
Totaal baten Crisisbeheersing en brandweer			-48.000
Lasten Crisisbeheersing en brandweer			
3	<u>Regionale brandweer</u> Het voordeel van € 65.000,- aan de lastenkant moet in relatie worden gezien met het nadeel van € 50.000,- aan de batenkant. Vanaf 2018 brengen wij de begrote baten van € 50.000,- in mindering op de begrote lasten, zodat de raming in het vervolg beter aansluit op de realisatie.	S	65.000
4	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-16.000
Totaal lasten Crisisbeheersing en brandweer			49.000
Indirecte baten en lasten			
5	Kapitaallasten	I	-3.000
6	Afronding	I	1.000
Totaal			-1.000

4. Bestuurlijke samenwerking		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			0
Realisatie 2017			0
Saldo excl. mutaties reserves			0
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			0

Programma 4 bevat geen taakvelden en is daarom nul.

5. Sociale zaken en armoedebeleid		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			6.589.000
Realisatie 2017			6.947.000
Saldo excl. mutaties reserves			-358.000
Mutaties reserves (saldo)			2.000
Verklaring van het saldo			-356.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Inkomensregelingen			
1	<u>WWB 21 <> 65 jaar</u> Het voordeel valt weg tegen de lasten op WWB 21 <> 65 jaar. Wij hebben meer inkomsten ontvangen voor bijstandsuitkeringen. Deze inkomsten zetten wij één op één door naar Senzer. Per saldo (baten -/- lasten) resteert er een nadelig verschil van € 100.000,-. Dit is te verklaren doordat meer mensen gebruik hebben gemaakt van een bijstandsuitkering. Een oorzaak hiervan is de toename van statushouders. Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	363.000
2	<u>Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)</u> Het voordeel valt op € 10.000,- na weg tegen de lasten op Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ).	I	164.000
3	<u>BBZ gevestigd rentedragend</u> Het nadeel valt op € 4.000,- na weg tegen de lasten op BBZ gevestigd rentedragend.	I	-81.000
4	<u>BBZ renteloos</u> Het nadeel valt weg tegen de lasten op BBZ startend rentedragend. Het saldo bedraagt € 16.000,-.	I	-27.000
5	<u>Bijzondere bijstand</u> Het voordeel valt weg tegen de lasten op Bijzondere bijstand.	I	57.000
6	<u>Vrijval voorziening Dubieuze debiteuren</u> Ultimo 2017 heeft Senzer de debiteurenpostie BUIG/BBZ over genomen van de gemeente. De gehanteerde berekeningsmethodiek Senzer is afwijkend van de berekening in voorgaande jaren en geeft een eenmalig voordeel van per saldo € 272.000,- (€ 580.000,- -/- € 308.000,- zie bedrag hieronder bij Voorzieningen). Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	580.000
7	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-19.000
Totaal baten Inkomensregelingen			1.037.000
Lasten Inkomensregelingen			
8	<u>WWB 21 <> 65 jaar</u> Het nadeel valt grotendeels weg tegen de baten op WWB 21<> 65 jaar.	I	-463.000
9	<u>Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)</u> Het nadeel valt weg tegen de baten op Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ).	I	-154.000
10	<u>BBZ gevestigd rentedragend</u> Het voordeel valt weg tegen de baten op BBZ gevestigd rentedragend.	I	77.000
11	<u>BBZ renteloos</u> Het voordeel valt weg tegen de baten op BBZ renteloos.	I	43.000

12	<u>Bijzondere bijstand</u> Het voordeel valt gedeeltelijk weg tegen de baten op Bijzondere bijstand. Er resteert een nadelig verschil van € 175.000,-. De verklaring hiervoor is dat er meer gebruik is gemaakt van de voorziening Bijzondere bijstand. Door de succesvolle communicatie in het 4e kwartaal van 2016 (huis aan huis verspreide folder over regelingen minimabeleid) en in 2017 (folder over regelingen minimabeleid) is er een toename van het gebruik bijzondere bijstand. Wij volgen de uitgaven in 2018. Indien de toename structureel blijkt te zijn, dan zullen we hier de begroting op aanpassen. Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-232.000
13	<u>BBZ gevestigd om niet</u> Er zijn geen leningen 'om niet' verstrekt. Om in aanmerking te komen voor een lening 'om niet', moet je voldoen aan voorwaarden. Wanneer ondernemers hier niet aan voldoen, wordt de lening niet verstrekt.	I	50.000
14	<u>Uitvoeringskosten bijzondere bijstand</u> Het nadeel heeft betrekking op kosten inhuur derden. Echter, de hier genoemde budgetafwijking is slechts een deel van het totale plaatje. Onder aan de verschillenanalyse van P12 staat een specificatie waarbij deze kosten in z'n geheel (organisatiebreed) inzichtelijk zijn gemaakt.	I	-69.000
15	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-22.000
	Totaal lasten Inkomensregelingen		-770.000
	Baten Begeleide participatie		
16	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Begeleide participatie		0
	Lasten Begeleide participatie		
17	<u>Sociale werkvoorziening</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-230.000
18	<u>Directe salariskosten taakveld Begeleide participatie</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-32.000
19	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal lasten Begeleide participatie		-262.000
	Baten Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk		
20	<u>Inburgering vergunninghouders</u> Het voordeel valt op € 3.000,- na weg tegen de lasten op Inburgering vergunninghouders.	I	90.000
	Totaal baten Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk		90.000

	Lasten Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk		
21	<u>Re-integratietrajecten</u> De uitgaven aan Senzer zijn gelijk aan beschikking Senzer. Deze valt € 75.000,- hoger uit dan begroot.	I	-75.000
22	<u>Inburgering vergunninghouders</u> Het nadeel valt weg tegen de baten op Inburgering vergunninghouders.	I	-87.000
23	Overige verschillen < € 25.000,-	I	17.000
	Totaal lasten Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht op toeleiding naar werk		-145.000
	Indirecte baten en lasten		
24	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve Strategische visie (€ 2.000,-).	I	2.000
25	<u>Voorzieningen</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Voorziening Dubieuze debiteuren Sociale zaken (-/- € 308.000,-).	I	-308.000
	Totaal		-356.000

6. Zorg, welzijn en cultuur		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			12.676.000
Realisatie 2017			11.943.000
Saldo excl. mutaties reserves			733.000
Mutaties reserves (saldo)			1.310.000
Verklaring van het saldo			2.043.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Sportbeleid en activering			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten Sportbeleid en activering			0
Lasten Sportbeleid en activering			
2	Overige verschillen < € 25.000,-	I	9.000
Totaal lasten Sportbeleid en activering			9.000
Baten Sportaccommodaties			
3	<u>Onderhoud sportcomplex De Weijer</u> Er is sprake van minder ontvangen huur als gevolg van de huuropzegging horeca paviljoen De Weijer door INBEV. Vanaf 2018 is hier in de begroting rekening mee gehouden.	I	-29.000
4	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-5.000
Totaal baten Sportaccommodaties			-34.000
Lasten Sportaccommodaties			
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-40.000
Totaal lasten Sportaccommodaties			-40.000
Baten Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			
6	<u>Sociaal cultureel centrum Hofdael</u> Met ingang van oktober 2016 is cultureel centrum Hofdael verzelfstandigd. In 2017 is er duidelijkheid gekomen over de huurovereenkomst en andere bijdragen en kosten. De huurinkomsten zijn uiteindelijk lager uitgevallen dan begroot. In de 1e tussentijdse rapportage 2018 brengen wij de opbrengsten en kosten exact in beeld en zal de begroting hier op worden aangepast.	I	-43.000
Totaal baten Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			-43.000
Lasten Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			
7	<u>Culturele verenigingen</u> Hierop worden de subsidies geboekt aan een groot aantal culturele organisaties. De subsidies zijn voor de periode 2017-2020 opnieuw vastgesteld en zijn in totaliteit lager uitgevallen dan in de periode er voor.	I	58.000
8	<u>Sociaal cultureel centrum Hofdael</u> Met ingang van oktober 2016 is cultureel centrum Hofdael verzelfstandigd. In 2017 is er duidelijkheid gekomen over de huurovereenkomst en andere bijdragen en kosten. Voor de overname van de inventaris door de stichting is een lening verstrekt waarbij ook de inventaris die de stichting zelf al had vervangen is meegefinancierd. Deze bijdrage van € 44.000,- was niet begroot. Verder waren de kosten voor dagelijks en contractonderhoud hoger uitgevallen dan geraamd. In de 1e tussentijdse rapportage 2018 brengen wij de opbrengsten en kosten exact in beeld en zal de begroting hier op worden aangepast.	I	-57.000
9	Overige verschillen < € 25.000,-	I	4.000
Totaal lasten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			5.000

	Baten musea		
10	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Musea		0
	Lasten Musea		
11	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-7.000
	Totaal lasten Musea		-7.000
	Baten Cultureel erfgoed		
12	Overige verschillen < € 25.000,-	I	5.000
	Totaal baten Cultureel erfgoed		5.000
	Lasten Cultureel erfgoed		
13	Overige verschillen < € 25.000,-	I	3.000
	Totaal lasten Cultureel erfgoed		3.000
	Baten Media		
14	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Media		0
	Lasten Media		
15	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal lasten Media		0
	Baten Wijkteams		
16	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Wijkteams		0
	Lasten Wijkteams		
17	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-16.000
	Totaal lasten Wijkteams		-16.000
	Baten Maatwerkvoorzieningen (Wmo)		
18	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Maatwerkvoorzieningen (Wmo)		0
	Lasten Maatwerkvoorzieningen (Wmo)		
19	<u>Woningaanpassingen</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	27.000
20	<u>Vervoersvoorzieningen</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	80.000
21	<u>Rolstoelvoorzieningen</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	51.000
22	<u>Uren leefvoorzieningen</u> Het nadeel heeft betrekking op kosten inhuur derden. Echter, de hier genoemde budgetafwijking is slechts een deel van het totale plaatje. Onder aan de verschillenanalyse van P12 staat een specificatie waarbij deze kosten in z'n geheel (organisatiebreed) inzichtelijk zijn gemaakt.	I	-90.000

23	<u>Directe salariskosten taakveld Maatwerkvoorzieningen (Wmo)</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	27.000
	Totaal lasten Maatwerkvoorzieningen (Wmo)		95.000
	Baten Maatwerkdienstverlening 18+		
24	<u>Eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen + opvang Wmo</u> De eigen bijdrage wordt geïnd door het CAK. In 2017 is er een lagere eigen bijdrage door hen geïnd. Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-224.000
25	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-10.000
	Totaal baten Maatwerkdienstverlening 18+		-234.000
	Lasten Maatwerkdienstverlening 18+		
26	<u>Uitvoeringskosten maatwerkvoorzieningen Wmo</u> Dit betreft de begrote dekking uit de reserves Transitie en de reserve Wmo in 2017 (totaal: € 1.203.000,-). Het overige gedeelte van -/€ 64.000,- heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	1.139.000
27	<u>Wmo Huishoudelijke verzorging/hulp</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	358.000
28	<u>Begeleiding groep Wmo</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-396.000
29	<u>Begeleiding individueel Wmo</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-282.000
30	<u>Persoonlijke verzorging Wmo</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	25.000
31	<u>PGB Wmo Huishoudelijke hulp</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	71.000
32	<u>PGB Wmo Begeleiding individueel</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	116.000
33	<u>PGB Wmo Persoonlijke verzorging</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	25.000
34	<u>Directe salariskosten taakveld Maatwerkdienstverlening 18+</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-29.000
35	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-14.000
	Totaal lasten Maatwerkdienstverlening 18+		1.013.000

	Baten Geëscaleerde zorg 18+		
36	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Geëscaleerde zorg 18+		0
	Lasten Geëscaleerde zorg 18+		
37	<u>Wmo Openbare Geestelijke gezondheidszorg</u> Uit deze post wordt o.a. de subsidie aan de GGzE/De Boei betaald. Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	48.000
38	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-9.000
	Totaal lasten Geëscaleerde zorg 18+		39.000
	Baten Begraafplaatsen		
39	Overige verschillen < € 25.000,-	I	3.000
	Totaal Begraafplaatsen		3.000
	Lasten Begraafplaatsen		
40	Overige verschillen < € 25.000,-	I	2.000
	Totaal lasten Begraafplaatsen		2.000
	Indirecte baten en lasten		
41	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve Speeltuin De Viking (€ 60.000,-); - Reserve Wmo* (vrijval van € 1.250.000,-). * Samen met de reserve Transitie in P7 (-/- € 47.000,-) vormt dit de gedeeltelijke dekking van het tekort Sociaal Domein 2017; oorspronkelijk begroot voor het tekort in 2018 (€ 1.250.000 -/- € 47.000,- = € 1.203.000,-).	I	1.310.000
42	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar diverse sportparken (-/- € 39.000,-); - Activa afgerekend naar diverse sportcomplexen (-/- € 11.000,-); - Activa afgerekend naar product "SCC Hofdael" (-/- € 15.000,-).	I	-65.000
43	Afronding	I	-2.000
	Totaal		2.043.000

Verklaring Sociaal Domein

Binnen het Sociaal Domein zijn er veel verschillende voorzieningen waar (jeugdige) mensen gebruik van maken. Bij een aantal voorzieningen zien wij onderbesteding (bijvoorbeeld hulp bij huishouden, rolstoelen en vervoer). Echter, bij andere voorzieningen zien wij een stijging in de kosten. Deze voorzieningen hebben met name betrekking op de nieuwe taken, waar wij per 2015 verantwoordelijk voor zijn geworden. Omdat alle voorzieningen (zowel Wmo oud als nieuw en Jeugd) er op gericht zijn om mensen te ondersteunen, kiezen wij voor één totaal resultaat in het Sociaal Domein.

Wanneer we de verschillen analyseren zien we een stijging van het gebruik van begeleiding voor volwassene (Wmo maatwerkdienstverlening). Landelijk beleid is er op gericht dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Dit heeft gevolgen voor met name de stijging van dagbesteding. Meer mensen hebben gebruik gemaakt van deze voorziening.

Daarnaast zien we bij jeugd een stijging in de kosten van zowel begeleiding als behandelingen. Voor 2018 is er een nieuwe productendienstencatalogus gestart. Hiermee is een einde gekomen aan de systematiek van de Diagnose Behandel Combinatie (DBC). Over het jaar 2017 vindt dan ook de eindafrekening plaats van deze systematiek. Daarom zien we dat 50% van de facturen van gecontracteerde aanbieders pas ná 1 oktober 2017 zijn ontvangen. Voor 2018 zal dit effect dus minder groot zijn doordat er met de nieuwe productendienstencatalogus andere afspraken gemaakt zijn met de aanbieders. Maandelijks moeten zij nu factureren, hierdoor kunnen wij trends en ontwikkelingen eerder detecteren en zijn we in de gelegenheid om eventuele maatregelen te treffen.

Het totale resultaat over het sociaal domein wordt grotendeels opgevangen door de reserves Transitie en Wmo (zie: § 1.1 Algemeen).

7. Jeugdbeleid en onderwijs		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			12.177.000
Realisatie 2017			14.884.000
Saldo excl. mutaties reserves			-2.707.000
Mutaties reserves (saldo)			-101.000
Verklaring van het saldo			-2.808.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Openbaar basisonderwijs			
1	Overige verschillen	I	0
Totaal Baten openbaar basisonderwijs			0
Lasten Openbaar basisonderwijs			
2	<u>Overige activiteiten openbaar basisonderwijs</u> Het nadeel valt op € 3.000,- na weg tegen de lasten op Overige activiteiten bijzonder basisonderwijs.	I	-55.000
3	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-1.000
Totaal lasten Openbaar basisonderwijs			-56.000
Baten Onderwijshuisvesting			
4	<u>Huisvesting bijzonder basisonderwijs</u> Dit verschil is ontstaan door ontvangen schadevergoedingen (niet begroot).	I	57.000
Totaal baten Onderwijshuisvesting			57.000
Lasten Onderwijshuisvesting			
5	<u>Huisvesting voortgezet onderwijs</u> De doorbelasting van de kosten BIZOB zijn hier op geboekt (niet begroot).	I	-34.000
6	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-25.000
Totaal lasten Onderwijshuisvesting			-59.000
Baten Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
7	Overige verschillen < € 25.000,-	I	29.000
Totaal baten Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			29.000
Lasten Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
8	<u>Overige activiteiten bijzonder basisonderwijs</u> Het voordeel valt weg tegen de baten op Overige activiteiten bijzonder basisonderwijs.	I	52.000
9	<u>Faciliteiten/leerlingenvervoer</u> Dit verschil is ontstaan doordat er door het passend onderwijs minder leerlingen gebruikmaken van leerlingenvervoer.	I	117.000
10	<u>Voorschoolse educatie</u> Er zijn extra middelen ontvangen vanuit het Rijk. Hierop zijn geen plannen ontvangen en daarom zijn de middelen niet uitgegeven.	I	39.000
11	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-35.000
Totaal lasten Onderwijshuisvesting			173.000
Baten Maatwerkdienstverlening 18-			
12	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten Maatwerkdienstverlening 18-			0
Lasten Maatwerkdienstverlening 18-			
13	<u>PGB Jeugd</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	774.000

14	<u>Uitvoeringskosten Jeugdzorg</u> Uit deze post worden o.a. de DVO Eindhoven en de mutaties in de circulaire betaald. Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	261.000
15	<u>Ambulante zorg aan kind en gezin</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-589.000
16	<u>Dagbehandeling jeugd</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-2.067.000
17	<u>Behandeling/zorg met verblijf jeugd</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-1.027.000
18	<u>Jeugdzorg plus</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-39.000
19	<u>Directe salariskosten taakveld Maatwerkdienstverlening 18-</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-46.000
20	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-6.000
	Totaal lasten Maatwerkdienstverlening 18-		-2.739.000
	Baten Geëscaleerde zorg 18-		
21	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Geëscaleerde zorg 18-		0
	Lasten Geëscaleerde zorg 18-		
22	<u>Jeugdbescherming/reclassering</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	78.000
23	<u>Veilig Thuis</u> Deze post heeft betrekking op het Sociaal Domein; de verklaring hiervan staat onder de verschillenanalyse van P6 en P7.	I	-70.000
24	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-13.000
	Totaal lasten Geëscaleerde zorg 18-		-5.000
	Baten Volksgezondheid		
25	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Volksgezondheid		0
	Lasten Volksgezondheid		
26	<u>Openbare gezondheidszorg</u> Het betreft hier middelen die we van het Rijk hebben ontvangen voor het project "Gezond in de stad" (€ 45.000,-). Deze zijn in 2016 en 2017 beschikbaar gesteld aan de GGD voor het project "Do Something Different". Doordat het project in het voorjaar 2017 werd gestaakt, zijn de niet gebruikte middelen aan ons terugbetaald. De middelen zijn daarna ingezet voor de projecten JOGG en "Design 4 The Fittest". Het restant bedraagt € 62.000,-.	I	62.000
27	Overige verschillen < € 25.000,-	I	15.000
	Totaal lasten Volksgezondheid		77.000

Indirecte baten en lasten			
28	Reserves Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve IHP (-/- € 54.000,-); - Reserve Transitie* (-/- € 47.000,-). * Samen met de reserve Wmo in P6 (€ 1.250.000,-) vormt dit de gedeeltelijke dekking van het tekort Sociaal Domein 2017; oorspronkelijk begroot voor het tekort in 2018 (totaal: € 1.250.000 -/- € 47.000,- = € 1.203.000,-).	I	-101.000
29	Kapitaallasten Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa aferekend naar product "Huisvesting bijzonder basisonderwijs" (-/- € 149.000,-); - Activa aferekend naar product "Huisvesting voortgezet onderwijs" (-/- € 23.000,-); - Overige activa (-/- € 12.000,-).	I	-184.000
Totaal			-2.808.000

Verklaring Sociaal Domein

Binnen het Sociaal Domein zijn er veel verschillende voorzieningen waar (jeugdige) mensen gebruik van maken. Bij een aantal voorzieningen zien wij onderbesteding (bijvoorbeeld hulp bij huishouden, rolstoelen en vervoer). Echter, bij andere voorzieningen zien wij een stijging in de kosten. Deze voorzieningen hebben met name betrekking op de nieuwe taken, waar wij per 2015 verantwoordelijk voor zijn geworden. Omdat alle voorzieningen (zowel Wmo oud als nieuw en Jeugd) er op gericht zijn om mensen te ondersteunen, kiezen wij voor één totaal resultaat in het Sociaal Domein.

Wanneer we de verschillen analyseren zien we een stijging van het gebruik van begeleiding voor volwassenen (Wmo maatwerkdienstverlening). Landelijk beleid is er op gericht dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Dit heeft gevolgen voor met name de stijging van dagbesteding. Meer mensen hebben gebruik gemaakt van deze voorziening.

Daarnaast zien we bij jeugd een stijging in de kosten van zowel begeleiding als behandelingen. Voor 2018 is er een nieuwe productdientencatalogus gestart. Hiermee is een einde gekomen aan de systematiek van de Diagnose Behandeling Combinatie (DBC). Over het jaar 2017 vindt dan ook de eindafrekening plaats van deze systematiek. Daarom zien we dat 50% van de facturen van gecontracteerde aanbieders pas ná 1 oktober 2017 zijn ontvangen. Voor 2018 zal dit effect dus minder groot zijn doordat er met de nieuwe productdientencatalogus andere afspraken gemaakt zijn met de aanbieders. Maandelijks moeten zij nu factureren, hierdoor kunnen wij trends en ontwikkelingen eerder detecteren en zijn we in de gelegenheid om eventuele maatregelen te treffen.

Het totale resultaat over het sociaal domein wordt grotendeels opgevangen door de reserves Transitie en Wmo (zie: § 1.1 Algemeen).

8. Democratisch bestuur		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			2.516.000
Realisatie 2017			2.124.000
Saldo excl. mutaties reserves			392.000
Mutaties reserves (saldo)			-16.000
Verklaring van het saldo			376.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Bestuur			
1	Overige verschillen	I	-10.000
Totaal baten Bestuur			-10.000
Lasten Bestuur			
2	<u>Commissie bezwaar/beroep</u> De commissie bezwaar en beroep voor Sociale Zaken is uitbesteed aan de uitvoeringsinstantie Senzer. Voorheen gebeurde dit bij de gemeente Helmond. Zij stuurde jaarlijks een separate factuur voor de uitvoeringskosten. Per 1 januari 2016 is deze taak naar Senzer overgegaan en zitten de uitvoeringskosten al in de algemene bijdrage. De geprognosticeerde uitvoeringskosten van 2016 en 2017 geeft zodoende een voordeel van € 34.000,-. De jaarlijks begrote uitvoeringskosten kunnen daarom structureel vervallen (€ 17.984). Verder is dit jaar minder aan presentie gelden commissieleden vergoed.	I S	18.000 18.000
3	<u>Bestuurlijke samenwerking</u> In 2017 is een aantal afrekeningen vanuit het verleden van het financieringsfonds ontvangen. Deze zijn niet in de begroting opgenomen (€ 24.500,-). Daarnaast is er in de begroting een bedrag opgenomen van € 61.500,- voor over te dragen taken, die voorheen door het SRE werden uitgevoerd, maar nog niet opgepakt zijn.	I	86.000
4	<u>Directe salariskosten taakveld Bestuur</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-37.000
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	24.000
Totaal lasten Bestuur			109.000
Baten Burgerzaken			
6	<u>Leges paspoorten/ID-kaarten</u> Economisch gaat het een stuk beter. Meer inwoners gaan daardoor naar het buitenland. Dit heeft er o.a. toe geleid dat er meer reisdocumenten zijn aangevraagd. Ter vergelijking: <ul style="list-style-type: none"> In 2016 zijn er 8.776 reisdocumenten aangevraagd. Dit is in totaal een bedrag van € 461.228,-. In 2017 zijn er 9.640 reisdocumenten aangevraagd. Dit is in totaal een bedrag van € 513.270,-. In 2017 zijn er in totaal 864 meer reisdocumenten aangevraagd.	I	40.000

7	<u>Leges rijbewijzen</u> De forse stijging van de rijbewijzen valt te herleiden uit het feit dat in oktober 2006 het creditcardmodel is ingevoerd. In 2007 hebben veel mensen hun geldige rijbewijs omgeruild, omdat ze ook dit creditcard model wilden hebben. De geldigheidsduur van een rijbewijs is 10 jaar. In het jaar 2017 zijn er meer aanvragen ontvangen dan vooraf en tussentijds verwacht. Ter vergelijking: <ul style="list-style-type: none"> • In 2016 zijn er 3.776 rijbewijzen aangevraagd. Dit is in totaal een bedrag van € 169.683,-. • In 2017 zijn er 4.594 rijbewijzen aangevraagd. Dit is in totaal een bedrag van € 200.471,-. In 2017 zijn er totaal 818 meer rijbewijzen aangevraagd.	I	49.000
8	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-3.000
	Totaal baten Burgerzaken		86.000
	Lasten Burgerzaken		
9	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-5.000
	Totaal lasten Burgerzaken		-5.000
	Indirecte baten en lasten		
10	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Algemene reserve (-/- € 16.000,-).	I	-16.000
11	<u>Voorzieningen</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Pensioenvoorziening wethouders (€ 215.000,-). De hoogte van de voorziening wethouderspensioenen wordt bepaald op basis van zogenaamde actuariële waardeberekeningen. Bij deze berekeningen is een rekenrente gehanteerd van 1,648%. Vorig jaar bedroeg deze 0,864%. De stijging van de rekenrente leidt tot een afname van de berekende voorziening. Dit geeft een aanzienlijk voordeel voor de exploitatie.	I	215.000
12	<u>Kapitaallasten</u>	I	-1.000
13	Afgerond	I	-2.000
	Totaal		376.000

9. Natuur, milieu en duurzaamheid		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			1.137.000
Realisatie 2017			1.272.000
Saldo excl. mutaties reserves			-135.000
Mutaties reserves (saldo)			-51.000
Verklaring van het saldo			-186.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-6.000
Totaal baten Openbaar groen en (openlucht) recreatie			-6.000
Lasten Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
2	<u>Plantsoenen beheer en onderhoud</u> Er is in 2017 meer gesnoeid, om het jaar worden de rozen extra bemest 2017 was het jaar waarin dat is gebeurd, we hebben extra inhuur gehad i.v.m. stoppen van collega's.	I	-42.000
3	<u>Directe salariskosten taakveld Openbaar groen en (openlucht)recreatie</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-44.000
4	Overige verschillen < € 25.000,-	I	48.000
Totaal lasten Openbaar groen en (openlucht) recreatie			-38.000
Baten Riolering			
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	24.000
Totaal baten Riolering			24.000
Lasten Riolering			
6	<u>Waterportaal</u> Fase 1 van de KRW-maatregelen (Europese Kaderrichtlijn Water) zijn afgerond, dit geeft verlaging van € 72.150,- fase 2 van deze maatregelen zijn in 2018 vastgesteld en geeft een verlaging van € 126.850,-.	I	199.000
7	<u>Riolering uitvoering</u> In 2017 hebben we minder reparaties aan de riolering hoeven uitvoeren. Daarnaast viel het onderhoud aan de bijzondere rioolconstructies (bergbezinkbassins, overstorten) goedkoper uit. Ook de kosten voor het opstellen van het nieuwe GRP vielen lager uit lager dan verwacht.	I	66.000
8	<u>Directe salariskosten taakveld Riolering</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-36.000
Totaal lasten Openbaar groen en (openlucht) recreatie			229.000
Baten Afval			

9	<u>Inzamelkosten KGA en kunststof</u> De vergoeding wordt gebaseerd op het ingezamelde kunststof dat daadwerkelijk wordt hergebruikt. Vaak veel later blijkt dat de vergoeding daarom lager is dan wat aanvankelijk was gedacht aan de hand van de ingezamelde hoeveelheden. Daarom is de vergoeding over 2016 nog met ruim € 62.000,- gekort wat uiteindelijk pas verantwoord kan worden in 2017. Daarnaast is er nog een korting doorberekend op de vergoeding per ton ingezamelde PMD door het Verpakkingenfonds vanwege vervuiling. Over deze korting wordt overigens nog onderhandeld door de VNG namens alle gemeenten.	I	-89.000
10	<u>Gebruik milieustraat gemeente Heeze-Leende</u> De uitgaven ten behoeve van de milieustraat zijn hoger dan geraamd. De gemeente Heeze-Leende draagt haar aandeel hierin naar verhouding bij. Vandaar dat de vergoeding vanuit de gemeente Heeze-Leende hoger is.	I	26.000
11	<u>Papier- / glaszameling</u> De prijs per ton papier was hoger dan aanvankelijk geraamd. Vandaar dat de opbrengst ook hoger is. We hebben hier te maken met marktprijzen die (sterk) kunnen fluctueren.	I	42.000
12	<u>Opbrengst afval</u> Dit betreffen de inkomsten uit de afvalstoffenheffing. Het verschil zit in de variabele opbrengsten, dus de tarieven die bewoners betalen voor het aanbieden per lediging (groen/grijs/ondergronds). De twee grootste oorzaken zijn enerzijds de gratis inzameling van het GFT tijdens de herfst en anderzijds de storing die er is geweest op de ondergrondse containers. De leverancier is hiervoor aansprakelijk gesteld en deze heeft onze claim (€ 20.000,-) ook betaald.	I	-46.000
13	Overige verschillen < € 25.000,-		40.000
	Totaal baten Afval		-27.000
	Lasten Afval		
14	<u>Inzamelkosten KGA en kunststof</u> Van de mogelijkheid om PMD aan te bieden wordt veel gebruik gemaakt door de inwoners. De extra kosten komen voort uit hogere kosten voor het sorteren, vermarkten, en overslag-/transport.	I	-65.000
15	<u>Restafval</u> De claim voor de storing op de ondergrondse containers is hier verantwoord en geeft een voordeel. Daarnaast zijn de inzamelkosten lager dan geraamd.	I	76.000
16	<u>GFT</u> Ondanks de gratis inzameling van het GFT tijdens de herfstperiode zijn de totale kosten voor het GFT lager dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door lagere inzamelkosten.	I	52.000
17	<u>Gebruik milieustraat door beide gemeenten</u> Van de milieustraat is veel meer gebruik gemaakt dan in voorgaande jaren. Dat blijkt ook uit het aantal bezoekers. Wat opvalt is dat de hoeveelheid bouw- en sloopafval enorm is toegenomen. Daarnaast zijn de verwerkingskosten van een aantal afvalfracties hoger geworden dan voorheen. De verwerkingskosten zijn marktprijzen die fluctueren.	I	-128.000
18	<u>Directe salariskosten taakveld Afval</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	37.000

19	Overige verschillen < € 25.000,-	I	14.000
	Totaal lasten Afval		-14.000
	Baten Milieubeheer		
20	Overige verschillen < € 25.000,-	I	10.000
	Totaal baten Milieubeheer		10.000
	Lasten Milieubeheer		
21	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-26.000
	Totaal lasten Milieubeheer		-26.000
	Indirecte baten en lasten		
22	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Reserve Hondenbeleid (-/- € 51.000,-).	I	-51.000
23	<u>Voorzieningen</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Voorziening Egalisatie rioleringen (-/- € 108.000,-); - Voorziening Egalisatie afval (€ 84.000,-); - Voorziening Gemeentelijk herplantfonds (-/- € 3.000,-).	I	-27.000
24	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar product "Riolering" (-/- € 247.000,-); - Overige activa (-/- € 12.000,-).	I	-259.000
25	Afronding	I	-1.000
	Totaal		-186.000

10. Bereikbaarheid en verkeer		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			2.656.000
Realisatie 2017			2.917.000
Saldo excl. mutaties reserves			-261.000
Mutaties reserves (saldo)			0
Verklaring van het saldo			-261.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Parkeerbelasting			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-13.000
Totaal baten Parkeerbelasting			-13.000
Lasten Parkeerbelasting			
2	Overige verschillen < € 25.000,-	I	1.000
Totaal lasten Parkeerbelasting			1.000
Baten Verkeer en vervoer			
3	<u>Diversen straten, wegen en pleinen</u> Er zijn twee provinciale subsidies verkregen, te weten "kwaliteitsverbetering fietspad Bekelaar" (€ 85.000,-) en "Verbeteren toegankelijkheid bushaltes Kerkackers" (€ 20.000,-). Deze bedragen zijn gestort in de voorziening Groot onderhoud wegen (omdat ook daar de kosten staan verantwoord).	I	105.000
4	<u>Beleidsontwikkeling en algemene verkeerszaken</u> Door een verschuiving van werkzaamheden in het cluster Verkeer naar de meer regionale projecten (Bereikbaarheidsagenda en MIRT A67) is een deel van de lokale projecten pas laat in 2017 in gang gezet. Deze projecten worden pas in 2018 afgerond, zodat de afrekening niet in 2017 heeft plaatsgevonden.	I	28.000
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-18.000
Totaal baten Verkeer en vervoer			115.000
Lasten Verkeer en vervoer			
6	<u>Directe salariskosten taakveld Verkeer en vervoer</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-160.000
7	Overige verschillen < € 25.000,-	I	17.000
Totaal lasten Verkeer en vervoer			-143.000
Baten Verkeer en vervoer			
8	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten verkeer en vervoer			0
Lasten Verkeer en vervoer			
9	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-13.000
Totaal lasten Verkeer en vervoer			-13.000

Indirecte baten en lasten			
10	<u>Voorzieningen</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Voorziening Groot onderhoud wegen (-/- € 105.000,-); Er zijn twee provinciale subsidies verkregen, te weten "kwaliteitsverbetering fietspad Bekelaar" (€ 85.000,-) en "Verbeteren toegankelijkheid bushaltes Kerkakkers" (€ 20.000,-). Deze bedragen zijn gestort in de voorziening Groot onderhoud wegen (omdat ook daar de kosten staan verantwoord).	I	-105.000
11	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar product "Riolering" (-/- € 80.000,-); - Activa afgerekend naar product "Verkeersplannen/-maatregelen" (-/- € 7.000,-) - Activa afgerekend naar product "Verkeerslichten, -borden en wegwijzers" (-/- € 7.000,-) - Overige activa (-/- € 10.000,-).	I	-104.000
12	Afronding	I	1.000
Totaal			-261.000

11. Bouwen en wonen		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			36.000
Realisatie 2017			-8.587.000
Saldo excl. mutaties reserves			8.623.000
Mutaties reserves (saldo)			-34.000
Verklaring van het saldo			8.589.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Beheer overige gebouwen en gronden			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	4.000
Totaal baten Beheer overige gebouwen en gronden			4.000
Lasten Beheer overige gebouwen en gronden			
2	<u>Directe salariskosten taakveld Beheer overige gebouwen en gronden</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	105.000
3	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-1.000
Totaal lasten Beheer overige gebouwen en gronden			104.000
Baten Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
4	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten Fysieke bedrijfsinfrastructuur			0
Lasten Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
5	Overige verschillen < € 25.000,-	I	6.000
Totaal lasten Fysieke bedrijfsinfrastructuur			6.000
Baten Ruimtelijke ordening			
6	<u>Bestemmingsplan Tweka-terrein</u> Het betreft de afwikkeling van een gedeelte van de anterieure overeenkomst met betrekking tot het Tweka-terrein. Alle niet begrote bijdragen zijn gestort in de reserves Fonds bovenwijkse voorzieningen, Leefbaarheidsfonds, Fonds herstructurering woongebieden en Fonds investeringen RO.	I	272.000
7	Overige verschillen < € 25.000,-	I	8.000
Totaal baten Ruimtelijke ordening			280.000
Lasten Ruimtelijke ordening			
8	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-13.000
Totaal lasten Fysieke bedrijfsinfrastructuur			-13.000

Baten Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)			
9	<u>Algemeen bouwgrondexploitatie</u> Het resultaat op het grondbedrijf bedraagt € 7.715.000,- positief. De volgende onderdelen uit P11 moeten in samenhang worden gezien: - Algemeen bouwgrondexploitatie baten (€ 1.963.000,-); - Algemeen bouwgrondexploitatie lasten (-/- € 195.000,-); - Directe salariskosten taakveld Grondexploitaties (€ 521.000,-); - Reserves; algemene reserve Grondexploitatie (€ 393.000,-); - Voorzieningen; dekking verliessaldi grondbedrijf (-/- € 81.000,-); - Voorzieningen; afgesloten complexen grondbedrijf (€ 172.000,-); - Toerekening overhead (€ 38.000,-); - Overboeking balans (€ 4.919.000,-); - Overige verschillen (-/- € 15.000,-). Zie ook: paragraaf Grondbeleid.	I	1.963.000
10	<u>Diverse verhuurde percelen</u> De verhuuropbrengsten van diverse percelen en groenstroken zijn uiteindelijk hoger uitgevallen dan begroot.	S	25.000
Totaal baten Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)			1.988.000
Lasten Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)			
11	<u>Algemeen bouwgrondexploitatie</u> Het resultaat op het grondbedrijf bedraagt € 7.715.000,- positief. Zie ook: Algemeen bouwgrondexploitatie (baten) en paragraaf Grondbeleid.	I	-195.000
12	<u>Verkoop diverse percelen/openbaar groen</u> In 2017 heeft een afwaardering van de acht Ruimte voor Ruimte titels plaatsgevonden. De boekwaarde was hoger dan de marktwaarde (-/- € 131.000,-). Verder zijn de rentekosten hoger doordat het uiteindelijke rentepercentage hoger is uitgevallen (-/- € 12.000,-). Het restant (-/- € 4.000,-) betreft taxatiekosten van de verkochte percelen.	I	-147.000
13	<u>Directe salariskosten taakveld Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	521.000
Totaal lasten Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)			179.000
Baten Wonen en bouwen			
14	<u>Leges Omgevingsvergunningen</u> Ondanks dat in 2017 meer aanvragen zijn ontvangen en verleend, blijven de opbrengsten enigszins achter. De reden hiervoor is dat er relatief meer plannen van beperkte omvang waren die in verhouding minder hoge legesopbrengsten genereren.	I	-65.000
15	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-10.000
Totaal baten Wonen en bouwen			-75.000
Lasten Wonen en bouwen			
16	<u>Directe salariskosten taakveld Wonen en bouwen</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-55.000

17	Overige verschillen < € 25.000,-	I	5.000
	Totaal lasten Wonen en bouwen		-50.000
	Indirecte baten en lasten		
18	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Algemene reserve Grondexploitatie (€ 229.000,-); - Reserve Leefbaarheidsfonds (-/- € 47.000,-); - Reserve Fonds Investering Ruimtelijke Ontwikkelingen (-/- € 5.000,-); - Reserve Fonds Bovenwijkse voorzieningen (nieuw) (-/- € 190.000,-); - Reserve Fonds Herstructurering woongebieden (-/- € 21.000,-).	I	-34.000
19	<u>Voorzieningen</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf (-/- € 81.000,-); - Voorziening Afgesloten complexen grondbedrijf (€ 336.000,-); - Voorziening Wonen (€ 12.000,-); - Voorziening EVZ Goorloop (€ 43.000,-).	I	310.000
20	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar product "Kapitaallasten NIEGG" (-/- € 19.000,-); - Activa afgerekend naar product "Verkoop diverse percelen/openbaar groen" (-/- € 12.000,-); - Overige activa (-/- € 8.000,-).	I	-39.000
21	<u>Toerekening overhead</u> In 2017 zijn minder directe salariskosten toegerekend aan grondexploitaties. Hierdoor blijft de doorbelasting van overhead aan de grondexploitaties achter ten opzichte van de begroting. Dit zorgt <i>hier</i> voor een voordeel van € 38.000,-. In P12 zit dit bedrag als nadeel op "Overige verrekeningen kostenplaatsen".	I	38.000
22	<u>Overboeking balans</u> Het resultaat op het grondbedrijf bedraagt € 8.692.514,- positief. Zie ook: Algemeen bouwgrondexploitatie (baten) en paragraaf Grondbeleid.	I	5.896.000
23	Afronding	I	-5.000
	Totaal		8.589.000

12. Financiën en belastingen		I/S	Bedrag
Begroting na wijziging 2017			-42.690.000
Realisatie 2017			-35.255.000
Saldo excl. mutaties reserves			-7.435.000
Mutaties reserves (saldo)			-18.000
Verklaring van het saldo			-7.453.000
Nr.	Omschrijving		
Directe baten en lasten per kostenplaats			
Baten Resultaat van de rekening van baten en lasten			
1	Overige verschillen < € 25.000,-	I	2.000
Totaal baten Resultaat van de rekening van baten en lasten			2.000
Lasten Resultaat van de rekening van baten en lasten			
2	<u>Saldo baten en lasten na bestemming</u> Dit is het begrote resultaat 2017; zoals vermeld in de 2e tussentijdse rapportage 2017 (raadsbesluit d.d. 6 november 2017): € 825.184,- (€ 2.000,- + € 823.000,-). Het voorlopige resultaat 2017, zoals vermeld in de jaarrekening 2017, bedraagt € 4.787.000,- en staat onderaan bij het onderdeel Reserves).	I	823.000
Totaal lasten Resultaat van de rekening van baten en lasten			823.000
Baten Overhead			
3	<u>Ruimte</u> Dit betreft niet begrote opbrengsten uit detachering van de planeconoom.	I	49.000
4	<u>Centrum Maatschappelijke Dienstverlening</u> Dit betreft niet begrote inkomsten van het UWV.	I	66.000
5	<u>Vervoermiddelen en onderhoud/verbruik materialen</u> In verband met de verkoop van twee zwerfvuilvoertuigen aan Senzer en de uitkering van schade aan één van onze tractoren zijn meer baten ontvangen dan begroot.	I	29.000
6	Overige verschillen < € 25.000,-	I	36.000
Totaal baten Overhead			180.000
Lasten Overhead			
7	<u>Diverse afdelingen</u> Het voordeel heeft voornamelijk betrekking op salariskosten. Echter, de hier genoemde budgetafwijking is slechts een deel van het totale plaatje. Onder aan de verschillenanalyse van P12 staat een specificatie waarbij de salariskosten in z'n geheel (organisatiebreed) inzichtelijk zijn gemaakt.	I	226.000
8	<u>Kantoorbenodigdheden</u> De plotters zijn overgedragen aan Dienst Dommelvallei, waardoor er een boekwinst is ontstaan van € 12.000,-. Door de digitalisering binnen onze gemeente wordt er minder post verzonden en is er € 15.000,- bespaard. De overige verschillen bedragen € 3.000,-.	I S	15.000 15.000

9	<u>Personele kosten</u> De onderbesteding van € 131.000,- bestaat uit een aantal onderdelen: - De kosten voor ambtsjubilea zijn in 2017 € 20.000,- lager dan begroot. - Het restant in de knelpuntenpot 2017 bedraagt € 28.000,- - Op Verzekeringen is een incidenteel voordeel behaald van € 10.000,- door de afwikkeling van een oude schadeclaim. Daarnaast is deze post te ruim begroot wat een structureel voordeel oplevert van € 11.000,-. Dit is in de meerjarenbegroting 2018-2021 reeds verwerkt. - De opleidingen voor Zaakgericht werken zijn doorgeschoven naar 2018. Hierdoor is een budget van € 26.000,- niet besteed. - Op de overige personele budgetten is per saldo € 36.000,- overgehouden. Het gaat hierbij om budgetten voor arbeidsomstandigheden, externe advisering, e.d.	I	131.000
10	<u>Onderhoud gemeentehuis Hofstraat</u> In de 2e tussentijdse rapportage 2017 zijn de kapitaallasten met € 64.000,- afgeraamd. De reden hiervan is dat de renovatie van het gemeentehuis één jaar later is afgerond dan eerder is gepland. De afschrijving start hierdoor ook één jaar later, waardoor de kapitaallasten in 2017 "vrijvallen". Daarnaast zijn in dezelfde rapportage de financiële gevolgen opgenomen van de actualisatie van de staat van investeringen (voordeel van € 396.359,-). Dit was inclusief de aframing van bovengenoemde kapitaallasten. Dit bedrag is dus dubbel afgeraamd, waardoor het nadeel in 2017 € 64.000,- is. Het resterende bedrag van € 9.000,- betreft klein onderhoud diversen.	I	-70.000
11	<u>Vervoermiddelen en onderhoud/verbruik materialen</u> Door de verkoop van een vrachtwagen is een voordeel behaald van € 6.000,-. Daarnaast is er geïnvesteerd in een goed wagenpark waardoor de onderhoudskosten in 2017 € 27.000,- lager uitvallen dan begroot. De overige verschillen bedragen € 8.000,-.	I S	14.000 27.000
12	<u>Dommelvallei</u> Ons aandeel in het positieve jaarrekeningresultaat 2017 van Dienst Dommelvallei bedraagt € 62.124,-. Daarnaast is tussentijds op basis van bestuursrapportages nog ruim € 10.000,- terugbetaald.	I	76.000
13	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-52.000
	Totaal lasten Overhead		382.000
	Baten Treasury		
14	<u>Financiering</u> Er zijn minder renteopbrengsten uit - in het verleden verstrekte - ambtenarenhypotheken ontvangen dan begroot. Dit komt door het grote aantal aflossingen op deze hypotheken in 2017. Ook voor de komende jaren zullen wij de renteopbrengsten structureel naar beneden bij moeten stellen.	S	-186.000
16	<u>Geldleningen en uitzettingen ≥ 1 jaar</u> Er is in 2017 meer rente over het eigen vermogen toegerekend dan begroot.	I	113.000
	Totaal baten Treasury		-73.000
	Lasten Treasury		
17	<u>Financiering / Geldleningen en uitzettingen ≥ 1 jaar</u> De rentelasten op aangetrokken geldleningen zijn hoger dan begroot.	I	-152.000
	Totaal lasten Treasury		-152.000
	Baten OZB Woningen		
18	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-16.000
	Totaal baten OZB Woningen		-16.000
	Lasten OZB Woningen		
19	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-2.000
	Totaal lasten OZB Woningen		-2.000

	Baten OZB Niet-woningen		
20	<u>Baten OZB eigenaren niet-woningen</u> De totale WOZ-waarde van niet-woningen is ten opzichte van 2016 gedaald, waar ten tijde van het opstellen van de begroting (medio 2016) nog werd uitgegaan van een lichte stijging. Hierdoor zijn de baten van OZB eigenaren niet-woningen lager dan begroot.	I	-51.000
21	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-16.000
	Totaal batenOZB Niet-woningen		-67.000
	Lasten OZB Niet-woningen		
22	Overige verschillen < € 25.000,-	I	1.000
	Totaal lasten OZB Niet-woningen		1.000
	Baten Belastingen overig		
23	Overige verschillen < € 25.000,-	I	3.000
	Totaal baten Belastingen overig		3.000
	Lasten Belastingen overig		
24	<u>Uitgaven Hondenbeleid</u> In 2017 is er minder uitgegeven aan het reinigen, met name de grasvelden. Dit wordt verzorgd door Senzer. Uit het monitoringssysteem blijkt echter dat de grasvelden niet voldoen aan de normen. Daarom zijn wij nu in overleg om met name het reinigen van de grasvelden te intensiveren. Bij de volgende begroting wordt de exploitatie Hondenbeleid opnieuw bekeken.	I	32.000
25	<u>Directe salariskosten taakveld Belastingen overig</u> Vanaf 2017 zijn wij verplicht om directe salariskosten toe te rekenen aan taakvelden. Op dit taakveld zit een verschil tussen de geraamde en werkelijke directe salariskosten. De verschillen tussen alle taakvelden onderling (inclusief de kredieten) zorgen samen voor een nadelig effect op het rekeningresultaat. Dit nadelig effect wordt veroorzaakt doordat er in 2017 minder uren zijn toegerekend aan kredieten en grondexploitaties dan vooraf is begroot. Onder de verschillenanalyse van P12 is dit gespecificeerd.	I	-27.000
26	Overige verschillen < € 25.000,-	I	-4.000
	Totaal lasten Belastingen overig		1.000
	Baten Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		
27	<u>Algemene uitkeringen</u> <i>Gevolgen decembercirculaire 2017</i> Eind 2017 is de decembercirculaire verschenen. Hieruit blijkt de hoogte van de algemene uitkering en de uitkering deelfonds Sociaal Domein. Ten opzichte van de septembercirculaire 2017 daalt de algemene uitkering 2017 met € 31.785,- (incidenteel). De uitkering deelfonds Sociaal Domein blijft op hetzelfde niveau. <i>Algemene uitkering voorgaande dienstjaren</i> Er zijn binnen de algemene uitkering hoeveelheidsverschillen die betrekking hebben op de verschillende dienstjaren. Het gaat in totaal om een bedrag van € 174.208,- en heeft betrekking op 2015 (€ 25.568,-), 2016 (€ 91.239,-) en 2017 (€ 57.401,-). Deze informatie kwam in het vierde kwartaal beschikbaar via de uitkeringsspecificaties van het Rijk.	I	142.000
	Totaal baten Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		142.000
	Lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		
28	<u>Algemene uitkeringen</u> Voordeel BTW compensatiefonds met betrekking tot de algemene uitkering.	I	17.000
	Totaal lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		17.000
	Baten Overige baten en lasten		
29	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
	Totaal baten Overige baten en lasten		0

Lasten Overige baten en lasten			
30	<u>Stelposten</u> Dit zijn de begrote kapitaallasten van de activa "Renovatie gemeentelijke gebouwen" (€ 24.242,-) en "Duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen" (€ 3.004,-). De werkelijke kapitaallasten staan in P9 en P11 verantwoord. Vanaf 2018 zijn deze posten daar ook opgenomen in de begroting.	I	27.000
31	<u>Post onvoorzien programma 1 t/m 12</u> De post onvoorzien is in 2017 in het geheel niet besteed.	I	78.000
32	Overige verschillen < € 25.000,-	I	4.000
Totaal lasten Overige baten en lasten			109.000
Baten Vennootschapsbelasting (Vpb)			
33	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal baten Vennootschapsbelasting (Vpb)			0
Lasten Vennootschapsbelasting (Vpb)			
34	Overige verschillen < € 25.000,-	I	0
Totaal lasten Vennootschapsbelasting (Vpb)			0
Indirecte baten en lasten			
35	<u>Reserves</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Resultaat dienstjaar (-/- € 9.264.000,-) - Reserve Personeel en organisatie (€ 19.000,-); - Algemene reserve (€ 11.000,-); - Reserve I&A (-/- € 49.000,-).	I	-9.283.000
36	<u>Voorzieningen</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Voorziening Dubieuze debiteuren (-/- € 64.000,-).	I	-64.000
37	<u>Kapitaallasten</u> Betreft afwijkingen ten opzichte van de begroting van: - Activa afgerekend naar product "Publiekszaken algemeen" (€ 101.000,-); - Activa afgerekend naar product "Financiering" (€ 757.000,-). Door de nieuwe renteberekening BBV zijn niet alle begrotingswijzigingen op de juiste wijze opgenomen, vandaar grote verschillen op onderdelen. Het totale verschil op het product 'Financiering' bedraagt € 59.000,-; - Overige activa (-/- € 12.000,-).	I	846.000
38	<u>Toerekening overhead</u> In 2017 zijn minder directe salariskosten toegerekend aan grondexploitaties, gesloten exploitaties en (voornamelijk) kredieten. Hierdoor blijft de doorbelasting van overhead aan de grondexploitaties, gesloten exploitaties en kredieten achter ten opzichte van de begroting.	I	-301.000
39	Afronding	I	-1.000
Totaal			-7.453.000

Specificatie toerekening directe salariskosten 2017

	Begroting	Realisatie	Vershil
Directe salariskosten toegerekend aan kredieten	653.825	358.072	-295.753
Directe salariskosten toegerekend aan grondexploitaties	520.718	482.308	-38.410
Totaal	1.174.543	840.380	-334.163

Het nadeel van € 334.163,- komt terug in de verschillenverklaring op hoofdlijnen in § 1.1 Algemeen.

Specificatie salariskosten 2017

	Begroting	Realisatie	Vershil
Knelpuntenpot	28.418	0	28.418
Salarissen	13.843.624	13.500.180	343.444
Inhuur	491.270	944.478	-453.208
Ambtsjubilea	5.865	7.087	-1.222
Inkomsten (UWV)	0	-77.949	77.949
Inkomsten fietsplan	0	-8.393	8.393
Uitgaven fietsplan	0	15.376	-15.376
Ambtsjubilea (gratificaties)	22.362	2.502	19.860
Sociale uitkeringen	114.891	106.458	8.433
Pensioenen	204.568	206.411	-1.843
Totaal salarissen	14.710.998	14.696.150	14.848

3.7.4 Overzicht onvoorzien

In de begroting 2017 is een bedrag van € 77.500,- als onvoorzien geraamd. In 2017 hebben er echter geen uitgaven plaatsgevonden ten laste van de post onvoorzien.

In het verleden (bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2013-2016) hebben wij de raad een verdeling over de programma's voorgelegd van de post onvoorzien. Deze onderverdeling is toen gemaakt, zodat het college bij eenmalige zaken (politiek niet gevoelig van aard) flexibel om kan gaan met deze post. In onderstaande tabel is de verdeling en de aanwending over 2017 aangegeven.

Nr.	Omschrijving	2017
	Reguliere verdeling onvoorzien	77.500
	Beginstand onvoorzien 2017	77.500
N.v.t.	N.v.t.	0
	Totaal benut in 2017	0
	Eindstand onvoorzien 2017	77.500

Nr.	Programma	On-voorzien	Aan-wending	Eind
1	Gebiedsgericht werken	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
2	Economie en vastgoed	€ 5.000	€ 0	€ 5.000
3	Veiligheid en handhaving	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
4	Bestuurlijke samenwerking	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
5	Sociale zaken en armoedebeleid	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
6	Zorg, welzijn en cultuur	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
7	Jeugdbeleid en onderwijs	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
8	Democratisch bestuur	€ 5.000	€ 0	€ 5.000
9	Natuur, milieu en duurzaamheid	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
10	Bereikbaarheid en verkeer	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
11	Bouwen en wonen	€ 7.500	€ 0	€ 7.500
12	Financiën	€ 0	€ 0	€ 0
	Totaal	€ 77.500	€ 0	€ 77.500

3.7.5 Overzicht van de incidentele baten en lasten

Afkortingen:

1e TR = 1e tussentijdse rapportage

2e TR = 2e tussentijdse rapportage

B = begroting

KN = kadernota

Door de afronding kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Omschrijving	2017	
	Baten	Lasten
Programma 1 Gebiedsgericht werken		
0,5 FTE buurtregisseur en instellen cie. Gebiedsgericht werken (B2016)		45.767
Programma 2 Economie en vastgoed		
Compensatie maatregelen tijdens reconstructie centrum Geldrop (B2016)		44.315
Eenmalige subsidie Centrum- en Lintenmanagement Mierlo (B2017)		25.000
Programma 3 Veiligheid en handhaving		
Restitutie batig saldo 2016 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (2e TR 2017)		-100.570
Programma 4 Bestuurlijke samenwerking		
Programma 5 Sociale zaken en armoedebeleid		
Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur		
Openbare gezondheidszorg; Gezond in de stad (KN2016)		8.155
Re-organisatie welzijnsopbouwwerk (KN2016)		50.000
Verkoopopbrengst inventaris Cultureel Centrum Hofdael (2e TR 2017)	391.520	
Investering speeltuin De Viking		59.778
Kosten Wmo		1.250.000
Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs		
Kosten transitie		1.155.518
Programma 8 Democratisch bestuur		
Verkiezingen (B2016)		52.469
Basisregistratie Grootchalige Topografie fase 2 (B2016)		21.845
Salaris voormalige wethouder (KN2016)		-98.500
Wachtgeld voormalige wethouder (KN2016)		50.700
Leges paspoorten/ID-kaarten (KN2016)	70.000	
Restitutie "Breedband in/voor het Stedelijk Gebied Ehv. fase 2" (2e TR 2017)		-91.799
Programma 9 Natuur, milieu en duurzaamheid		
Extra budget duurzaamheidsbeleid in 2016 t/m 2019 (B2016)		25.000
Investering "Versnellen verduurzamen openbare verlichting" (B2017)		25.000
Investering "Verduurzamen gemeentelijk vastgoed" (B2017)		50.000
Investering "Duurzaamheidslening niet gemeentelijke gebouwen" (B2017)		100.000
Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid (2e TR 2017)		32.237

Programma 10 Bereikbaarheid en verkeer		
Inspectie wegen en reinigen kunstwerken (B2016)		16.399
Schade brug Brugstraat (1e TR 2017)		8.460
Programma 11 Bouwen en wonen		
Verkoop Heilige Geeststraat 3 (1e TR 2017)	583.821	
Eenmalig vervallen werkbudget Reconstructie werkgebied (2e TR 2017)		-19.474
Inkomsten en uitgaven grondexploitatie	21.910.461	13.605.352
Programma 12 Financiën		
Beveiligingskosten (1e TR 2017)		16.543
Diversen		
Post onvoorzien programma 1 t/m 12 (B2016)		0
Onderuitputting kapitaallasten (B2017)	513.386	
Ambtsjubilea (B2016)		9.589
Subtotaal vóór mutaties reserves	23.469.188	16.341.783
Mutaties reserves		
Algemene reserve	74.641	953.111
Algemene reserve grondexploitaties	2.598.588	882.433
Resultaat dienstjaar 2016	508.098	
Reserve Uitwerking strategische visie	1.874	
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.252.997	
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo		187.788
Dekkingsreserve Parkeren Frisostraat-Margrietstraat		12.770
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat		710.114
Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus		233.753
Dekkingsreserve Onderzoek en realisatie kiosk		97.404
Reserve Investering speeltuin De Viking	59.778	
Reserve Personeel en organisatie	109.589	109.589
Reserve Gemeentelijke huisvesting	1.200.000	
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie		1.200.000
Reserve Leefbaarheidsfonds	109.585	533.724
Reserve Fonds Investering ruimtelijke ontwikkelingen	28.355	194.012
Reserve Bovenwijkse voorzieningen (nieuw)	3.750	692.388
Reserve I&A	145.969	132.490
Reserve Fonds Herstructurering woongebieden		137.606
Reserve Fonds Verevening bedrijfsomgevingen		29.295
Reserve Wmo	1.250.000	
Reserve Transitie	1.155.518	
Subtotaal reserves	8.498.742	6.106.477
Totaal	31.967.930	22.448.260
Incidenteel saldo jaarrekening 2017 (inclusief resultaat grondexploitatie)		9.519.670

3.7.6 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Toevoegingen	Onttrekkingen	Reden
Reserve personeel en organisatie	11.124		Reservering voor eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	620.252	469.891	dekking afschrijving investering
Reserve verkoopopbrengst HNG	0	174.984	jaarlijkse uitbetaling verkoopsom
Reserve hondenbeleid	31.732		Gesloten huishouden
Reserve recreatie en toerisme	262.408		Gesloten huishouden
Centrummanagement/ Ondernemersinitiatieven	11.947	15.551	Jaarlijkse storting en terugbetaling aan de ondernemers
Totaal	937.463	660.426	

3.7.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Voor de uitleg van de WNT zijn de beleidsregels, of normenkader, WNT 2017 van belang zoals vastgelegd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 19 april 2017, nr. 2017-177221.

Deze wet beoogd de openbaarmaking van topinkomens in de (semi)publieke sector. Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mogen niet meer verdienen dan 100% van het salaris van een minister. Dit wordt normering van topinkomens genoemd. Onder topfunctionaris bij gemeente Geldrop-Mierlo wordt verstaan: de gemeentesecretaris en de griffier.

Bedragen in €'s	G. van Luijn	J. van Vlerken	N. Scheltens
Functiegegevens	Griffier	Secretaris	secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 01/07	01/07 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1.0	1.0	1.0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.271	61.935	51.114
Beloningen betaalbaar op termijn	11.564	8.393	7.755
<i>Subtotaal</i>	90.834	70.328	58.869
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000	89.756	91.244
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	90.834	70.328	58.869
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,00	1,00	N.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	75.612	110.621	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	9.769	14.464	N.v.t.
Totale bezoldiging 2016	85.381	125.085	N.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3.8 Overzicht van investeringen en projecten

In het onderstaande kredietoverzicht staan groen en geel gearceerde kredieten. De geel gearceerde kredieten zijn in (de loop van) 2017 afgesloten. De groen gearceerde kredieten lopen door in 2018. De dik gedrukte teksten in de toelichting houden in: wijzigingen in het begrote krediet. Na akkoord van de raad worden deze wijzigingen doorgevoerd.

Project	Omschrijving project	Jaar krediet-votering	Lasten Baten Saldo	Begroting	Realisatie tot en met 2016	Realisatie 2017	Verplichting totaal	Restant - = negatief + = positief	Toelichting
701050	Rolbezem	2015	Lasten	11.199	4.519	6.680	0	0	In 2017 is de kleine rolbezem aangeschaft. Het krediet is afgesloten bij de 1e tussentijdse rapportage 2017.
701056	Servicewagen inclusief kraan	2017	Lasten	60.000	0	0	60.000	0	De servicewagen wordt in 2018 vervangen.
701063	Speedvisor	2017	Lasten	0	0	0	0	0	Bij de Kadernota 2017-2021 is deze aanschaf (€ 7.500,-) vervallen.
701072	Tractor Fendt	2017	Lasten	60.000	0	0	60.000	0	De tractor wordt in 2018 vervangen.
701076	Stratos aanhangerstrooier	2018	Lasten	0 (€ 35.000,- pas beschikbaar in 2018)	0	26.400	0	0	Het budget voor deze strooier (€ 35.000,-) is gevoteerd in 2018. Vanwege praktische reden is medio december 2017 (bij aan-vang van het winterseizoen) de strooier al aangeschaft. De aanschaf is dus iets naar voren ge-schoven. Op het budget (in 2018) houden wij nu € 8.600,- over.
701064	Grasveegmachine	2017	Lasten	17.500	0	17.117	0	383	In de 2e tussentijdse rapportage 2017 is ten onrechte vermeld dat deze investering verviel als gevolg van de kadernota. De aanschaf heeft inmiddels plaatsgevonden.
701065	Verticuteermachine	2017	Lasten	0	0	0	0	0	Bij de Kadernota 2017-2021 is deze aanschaf (€ 5.000,-) vervallen.

721004	Slachthuisstraat	2017	Lasten	23.000	0	0	23.000	0	De voorbereidingen zijn gestart, de uitvoering vindt plaats in 2018.
721032	Inrichting Geldropseweg	2013	Lasten	26.677	0	26.677	0	0	In 2017 heeft de aankoop van de grond plaatsgevonden. Het krediet is afgesloten bij de 1e tussentijdse rapportage 2017.
721052	Fietspad Oudvensestraat	2017	Lasten	10.000	0	0	10.000	0	De uitvoering heeft plaatsgevonden. De kosten zijn opgenomen bij de uitvoering van het planmatig onderhoud wegen. Dit project kan worden afgesloten.
72105100	Inkorten stationstunnel	2015	Lasten	258.000	253.252	112.868	0	-108.120	Na veelvuldig en intensief overleg met de NS is de gemeente eind november 2016 gestart met het inkorten van de tunnel onder het NS-station in Geldrop. In december zijn deze werkzaamheden afgerond. Inmiddels is ook de tunnelrand netjes afgewerkt en op het dak van de ingekorte tunnel een hek geplaatst. De eind-afrekening met de aannemer heeft in 2017 plaats gevonden, net als de verrekening met Wooninc. De subsidie Spoorse Doorsnijdingen moet nog worden verwerkt. Deze subsidie geldt voor meerdere onderdelen en is nog niet definitief vastgesteld.
7210053/-63	Openbare verlichting (jaarschijf 2017)	2017	Lasten	185.000	0	196.312	0	-11.312	Vanaf 2017 lopen de vervangingsinvesteringen masten en armaturen via een krediet. In 2017 zijn er meer armaturen en masten vervangen dan begroot daar staat tegenover dat daardoor in de exploitatie minder besteed hoefde te worden aan planmatig onderhoud. Daar is € 11.800,- minder aan planmatig onderhoud besteed dan begroot.

721065	Aanleg aansluiting Geldropseweg-Termeerstraat	2012	Lasten	190.000	39.016	6.208	144.776	0	De Raad van State heeft een vonnis uitgesproken, dat met een raadsinformatiebrief is gemeld. De aansluiting Termeerstraat zal niet worden uitgevoerd. Wel zal de verbindingsweg en het aanpassen van de ventweg worden gerealiseerd. De verwachting is dat het werk in 2018 in combinatie met de aanleg van de weg Bijenkorf naar de Termeerstraat uitgevoerd wordt.
721070	Herinrichting en riool-vervanging zuidelijke ventweg Mierloseweg	2010	Lasten	775.000	754.826	4.122	0	16.052	Het project is gereed.
			Baten	-173.178	-173.178	0	0	0	
			Saldo	601.822	581.648	4.122	0	16.052	
721080	Herinrichting St. Jozefplein	2014	Lasten	1.029.500	173.424	0	856.076	0	Het resterende budget is nodig voor de herinrichting van de overige onderdelen van de omgeving St. Jozefplein. Hierbij wachten we de herontwikkeling van de kerk af. De verwachte oplevering is in 2018.
721081	Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en Aa	2015, 2016 en 2017	Lasten	1.181.000	95.945	83.922	1.001.133	0	Het project is gestart in 2015 en loopt door tot in 2018. Het project behelst de aanleg van een recreatieve fietsverbinding inclusief brug over het kanaal, die het gebied ten zuiden van het kanaal verbindt met het gebied ten noorden van het kanaal. Dit betekent een verbinding van de natuur- en recreatiegebieden die zich ten noorden en ten zuiden van het kanaal bevinden. De aanbesteding loopt en aan het definitieve ontwerp van de route en de brug wordt gewerkt. Het merendeel van de totale projectkosten loopt door in 2018.
			Baten	-470.000	-47.972	-41.961	-380.067	0	
			Saldo	711.000	47.973	41.961	621.066	0	

721084	Pluvierstraat	2015	Lasten	119.762	0	4.688	115.074	0	De uitvoering vindt tegelijk met de herinrichting van de straat plaats in verband met parkeer-problematiek.
721094	Herinrichting stationsomgeving	2017	Lasten	625.000	0	41.349	583.651	0	Vorbereidende werkzaamheden zijn in 2017 van start gegaan. Uitvoering staat gepland voor 2019. De subsidie van de provincie is voor 80% bevoorschot.
			Baten	-425.000	0	-340.000	-85.000	0	
			Saldo	200.000	0	-298.651	498.651	0	
721098	Heggestraat (Stationstraat - Heilige Geeststraat)	2016	Lasten	243.000	0	0	243.000	0	In het kader van de uitvoering van het centrumplan en de aanpassing van het ziekenhuisterrein zelf is de verwachting dat de uitvoering van dit project in 2018/2019 zal plaatsvinden.
72109740	Vervangen VRI Sluisstraat - Peijenburgweg	2016 en 2017	Lasten	0	0	0	0	0	De voorbereidingen voor de vervanging van deze VRI, inclusief de aanpassing van dit kruispunt, lopen momenteel. De uitvoering zal echter pas in 2018 plaatsvinden. Vandaar dat het krediet van € 195.000,- door-schuift van 2017 naar 2018.
731041	Onderzoek en realisatie podium	2014	Lasten	105.781	8.377	687	96.717	0	Er is inmiddels duidelijk een voorkeur voor een verplaatsbaar podium. Over de samenwerkingsvorm (stichting) en de jaarlijkse exploitatiekosten is momenteel nog overleg gaande. Ieders bedoeling is te komen tot een podium in Mierlo dat intensief gebruikt gaat worden door Mierlose verenigingen en verenigingen daarbuiten. Overleg volgt nog over de definitieve invulling, welke in 2018 wordt afgerond. Het bedrag wordt doorgeschoven naar 2018.
			Dekking reserve	-105.781	-8.377	-687	-96.717	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	

73104x	Herinrichting centrum Mierlo realisatie (incl. riolering)	div.	Lasten	3.724.112	1.554.017	1.014.353	1.155.742	0	De uitvoering van de Willem Alexanderstraat, parkeren Margrietstraat en restant Margrietstraat is gereed. Ook de nutsbedrijven hebben hun werkzaamheden afgerond. De uitvoering van de laatste fasen (Dorpsstraat/Vesperstraat en parkeren gemeentehuis) vindt nu plaats. In 2018 worden de werkzaamheden afgerond.
			Dekking reserve	-2.427.633	-1.297.342	-604.257	-526.034	0	
			Saldo	1.296.479	256.675	410.096	629.708	0	
732001	Revitalisering bedrijventerrein De Smaale fase 1		Baten	-250.000	0	-250.000	0	0	Een gedeelte van de Industrieweg is in 2017 verkocht.
732008	Revitalisering bedrijventerrein De Smaale fase 2 en 3	2014	Lasten	1.488.000	1.454.291	28.572	0	5.137	Het project is vrijwel geheel afgerond. In 2018 wordt het laatste gedeelte van de beplanting geplant.
			Baten	-448.500	0	-448.572	0	72	
			Saldo	1.039.500	1.454.291	-420.000	0	5.209	
756022	Ontsluiting Sang en Goorkens	2014 en 2015	Lasten	35.000	14.446	14.731	5.823	0	In juli 2014 is er door de provincie subsidie toegekend aan het project 'Beekherstel Goorloop en ecologische verbindingszone Sang en Goorkens'. Dit is uitgewerkt naar een in 2015 getekende samenwerkingsovereenkomst tussen Waterschap Aa en Maas, gemeente Someren en gemeente Geldrop-Mierlo. In 2016 is de kern van dit onderdeel (het mogelijk maken van een rondwandeling door Sang en Goorkens met aanvullende recreatieve voorzieningen) door het waterschap aanbesteed. Dit is uitgevoerd en eind juni 2017 officieel geopend. Op dit moment worden nog twee wandelroutes opengesteld. Hiervoor ontvangen we in 2018 de afrekening. Het krediet handhaven in 2018.

772110	Herinrichting milieustraat	2013 en 2015	Lasten	742.140	708.987	535	0	32.618	Vanwege de onduidelijkheid over de plannen van de Paligroep kunnen we de parkeercapaciteit voor het gemeentelijke pand op het Emopad nog niet definitief afronden. Tot op heden hadden we hiervoor het bedrag van € 32.618,- dat resteert in dit krediet in gedachte. Omdat niet bekend is hoelang deze onduidelijkheid nog voortduurt, sluiten we het krediet 'Herinrichting milieustraat' nu af. Zo kan begonnen worden met de afschrijving en voorkomen we dat het krediet nog een langere tijd open blijft staan. De nieuwe milieustraat is immers gereed en in werking. Wanneer in de toekomst duidelijkheid kan worden gegeven over de benodigde parkeerfaciliteiten, zal hiervoor een nieuw krediet aan de raad worden voorgelegd. Er wordt nu immers een deel van het krediet niet uitgegeven, terwijl vaststaat dat de parkeersituatie nog niet optimaal is.
			Baten	-59.000	-59.000	0	0	0	
			Saldo	683.140	649.987	535	0	32.618	
772200	Riolering Haspelstraat	2016	Lasten	29.001	0	0	29.001	0	De relining vindt plaats in 2018.
772201	Riolering Hekelstraat	2016	Lasten	44.292	0	0	44.292	0	De rioolvervanging wordt meegenomen bij de ontwikkeling van plan herinrichting Hekelstraat.
772202	Diepe Vaart (riolering en weginrichting)	2014	Lasten	245.999	37.678	214.356	0	-6.035	De uitvoering is afgerond.
772208	Riolering Elsbroekpad	2017	Lasten	53.232	0	0	53.232	0	De werkzaamheden worden in 2018 uitgevoerd.
772210	Riolering Margrietstraat	2017	Lasten	69.720	0	0	69.720	0	De werkzaamheden worden in 2018 uitgevoerd.

772211	Riolering Nuenenseweg	2017	Lasten	224.488	0	0	224.488	0	De werkzaamheden worden in 2018 uitgevoerd.
772212	Riolering Slinge	2017	Lasten	8.334	0	0	8.334	0	De werkzaamheden worden in 2018 uitgevoerd.
772213	Riolering Weverstraat	2017	Lasten	67.611	0	0	67.611	0	De werkzaamheden worden in 2018 uitgevoerd.
772225	Riolering Parallelweg schadeherstel	2016	Lasten	139.734	19.667	128.102	0	-8.035	De werkzaamheden worden in 2017 uitgevoerd. In het werkvak is vervuiling geconstateerd die voor de uitvoering tot extra maatregelen. Vandaar dat de kosten € 8.035,- hoger zijn uitgevallen. De gevolgen hiervan worden opgevangen binnen het gemeentelijk rioleringsplan.
772226	Aanpak wateroverlast	2017	Lasten	75.000	0	0	75.000	0	De werkzaamheden worden in 2018 uitgevoerd.
772227	Aanpak wateroverlast Laan van Tolkien	2017	Lasten	430.000	0	0	430.000	0	Dit project is in uitvoering. De oplevering is in 2018.
772264	Bestrijden grondwateroverlast	2010	Lasten	2.557.805	2.380.825	3.620	173.360	0	In 2017 wordt het project afgerond.
	Scandia / Coevering West		Baten	-49.535	-49.535	0	0	0	
			Saldo	2.508.270	2.331.290	3.620	173.360	0	
772282	Riool Christinastraat	2015	Lasten	6.276	0	0	6.276	0	Dit project wordt in 2018 uitgevoerd.
772283	Riool Jan Cornelis de Rijpstraat	2015	Lasten	76.791	0	0	76.791	0	Dit project wordt in 2018 uitgevoerd.
772288	Riool Ziggenstraat	2015	Lasten	21.528	0	0	21.528	0	Dit project wordt in 2018 uitgevoerd.
772290	Vervanging pompen en gemalen en besturingssystemen GRP 2013 (jaarschijf 2017)	2017	Lasten	322.044	0	314.026	8.018	0	Afkomstig uit GRP. In verband met een gewijzigde afschrijvingsmethodiek wordt vanaf 2015 gewerkt met jaarschijven. Het restant van dit project € 8.018,- wordt overgeheveld naar jaarschijf 2018.

772291	Riolering Groesstraat	2016	Lasten	22.703	0	0	22.703	0	Dit project wordt in 2018 uitgevoerd.
772292	Riolering Mierloseweg	2016	Lasten	48.707	0	0	48.707	0	Dit project wordt tijdelijk On hold gezet in verband met ontwikkeling binnen het project Mierloseweg (Tweka).
772293	Riolering Drossaardstraat Schoutstraat Gravenstraat Schepenenstraat	2016	Lasten	573.347	0	327.096	96.251	150.000	De kosten voor de vervanging van riolering worden in het GRP opgenomen op basis van kengetallen van de Stichting Rioned. De in het GRP opgenomen bedragen zijn de basis van het krediet. Door de gekozen uitvoering kan blijken dat voor de gegeven situatie deze kengetallen te ruim of te mager blijken. Daarnaast hebben we een viertal rioleringsprojecten tegelijk in uitvoering genomen waardoor er bij de aanbesteding voordelen zijn behaald. Dit project kan worden afgeraamd met € 150.000,- .
772294	Riolering Vlasstraat	2016	Lasten	59.473	0	0	59.473	0	Dit project wordt in 2018 uitgevoerd.
781002	Aanleg ecologische verbindingszone Goorloop	2013	Lasten	43.025	0	0	0	43.025	In juli 2014 is er door de provincie subsidie toegekend aan het project 'Beekherstel Goorloop en ecologische verbindingszone Sang en Goorkens'. Dit is uitgewerkt naar een in 2015 getekende samenwerkings-overeenkomst tussen Waterschap Aa en Maas, gemeente Someren en gemeente Geldrop-Mierlo. Eind 2016 is gebleken dat het binnen de termijn van de subsidie (eind 2017) niet mogelijk is de benodigde gronden te verwerven. Bij de Goorloop liggen veel huiskavels van particuliere eigenaren, die deze beslist niet willen verkopen.

									Realisatie van de ecologische verbindingszone in 2017 is hierdoor niet mogelijk gebleken. Op dit moment is er weinig zicht op realisatie van de EVZ op korte termijn. Daarom sluiten we dit krediet op dit moment af en kijken we, wanneer in de toekomst meer informatie en duidelijkheid beschikbaar is, naar nieuwe initiatieven om de EVZ alsnog te realiseren. Het afsluiten van het krediet maakt dat ook de voorziening, bestaande uit vroegere STIKA-gelden, vrij zal vallen.
			Dekking voorziening	-43.025	0	0	0	-43.025	
			Saldo	0	0	0	0	0	
78100300	Ecologische verbindingszone Overakkerseloop	2016 en 2017	Lasten	98.280	0	0	0	98.280	In juli 2014 is er door de provincie subsidie toegekend aan het project 'Beekherstel Goorloop en ecologische verbindingszone Sang en Goorkens'. Dit is uitgewerkt naar een in 2015 getekende samenwerkings-overeenkomst tussen Waterschap Aa en Maas, gemeente Someren en gemeente Geldrop-Mierlo. Eind 2016 is gebleken dat het binnen de termijn van de subsidie (eind 2017) niet mogelijk is de benodigde gronden te verwerven. Ondanks inspanningen, waren de gronden niet te verwerven tegen reële/ marktconforme prijzen. Realisatie van de ecologische verbindingszone in 2017 is hierdoor niet mogelijk gebleken. Op dit moment is er weinig zicht op realisatie van de EVZ op korte termijn. Daarom sluiten we dit krediet op dit moment af en kijken we, wanneer in de toekomst meer informatie en duidelijkheid beschikbaar is, naar nieuwe initiatieven om de EVZ alsnog te realiseren.

78100400	Aanpak aandachtsontwikkellocaties	2016	Lasten	600.000	0	1.399	598.601	0	<p>Dit jaarlijkse budget van € 300.000,- is opgenomen om specifieke aandachts- en ontwikkellocaties om te buigen vanuit integraal oogpunt (op initiatief van Handhaving – Ruimte – Economische Zaken). Het betreft veelal locaties met een slechte uitstraling, verloedering waar criminele activiteiten op de loer liggen. Diverse instrumenten kunnen ingezet worden zoals: planschade, grondvererving, handhaving, extern projectleiderschap, her-bestemmen, stimuleren van eigenaren, procesondersteuning van eigenaren. Op het budget ontwikkellocaties zijn de afgelopen twee jaar geen uitgaven gedaan.</p> <p>Dat heeft voor het overgrote deel te maken met het einde van de crisis, waardoor veel resultaten tot op heden geboekt konden worden zonder kosten te maken. Veel van de aandachtontwikkellocaties zijn aangepakt door samen met de eigenaar actief in te zetten op gebiedsontwikkeling. De huidige markt biedt daarvoor weer (al enige tijd) de ruimte. De gesprekken met eigenaren van diverse locaties hebben geleid tot herontwikkeling (terrein Van Agt, Tweka-terrein) of bijvoorbeeld functiewijziging (van detailhandel of horeca naar bijvoorbeeld wonen). Voor een deel van de locaties is echter nog geen oplossing voor handen en wordt het project verder doorgezet. In 2017 zijn onderhandelingen gestart voor een locatie. Het betreft hier het verwijderen van een horecabestemming bij een leegstaande locatie in een woonstraat die voor veel overlast heeft gezorgd in de buurt.</p>
----------	--------------------------------------	------	--------	---------	---	-------	---------	---	--

									Er liggen nu kansen om de bestemming te wijzigen via bijvoorbeeld planschade na bestemmingswijziging of aankoop en vervolgens verkoop na bestemmingswijziging. Een aanbod is in overweging bij de eigenaren van het pand.
			Dekking voorziening	-600.000	0	-1.399	-598.601	0	Dekking uit de voorziening Wonen.
			Saldo	0	0	0	0	0	
7310x	Herinrichting centrum Geldrop (realisatie)	div	Lasten	3.990.300	1.128.569	293.982	2.567.749	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2021. In raadsv. GM 2013.0447 d.d. 6 augustus 2013 zijn de budgetten voor de herinrichting van het Centrum Geldrop berekend. Momenteel is er meer inzicht in de wensen van de inrichting, zodat de budgetten nu opnieuw zijn berekend en hierbij is ook rekening gehouden met de actuele prijzen. Het betreft hier de deelprojecten Herinrichting Heuvel, Bezorgershof en Achter de Kerk (+ € 418.000,-) en Herinrichting parkeerterrein Weverijmuseum (+ € 11.000,-).
73106700	Bewegwijzering centrum Geldrop	div	Lasten	56.800	14.425	0	42.375	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2019.
731077	Gevelverbetering centrum Geldrop	2016	Lasten	200.000	0	100.000	100.000	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2018.
732026	Kwaliteitsimpuls centrum Geldrop	2014	Lasten	285.000	203.591	47.860	33.549	0	De uitvoering loopt minimaal door tot en met 2018.
731066	Vervangen parkeerautomaten	2014	Lasten	136.500	112.085	15.362	0	9.053	Het project is in 2017 afgerond.
70030000	Zaakgericht werken	2016	Lasten	247.145		171.110	76.035	0	In 2018 wordt het restantkrediet verhoogd met € 25.000,-.
			Dekking reserve	-247.145		-171.110	-76.035	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	

70030100	Basisregistratie Grootschalige Topografie	2013	Lasten	250.000	170.794	21.845	57.362	0	De tweede fase BGT loopt door tot 2020.
70010023	Vervanging afzuiging kantine	2010	Lasten	7.429	0	0	7.429	0	Het investeringsbedrag van € 7.429,- is verschoven naar 2018.
70010041	Hertaxatie gemeentelijke inventaris t.b.v. verzekeringsdoeleinden	2015	Lasten	26.500	0	0	26.500	0	Het investeringsbedrag van € 26.500,- is verschoven naar 2019.
70010043	Vervanging bureau's en losse inrichting gemeentehuis	2017	Lasten	163.750	0	0	163.750	0	Het investeringsbedrag van € 163.750,- is verschoven naar 2018 en 2019.
70010044	Vervanging bureaustoelen	2017	Lasten	48.000	0	0	48.000	0	Het investeringsbedrag van € 48.000,- is verschoven naar 2018 en 2019.
73103000	Taxatie- en verkoopkosten afstoten vastgoed	2012	Lasten	20.000	11.095	1.874	7.032	0	Enkele panden zijn verkocht. Vastgoedplan is in 2016 vastgesteld en de uitvoering is ter hand genomen.
73103710	Duurzame maatregelen gemeentelijke gebouwen	2014	Lasten	200.000	145.284	10.550	44.166	0	In 2017 en 2018 zijn nieuwe budgetten ter beschikking gesteld, project loopt door tot en met 2018.
73103720	Hertaxatie gemeentelijke gebouwen t.b.v. verzekeringsdoeleinden	2015	Lasten	50.000	47.670	1.098	0	1.232	Het project is afgerond, maar de financiële afwikkeling vond in 2017 plaats.
75801750	Verbeteren herstel en energieopwekking waterrad	2014	Lasten	110.000	27.799	18.503	63.698	0	Het waterrad is hersteld. Momenteel is men bezig met de zichtbaarheid van het waterrad te verbeteren, de bouwaanvraag is ingediend. Het betreft hier een rijksmonument, zodat de termijnen langer dan normaal zijn. De aanbestedingsprocedure is in 2018 opgestart.
78210100	Dichtmaken standaard molen Mierlo	2016	Lasten	50.000	5.072	18.554	26.375	0	Het project is in afrondende fase en zal in 2018 worden afgerond.

70000160	Renovatie gemeentehuis 2015 (activeren)	2015	Lasten	1.714.540	77.960	67.138	1.569.442	0	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2015 gestart. Uitvoering in 2018 en 2019, in combinatie met de multifunctionele vergaderlocatie.
70000161	Renovatie gemeentehuis 2015 (t.l.v. voorziening)	2015	Lasten	115.000	11.942	25.775	77.283	0	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2015 gestart. Uitvoering in 2018 en 2019, in combinatie met de multifunctionele vergaderlocatie.
70000180	Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie	2016	Lasten	1.150.000	0	96.013	1.053.987	0	Vorbereidingswerkzaamheden zijn in 2016 gestart. Uitvoering in 2018 en 2019.
			Dekking reserve	-300.000	0		-300.000	0	Dekking uit reserve Gemeentelijke huisvesting.
			Saldo	850.000	0	96.013	753.987	0	
70010008	Kosten invoering raadsplein	2006	Lasten	30.000	25.927	4.013	0	61	De realisatie 2017 betreft het onderzoek audiovisuele voorzieningen van de nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie. Het krediet wordt afgesloten.
71401055	Samen Werkt!	2011	Lasten	0	170.760	119.905	0	0	De kosten Samen Werkt komen ten laste van de voorziening Wonen.
			Dekking voorziening	0	-170.760	-119.905	0	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	
74230042	Groot onderhoud schoolgebouwen (gymzalen)	2010	Lasten	0	372.693	21.510	0	0	De kosten komen ten laste van voorziening Onderhoud gebouwen onderwijs.
			Dekking voorziening	0	-372.693	-21.510	0	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	
74230048	Saneringsmaatregelen asbest basisscholen	2013	Lasten	300.000	291.357	0	8.643	0	Het restantbedrag is benodigd om de kosten van de asbestsanering te dekken.

75300007	Breedtesportimpuls t.l.v. voorziening	2009	Lasten	0	5.061	18.813	0	0	Het betreft kosten ten behoeve van Kids Sport, welke ten laste komen van de voorziening Breedtesport. Ook kosten van het JOGG worden hieruit bekostigd.
			Dekking voorziening	0	-5.061	-18.813	0	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	
75301500/-10/-20	Groot onderhoud sporthallen	2011	Lasten	0	274.838	96.356	0	0	De kosten komen ten laste van de voorziening Groot onderhoud gebouwen.
			Dekking voorziening	0	-274.838	-96.356	0	0	
			Saldo	0	0	0	0	0	
75310057	Vervanging beregeningsinstallatie sportpark De Ark	2016	Lasten	12.500	0	0	12.500	0	Het betreft de aanschaf van een nieuw automaat. Deze wordt in 2018 aangeschaft.
77211199	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers	2017	Lasten	83.220	0	0	83.220	0	Door Cure is een plan ontwikkeld over de plaatsing van ondergrondse containers bij de deelnemende gemeenten binnen Cure. De gemeenten moeten zelf zorgen voor de betonbakken en de civieltechnische werken om deze te kunnen plaatsen. Het geldt voor restafval, papier, glas en textiel. De uitvoering ervan heeft nog niet plaatsgevonden, vanwege de uitgestelde besluitvorming omtrent het REnescience-project. Het geld moet wel beschikbaar blijven voor 2018.

3.9 Reserves en voorzieningen

3.9.1 Overzicht van reserves en voorzieningen

Naam reserve	Balans- waarde 1-1-2017	Bestem- ming resultaat	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Balans- waarde 31-12-2017
Reserves					
Algemene reserve					
Algemene reserve	5.968.807	45.947	913.111	74.641	6.853.225
Inkomensreserve	6.000.000	0	0	0	6.000.000
Algemene reserve grondexploitatie	21.233.354	462.151	420.282	2.434.245	19.681.542
Totaal algemene reserves	33.202.161	508.098	1.333.393	2.508.886	32.534.766
Resultaat dienstjaar	508.098	-508.098	9.263.988	0	9.263.988
Bestemmingsreserves					
Reserve Dorpsgezicht 't Broek	50.000	0	0	0	50.000
Reserve Uitwerking strategische visie	104.686	0	0	1.874	102.812
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	1.252.997	0	2	1.252.999	0
Reserve Personeel en organisatie	200.000	0	120.713	109.589	211.124
Reserve Onderwijshuisvesting (IHP)	4.706.028	0	620.252	469.891	4.856.388
Reserve WWB inkomensdeel	567.339	0	0	0	567.339
Reserve Wmo	1.250.000	0	0	1.250.000	0
Reserve Transitie	1.155.518	0	0	1.155.518	0
Reserve Verkoopopbrengst HNG	780.920	0	0	174.984	605.936
Reserve Georm. gelden gem.fonds	520.489	0	0	0	520.489
Reserve Investering speeltuin De Viking	87.228	0	0	59.778	27.451
Reserve Hondenbeleid	171.200	0	31.732	0	202.932
Reserve Gemeentelijke huisvesting	1.200.000	0	0	1.200.000	0
Reserve Recreatie en toerisme	268.258	0	262.408	0	530.665
Centrummanagement/ondern.initiat.	16.705	0	11.947	15.551	13.101
Bijdrage gem. monumenten Geldrop	16.000	0	0	0	16.000
Reserve I&A	373.383	0	132.490	145.969	359.904
Reserve Leefbaarheidsfonds	246.240	0	533.724	109.585	670.379
Reserve Fonds invest. ruimt. ontw.	46.252	0	194.012	28.355	211.909
Reserve Bovenwijkse voorz. (nieuw)	200.976	0	688.639	0	889.615
Reserve Fonds herstruct. woongebieden	47.959	0	137.606	0	185.565
Reserve Fonds verevening bedrijfsomg.	0	0	29.295	0	29.295
Dekkingsreserve Bouw vergaderacc.	0	0	1.200.000	0	1.200.000
Dekkingsreserve Nutsvrz. centrum Mierlo	0	0	187.788	0	187.788
Dekkingsres. Park. Frisostr.-Margrietstr.	0	0	12.770	0	12.770
Dekkingsres. P-Margrietstr. thv Frisostr.	0	0	710.114	0	710.114
Dekkingsres. Dorpsstr. Rabo - thv Plus	0	0	233.753	0	233.753
Dekkingsres. Onderz. en realisatie kiosk	0	0	97.404	0	97.404
Totaal bestemmingsreserves	13.262.177	0	5.204.649	5.974.092	12.492.733
Totaal reserves	46.972.436	0	15.802.030	8.482.978	54.291.487

Naam voorziening	Balans- waarde 1-1-2017	Vrijgeval- len bedragen	Toevoe- gingen	Aanwen- dingen	Balans- waarde 31-12-2017
Voorzelingen					
Voorzelingen verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenvoorzelingen wethouders	2.745.863	39.649	0	118.297	2.587.917
Asbest van het Dak	7.054	0	0	4.708	2.346
Totaal voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	2.752.917	39.649	0	123.005	2.590.263
Voorzelingen onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	587.651	0	693.139	316.985	963.805
Onderhoud gebouwen	842.357	0	905.555	302.548	1.445.365
Onderhoud gebouwen onderwijs	176.537	0	0	21.510	155.027
Totaal voorzieningen onderhoud en egalisatie	1.606.545	0	1.598.694	641.042	2.564.197
Voorzelingen door derden beklemde middelen					
Wonen	4.557.537	12.220	100.000	147.947	4.497.370
Egalisatie afvalstoffenheffing	369.418	0	0	369.418	0
Egalisatie rioleringen	4.081.798	0	454.899	0	4.536.697
Breedtesport impuls middelen	62.959	0	0	18.813	44.145
Aanleg EVZ Goorloop	43.025	43.025	0	0	0
Gemeentelijk herplantfonds plantsoenen	2.157	0	3.000	0	5.157
Voorziening afgesloten complexen GB	373.000	327.169	30.139	0	75.970
Totaal voorzieningen door derden beklemde middelen	9.489.894	382.414	588.038	536.178	9.159.340
Totaal voorzieningen	13.849.356	422.063	2.186.732	1.300.226	14.313.800
Totaal reserves en voorzieningen	60.821.792	422.063	17.988.762	9.783.204	68.605.287

3.9.2 Toelichting op de reserves

Algemeen

In deze toelichting richten wij ons hoofdzakelijk op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2017. Ook lichten we toe waarvoor de reserves bedoeld zijn.

Reserves

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer, voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht (bijvoorbeeld reserve Hondenbeleid). Dekkingsreserves staan ter dekking van de afschrijvingslasten van enkele grote projecten of investeringen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
5.968.807	959.058	74.641	6.853.225

Het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Voor deze reserve is een minimum afgesproken van € 3,5 miljoen.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Resultaatbestemming jaarrekening 2016 (€ 45.947,-);
- Restant vordering van de algemene dienst op het grondbedrijf (€ 913.111,-).

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- Kosten Vennootschapsbelasting (€ 78.427,-);
- Dotatie voorziening gebouwen ten behoeve van strategisch vastgoedplan (€ 24.854,-);
- Jaarlijkse kapitaallasten van activum "Tijdelijke huisvesting Geldrop-Mierlo" (€ 7.347,-). Vanaf 2018 is er voor de tijdelijke kosten huisvesting een aparte dekkingsreserve gevormd (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017);
- Afrekening kosten krediet "Invoering raadsplein" (€ 4.013,-);
- Doorschuiven € 40.000,- van het budget duurzaamheidsbeleid in 2017 overhevelen naar 2018 voor de aanleg van ecologische verbindingzones in 2018 (uit: 2e tussentijdse rapportage 2017) (-/- € 40.000,-).

Inkomensreserve

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
6.000.000	0	0	6.000.000

Het doel van deze reserve is zorg dragen voor een vaste rentebaat voor de exploitatie. Door voor deze reserve een vast minimum te hanteren (€ 6.000.000,-) is in ieder geval sprake van een structureel dekkingsmiddel.

Algemene reserve grondexploitaties

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
21.233.354	882.433	2.434.245	19.681.542

Het doel van deze reserve:

- Een buffer voor conjuncturele risico's en exploitatierisico's binnen het grondbedrijf;
- Voeding van de voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf;
- Het dekken van tekorten op nieuwe stadsvernieuwingsplannen;
- Het financieren van strategische aankopen.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Resultaatbestemming jaarrekening 2016 (€ 462.151,-);
- Rentebijdrage 2017 (€ 420.282,-).

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- Overboeking naar algemene reserve (€ 913.111,-);
- Voorfinanciering storting fondsen grondverkoop 2015 en 2016 (€ 1.298.072,-);
- Overboeking naar voorziening Dekking verliessaldi grondbedrijf (€ 180.911,-);
- Voorfinanciering verevening bedrijventerrein SGE (€ 159.400,-);
- Correctie bespaarde rente verliesvoorziening (€ 7.758,-);
- **aanpassing afgesloten complexen/slibdepot -/- (€ 125.007,-).**

Resultaat dienstjaar

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
508.098	9.263.988	508.098	9.263.988

In 2017 is het resultaat van dienstjaar 2016 (€ 508.098,-) conform het raadsbesluit bij de jaarrekening 2016 verdeeld over de reserves:

- Algemene reserve (€ 45.947,-);
- Algemene reserve Grondexploitatie (€ 462.151,-).

Het resultaat van dienstjaar 2017 bedraagt **€ 9.263.988,-**, waarvan € 571.474,- betrekking heeft op de algemene dienst en **€ 8.692.514,-** op het grondbedrijf.

Bestemmingsreserves

Reserve Dorpsgezicht 't Broek

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
50.000	0	0	50.000

Het doel van deze reserve is de instandhouding en versterking van de cultuurhistorische waarden in het Beschermd Dorpsgezicht 't Broek in Mierlo. Het maximum van deze reserve is vastgesteld op € 50.000,-.

Vanaf 2018 is de betreffende verordening ingetrokken en wordt deze reserve opgeheven. Het resterende saldo valt dan vrij ten gunste van de algemene reserve (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Uitwerking strategische visie

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
104.686	0	1.874	102.812

Het doel van de reserve is het bekostigen van maatregelen afkomstig uit strategische visies of toekomstvisies. De onttrekking van € 1.874,- heeft betrekking op taxatie en verkoopkosten afstoten vastgoed.

Vanaf 2018 wordt deze reserve opgeheven. Het resterende saldo valt dan vrij ten gunste van de algemene reserve (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
1.252.997	2	1.252.999	0

Het doel van is de reserve is het (mede) bekostigen van projecten, zoals ontsluitingswegen, groenparken, rioolretentiebossen e.d. ten behoeve van meerdere exploitatiegebieden. Het volledige saldo in dit fonds is belast met claims t.b.v. de centrumplannen van Mierlo en Geldrop.

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- Overboeking naar dekkingsreserve Parkeren Frisostraat - Margrietstraat (€ 12.770,-);
- Overboeking naar dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus (€ 233.753,-);
- Overboeking naar dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo (€ 187.788,-);
- Overboeking naar dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat (€ 710.114,-);
- Overboeking naar dekkingsreserve Voorbereiding onderzoek en realisatie kiosk (€ 97.404,-);
- Kapitaallasten activum Molenplein (€ 4.126,-);
- Kapitaallasten activum Gevelverbetering centrum Geldrop (€ 7.043,-).

Reserve Personeel en organisatie

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
200.000	120.713	109.589	211.124

Het doel van deze reserve is het opvangen van onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

De toevoegingen hebben betrekking op:

- Een eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag (€ 5.562,-) [2017];
- Een eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag (€ 5.562,-) [inhaal];
- Aanzuivering reserve P&O 2017 tot de minimumomvang van € 200.000,- (minimumbedrag is exclusief het budget voor de teambuildingsdag) (€ 109.589,-).

De onttrekkingen hebben betrekking op:

- De kosten van Zaakgericht werken € 109.589,-.

Reserve Onderwijshuisvesting / IHP

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
4.706.028	620.252	469.891	4.856.388

Het doel van de reserve is het realiseerbaar maken van toekomstige huisvestingsplannen onderwijs.

De toevoeging heeft betrekking op:

- Een dotatie in de reserve overeenkomstig de begroting 2017 (€ 620.252,-).

De onttrekking heeft betrekking op:

- De kapitaallasten van investeringen in basisschool/gymlokaal Ganzebloem overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 245.722,-);
- Rente Integraal Huisvestingsplan 2017 (€ 224.169,-).

Reserve WWB inkomensdeel

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
567.339	0	0	567.339

Het doel van de reserve is het egaliseren van de kosten van de BUIG-uitkeringen (BUIG = gebundelde uitkering). De gemeente ontvangt een gebundelde uitkering om daarmee uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren.

Vanaf 2018 is de naam van deze reserve gewijzigd in "Reserve Participatie" en wordt er een minimum van € 500.000,- en een maximum van € 1.000.000,- gehanteerd (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Wmo

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
1.250.000	0	1.250.000	0

In 2017 wordt de gehele reserve gebruikt om het tekort van het Sociaal Domein 2017 op te vangen (zie: § 1.1 Algemeen)

In 2018 voegen wij deze reserve samen met de reserve Transitie. Vanaf 2018 is de samengevoegde reserve geen onderdeel meer van de incidentele weerstandscapaciteit. Er wordt dan ook geen minimum of maximum omvang meer gehanteerd (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Transitie

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
1.155.518	0	1.155.518	0

In 2017 wordt de gehele reserve gebruikt om het tekort van het Sociaal Domein 2017 op te vangen (zie: § 1.1 Algemeen)

In 2018 voegen wij deze reserve samen met de reserve WWB-inkomensdeel (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Verkoopopbrengst HNG

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
780.920	0	174.984	605.936

Per 1 januari 1996 zijn alle aandelen van het Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten (HNG) verkocht aan NV Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. De koopprijs is in 1996 in totaliteit in deposito gestort bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en wordt jaarlijks uitbetaald aan de deelnemende gemeenten naar rato van hun aandeel in de verkoopprijs. Het doel van deze reserve is om dit bedrag jaarlijks vrij te laten vallen ten gunste van de exploitatie als dekkingsmiddel.

Het bedrag van € 605.936,- bestaat uit € 435.458,73 aandeel Geldrop en € 170.497,32 aandeel Mierlo en komt 25 jaar lang (van 1996 t/m 2020) ten gunste van de exploitatie.

In 2017 heeft er een afwaardering plaatsgevonden van het saldo aandeel Geldrop en Mierlo van € 174.984,- zodat het saldo aansluit met de opgave van de BNG van totaal € 605.936,-.

Reserve Geormerkte gelden gemeentefonds

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
520.489	0	0	520.489

Via het ministerie van Binnenlandse Zaken ontvangen wij de algemene uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze gelden zijn vrij besteedbaar. Dat neemt niet weg dat wij wel worden geacht om met dit geld bepaalde zaken te realiseren. De raad kan er dus voor kiezen om bepaalde gelden te oormerken. Deze reserve is destijds ingesteld, omdat het in de praktijk voorkomt dat wij in enig jaar geld ontvangen dat wij willen oormerken, maar waarbij het niet mogelijk is om deze gelden nog hetzelfde jaar voor het beoogde doel in te zetten.

Het begin- en eindsaldo van de reserve is € 520.489,-. Het gaat om de volgende geormerkte gelden:

- Invoeringskosten WABO 2008 en 2009 (€ 130.893,-);
- Gelden combinatiefuncties 2011 (€ 65.888,-);
- Gelden combinatiefuncties 2012 (€ 12.760,-);
- AWBZ 2012 (€ 92.784,-);
- Jeugdzorg 2012 (€ 24.279,-);
- AWBZ 2013 (€ 68.850,-);
- Transitiekosten RUD 2012 (€ 39.500,-);
- Armoedebestrijding 2013 (€ 31.000,-);
- Invoeringsgelden transitie 2014 (€ 54.535,-).

In 2018 vallen de geormerkte gelden vrij ten gunste van de algemene reserve (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Investingen speeltuin De Viking

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
87.228	0	59.778	27.451

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan. In 2017 heeft de speeltuin conform afspraken diverse investeringen gedaan om achterstallig onderhoud in te lopen en om de speeltuin weer aantrekkelijker te maken.

Reserve Hondenbeleid

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
171.200	31.732	0	202.932

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.

De toevoeging betreft een voordeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2017 van € 31.732,-.

Vanaf 2018 geldt dat er een verlaging c.q. verhoging hondenbelasting aan de raad wordt voorgelegd in de eerstvolgende begroting, wanneer er in twee opeenvolgende jaren overschotten c.q. tekorten zijn op realisatiebasis (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Gemeentelijke huisvesting

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
1.200.000	0	1.200.000	0

Het doel van deze reserve is het bekostigen van oplossingen voor gemeentelijke huisvestingsproblemen, zoals de verbouwing van het gemeentehuis.

Deze reserve is omgezet in een dekkingsreserve ter dekking van de kapitaallasten voor het krediet Gemeentelijke huisvesting.

Reserve Recreatie en toerisme

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
268.258	262.408	0	530.665

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie recreatie en toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit toeristenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van recreatieve voorzieningen en initiatieven.

De toevoeging betreft een voordeel van € 262.408,- op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2017.

Vanaf 2018 wordt het thema Verweven professioneel verankerd binnen een stichting villagemarketing. Een groot gedeelte van de reserve R&T is als budget door de gemeenteraad aan de stichting toegewezen, waarbij de stichting haar plannen jaarlijks aan de gemeenteraad dient voor te leggen. Het bedrag dat binnen de meerjarenbegroting is waarschijnlijk onvoldoende om al de beoogde plannen te verwezenlijken maar voorlopig kan de stichting hiermee uit de voeten. De stichting gaat zich inzetten op projecten binnen Verweven waarbij gedacht moet worden aan De Textielroute, het Katoenpad en meer maar de stichting zal zich ook gaan richten op gastvrijheid, uitstraling hele gemeente, inrichting centra, promoten van Geldrop-Mierlo, evenementen en meer.

Vanaf 2018 geldt dat er een verlaging c.q. verhoging toeristenbelasting aan de raad wordt voorgelegd in de eerstvolgende begroting, wanneer er in twee opeenvolgende jaren overschotten c.q. tekorten zijn op realisatiebasis (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Centrummanagement / ondernemersinitiatieven

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
16.705	11.947	15.551	13.101

In de reserve Centrummanagement wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Reserve Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
16.000	0	0	16.000

Het doel van deze reserve is het bekostigen van voorzieningen die door eigenaren van gemeentelijke monumenten moeten worden getroffen voor het onderhoud van een monument. De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

Vanaf 2018 is deze reserve opgeheven. Het resterende saldo valt dan vrij ten gunste van de algemene reserve. Op het moment dat er een aanvraag wordt gehonoreerd wordt dekking gezocht in de lopende exploitatie (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Reserve Leefbaarheidsfonds

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
246.240	533.724	109.585	670.379

Het doel van deze reserve is het behandelen van sociale doelstellingen, ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is.

In het Regionaal Woningbouwprogramma 2012-2022 is bepaald dat Geldrop-Mierlo een woningbouwopgave heeft van 1.504 woningen. Dit aantal wordt jaarlijks bijgesteld. Op regionaal niveau is afgesproken dat 27% van dit aantal in de sociale sector gerealiseerd moet worden tot en met 2019. In de recent vastgestelde Woonvisie Geldrop-Mierlo is aangegeven dat het gewenste beeld van de gemeente Geldrop-Mierlo anders is dan dat uit het Regionaal Woningprogramma. De gemeente kent nu al een hoger percentage woningen in de sociale sector dan afgesproken en zal zich daarom op dit moment met name richten op nieuwbouw in de vrije sector voor de genoemde doelgroepen. Dat betekent dat het aandeel sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten lager zal zijn dan de genoemde 27%.

Projecten die als gevolg van een lager aandeel sociale woningbouw winstgevend zijn, dragen af aan het fonds verevening sociale woningbouw. Projecten die door een hoger aandeel sociale woningbouw verliesgevend zijn, kunnen een bijdrage ontvangen vanuit het fonds. De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van actuele marktprijzen en uitgangspunten voor kavels en inhoud van woningen. Op basis van actuele omstandigheden en uitgangspunten, zal het college periodiek bepalen of de berekende afdracht per m² nog actueel is.

Het fonds is opgericht om sociale doelstellingen te kunnen halen ondanks dat er projecten kunnen zijn waar sociale woningbouw vanuit stedenbouwkundig of architectonisch oogpunt niet gewenst is. Andere projecten vangen dit op en krijgen een bijdrage van de winstgevender projecten.

De toevoeging betreft stortingen grondverkoop uit 2015 voor € 129.660,- en 2016 voor € 336.120,-. Verder is 65% van de bijdrage op grond van de overeenkomst Tweka voor € 56.794,- gestort en is uit de anterieure overeenkomst betreffende een perceel aan het Voortje € 11.150,- gestort.

In 2017 is € 100.000,- onttrokken en teruggestort in de voorziening Wonen conform besluitvorming. Daarnaast heeft er in 2017 nog een overige bijdrage plaatsgevonden ten laste het fonds van € 9.585,-.

Reserve Fonds investering ruimtelijke ordening

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
46.252	194.012	28.355	211.909

Het doel van deze reserve is het bevorderen van maatschappelijke doeleinden, landschapsversterking, parkeervoorzieningen, recreatieve ontwikkelingen, kunst, duurzaamheid, overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties en zorg, sport en bewegen.

Op 9 maart 2015 heeft de gemeenteraad de nota kostenverhaal vastgesteld. In de categorie bijdrage Ruimtelijke Ontwikkeling is toen het fonds Investerings Ruimtelijke ontwikkelingen ingesteld. Inmiddels zijn de eerste overeenkomsten, waarin deze afdrachten zijn (of worden) opgenomen ondertekend of in voorbereiding.

De doeleinden voor dit fonds die zijn vastgelegd in de nota kostenverhaal zijn:

- Maatschappelijke doeleinden;
- Landschapsversterking;
- Parkeervoorzieningen;
- Recreatieve ontwikkelingen;
- Kunstfonds;
- Duurzaamheid;
- Overlastbeperking solitaire bedrijfslocaties;
- Zorg, sport en bewegen.

Saldo per 1 januari 2017	€ 46.252,-
Stortingen in 2017 o.b.v. verkopen 2015	€ 64.830,-
Stortingen in 2017 o.b.v. verkopen 2016	€ 125.396,-
Storting 65% bijdrage overeenkomst Tweka	€ 3.786,-
Onttrekking grazend kunstwerk rotonde B'eind-A67	€ 28.355,- -/-
Saldo eind 2017	€ 211.909,-

Reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen (nieuw)

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
200.976	688.639	0	889.615

Het doel van deze reserve is het bekostigen van toekomstige voorzieningen welke als bovenwijken kunnen worden aangemerkt.

Binnen de gemeente Geldrop-Mierlo heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de toekomstige voorzieningen welke als bovenwijken kunnen worden aangemerkt. De omschrijving hiervan is opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie.

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. De beleidsregels voor de oude reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen kunnen op basis van de grondexploitatiewet niet worden toegepast op dit nieuwe fonds. Ook bij een weerstandsvermogen van onder de 75 of 50% kan er dus geen vrijval ten gunste van de reserve Grondexploitaties plaatsvinden.

Saldo per 1 januari 2017:	€ 200.976,-
Stortingen in 2017 o.b.v. verkopen 2015	€ 211.456,-
Stortingen in 2017 o.b.v. verkopen 2016	€ 284.870,-
Correctie storting overeenkomst Van Agt	-/- € 3.750,-
Storting 65% bijdrage overeenkomst Tweka	€ 192.562,-
Storting anterieure ovk. Voortje	€ 3.500,-
Saldo eind 2017	€ 889.615,-

Reserve I&A

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
373.383	132.490	145.969	359.904

Het doel van deze reserve is het bekostigen van toekomstige investeringen uit het informatiebeleidsplan (I&A) in Dienst Dommelvallei. Deze reserve komt voort uit de overige besluiten jaarrekening 2015, niet zijnde resultaatbestemming.

In 2017 is € 132.490,- toegevoegd aan deze reserve. Het betreft de onderbesteding van I&A-budgetten 2016 (uit: 2e tussentijdse rapportage 2017). In 2017 is € 145.969,- onttrokken voor uitgaven I&A.

Reserve Fonds herstructurering woongebieden

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
47.959	137.606	0	185.565

Het doel van deze reserve is het bekostigen van de herstructurering van woongebieden. Als een gedeelte van de woningvoorraad uit incurante en (op termijn) niet passende woningen bestaat, dienen die woningen op enig moment te worden gesaneerd of geherstructureerd. Voor de komende 10 jaar wordt verwacht dat ongeveer negentig woningen voor sloop of herstructurering in aanmerking komen. Het fonds is opgericht, omdat saneringen of herstructureringen doorgaans niet rendabel zijn.

In 2016 hebben de eerste stortingen in dit fonds plaatsgevonden. De toevoeging betreft stortingen via plannen gemeentelijke gronden van € 28.620,- en via plannen van derden voor € 19.339,-. Op basis van getekende anterieure overeenkomsten en optieovereenkomsten zullen in 2017 ook weer aanvullende stortingen plaatsvinden.

Saldo per 1 januari 2017:	€ 47.959,-
Stortingen in 2017 na besluit o.b.v. verkopen 2015	€ 32.415,-
Stortingen in 2017 na besluit o.b.v. verkopen 2016	€ 84.030,-
Storting 65% bijdrage overeenkomst Tweka	€ 18.931,-
Storting anterieure ovk Voortje	€ 2.230,-
Saldo eind 2017	€ 185.565,-

Reserve Fonds verevening bedrijfsomgevingen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	29.295	0	29.295

Het doel van deze reserve is het bekostigen van de herstructurering van bedrijfsomgevingen. Indien bestaande bedrijventerreinen worden gerevitaliseerd, geherstructureerd of herontwikkeld, kan dit resulteren in een verliesgevende grondexploitatie. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen kan sprake zijn van een winstgevende grondexploitatie. De nieuwe bedrijventerreinen bieden daarbij ruimte voor de vestiging van bedrijven die nu gelegen zijn op bestaande bedrijventerreinen in Geldrop-Mierlo. Het fonds is opgericht, omdat revitalisering of herstructureringen doorgaans niet rendabel zijn.

Saldo per 1 januari 2017:	€ 0,-
Stortingen in 2017 na besluit o.b.v. verkopen 2015	€ 5.595,-
Stortingen in 2017 na besluit o.b.v. verkopen 2016	€ 23.700,-
Saldo eind 2017	€ 29.295,-

Dekkingsreserves

Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodaties

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	1.200.000	0	1.200.000

Dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve gemeentelijke huisvesting ter dekking van de kapitaallasten van het krediet bouw vergaderaccommodaties.

Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	187.788	0	187.788

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in nutsvoorzieningen centrum Mierlo.

Dekkingsreserve Parkeren Frisostraat-Margrietstraat

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	12.770	0	12.770

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor parkeren Frisostaat-Margrietstraat.

Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	710.114	0	710.114

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat.

Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	233.753	0	233.753

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in Dorpsstraat deel Rabo - ter hoogte van de Plus.

Dekkingsreserve Onderzoek en realisatie kiosk

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
0	97.404	0	97.404

Deze dekkingsreserve is gevormd vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen in onderzoek en realisatie kiosk

3.9.3 Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenvoorziening wethouders

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
2.745.863	0	157.946	2.587.917

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van pensioenen en wachtgeldten aan (ex)wethouders. Voor zittende wethouders dient op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen te worden opgebouwd. Dit pensioen is afhankelijk van de diensttijd als wethouder en komt tot uitkering na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

De hoogte van de voorziening wethouderspensioenen wordt bepaald op basis van zogenaamde actuariële waardeberekeningen. Bij deze berekeningen is een rekenrente gehanteerd van 1,648%. Vorig jaar bedroeg deze 0,864%. De stijging van de rekenrente leidt tot een afname van de berekende voorziening. Er is circa € 118.000,- uit de voorziening onttrokken voor lopende pensioenverplichtingen en circa € 40.000,- omdat de voorziening een te hoge stand kende.

Voorziening Asbest van het dak

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
7.054	0	4.708	2.346

Deze voorziening is in 2013 ingesteld ter financiering van de subsidieverordening "Asbest van het dak". Deze verordening heeft als doelstelling om met een subsidie eigenaren te stimuleren asbesthoudende daken te doen verwijderen. De voorziening c.q. subsidieplafond van deze verordening is gemaximeerd op € 30.000,-. De subsidieverordening vervalt zodra het beschikbare budget is besteed.

De onttrekking heeft betrekking op verstrekte subsidies in het kader van de stimuleringsregeling (€ 4.708,-).

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening Onderhoud wegen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
587.651	693.139	316.985	963.805

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.

Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.

De toevoegingen bestaan uit de storting in de voorziening Onderhoud wegen (€ 562.889,-), onderhoud civiele kunstwerken (€ 25.250,-), en subsidies van de provincie (€ 105.000,-).

De onttrekkingen betreffen de kosten voor groot onderhoud wegen en civiele kunstwerken in 2017 (€ 316.985,-).

Voorzieningen Onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
842.357	905.555	302.548	1.445.365

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het nieuwe onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening. De toevoegingen zijn conform begroting, de onttrekkingen zijn de werkelijke onderhoudskosten gebouwen in 2017.

Voorziening Onderhoud gebouwen onderwijs

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
176.537	0	21.510	155.027

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gymnastiekgebouwen in het basisonderwijs op basis van een onderhoudsplan. Er ligt een beleidsplan aan ten grondslag. De onttrekkingen zijn de werkelijke onderhoudskosten in 2017.

In 2018 is deze voorziening opgeheven. Het saldo uit deze voorziening wordt dan overgeheveld naar de voorziening Groot onderhoud gebouwen. In het onderhoudsplan gebouwen worden de meerjarenbedragen voor het onderhoud van de gymzalen opgenomen (uit: RB2017.007080A Nota Reserves en voorzieningen 2017 d.d. 18-12-2017).

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
4.557.537	100.000	160.167	4.497.370

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting. Daar binnen zijn de volgende specifieke projecten aangewezen:

- Project "Samen Werkt" (tot en met 2020)
- Aandachtsontwikkellocaties (tot en met 2017)
- Startersleningen (structureel)
- Duurzaamheidsleningen (structureel)
- Normalisatie woonwagencentrale Rielseheideweg (voor een totaalbedrag van € 40.000,-)

De toevoeging bestaat uit een overheveling vanuit het Leefbaarheidsfonds € 100.000,-. (uit: jaarrekening 2016).

De onttrekkingen bestaan uit:

- Kapitaallasten startersleningen (€ 8.236,-);
- Kapitaallasten duurzaamheidsleningen (€ 3.983,-);
- Normalisatie woonwagenlocatie Rielseheideweg (€ 12.821,-);
- Samen Werkt! (€ 119.905,-);
- Aanpak aandacht ontwikkellocaties (€ 1.399,-);
- Beheersvergoeding startersleningen (€ 11.357,-);
- Beheersvergoeding duurzaamheidsleningen (€ 2.463,-).

Voorziening Egalisatie afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
369.418	0	369.418	0

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

Voorziening Egalisatie rioleringen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
4.081.798	454.899	0	4.536.697

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.

Het in 2017 gestorte storten bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Voorziening Breedtesport impuls middelen

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
62.959	0	18.813	44.145

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de uitvoering van breedtesportprojecten. De voorziening is in het verleden gevoed uit de algemene middelen. Ook is hiervoor een rijkssubsidie ontvangen die aan de reserve is toegevoegd.

In 2017 zijn vanuit de voorziening kosten gemaakt voor:

- Vrijkaarten voor Wintersfeer om schaatsen te bevorderen;
- Subsidie voor Sjors Sportief;
- Subsidie voor Max Vitaal;
- De Urban Sports en Urban Dance Experiences in 2017.

Voorziening Aanleg ecologische verbindingzone Goorloop

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
43.025	0	43.025	0

De voorziening betrof het aandeel van de gemeente Geldrop-Mierlo in de kosten voor de aankoop en inrichting van de economische verbindingzone Goorloop. Op 18 augustus 2015 is tussen betrokken partijen (Waterschap Aa en Maas, gemeente Someren en gemeente Geldrop-Mierlo) een samenwerkingsovereenkomst getekend. Doordat particuliere eigenaren niet bereid zijn huiskavels te verkopen, is realisatie van de ecologische verbindingzone Goorloop niet mogelijk gebleken. Het krediet is afgesloten en daarom is deze voorziening vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.

Voorziening Gemeentelijk herplantfonds

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
2.157	3.000	0	5.157

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de herplant van bomen. Bij het verlenen van een kapvergunning kan herplant opgelegd worden. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren, omdat bijvoorbeeld de ruimte hiervoor ontbreekt. Hiertoe is in 2014 een gemeentelijk herplantfonds in het leven geroepen. De waarde van de te kappen boom wordt daarbij in deze voorziening gestort en op een later moment aangewend voor herplant.

Voorziening Afgesloten complexen GB

Stand 1-1-2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2017
373.000	30.139	327.169	75.970

Het doel van deze voorziening betreft het afdekken van nog te maken kosten voor al afgesloten grondexploitaties. Het betreft hier de volgende afgesloten exploitaties: De Doelen, MacKenziestraat, Barrier en Torenweg.

3.10 Controleverklaring

Bijlage Single information single audit (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>
			€ 338.329	€ 4.500	€ 3.775	€ 0
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08</i>
			1			
			2			
			3			
lenW	E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is)	Aantal afgeronde projecten (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	
		Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen	Afspraak	Realisatie		
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicatornummer: E26 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E26 / 02</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: E26 / 03</i>	
			1	0	Nee	

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2017 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 06</i>	
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2016 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2 / 12</i>	
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee				
1	061771	Gemeente Geldrop-Mierlo	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ	
				inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2A / 06</i>	
€ 9.195.425	€ 134.472	€ 693.684	€ 6.775	€ 43.383					
2									
3									

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07</i>	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 11</i>	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 12</i>
			1 061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0	€ 89.115	€ 15.121	€ 0	€ 45.491
			2					
			3					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 13</i>	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 14</i>				
			1 061771 Gemeente Geldrop-Mierlo	€ 0				
			2					
			3					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2017 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			

SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2016 Besluit	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06</i>
			1 061771 Gemeente Geldrop- Mierlo	€ 71.190	€ 123.953	€ 22.152	€ 82.497	€ 11.885
			2					
			3					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10</i>		
			1 061771 Gemeente Geldrop- Mierlo	€ 0	€ 0	€ 0		
			2					
			3					

Bijlage Overzicht subsidies

In 2017 zijn de volgende subsidies ontvangen:

Subsidieverstrekker	Onderwerp	Ontvangen subsidie (afgerond op hele euro's)
Coöperatieve Unie Van Bosgroepen U.A.	SNL bossen	11.114
Provincie Noord-Brabant	Aanleg fietspad Oudvensestraat	23.050
Provincie Noord-Brabant	Verbeteren toegankelijkheid bushaltes Kerkakkers	20.000
Provincie Noord-Brabant	Kwaliteitsverbetering fietspad Bekelaar	85.000
Provincie Noord-Brabant	Mensgerichte maatregelen 2016	41.831
Provincie Noord-Brabant	Mensgerichte maatregelen 2017	45.520
Provincie Noord-Brabant	Voorschot herinrichting Stationsplein	340.000
Provincie Noord-Brabant	Fietsoversteek rotonde centrum Geldrop	109.700
Provincie Noord-Brabant	De Smaale fase 2+3	448.572
Provincie Noord-Brabant	Fietspad Kwikstraat - B. Termeerstraat	25.200
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud Patronaat	6.541
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud De Wiele	1.731
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud Oude Raadhuisplein	1.100
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud Gemeentehuis	9.369
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud Weverijmuseum	4.630
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud molen 't Nupke	4.500
Stichting Nationaal Restauratiefonds	Onderhoud Standerdmolen	3.684
Totaal		1.181.542